

СЪРАЗМЕРНОСТ В ПРИРОДАТА

ЛЕКЦИИ ОТ УЧИТЕЛЯ
на
МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕН КЛАС

ГОДИНА XII (1932 — 1933).

Т О М II.

СОФИЯ
1949

Съразмерност в природата

Т. м.

Можете ли да запазите известно отношение между силите? Можете ли да придадете израз на тези сили? Какво се разбира под „израз“? Имате две точки А, В, които се намират на известно разстояние. Има ли някакво препятствие между тях? Точката А може да бъде по-високо от точка В. В нея се намира един извор. По какъв път минава той? Стреми се към точка В. Околната местност е планинска. Пътят, по който минава водата, е крива линия. По този път тя среща много препятствия. Може ли кривата линия да се изправи? — Щом изчезнат препятствията, кривата линия ще се изправи. За да се прекара водата на равно място, трябва да се пробие тунел в планината. Обаче, ако точките А и В са на една плоскост и на еднаква височина, това показва, че местността, през която пътуват, е равнина. Ако между двете точки има десет души, като препятствия, които не ви обичат, щяхте ли да вървите по права линия? Макар мястото да е равнина, вие щяхте да вървите по крива линия. В първия случай, вие кривите, понеже срещате на пътя си препятствие, планина. Във втория

случай, пътят ви е права линия, но поради неприятелите, които срещате на пътя си — препятствията, пак го изкривявате. Ако летите с аероплан, каква ще бъде линията на вашето движение — права, или крива? — В този случай, ще вървите по права линия.

И тъй, ако човек е направил в живота си една крива линия, той трябва да даде отчет, по какви съображения я направил. Много естествено, за да избегне съпротивлението. Като се наблюдава вървежът на хората, вижда се, че никога човек не върви по права линия. Външно, изглежда, че върви по права линия. Това се забелязва, когато вървите по сняг. Даже десет крачки не можете да направите по права линия. И мислите вървят също по крива линия. Слушате един оратор да говори. Колкото и да е спокоен, забелязвате, че той си вдига ръката в един случай по-високо, в друг — по-ниско. Какво значение има, че вдига ръката си по-високо или по-ниско? Важно е, съзнателно или несъзнателно е това движение. Има движения, които зависят от човека, а други не зависят от него. Понякога си принуден да минеш през планината и като дойдеш до някой връх, изкачването става мъчно; друг път го минаваш по-леко. В първия случай, все едно, че срещаш човек, когото не обичаш, а във втория — когото обичаш. И в двата случая може да се усмихнеш, но в първия — по принуждение, а във втория доброволно. Какъв израз на лицето си ще имаш и в двата случая? Като срещнеш просяк и му

дадеш нещо от сърце, в движенията ти се забелязва известна хармония. Ако бъркаш само в джоба си и нямаш разположение да му дадеш нещо, движенията ти са нехармонични. И да му подхвърлиш една монета, ти си казваш: Втори път не искам да ме среща този човек. Какво правиш, когато срещаш човек, когото обичаш? Представи си, че отиваш по важна работа, нямаш време да се спиращ, а трябва да дадеш нещо на просяка. Казваш: Работата ми е бърза, неотложна, не искам да се спирам. Ако не се спреш, носиш отговорност, но и ако се забавиш за работата, пак си отговорен. Може да срещнеш по пътя си много просяци. Какво ще правиш тогава? Ето един въпрос, труден за разрешаване: и просяците да удовлетвориш, и работата си да свършиш навреме. Разумност се иска от човека.

Кой е органът на разумността в човека? — Ухото. То може да се раздели на три части: горна — овалната част на ухото, средна и долна — месестата част. Горната част представя ума, т. е. мозъка, средната част — дробовете, а долната — стомаха. Като разглеждате формата на ушите, виждате, че ушите на двама души са еднакви по форма, но различни по големина. Представете си, че имате два извора: единият с чучур десет сантиметра в диаметър, а другият — 20 см. По качество водата на двата извора е еднаква. Разликата между тях е само в количеството на водата. Като гледате първия извор, вие се усмихвате и казвате: И

той се мъчи да даде нещо. При втория извор изпитвате приятност и очудване на изобилието на водата. Той внася повече енергия в човека. Следователно, едно и също качество вода, различно по сила, предава по-голяма или по-малка сила на ума. Значи, по-голямото ухо внася повече енергия в човека, отколкото по-малкото.

И тъй, когато мозъкът има голямо влияние върху ухото, най-добре развита е горната част. Тя е по-широка, по-оформена от другите части на ухото, и човек има голям замах. Когато дихателната система, т. е. дробовете оказват най-голямо влияние върху ухото, средната част е най-добре развита. И най-после, ако стомахът работи енергично, долната, месестата част на ухото е най-добре развита. И обратно, ако мозъкът, дробовете или стомахът не работят добре, и съответната част на ухото е слабо развита. У животните горната част на ухото е повече заострена, не е добре развита. Това показва, че мозъкът у тях не работи, както у човека. Казват за лисицата, че е умна, обаче, ушите ѝ са остри. Лисицата не е умна, но е хитра.

Един ден малкото лисиче, като излизало от дупката, запитало майка си: Мамо, къде ще се срещнем? — При кюркчията — отговорила майката. Наистина, ние виждаме лисичите кожи по врата и гърбовете на дамите. Жените обичат лисичата кожа, носят я на вратовете си, да станат умни. Съображение е това! Според мене, лисичата кожа говори друго, а именно:

Който влиза без позволение в чуждите курници, ще одерат кожата му и ще я продават. Острото ухо показва, че мозъкът се влияе от стомаха, т. е. стомахът е по-добре развит и от мозъка, и от дробовете. Човек с остро ухо е силен на физическия свят, но въвн от този свят нищо не може да направи. Той е нетърпелив. Като му говориш, не слуша и казва: Нямам време да слушам, зает съм. Обаче, ако му говориш за ядене и пиене, веднага намира време. Сяда и слуша. Ухото на учения горе е добре развито, а долу, при стомаха — слабо. Ако му говориш за ядене и пиене, той казва: Нямам време да те слушам. Говориш му за бръмбари, за пеперуди, от научно гледище, той оставя всичката си работа и започва да слуша. В него умът има надмощие.

Следователно, за предпочитане е ухото да бъде горе добре развито, а долу — слабо развито, отколкото обратното. За предпочитане е панталоните да бъдат долу тесни, а в талията — широки; за предпочитане е дрехата да бъде горе по-широка, а долу по-тясна, отколкото обратното. По естество, умът изисква по-голям простор, затова горната част на ухото трябва да бъде по-широка. Ако ухото горе е остро, в средата широко, а долу пак остро, това не е добре. Между частите на ухото трябва да има съответствие. Ако горната част на ухото е суха и твърда, а долната — мека, месеста, това показва, че в горната част не може да расте нищо, а долната е голяма поляна, обрасла с ра-

стителност, има какво да се яде и пие. Това е аномалия в организма. И горната част на ухото трябва да бъде мека, деликатна, умът да има простор. Изобщо, ухото не трябва да бъде прозрачно. Тогава и организмът ще бъде слаб, прозрачен.

Ухото трябва да се изучава от три гледища. Първо, какво е вложил умът в човека. После, какво е вложила дихателната, т. е. волевата система в човека и най-после, какво е вложил стомахът. Долната част на ухото показва, какви запаси е вложила природата в човека, с какъв жизнен капитал го осигурила. Интересно е да изучавате горната част на ухото на талантилия и на гениалния, да намерите разликата между тях. В умствено отношение, природата е вложила големи възможности у гения. В средната част на ухото се крие енергията, силата на човека. Като погледнете тази част на ухото, веднага познавате, какви сили се крият в човека. Долната част на ухото показва, колко време ще живее човек. От тази част зависи и щастието на човека на земята. Тя определя щастливия живот. Много естествено, щом си здрав, ти ще бъдеш щастлив. Изучавай ухото си, за да знаеш, с какъв умствен капитал разполагаш; с какви духовни сили работиш, и какъв жизнен капитал е вложен в тебе. И тогава, като хванеш леко ухото си, да изпиташ приятност, както богатият при броенето на златото; земеделецът — при вида на добре израслото жито; художникът — пред своята хубава картина. Ако искаш

да засилиш здравето си, хвани ухото си долу, а не горе. Ако искаш да изразходваш известна сума, хвани долната част на ухото си и ще разбереш, разполагаш ли с тази сума, или не.

Изучавайте ухото си, като проекция на сили. В горната част е работил умът, т. е. духът. В средната част, дето се извява дихателната система, е работила душата. В долната част на ухото е работила цялата стомашна система — демокрацията. С други думи казано: в горната част на ухото работят аристократите, графове и лордовете на физическия свят, или светиите и адептите в Божествения свят. Изобщо, те живеят на планините. Горната част на ухото представя Хималаите на физическия свят. Човек, у когото и трите части на ухото са добре развити, се отличава с голямо равновесие. Каквото и да стане с него, той гледа спокойно на всичко. Казва: И да умра, не се страхувам. И да ям, и да не ям, нищо от това, ще се нареди някак работата. Ако е студент, казва: И да ме скъсат на изпит, нищо от това. Колко пъти са ме късали! Той се усмихне и продължава да учи. Ако се спъне и падне на земята, пак се усмихне. Скочи, изтърси праха от дрехите си и тръгне напред. Друг, като падне, намръщи се и казва: Кой направил толкова лош път, да падат хората? Дето отиде, все ще разказва за своето падане. Така е, когато ухото е широко долу. Обаче, не е добре, ухото да бъде долу много тясно. Това показва, че човек разполага с малко жизнен капитал. В такъв случай, той трябва да

вземе мерки, да работи за разширяване на долната част на ухото си. Ако не работиш за подобряването на тази част на ухото, лесно ще те изпъдят от къщата и ще останеш вън.

Човек трябва да има силен характер, да работи върху ухото си, да разшири или удължи слаборазвитата част на ухото си поне с $\frac{1}{10}$ от милиметъра. В органическия свят придобивките са микроскопически, но всяка такава придобивка внася сила в характера. Даже с $\frac{1}{20}$ от милиметъра да си разширил ухото си, пак минаваш за силен човек. Обърнете внимание и на линиите на ухото. Колкото по-гладка е линията, толкова по-добре. Не е ли същото и с преждата? Гладката прежда е за предпочитане пред онази, която има възли. Колкото по-дебела и възлеста е нишката, толкова по-лошо е изпредена. Наблюдавайте под микроскоп нишката на копринената буба, да видите, каква е тя. Наблюдавайте преждата, която излиза от ръцете на две жени, да видите, каква разлика има между тях. По преждата ще познаете техния характер. Онази жена, на която долната част на ухото е силно развита, изкарва дебела, плътна нишка. Онази, на която тази част не е силно развита, изкарва тънка, фина прежда. Тя обича дрехата ѝ да бъде от тънка, фина прежда. Казва: Дрехата да бъде тънка, но да има вид, да има и цвят.

Какви качества трябва да има една дреха? Първо, тя трябва да задържа топлината на телото. После, да е добре скроена и ушита.

Най-после, иде нейната външна красота — цвят и модел. Цветът е на място, когато дрехата има съдържание. Изобщо, и цветовете имат значение, както в природата, така и в живота. Всяка мисъл има специфичен цвят. Обаче, без съдържание, цветът нищо не допринася на мисълта. Ето защо, мисълта е ценна, когато има форма, съдържание и сила. Покрай тези качества, цветът вече има смисъл.

Работете върху ухото си, да се оформи добре. Така оформеното ухо подразбира здраве. Всъщност, в природата не съществуват болести. Въпреки това, поради неправилните си прояви, в човешкия организъм става неестествено натрупване на материя и сила. Като не издържа тези излишъци, организмът заболява. Натрупването става в нервната система, в мозъка, в мускулите, и там се явяват заболявания. Мозъкът не е склад на излишни материали. Той приема само фина, обработена материя и то в строго определено количество. Като знаете това, не питайте, защо ви боли глава, защо се явява мозъчно разстройство. Правилният живот се заключава в това — да знаеш, какво количество материя трябва да се складира във всеки орган. Природата не обича хамбари. Достатъчно е на човека един хамбар. Някой иска да напълнее, да закрепне, да усили кръста си. Правилно е, кръстът да не бъде дебел. Природата и за това има мярка. Добрият художник спазва отношението между широчината на раменете и кръста. За здравия човек има определена пропор-

ция. Значи, кръстът не трябва да бъде нито много дебел, нито много тънък. Също така има отношение между раменете, кръста и корема. Коремът също не може да бъде склад на излишни материали. Дето има излишъци, там болестите неизбежно се явяват. Казват за някого, че центърът на говора, на речта е силно развит. Това се познава по очите; те са повече изпъкнали, отколкото вдлъбнати. Някога очите са изпъкнали по причина на излишък от мазнини. Това е болезнено състояние. Очите не трябва да бъдат и много хлътнали. Значи, очите трябва да бъдат нито много изпъкнали, нито хлътнали.

Да се върнем пак към ухото. И в неговите части трябва да има съразмерност. Ако горната част на ухото е широка 9 см., средната трябва да бъде 7 см., а долната — 3 см. Това са най-големите размери. Като съберем числата $9 + 7 + 3 = 19$. Добре е, обаче, горната част да е най-развита. Това говори за добро наследство. Ухото се унаследява от младото поколение. Като се работи върху него, всеки му придава по нещо. Ето защо, ученикът трябва постоянно да работи, да придава нещо към своето наследство. — Аз имам желание да постигна нещо хубаво. — Това е плюс към твой живот. Но желанието ти не показва още, че си постигнал нещо. Ако не работиш, ще останеш на едно място, докато един ден изядеш целия си капитал.

Ще кажете, че не можете да постигнете всичко. Така е, през затворена врата не може да минеш, но ще потърсиш ключа, да си отвориш. Ще си отвориш и ще влезеш. Ако ступиш вратата, пак ще влезеш, но ще изгубиш много. Каквато мъчнотия да срещнеш в умствения свят, пипни горната част на ухото си. Тя ще ти покаже, как да се справиш с мъчнотията си. Мъчнотията е пособие, ключ, който ще те научи, как да отваряш и затваряш. Ти си пътник, пътуваш и лятно, и зимно време. Какво ти е нужно? — Да знаеш метеорологията. Ако разбираш нейните закони, ще избереш най-доброто време за пътуване. Ако не знаеш законите ѝ, ще попаднеш на най-лошо време. Времето не е наредено специално за тебе, но ти си попаднал на лошо време. Музикант си. Даваш концерт и то вечер. Ако аз съм музикант, ще давам концерти сутрин. Човек е разположен за работа повече сутрин, отколкото на обяд или вечер. Към 10 часа преди обяд пак има добри условия. Изобщо, ако свириш сутрин, ще имаш един резултат; ако свириш към 10 — 11 часа, ще имаш друг резултат. Някой работи вечер до 11 часа и сутрин става късно. Друг ляга рано, а става след полунощ, към 2 часа, и тогава работи. Кога човек работи най-добре — сутрин или вечер? Всеки трябва да си избере най-доброто време за работа. Под „добро време“ се разбират онези часове, когато организмът среща най-малко съпротивления.

Изучавайте ухото, за да разберете, какви заложби са вложени у вас. Лесно може да се повдигне човек, като знае с какви капитали разполага. По ухото на човека се съди не само, за заложбите и способностите, вложени в него, но и за миналите поколения. В ухото е написан животът на прадедите на сегашния човек. Дядо му бил градинар, и той е градинар; дядо му бил певец, и той е певец. Ред поколения вървят по един и същ път. И това не е лошо, но като работи, човек все трябва да придаде нещо към унаследеното от своите деди и прадеди. Условиата в миналото са били едни, а сегашните са други. Всяко поколение си има специфични условия. — Аз нямам условия за развитие. — Не говориш истината. Студент ли искаш непременно да бъдеш? Ти виждаш, че някой учи в университета, но той е даровит, способен. Така е отредила неговата съдба. Но няма да се изминат 15 — 20 години, той ще извърши едно престъпление и ще лежи в затвора. Ти не си даровит, ти имаш по-малки възможности, но няма да попаднеш в затвора. Като знаеш това, бъди благодарен на условията, които природата ти е дала. По-добри от твоите условия няма. Не пожелавай чуждите условия. Преди години, видях един виден българин, с големи, красиви очи. Говорът му отговаряше на очите. И ушите му бяха хубави. — Аз нямам красиви очи. — И твоите очи са красиви, но неусъвършенствувани. Лесно се говори за красота, но трябва да знаеш, в какво

се заключава тя. Под „красиво око“ не разбирам само по форма, но важно е, накъде е насочен неговият лъч, неговият поглед. Красивото око има особен поглед. Казваш за някого, че има хубави вежди. Кой вежди са хубави? Коя уста е красива? Красотата подразбира красиви линии.

Мъчно може да се намери красив човек във всяко отношение. Много време ще го търсиш, но мъчно ще го намериш. Например, ако искаш да познаеш красивите линии на устата, сготви хубаво ядене и покани някого да опита яденето, като му създадеш и околна хармонична обстановка. Седни до него и го наблюдавай, как яде. Като види яденето, на устата му ще се образува една красива линия. Тази е идеалната линия на устата. Къде е, и коя е тази линия, вие сами ще я намерите. Ако искате да познаете красивите очи, направете следния опит: Дохожда при вас един страдащ човек. Исканякаква подкрепа от вас. Ако съобразите още в момента, как да му помогнете, той ще ви отправи особен, мил поглед. В този поглед се крие красотата на очите. Той ще погледне на тебе, като на ангел, и ще си каже: Този човек заслужава моята обич. Красивите очи са изразителни. Те излъчват мека, приятна светлина.

Сега, от всички се иска устойчивост, самообладание. Като ви сполети и най-голямото нещастие, да бъдете като магарето. Когато го бият по главата, магарето казва: Тъпан бие в

горната махала. Когато го бият по задницата, то казва: Тъпан бие в долната махала. Следователно, и при най-голямото нещастие, кажете: И този тъпан ще млъкне.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

21. Лекция от Учителя, държана на
17 февруари, 1933 г. София. — Изгрев.

Пътят на енергията

Т. м.

Тема за следния път: „Най-малкото същество на земята.“

Коя е основната мисъл на миналата лекция?

Може ли човек да съществува без уста?

Може ли, изобщо, едно същество да живее без уста? Какво казват учените по този въпрос?

Може ли животът да се изяви без някаква форма? — Безграничният живот не се нуждае от уста, но граничният не може без уста. Устата е врата, през която енергията влиза и излиза.

Само през едно място ли минава енергията?

През кое място минава умствената енергия?

— През мозъка. Трансформира ли се тази енергия, или минава направо? Как се проектират желанието и мисълта в човека? Виждат ли се те? Когато искате да предадете на някого една своя мисъл или желание, вие си служите с известни знаци. Например, гладен си, искаш да ядеш. Как ще изразиш глада си? Искаш да предадеш на някого мисълта, че нямаш пари. Как ще изразиш тази мисъл? — Като му покажеш празния си джоб. Казваш: Лошо е без пари! — Какво лошо има в това? Напротив, ще ти бъде по-леко. Оплакваш се още, че ня-

маш дрехи. Има ли нещо лошо в това? То е външна мъчнотия. Ако човек не се нуждае от храна, облекло, къща, трябва ли му, в такъв случай, пари? Тогава за какво биха му послужили парите? Коя е причината за съществуването на парите? Ще кажете, че нуждите докараха парите. Какви са тези нужди? Съвременните хора не могат да живеят без пари, обаче, да задоволяваш нуждите си с пари, това не е единствен начин за живеене.

Казва се, че човек ходи. Да, но и животните ходят. Обаче, най-правилно, най-идеално ходи човек. Хората са най-близко до истинското живеене. Ако, наистина, човешкият вървеж е идеален, може ли той да се надбягва с коня, който не ходи толкова идеално? Всъщност, конят може само да бяга по-добре от човека. Например, двама души бегачи се състезават в бягане. Интересно е да се поставят при условие, единият да бяга към планината, а другият да слиза от планината. Кой от двамата ще издържи конкурса? — Който слиза от планината. Обаче, има опасност, че, като тича, ще се прекатури няколко пъти. За онзи, който бяга към планината, няма тази опасност. Нагоре ли бягат разумните хора, или надолу? Ако наблюдавате земята от слънцето, как ще изглежда тя? Видима ли ще бъде, или невидима? Ще изгрява и залязва ли, като слънцето? Какво ще кажете за жителите на слънцето и на другите планети? Може да кажете, че и слънчевите жители, като вас, имат желание да посетят дру-

тите планети. Докато са на слънцето, те не могат да си представят, какви са другите планети. Ако разсъждавате по земному, нищо няма да постигнете. Човешката логика не разрешава въпросите. — Защо? — Тя е в застой. Тя е като статуя. Какво ще кажете: Статуята има ли желание да яде? — Тя няма никакво желание за ядене. Аз ви задавам теоретически въпроси, на които мъчно можете да отговорите. Например, такъв е въпросът: Видими ли са другите слънца от нашето? Какво се ползвате от това знание? Толкова ще се ползвате, колкото от изучаването броя на краката у животните. Всичко, което изучавате, представя гимнастика на ума, но строга, сериозна, а някога даже и опасна.

Същественото за човека е да влезе във връзка със силите на живата природа. Колкото повече възприема той от нейните сили, толкова повече се подобряват условията на неговия живот. Когато се говори за природата, като жива, разумна сила, ние се обръщаме към нея, като към разумно същество, надарено с всички способности, сили и възможности. Веднъж свързан с това същество, всички мъчнотии за тебе ще изчезнат. Това е все едно, че влизаш в свят, дето всички те обичат. И да не съществува такъв свят, поне можем да мислим за него. Щом мислим за него, той някъде съществува. И детето не може да пее и свири, но то си мисли за онзи, който има тази възможност. Това, което за детето не е още действителност,

за възрастния е вече реализирано. За същество с ограничено съзнание много неща са недействителни; за същество с широко съзнание, същите неща са реални. Затова е казано: „Невъзможните неща за човека, са възможни за Бога.“
Защо рибата не може да говори? Уста има, яде, а не говори. Трябва да се изследва черепа на рибата, да се види, дали има, макар и в зародиш, центъра на говора. Изобщо, дали има някакви мозъчни центрове в рибата?

Сега аз ви навеждам на тези мисли, за да изучавате себе си. Живееш на земята, но си недоволен; ядеш, пиеш, недоволен си; учиш, работиш, пак си недоволен. Казваш, че животът няма смисъл, не ти се живее. На какво се дължи това песимистично настроение? Кога дойде то? Като се изучавате, ще дойдете до заключението, че то се дължи на удара, който ви нанесли на едно деликатно място. Докато си бил здрав, ти си се радвал на живота. Откак дойде ударът, ти изпадна в песимизъм. Значи, щом мине болката, с нея заедно ще изчезне и песимистичното настроение. Студент си, готвиш се за изпит, но имаш едно предчувствие, че ще те скъсат. Това те настройва песимистично. Чудиш се, отде дойде това състояние, а забравяш, че причината се крие в този вътрешен страх от скъсване. Образът на строгия и високателен професор заема цялото ти съзнание и засенчва всичките ти останали мисли и чувства. Отиваш на изпит и, въпреки лошото предчувствие, ти свършваш изпита си добре. Чудиш

се, как стана това. Друг път, при пълна надежда и сигурност, че ще издържиш изпита си, пропадаш. Как наричат тези неща: съчетания, или съвпадения? Очакваш едно, случва се друго.

Преди няколко дни дойде при мене една рускиня, образована жена, да сподели състоянието си. Разказва за себе си, че била крайно чувствителна, лесно се подавала на внушения. Една приятелка ѝ казала, че няма да живее дълго време, скоро щяла да умре. От този ден тя се обезсърчила, животът ѝ се обезсмислил, нищо не ѝ се работило. За да забрави това, започнала да пуши. Сега търси начин да се освободи от тази тягостна мисъл.

Казвам: Всички хора искат да им се каже нещо; да знаят, например, колко време ще живеят. По линията на ръката може да се определи, колко време ще живее човек. Ако линията на живота е дълга, човек ще живее повече; ако е къса, животът ще бъде кратък. Обаче, има изключения от това правило. Има някои факти верни, но има и неверни факти. Например, линията на живота ти е дълга, определено ти е да живееш 80 години. Обаче, пращат те на бойното поле, дето те убиват, умираш на 33 години. Изобщо, човек не умира по свое желание. Някога умира по-рано от определената възраст. Коя е причината за това? В хороскопа му има особен знак, който предвижда известна катастрофа, която го задига по-рано от определеното време. Някой казва: Мене куршум не ме хваща. И наистина,

той отива на война, минава през най-страшен огън: гранати се пукат около него, пушки и картечници стрелят, но той остава незасегнат. Всички падат ранени, убити, а той върви изправен, куршум не го хваща. — Коя е причината, че някой умира преждевременно? — Това се дължи на закона на економията. От гледището на този закон, природата решава, кой човек да умре преждевременно. Следователно, и обезсърчаването се определя от закона на економията. Когато е радостен, щастлив, човек яде много, облича се хубаво, гуляе, за нищо не мисли. Природата като види, че той пилее средства и енергия, изпраща му едно страдание, да го стегне. Той се обезсърчава, не му се яде, не му се работи, не му се живее. Щом се осъзнае, природата го освобождава от своите клещи. Когато природата иска да економиса енергиите си, тя съкращава бюджета на хората. Това те наричат нещастие, страдание, обезсмисляне на живота. Не, животът не се обезсмисля, но бюджетът се съкращава. Ще ядеш по-малко, ще економисваш енергията на природата.

Говори се за даровити, за велики хора. В какво се изразява даровитостта им? Някой написал сто книги, затова бил даровит. Ако прочетете романите на някой даровит писател, какво особено ще научите? Всеки автор си има по един герой или една героиня, които живеят добре, или зле и, в края на краищата, единият или двамата умират. Толстой написа романа „Война и мир“, но и след това хората продъл-

жават да воюват. Виктор Юго написа едно от най-хубавите си произведения „Клетниците“, но и донес още има клетници, даже повече, отколкото в негово време. Въпреки романа на Виктор Юго, клетници има и в самата природа. Добре, че са клетници. Те са на по-добър път от щастливните. Когато банкерът говори за бедните, ни най-малко не иска да се намали тяхното число. Той знае, че ако бедността изчезне, касата му ще се изпразни. Когато касата на банкера се пълни, броят на бедните се увеличава. Тогава, защо банкерът говори за бедните? Аз питам: Защо природата е допуснала съществуването на бедни? — Защо има богати и бедни? — Те са допуснати от гледището на закона за економия в природата. — Кое е по-добро: богатството или сиромашията? — Богатството. Според мене, сиромашията е за предпочитане. Аз съм демократ, от страна на бедните. Значи, бедните са демократи, а богатите — аристократи. И богатството е хубаво нещо, но бедността е за предпочитане. Бедният се радва на най-малката монета, а богатият не се задоволява с малко. Един американски милиардер казал: Трите лева, които спечелих в началото на своята работа, ми причиниха по-голяма радост от всичкото богатство, с което днес разполагам. Какъв смисъл има богатството, което не се използва? Истинско богатство е това, което всеки момент може да се използва.

Има два вида богатство: едното е малко богатство, но причинява радост на човека; дру-

гото е голямо богатство, но човек не го съзнава и не може да му се радва. Многото знание разслабва човека, а малкото го укрепва. Какво печели онзи, който пренася големи тежести от едно място на друго? — В края на краищата, той се изтощава и свършва зле. Под „голям товар“ разбирам много ядене; под „малък товар“ — малко ядене. В това отношение, конят не яде толкова, колкото го товарят. Обаче, от малкото ядене се придобива повече енергия. Следователно, и многото знание, придобито отвън, допринася малка полза. Вътрешното знание дава много опитности. Интересен е пътят, по който работи природата. Често, в малките форми тя скрива голямо богатство. Например, има риби, които разполагат с такива електрически батерии, каквито още хората не познават. Кое е заставило природата да скрие това знание в една толкова проста форма? Нека естествениците работят в това направление, да изучат този въпрос. Може ли човек да бъде беден, ако се домогне до тайните на природата? Според мене, беден е онзи, който не може да яде. Страшно е, да имаш желание за ядене, а да не можеш да ядеш. Който може да яде, е богат човек. Не е учен онзи, който има много знание, а не може да го използва. Ако имаш малко знание, на което се радваш и което всеки момент използваш, ти си истински учен. Някой свършил университет, всичко знае, а не се радва на знанието си. Срещал съм много хироманти, френолози, физио-

гномисти, околози и др. Окологът изучава вървежа на човека. По него той познава, дали човек е щедър, милостив, силен и др. Ще кажете, че тези неща нямат практическо приложение. Окултната наука препоръчва, да се изучава първо онова знание, което има приложение не за използуване, а като допирни точки в живота.

Ще се върна пак към големите писатели. Например, Виктор Юго описва живота на Козета, неговата героиня. Козета беше малко, бедно, изоставено дете. Но когато Жан Валжан го взе под свое покровителство, то израстна и стана красива мома. Това показва, че когато се събудят известни сили и чувства в човека, нова архитектура се създава в него, и той става красив. Чертите на лицето, веждите, усмивката изразяват нещо особено. Значи, от вътрешните сили на човека зависи неговата красота или грозота. Например, ставаш от сън, изпитваш особен вътрешен страх или радост. В личните чувства се явява известно понижаване, и човек губи своята красота. Кога ревнува човек? — Когато се състезава с някого. Той чувства, че другият е по-силен, по-добър, превъзхожда го в нещо. Това прави човека недоволен, обаче щом се почувствува силен, добър, той изпитва особено удоволствие в себе си. Човек е доволен, особено когато съзнае, че има дарби и способности, които заслужено притежава. Всичко, което човек е придобил по вътрешен път, му е дадено заслужено; всичко, което е придобил по външен път, механически, то е временно. То-

гава и той ще каже, като Соломона: „Суета на суетите, всичко е суета“. Днес, повечето хора се оправдават за неуспеха си с условията. Винаги не е в условията, а във вашия вътрешен страх. Не сте герои. Казваш: Това ще направя, онова ще направя, но като дойде моментът да направите нещо, страхът изпъква на пръв план, и вие избягвате. За да не се изложите пред другите, казвате, че ви се явява някаква неотложна работа. Освен че не сте герои да изпълните обещанието си, но си служите още и с лъжа. То е все едно, страхливият войник да се оправдава, че няма пушка. Той все търси пушка и не може да намери.

Следователно, като изучаваши живота, спри вниманието си на положителните му страни. Отрицателното в живота е нещо вметнато. Например, не е определено на хората да умират, но умират; не е определено да стават сиромаси, но стават такива. Не е определено да бъдат невежи, но изпадат в невежество. Знанието някога може да се придобие в една минута, а някога и за сто години не може да го получиш. — Възможно ли е това? — Възможно е. Виждаш пред себе си една завеса. Дръпваш завесата, и пред тебе се открива онова, което не си знаел. Колко време е нужно да дръпнеш една завеса? Защо е нужно знание на човека? — За да разреши и най-трудните си задачи. Например, срещаш един богат човек, от когото зависи твоята съдба. Искаш да го спреш, да му кажеш нещо, но той не те поглежда.

Искаш да отидеш в дома му, не може; пазачът не те пуска. Да му пишеш писмо, пак не може. Той предоставя всичко на слугите си — до тях да се допитваш. Как ще се доближиш до този недостъпен човек? Ти се обезсърчаваш и не знаеш, какво да правиш. Казваш: Нямам приятели в живота, никой не може да ми помогне. — И така да е, това не разрешава въпроса. Чашата ти се изпразнила — това е обезсърчаването. Като се напълни чашата, ти пак ще се насърчиш. Така се редуват обезсърчаване и насърчаване. Важно е, как ще се домогнете до непристъпния богаташ. Мислете върху този въпрос, като върху тема.

Що е обезсърчаването и насърчаването? Минаваш край едно дърво, на което са останали само пет плода. Откъсваш ги, изяждаш ги и се насърчаваш. След тебе иде друг и, като не намира нито един плод, обезсърчава се. В природата има хиляди дървета. Ако първото дърво те е обезсърчило, иди при второто, там да се насърчиш. Третият да отиде при третото дърво. Много дървета има в природата. И 99 пъти да се обезсърчиш, на стотния ще се насърчиш. Ето защо, колкото пъти и да ви обезсърчавам, не се страхувайте. Идете на стотното дърво, там ви чакат десет плода. Ще ги откъснете и ще се насърчите. Който не постоянствува, сам ще се спъне и ще каже: Не отивам по-нататък, ще се върна назад. Процесите в природата са незавършени. С това тя предвижда нещо добро за всички. Когато види

някой крайно обезсърчен, тя веднага го поставя при условия, да намери изходен път. Чрез мъчнотните и страданията човек развива в себе си онези чувства и способности, които не е доразвил. У някои е слабо развито постоянството, милосърдието, приятелството или любовта към Бога. У други е слабо развито чувството към красивото и възвишеното, към справедливостта. Когато развие своите чувства и способности, човек подобрява живота си. Някога ти липсва нещо малко. Ако се намери някой отвън да ти достави това, което ти липсва, ти ставаш доволен и радостен. Малка услуга, направена навреме, струва почече и от най-голямата услуга ненавреме направена. Изкуство е да знаеш, кога и как да помогнеш на човека.

И тъй, за да знаеш, какво ще ти се случи отвън, трябва да познаваш ухото си. За да знаеш, с какви възможности разполагаш, трябва да изучаваш силите, които се крият в твоя нос. За да знаеш, доколко са трайни или преходни твоите постижения, ще изучаваш устата си. Колко време ще живееш, това се познава от устата, от езика, специално от вкуса. Ако всичко, което вкусваш, приемаш без противоречие и с разположение, ти продължаваш живота си. Значи, ухото показва резултатите, т. е. завършените процеси, а устата — незавършените. Здравето на човека зависи от устата. Ще държиш устните си нито отворени, нито много затворени. Като ставаш сутрин от сън, веднага се огледай, да видиш, какъв е цветът на уст-

ните ти. Ако е малко синкав, вземи мерки да им предадеш червен цвят. Обаче, те не трябва да бъдат много червени. Силно червеният цвят е признак на голямо користолубие. — Как да направим устните си червени? — Чрез радостта. Като се радва, човек усилва кръвообръщението си и дава възможност на артериалната кръв да тече по-бързо. Щом се подобри кръвообръщението, усилва се и надеждата в човека. Когато надеждата е слаба, устните на човека посиняват. Щом се усили надеждата, устните стават червени.

Помнете: Както живеете днес, нищо не се постига. Аз наричам този живот робуване. Ще дойде господарят, ще ви тури в кочината и ще ви храни, за да ви угои. Какъв е този живот? — Живот на страдания. Каква нужда има Бог от такива страдания? Вие седите в кочината само лежите и се угоявате. Господарят ви угоява вашето безверие, обезсърчаване, бедност и т. н. Минавам край кочината и ви питам: Как сте? — Обезсърчихме се. — Как е възможно, насърчаването да се обезсърчи, чистото да се окаля и опетни? Човек може да се окаля, като падне, когато ледът започва да се топи. Докато е здрав, никой не може да се окаля.

На какво прилича днешната лекция? — На онези плодове, които някой си показвал на децата, само да ги видят, и след това ги скривал. Той ту вадел плодовете, ту ги скривал. Най-после, като ги скрил, казал на децата: Ако слушате, друг път пак ще ви донеса плодове.

Аз не съм такъв скъперник. Щом съм ви показал хубавите плодове, ще ви дам и да ги опитате. Закон е: Щом имаш семена, ще ги посееш в земята. Ще кажете, че знаете много работи. — Верно е. Ако е въпрос за знание, в известно отношение вие знаете повече от мене. Аз искам да ви дам истинско, положително знание, в което да няма абсолютно никакво съмнение. Това знание укрепва човешкия характер. То разширява съзнанието на човека.

Като наблюдавате крилцата на носа, около ноздрите, виждате, че между тях и кривата линия на ухото има нещо общо. Ако кривата линия на ухото се намалява, ще се намалят и крилцата на носа. — Коя част на ухото е най-важна? — Всяка за себе си е важна, но те са в зависимост една от друга. Долната, месестата част на ухото е в зависимост от средната, а средната — от горната. Значи, стомахът е в зависимост от дробовете, а дробовете — от мозъка. Понеже умът управлява човека, затова горната част на ухото трябва да бъде по-широка. Това означава човек, който мисли. Ако долната част на носа е по-широка, това показва, че стомахът е добре развит. От това зависи дължината на човешкия живот. Колкото потесни са ноздрите, толкова по-слаба е дихателната система. Ако стомахът и дробовете са слабо развити, и умът е слаб. Когато се обезсърчиш, погледни широката част на носа си и ще се насърчиш. Затова, именно, човек се секне. В широката част на носа е заровено богат-

ството на човека. Ако не се секне, човек преждевременно ще умре. Секненето се отразява благотворно върху симпатичната нервна система.

Днес ви открих неща, за които трябва да платите. Например, обърнах ви внимание, как да се секнете. То е много важно. Казва се в Писанието, че Бог вдъхнал през ноздрите на човека, и той станал жива душа. Сега и вие трябва да знаете, как да поемате въздух, за да продължите живота си. Индусите имат специален начин за възприемане на жизнената прана от въздуха чрез носа. Ако не знаеш този начин, ти ще дишаш и издишаш, без да приемаш праната от въздуха. Жизнената прана е необходима за дробовете. Съвременните хора се занимават с маловажни работи, а не знаят, как да приемат праната от въздуха. Ако жизнената енергия се възприема правилно и отиде на определеното място в мозъка, много неща ще се изменят. Условията на живота ще се подобрят.

Правилната обхода изисква от човека да знае, какво да даде на ближния си, за да го задоволи. Срещнеш един човек, погледни го така, че той да бъде доволен от тази среща. Нова философия е нужна на хората. Ако продължават да живеят и да мислят, както досега, животът им ще стане механически. Човек трябва да бъде умен, силен, да има къща, храна в достатъчно количество. Това са завършени процеси. Въпреки това, всеки се запитва, как ще живее. Така не се говори. Хиляди, милиони същества са работили, за да създадат тази пло-

дородна почва — човешкото тело. Ако вие влезете във връзка с тях, ще подобрите живота си. Казвате, че животните и растенията са глупави същества, че нямат голямо значение за човешкия живот. Това е криво разбиране. Един ден ще се спра върху въпроса за обходата, да видите, какво отношение да имате към животните и растенията. Знанието трябва да се координира, да се преобрази, да обхване целокупния живот. Тогава и стомахът ще се преобрази; с малко храна, добре съдвжкана, може да свърши повече работа, отколкото с много храна, не добре съдвжкана. Не е нужно много желаня и много мисли. Това е товар, ненужна храна за психичния живот на човека. У всички ви има много мисли и желаня, но те трябва да се поставят на своето място и да се извадят само онези от тях, които, в даден случай, могат да се впрегнат на работа.

Да работим върху носа си, да го моделираме. Това е отлична работа за всекиго. Бъдещето на човека зависи от самия него: от очите, устата и ушите му. Като изправите малките нестатъци по тях, всичко останало ще дойде само. Махнете препятствието на ръката си, и тя сама ще се канализира. Отправете своите енергии на прав път, и те сами ще моделират формите си.

С малко, но разумна и съзнателна работа се постига повече, отколкото с много и неразумна работа. Работете, дето трябва, а не, дето не трябва.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

※

22. Лекция от Учителя, държана на
24 февруари, 1933 г. София. — Изгрев.

Голямото и малкото

Т. м.

Чете се темата: „Най-малкото живо същество.“

Сега ще ви запитам: Кое е най-голямото живо същество? Каква е разликата между най-малкото и най-голямото същество? Коя е най-малката величина в геометрията? Най-малко е това, което не може да се сравни с нищо. И най-голямото не може да се сравнява. Идеите за малкото и голямото са две несъизмерими величини. Голямото е съставено от множество малки единици, а всяка малка единица се измества с друга също малка единица. Пак ще ви запитам: Кое е най-малкото същество, което се среща в живота? Ако има друго същество, което заема мястото на първото, то не е най-малко. Малкото същество, за което се говори, не може да се замести с друго. Всеки трябва да има по една най-малка и най-голяма несъизмерима идея. Най-малко същество е това, при което си най-близо; най-голямо същество е това, от което си най-далеч.

Каква идея имате в съзнанието си под „най-малко същество“? Може ли животът да се раздели, сам по себе си, на толкова малки

частици, че да се говори за най-малкото? Ако разглеждате живота като единство, той никога не може да се раздели; ако го разглеждате като гѐометриците, все ще има най-малка величина в него. От практическа гледна точка, някои същества са малки, а други — големи. Защо пръстът не е толкова голям, колкото ръката? Кой човек е малък? Какви са неговите качества? Ще кажете, че се объркахте от понятията най-малко и най-голямо.

Питам: Кои величини ви интересуват в живота — малките, или големите? Ако се занимавате с големи идеи, де ги поставяте? Според мене, за големите идеи няма място в живота. Де се намират големите и велики идеи, които вие искате да постигнете? Ще кажете, че те са в съзнанието на човека. На кое място? Обичаш музиката, свирил си десетки години, с цел да станеш голям виртуоз. Как и чрез какво се изявява твоята виртуозност? — Чрез лъка, който се вдига и слага върху струните и прави различни движения. Движението на лъка върху струните раздвижва въздуха и се чуват различни тонове, които действуват върху съзнанието. Чрез какво и как се изявява гениалният цигулар? — Чрез неговата мисъл. Той мисли, че е гениален, и хората, които го слушат, мислят същото. Ако той престане да се мисли за гениален, и хората ще престанат да го мислят за такъв. Тогава, де остава гениалността?

Може ли под „малко същество“ да мислите за слабото, безсилното, а под „голямо“ — за силното в света? Всякога ли голямото същество крие сила в себе си? Ако е така, може ли да кажете, че всеки голям човек е силен? Трябва ли да мислим, че малкото работи със слабото, а голямото — със силното? Де се чувствувате по-добре: в малкото, или в голямото пространство? Кога сте по-доволни: когато имате стотинка, или когато имате един милион? Стотинката е стотна част от една цяла единица — величина, с която си служим в човешкия порядък, в една човешка система. Между стотинката и милиона разликата е грамадна. Всеки предпочита милиона пред стотинката. Невъзможно е, при днешните условия, да се намери човек, който да пожелае стотинката пред милиона. Много невъзможни неща има в света. Например, възможно ли е да ви даде някой крепостен акт за владение на луната? На думи е възможно, но не и в действителност. Възможно ли е да ви дам на разположение всичкото злато на луната? На думи е възможно, но как ще отидете на луната? На думи мога да ви дам и слънцето, но как ще ви снабдя с крепостен акт? — Това са непостижими идеи. Следователно, гениалният е гениален, защото се мисли за такъв. Както той мисли за себе си, така и хората мислят за него. Силният е силен, защото той се мисли за такъв. Същевременно, той прилежава в себе си и качества на силата.

Сега ще пренеса идеята на друга основа. Питам: Какво е вашето верую? Каква е основата на вашия живот? Какво искате да постигнете? Някой свършил университет, иска да стане общественик. Какво ще постигне с това? Друг иска да стане богат. Това не е нова идея. От памети-века хората се стремят към богатство. Всички искат да постигнат нещо. Обаче, кое е същественото, което трябва да ви отличава от другите хора? Искаш да бъдеш учен — това е постижимо. Искаш да бъдеш силен — и това е постижимо. Всичко, което направиш, е все постижение. Това са постижения, общи за всички. Важно е, какво можеш да постигнеш, което никой не може да ти отнеме. Каква е вашата идея за Бога? Що е астрология? Кой е основателят на астрологията? — Бог. — Според вас, кое е реалното в света? Искам да дадете такова определение, че и вие самите да бъдете доволни. Някога вие давате определение за нещо, но сами не вярвате в това. Как ще определите, че има нещо реално във вас? Разговаряте с един приятел. Де е реалното в разговора? — Реалното се отличава с един придатък. Всяка идея, която не придава нещо към съзнанието, не е реална. Ако кажа, че ви давам един хляб, но само на думи, това даване реално ли е? И вие може да ядете хляба мислено, но в мисленото ядене няма нищо реално. То нищо не ви придава. Друг е въпросът, да ядете и да придобиете нещо от яденето. Та като давате определение за нещо, трябва да бъдете честни.

Какво представя честността? Може ли да се претегли? Има везни, на които може да се мери честността. Който е извършил една постъпка, тежи повече, отколкото онзи, който нищо не е направил. Това се доказва с факта, че известен мозъчен център привлича към себе си повече кръв, отколкото другите мозъчни центрове, поради което човек надтежава. Когато върши добро, човек се свързва със силите на природата. Добрият човек не е тежък, но се различава по тегло от лошия. Колко тежи добрият човек? Когато човек приема въздух, теглото му се увеличава с толкова, колкото въздух е възприел. Като издиша въздуха, теглото на човека се намалява с 33 грама. Също така, живият човек е с 33 грама по-тежък от умрелия. Като замине за другия свят, той олеква с 33 грама. Искат да кажат, че животът тежи 33 грама. Изобщо, човек не тежи много. На какво разчитате в живота? Ще кажете, че вярвате в Бога. Щом вярвате в Бога, защо се обезсърчавате?

Казвате, че вярвате в някого. Да, но вярата ви е относителна. Да вярваш в някого, това значи, да вярваш като на себе си. Ти си търговец. Тъкмо отваряш касата си, влиза един познат. Той минава за честен човек, и ти му вярваш. Въпреки това, в тебе се явява един страх, да не би той да е видял отворената каса. Ето, твоята вяра се разколебава. Искаш да излезеш по работа, но в тебе се явява съмнение, страх, как ще остане той сам в кантората. Като

излезеш, бързаш по-скоро да се върнеш, да провериш парите си. Де остана доверието ти в него? Като се увериш, че парите са на място, ти казваш: Този човек, наистина, бил честен. — Честен, но при дадено условие. Ако оставиш имота си в ръцете на един човек цели 20 години и, като се върнеш, той ти предаде всичко в исправност, даже с един придатък, той е честен човек. Всеки от вас е търговска фирма. Дошли сте на земята за известно число години, да работите в тази фирма. Един ден ще ви извикат и запитат: Какво направихте досега? Какво спечелихте?

Днес всеки живее за себе си и иска да постигне нещо. Обаче, каквото постигне, не е за самия него. Той се лъже, ако мисли, че е постигнал нещо за себе си. Ако мисли така, каквото е постигнал, ще го изгуби. Ако всяка придобивка не стане достояние на всички живи същества, тя не е реална. Ако придобивките на другите, не са и твои придобивки, и те не са реални. Реалните неща се предават от един човек на друг. Аз ви навеждам на тези мисли, за да укрепнете в живота. Един ден може да кажете: Десет години изучавах окултната наука, но то било празна работа. Питам: Ако цели 40 — 50 години си ял и пил на земята, един ден като заминеш за онзи свят, това не е ли празна работа? Какво ще остане от онова, което носиш в себе си? — Все ще остане нещо, ако не всичко. Какво ще остане от физиката, химията, математиката, които сте изучавали?

— Способностите и дарбите може да останат в човека. — Къде ще останат те, не знаете. — Ще останат, може би, в съзнанието. — Вие трябва да имате ясна представа за човека, за човешкото съзнание. Значи, човек не е това, което днес виждаме. Като се разговаряме така, у вас се явява мисълта, дали аз зная всичко това. Ако е въпрос за знание и незнание, всички сте невежи, но всеки иска да покаже, че знае нещо. Според мене, вие трябва да се убедите, че не знаете. Например, един музикант свири, но не дава израз на това, което свири. Тонът му е груб. Това не е свирене. Друг минава за писател, пише книги, но често изпуска букви, даже цели думи. Това не е писател. Той пише думата любов. Мисли, че я написал верно, а изпуснал буквата „л“. Грешката е в правописа му.

Едни хора са материалисти, други — идеалисти. Едни са вярващи, други — безверници. Каква е разликата между идеалиста и материалиста? — Материалистът има органически недостатъци, а идеалистът е в естествена обстановка на нещата. Материалистът убеждава хората да не вярват в Бога, а той сам не е убеден в това, което отрича. Проповядващ, че не съществува Бог, а сам не вярващ в своята проповед. Нещо отвъртре ти казва: Не си прав. Ти доказваш, подържаш първото си мнение, и като се успокоиш, нещо ти нашепва: Не е верно това. Питам го: Кое е верно тогава? — Не зная. В такъв случай, мълчи! Чудно нещо! Цели 20 години доказваш на хората нещо,

а на себе си не можеш да го докажеш. Често вие доказвате известна истина, в която сами не сте уверени.

Коя е причината за разочарованието? Всеки иска да постигне известна идея или желание. Ако не го постигне, той се разочарова. Някой иска да стане учен. За кого иска да стане учен? — Или за себе си, или за хората. Нека един от вас каже, колко деца са в семейството, от колко души е семейството им? Един от учениците отговаря: Ние сме три деца — момчета. Аз съм първият, най-големият. Значи, с майка ми и баща ми сме всичко пет души. По-неже числото четири е силно, първото момче, първият син търси начин да внесе в себе си малко мекота, пластичност. Без мекота няма постижения. И без сила няма постижения. Следователно, щом знанието внася сила, а любовта — мекота, всякога ще има постижения. При всички изпитания, ученикът трябва да остане твърд, непоколебим, да не се отклонява от пътя си. Затова е нужна вяра. Ученикът може да постигне своята идея, само когато е свързан с Бога. Някой минава за безверник, а, всъщност, има вяра. Той даже не подозира, че е вярващ. Друг минава за вярващ, а, всъщност, е безверник. Един познат казваше: Аз съм голям безверник, не вярвам в суеверия. Без да очаква, аз му казах: Знаеш ли, че след три години ще умреш? — Отде знаеш това? Значи, той веднага повярва на думите ми. Той е вярващ, без да знае това. По носа на човека се познава,

колко време ще живее. Някога човек не вярва в съществуването на една велика сила, а вярва на хората. Силата на човека се крие в неговата вяра. Вярвай в разумността и доброто, вложени в тебе, а не вярвай на богатството и на бедността. Те са резултат на твоята разумност и доброта. Следователно, вярвай в причината на нещата, а не в нейните резултати.

Какви са вашите възгледи и убеждения? Вие минавате за окултни ученици. Не е лошо това. Не е лошо и да бъдете богати. Какво ще постигнеш, ако си богат търговец и продаваш само газ за осветление? Очаква те изненада. Газта може да се запали и да изгори. Де ще отиде твоето богатство? Ето защо, разчитай на знанието в себе си. То е истинското богатство. Всичко останало е резултат на знанието. Стремете се към истинското богатство, към реалното в света. Да намериш Бога и да се свържеш с Него, това значи, да постигнеш желанията си. Всеки се стреми да постигне нещо. Например, един иска да стане министър, друг иска да стане депутат, трети — поет, музикант или художник. Обаче, това са служби. Всеки трябва да се стреми към нещо, но към какво?

Ще ви приведа един пример, да видите, кой е истинският стремеж на човека. Виждате един голям, хубав замък, добре осветен, и в него един човек, херметически затворен. Той има на разположение всичко — ядене, пиене, книги за четене, но е лишен от свобода, няма право да излезе вън от замъка. Какво е положението на

този човек, осъден за 30 — 50 години да живее в замъка? Той ще предпочете да се откаже от хубавото ядене и пиене, от хубавата обстановка, но да излезе на свобода. Свободата е неговият стремеж. Той се чуди, защо, при всички блага и удобства, е лишен от свобода. Противоречията в живота на човека показват, че той е херметически затворен в замък, дето има всичко на разположение, но е лишен от свобода. Той се намира в един омагьосан кръг. Иска да постигне нещо, не знае, как ще го постигне. Колко години ще живее човек на земята, също не знае. Ще има ли успех, или няма да има, и това не знае. — Кога ще научи това? — Когато излезе от замъка и влезе в простора на природата; когато се свърже със съзнанието на разумните същества, които са готови да му услужат.

Разумните същества взаимно си помагат и така реализират своите идеи. — Защо срещаме противодействие? — Защото сте се свързали с неразумни същества. Тяхната цел е да пречат на добрите и разумни същества в постигане на техните идеали. Започваш една добра работа, но нещо отвътре ти казва: Напусни тази работа! Нищо няма да придобиеш от нея. Докато се подаваш на това нашепване, ти започваш една, втора, трета работа и всички напускаш. Най-после казваш: Животът няма смисъл. — Естествено е, ти си влязъл вече в замъка, със своите строго определени граници. Но това не е животът. И в замъка да си, и вън от замъка, обърни се към Бога. Само Той

ще те спаси. Той ще ти помогне да реализираш своите желания. Само идеята за Бога е в състояние да осмисли твоя живот.

Какво означава голямата уста? Какъв трябва да бъде цветът на устните? — Червен. — А дебелината им? — Колкото по-дебели са устните, толкова по-добре е развита стомашната система. Тънките устни говорят за деликатна стомашна система. Има мярка, колко дебели трябва да бъдат устните. Какво означават кръглите вежди? Изобщо, кривите линии в човека показват, че чувствата имат надмощие над мислите. Правите линии показват, че интелектът взима надмощие. Като разглеждате двете ръце на човека, виждате, че те не са еднакви: дланта на едната ръка е мека, а другата — твърда, корава. Същото се забелязва и в горната част на ръцете: едната е по-гладка и мека, а другата — по-космата и твърда, груба. Щом кожата на ръцете не е еднаква, това показва, че и възприятията на човека не са еднакви. Гладката кожа означава нежност. Двама души имат еднакви носове: прави, еднакво дълги, но кожата на единия е гладка, нежна, а на другия — груба. Различието в кожата показва, че тези двама души се различават и в характеристиките си.

Като ученици, ще знаете, че способностите на човека се развиват само при специално хранене. Не може да развиеш една способност, ако не я храниш и то със съответна за нея храна. Способностите растат и се развиват, как-

то растенията. Ако искаш да развиваш музикалността си, дружи с хора по-музикални от тебе. Те ще ти предадат нещо от себе си. Ако дружиш с хора, по-слабо музикални от тебе, ти ще им предадеш нещо. Едновременно ще даваш и ще взимаш. Ако само даваш, това е една крайност; ако само взимаш, това е друга крайност. Дружи с даровити хора. От тях изтича особена магнетична сила, която храни твоите способности. Ако обикновен цигулар влезе в музикална среда, веднага се въодушевява. Какво ще кажете за музикалните критици: музикални ли са, или не? Те критикуват музикантите, но сами са хора с обикновени музикални способности. Как ще критикуваш един виден музикант? Един виден певец пее. Не го критикувай, но пей заедно с него. Като те слуша, той сам ще разбере, какво му липсва. Музикантът е авторитет сам за себе си, той сам се критикува, сам се корегира. Той има една вътрешна мярка в себе си и по нея съди, верни ли са тоновете му, или не са верни. Вярвайте на това, което е вложено във вас. Останалите неща са само пособия и инструменти. Вярвайте в това, което първоначално се проявява във вас. Приемаш една идея, но съзнанието ти се раздвоява. Откажи се от всяка идея, която внася раздвояване. Тя не е за тебе. Поддържай хармония между ума и сърцето си. Само така ще имаш постижения. Не се стреми да постигнеш всичко изведнъж. Искаш да се качиш на един висок планински връх и тър-

сиш най-краткия път. Обаче, късият път не е най-безопасният. Пътят към върха е стръмен, не можеш да се качиш направо. Ще обикаляш, ще извиваш пътя си, докато стигнеш върха. Няколко пъти ще обиколиш планината, докато стигнеш върха. Колко пъти конят обикаля хармана, докато овършее житото! Конят, който вършее, си ти. Конят обикаля хармана, за да очука житото. Колко пъти и ти трябва да се въртиш около една идея, за да излезе тя навън! — Кое в човека се върти? — Разумното. Онзи, който те върти, казва: Ще очукаш житото добре, за да ядем и ти, и аз. Кой те върти? — Господарят ти. Той е разумен, знае, какво иска от тебе. Ти мислиш, че си свободен, но той те хване и те тегли. Отвреме-навреме те пуца. После пак те хване, тегли те напред, докато свършиш работата. Само разумното може да ограничава.

В кого вярвате вие? Ще кажете, че вярвате в Бога. Няма по-хубаво нещо от това. Питам: Като вярвате в Бога, защо още при първата мъчнотия се разколебавате в Него?

Тема за следния път: „Произход на мъчнотиите“.

Двама души, еднакво силни физически и умствено, се влюбват в една мома. На кого от двамата ще отговори момата? И двамата я теглят към себе си. Единият я хванал за лявата ръка, а другият — за дясната. Свободна ли е тя да се определи към едната или другата страна? Как ще се освободи тя? — Трябва да

дойде друг, по-силен от тях. — Да, но няма такъв човек. И двамата са красиви. Кого ще предпочете тя и как ще се освободи? Едно може да я спаси — да се стопи. Ако може да направи това, тя е по-умна от тях. Ако не може да се стопи, тя ще остане с векове разпъната на кръст. Значи, момата се намира между два идеала. Тя ще се справи с мъчнотията си, само ако се отрече от себе си. Това значи да се стопиш. Докато се откаже от себе си, т. е. докато се стопи, човек ще страда, ще бъде разпънат на кръст.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

23. Лекция от Учителя, държана на
3 март, 1933 г. София. — Изгрев.

Затвор и освобождаване

Т. м.

Тема за следния път: „Причини за неуспехите.“

Какво се разбира под „успех“ и „неуспех“? Ако се нахраниш, успех ли е това? Външно, това е успех. Изобщо, всяко хранене успех ли е? Някога храната не подхожда за даден организъм, не се отразява благоприятно върху него. Когато се нахраниш, казваш: Успях да се нахраня. Това подразбира, че си могъл да се вредиш. Отиваш в гостилницата да ядеш. Думата „успех“ означава и развитие на вътрешни качества. Какво е нужно, за да успява човек? Всеки иска да има успех. Например, като се вредиш навреме да издържиш изпита си, ти считаш, че си успял в нещо. Друг успява да се запише в университета, но с това не се свършва работата. Щом се запишеш, ти си вече студент, но учене се иска от тебе. Много от вас сте свършили университет, но не знаете, защо съществуват твърдата, течната и въздухообразната материи. Какви са свойствата им, вие знаете, но какво е предназначението им, не знаете. Водата може да кара воденици, машини, мотори. И вятърът кара воденици. Забелязано

е, обаче, че като минава през гъста, твърда материя, човек се намира под едно влияние; като минава през течна материя, той се намира под друго влияние; и през въздухообразна материя е под трето влияние. От значение е, за какво мисли човек: дали за твърдата, течната или въздухообразната материя. Ако искаш да си построиш къща, да си купиш ниви, лозя, ти си под влияние на твърдата материя. Ако мислиш за морета, за океани, за плавания, ти си под влияние на течната материя. Ако си астроном и мислиш за небето и небесните светила, ти си под влияние на въздухообразната материя. Следователно, който мисли за земята, е земен тип; който мисли за водата, е воден тип; който мисли за въздуха, е въздушен тип. Това, за което мислиш най-много, то оказва влияние върху тебе. От това гледище, човек още живее в подземие; той не е излязъл на повърхността на земята. Той е затворен в мозъка си, в гъста материя. Външно, изглежда, че човек се е освободил от гъстата материя, че не се влияе от твърдата материя, от своя мозък. Засега, мозъкът се храни с твърда материя. След време, той ще се храни с по-рядка материя — с въздух.

Днес, човек се занимава с идеята за освобождение. Засега, той е още затворен в една черупка, както мозъкът. Затворен си в един малък череп и оттам мислиш, как да завладееш света. Какво ли не си фантазираш! Някой те бутне по главата, и ти казваш: Знаеш ли, кой съм аз? — Кой си? Ти си човек, затворен в

един малък череп, който едва събира от един до два килограма мозък. Средно мозъкът тежи от 1200 до 1800 гр. най-много. Последното число се отнася до гениални хора. Като измерят мозъка на един гениален човек, всички се очудват на тежестта му. Обаче, гениалният умира, и мозъкът му изчезва. Значи, и той, като обикновените хора, не се нуждае от много. Човек може да прекара живота си с един и половина клгр. мозък. Който не разсъждава правилно, като чуе това, ще се обезсърчи. Колко трябва да бъде голяма главата на човека? Практично ли е, да бъде главата на човека голяма? На едно тело, тежко 60 — 70 клгр. му трябва 2 — 3 клгр. тежка глава. Ако пък главата е тежка 50 клгр., колко трябва да бъде тежко телото? — Около 1000 клгр. Мозъкът на слона, по отношение големината на телото му, е малък, той има тегло около 9 клгр. заедно с гръбначния мозък.

Аз искам да ви наведе на мисъл, за която малко се говори в научния свят, а именно: успехът в живота не зависи от големината на мозъка, нито от големината на телото. Това са само условия. Ето, слонът, който има грамадно тело и мозък, тежък 9 кгр., се управлява от човека, който има малко тело, в сравнение със слона, и мозък, тежък един килограм и половина. Не отричам значението на мозъка, но имам пред вид неговото качество. Ако се безпокоиш за нищо и никакво, какво е качеството на твоя мозък? Безпокойството е присъщо на първо-

битния човек. Тогава са ставали земетресения, наводнения, бури в съзнанието му. Следователно, безпокойството в него е било оправдано. Щом се безпокоите, и вие още не сте излезли от първия геологичен период — от дилувиялния период, от вулканическите изригвания. Ти си неразположен, безпокоиш се и мислиш, че с това ще постигнеш нещо. Освен че нищо няма да постигнеш, но влизаш в общия кипеж на живота. Казваш: От мене човек не става. Не си прав. Ти си вече човек: имаш два крака и две ръце, ходиш изправен; имаш глава, лице, мозък. Може би, искаш да кажеш, че не мислиш по човешки, т. е. не мислиш право. Това е друг въпрос. — Еди-кой си свършил университет, аз нищо не съм свършил. — Какво е постигнал той със своето образование? Работил известно време за народа си и след смъртта му ще признаят заслугите му. Какъв смисъл има в това?

Пазете живота си. Внимавайте да не скъсате нишката. Всичко останало — обезсърчаване и насърчаване, скърб и радост, сила и безсилие произтичат от един и същ източник. Остаряваш — обезсърчаваш се; подмладиш се — насърчаваш се. Като стар, губиш енергията си; като млад, придобиваш енергия. Кое ти дава право да се обезсърчиш? — Остарях, не мога вече да мисля. — Старият не мисли ли? Кое дърво дава повече плод: старото или младото? Старото дърво е по-организирано от младото. Казваш: Трябва да свърша университет, да заема добра служба, да си създам добро материално

положение и да си поживея. Така мислят всички хора — учени и прости. По какво се отличаващ от тях? Като се върнат от работа, и ученият, и простият мислят за ядене; мислят, какво е сготвила жената. Ако има супа, дали е сготвена добре; ако е готвила кокошка, дали е печена или варена.

Ще се върна към твърдите, течните и въздухообразните вещества. Твърдите вещества се отличават с голямо постоянство; течните вещества се отличават с разширяване, разливане, а въздухообразните — с голяма пъргавина и подвижност. Те служат като съединителна връзка между два свята. Изучавайте трите вида на материята от по-високо гледище — от гледището на духовния и умствения свят. Като пренасяте нещата от по-нисш в по-висш свят, вие ще понасяте по-лесно всички изпитания. Днес се смуцаваш от това, какво мислят хората за тебе. Като застанеш на по-високо стъпало, ще мислиш право, без да се смуцаваш. Че хората говорят за тебе, това да не те смуцава. Важно е, верно ли е това, което говорят. И за мене могат да говорят добро и лошо. Бил съм учен човек. Ако е верно, прави са. Бил съм силен. Важно е, дали се ползувам от силата, която имам.

Младите говорят за знание, за култура. Питам: Какво ще стане с вашето знание, след 30 — 40 години? Какво ще остане от вашето разбиране? Днес мислите по един начин, тогава ще мислите по друг. Де остана вашето зна-

ние? Ще кажете, че според законите на природата, всичко се мени. Не е така. Само преходните неща се менят. Какво ще мислиш, ако те затворят? Там ще те облекат в халат. Халатът е преходна дреха, наложена ти е, по необходимост я носиш. И в сегашния културен свят има наложени положения от ред поколения. Те не са естествени. Новата култура, новият живот ще освободи човека от всичко непотребно. Щом излезеш от затвора, ще се освободиш от затворническия халат. И католическото кюре носи кепе на главата, но то е временно. Щом напусне поста, той се освобождава от кепето. То е като халата на затворника. В живота има много затворници, които минават за свободни хора и разнасят своето благословение тук и там. Не се минава много време, виждаш, че тези хора един след друг ги изнасят — заминали за другия свят.

Каква е разликата между онзи, който е затворен в четири стени, и онзи, който свободно се движи, а всъщност, е в затвор? — Първият заминава за другия свят самотен, никой не го оплаква, а втория придружават много близки и познати, речи му държат, венци и цветя му носят. Казваш: Да ме пази Господ от затвор! От този затвор бягаш, в друг влизаш. Ще свършиш богословско училище, ще те облекат в особена дреха и ще тръгнеш да благославяш хората. И това не е лошо, но то е повторение. С години наред, в живота се повтаря една и съща история. Носи се житото на воденицата,

мели се, докато стане на брашно. Казвате: Култура е това! Да, култура на смляното жито, култура на брашното.

Говори се за египетската култура, за вавилонската, за еврейската, индуската. Това са все култури. Какво стана с тях? Днес се правят разкопки, търсят, да намерят величието на Египет. Намират в гробниците мумии, изучават ги. От останките съдят за тогавашната култура. След хиляди години ще изучават и нас; и ние ще бъдем в някой музей. Ще кажете, че така трябва да бъде. Аз изнасям тези неща, не да се обезсърчавате; за мене това не е обезсърчаване. Това е фаза в развитието на живота. Когато видя пъпката на един цвят, аз не я отричам, но гледам на нея като на фаза, през която цветът минава. Тя не е крайният резултат. След време тя ще се пукне, ще се покажат чашката, венчето на цвета и най-после ще се разтвори целият цвят. Така ще се явяват един цвят след друг, с малко различие помежду си. И цветът не е последната фаза. Той ще прецъвти, ще върже плод, и след време плодът ще узрее: ще падне на земята и ще се изгуби. Следователно, ими тясна, вътрешна връзка между пъпката, цвета и узрелия плод. Казвате: Изгуби се плодът. — Не се изгубил, той е влязъл или в земята, или в стомаха на едно живо същество. Плодът все ще бъде изяден от някое живо същество.

Вие сега се нуждаете от положително верую. Време е да се откажете от старите уче-

ния и вярвания на вашите деди и прадеди. Сега се налага поне малка промяна в формите на живота и в самия живот. Докога ще вярвате в традициите и в човешките закони? Докога ще вярвате в преходните неща? Хората си правят къщи, и вие си правите къщи. Хората се хранят и обличат по един и същ начин, който и вие следвате. Тогава, каква е разликата между вас и затворника? Затворникът става и ляга, излиза и влиза, храни се, все със звънец. Той казва: Закон е това. Питам: Такива ли са законите в природата? Мислите ли, че както живеете сега, това е естественият, правият живот? Не сте ли и вие затворници, като всички хора? Ако сте затворници, где е директорът? Кой е вашият директор? Ще кажете, че вие изучавате окултната наука.

На окултните науки аз гледам другояче. Има една физиогномия, която гледа на хората, като на затворници. Аз се интересувам от онази физиогномия, която разглежда двата типа хора: затворници и свободни. Следователно, като срещна един човек, аз проверявам, затворник ли е той, или свободен. Ако е затворник, разглеждам го от една светлина, ако е свободен — от друга. Ломброзо разглеждал хората като затворници — престъпни типове и то, в последната фаза. Има три категории затворници: Първата категория е в предварителния затвор; втората категория е в средата на затвора, а третата — в дъното на затвора. Ломброзо разглежда само онези, които са в дъното на за-

твора, най-престъпните типове, а останалите — в средата и предварителния затвор — не са предмет на неговите изследвания. Що се отнася до свободните типове — той не се занимава с тях.

Съвременната медицина изучава човека в неговите болезнени състояния, т. е. като затворник. Тя трябва да го изучава като свободен. Само така, тя ще дойде до заключението, че човек не умира. Свободният човек е безсмъртен. Смъртта е затвор, ограничение. Ти си затворен, мъчно ти е нещо, страдаш, боледуваш, на никого не вярваш. Коя е причината за това, не знаеш. Трябва да се освободиш от мисълта за ограниченията, да станеш свободен. Това не се постига изведнъж. Сега вие сте в затвора, но в коя част, не знаете. Почти всички сте в предварителния затвор. Има една опасност за вас: ако не живеете добре, ще влезете в средната част на затвора, а оттам — на дъното. Желателно е да излезете от предварителния затвор, да няма нужда да изследвате средата и дъното на затвора. Всички се нуждате от самообладание. Малко хора съм срещал, които имат самообладание. Аниличаните имат външно самообладание. В това отношение, китайците ги надминават. Китаецът е спокоен, не се вълнува; гледа, какво става около него и се усмихва. Много китайци съм срещал, но само веднъж видях китаец да се усмихва. Той беше попаднал в един голям омнибус, между много европейци. Едни от тях бяха с бомбета на главата

си, други — с меки шапки, добре облечени. Китаецът беше без шапка, с дълга коса и с особени дървени обувки, като налъми. Всички го гледаха, но и той ги гледаше. По едно време той се усмихна. С това искаше да каже: Как попаднах между тези хора? Китаецът счита за безчестие да носи европейска шапка, както и европейецът, ако трябва да носи дълга коса. Това са външни неща. Такива бомбета и дълги коси има вътре в човека. От тях трябва да се освободите. Например, безверник си — ето едно бомбе. Песимист си — друго бомбе. Важно е да се определиш като човек, а не като европейец или китаец. Кой са качествата на човека?

Днес всеки се стреми към свобода. Няма по-хубаво нещо от свободата. Какво по-голямо благо от това, да бъдеш вън от затвора? Докато си в затвора, ще се натъкваш на различни изпитания и противодействия. Те представят твърди вещества. — Какво ще правим с тях? — Ще ги турите на работа. Искаш да използваш парата. Де ще я туриш? Нали е нужен котел? А котелът се прави от твърдо вещество. Искаш да използваш електрическите вълни. Пак ще си послужиш с твърдо вещество. Тръбите, жиците, които се употребяват при електрическата инсталация са от метал — твърдо вещество. И в човека има предавателни и приемателни станции: очите, ушите, веждите, носът, устата, пръстите. Вие още не знаете службата на тези станции. Има теории за това, но те не ви задоволяват. Има адепти, които

знаят законите на природата и като махнат с дясната ръка, укротяват бурята. Знание е нужно за това. И вие може да махнете с ръка на бурята, но тя ще продължава да вилнее. Ето, царят подпише една заповед, и работите се нареждат. Защо неговият подпис има сила? — Съзнанието на царя е свързано със съзнанието на множество разумни същества, а подписът на простия човек няма сила. Казваш: Аз съм говедар. — Ако си говедар, бъди поне цар на говедата, та като издадеш една заповед, всички да я изпълнят. Ако говедата не те познават, и нито едно от тях не изпълнява твоята воля, какъв цар си ти? Говедар е онзи, който само дава, без да го познават и зачитат говедата. Следователно, не може да бъдеш цар, преди да си бил говедар. Овчарят стои на по-високо място от говедаря — Защо? — Защото овцата е по-умна и по-благодарна от говедата. Волът може да те мушне, но овцата — никога. Между млекопитаещите, овцата минава за най-благодарно животно. Затова овчарят се ползва от почитанието и уважението на хората. Овцата се възпитава по-лесно от говедото.

Задача на всеки човек е да изучава условията, да види, какво може да направи, как може да ги използва. Нищо не става произволно. Разумни закони управляват света. Например, един прост случай: искате да накарате едно колело да се движи. Ако пуснете водата под него, то няма да се движи; ако я пуснете отгоре или отстрана, колелото ще започне

да се движи. Колкото по-силна е водата, толкова по-бърже ще се движи колелото. Значи, водата е едно условие; силата на водата — второ условие. Разумният използва условията, и работата му върви напред. Студент си, готвиш се за изпит, но се намиращ в трудно положение — не помниш, паметта ти е слаба. Казваш: Не съм паметлив. — Коя е причината за това? Причината може да е в сегашния ти живот, а може да е в миналото прераждане. Ако разбираш законите, може да изправиш този недостатък. Интересно е да знаеш, в какви случаи паметта ти е слаба: дали при запомняне на имена, на дати или събития. Забелязано е, че когато мозъкът заболява, първо се забравят съществителните имена, после, прилагателните, глагола и най-после — съюзите. Когато паметта се възстановява, става обратното: първо си спомня съюзите, глаголите, прилагателните и най-после, съществителните. Това показва, че съществителните са от най-нов произход. Значи, съюзите, прилагателните и глаголите са най-старите думи. Човек трябва да знае произхода и значението на всяка дума в речта. Ако няма нужното знание, човек, естествено, се обезсърчава. Това е неизбежно. Чрез обезсърчаването ти преодоляваш известна мъчнотия и придобиваш опитност. Има едно специално място на носа, дето се отразява обезсърчението. Щом се обезсърчиш, пипни това място, и обезсърчението веднага ще изчезне.

Един американски милионер пожелал да го нарисува един виден художник. Първия път художникът направил скицата, схванал добре чъртите на милионера. Втория ден, като продължил работата си, останал изненадан: забелязал малка промяна в линията на носа. Поправил грешката си и си отишъл доволен от работата. На третия ден забелязъл същото нещо. Той се почудил и си казал: Каква е тази работа! Никога не съм правил подобна грешка. Защо този нос не ми се подава? Милионерът се усмихнал и казал: Приятелю, ти рисуваш добре, грешката не е в тебе, но в моя нос — той е изкуствен. Значи, милионерът съзнателно побутвал носа си, искал да изпита художника.

И тъй, в живота има изкуствени и естествени неща. Изкуствените постоянно се променят, те не са реални. Те са изкуствените носове. Както и да ги рисуваш, колкото и да си майстор, все ще те изненадат. Също така, има естествени и изкуствени мисли и чувства. Не се занимавай с тях, не прави опит да ги рисуваш. Изкуствената мисъл може да измениш, когато пожелаеш. Основната идея в живота е да дойдете до това положение, дето нещата не се менят. Това е реалността. — Що е реалност? Представи си, че от дядо ти останало голямо наследство, заключено в каса. Радваш се, обикаляш около касата, но ключът не е в тебе, не можеш да я отключиш. Имаш нужда от пари, не можеш да си помогнеш. Отиваш при един, при друг приятел, никой не ти пома-

га. Ти си пред катастрофа. Най-после си спомняш, че някъде въщи си видял един ключ. Опитваш ключа и се оказва, че е от касата. Отключваш и виждаш, че касата е пълна със злато. Обезсърчаването изчезва, ти се радваш, че си спасен от катастрофа. Докато не беше ключът в ръката ти, ти беше обезсърчен; щом го намери, ти се насърчи. Значи, реалността е в ключа. Що е ключът? — Това е знанието на законите в природата. Там ще намерим онова, което ни е нужно. Само истината разрешава въпросите. Тя носи светлина и свобода за човешкия дух. Който се е домогнал до истината, само той може да се тонира. С едно слушане само работите не се уреждат. Школа трябва на хората, да прилагат новите методи за своето изправяне. Има метод за усилване на паметта; в два-три месеца може да се постигне това. Първото нещо — ще се концентрираш, да се изолираш от външния свят и като си в него, да не се безпокоиш и смуцаваш от нищо.

Има една жица в природата, по която тече енергията на безпокойството и смущението. Щом се докоснеш до нея, веднага започваш да се безпокоиш — нейната енергия те засяга. Като знаеш това, стой на разстояние от тази жица, не я пипай. — На пътя ми е тя. — Мини по друг път. Не минавай всякога по един и същ път. Умният не решава въпросите си по един и същ начин, нито по една и съща форма. Някога минаваш по един път — добре си разположен. Друг ден минаваш по същия път

— не си разположен. Този ден по земята текат енергии, противоположни на твоя организъм. Ти си влязъл във връзка с едно дисхармонично течение в природата. И хората са носители на различни течения: едни на хармонични, други — на дисхармонични. Не дружете с хора, носители на дисхармонични течения. Професорът къса едного, а другите минават благополучно. Той не прави това съзнателно. Оказва се, че мозъчните течения на професора и на студента са в дисхармония. Ако студентът разбира този закон, ще се яви на изпит друг ден, когато енергиите между тях са хармонични. Ето как трябва да постъпи този студент. Понеже професорът върви по мъжка линия, енергиите у него са по-груби. Такива са и енергиите на студента. Преди да се яви на изпит, той трябва да помоли една от студентките, с мек, женствен характер, да влезе преди него, да смекчи атмосферата. Един наш приятел, студент по медицина, се явил на изпит при един строг професор. Едва влязъл в стаята, професорът му казал: Първо да се яви студентката номер еди-кой си, а вие след нея. Нашият познат има мекога, женственост. Достатъчно беше да влезе и излезе от стаята, за да внесе нещо меко, благо в характера на професора. Студентката влязла преди него, издържала изпита си добре. След нея се явил нашият приятел, който без да съзнава, помага и на себе си и на студентката. Ще кажете, че това не е наука. — Ако знаете законите и можете да ги

прилагате, наука е. Ще пуснете тока, колелото ще се завърти и ще произведе светлина.

И тъй, да използваш своята мисъл, своето чувство и волята си навреме, това е наука. Днес всички говорят за мисълта, за чувствата, но нищо не постигат. — Защо? — Няма знания, не знаят, как да ги приложат. Говорят за воля, но не могат да запазят една обикновена тайна. Дойде един, съобщи му нещо и казвам: Ще го пазиш в тайна, на никого няма да го кажеш. Той обеща да пази тайната. Казах му да я пази за една година. Той седи неспокоен, мъчи се и, като види един от приятелите си, казва му: Слушай, ще ти кажа една тайна, но само ти ще я знаеш. Приятелят му я каже на свой приятел, той — на друг и, в края на краищата, всички я знаят. Пази тайната, която ти е казана. Ако я изпуснеш, ти губиш. Има хора, които са крайно скрити, пазят тайна. Други пък са много отворени, не държат тайна в себе си. И едното, и другото е крайност. Ще държиш идеята в себе си, докато узрее. След това ще я пуснеш в света, да се ползват всички от нея. Йоан видя много неща в невидимия свят, но му се каза да ги запечата. Има неща, за които и сега не се позволява да се казват.

Като се говори за човешкия ум, сърце и воля, дохождаме до устройството на човека. Казвам: човек не е създаен произволно. Бог, най-разумният, е неговият създател. В създаването на човека са взели участие множество разумни същества. Всичките органи — очите, уши-

те, носът, устата са поставени на местата си. Всичко красиво и възвишено в човека има Божествен произход. Ако искаш да бъдеш красив, ще се обърнеш към Божественото начало, там е красотата. Като мислиш така, ще бъдеш красив. Това не се постига в един ден, но поне ще поставиш основа на своето желание. Като работиш така, ще преобразиш своя организъм. Това значи успех, който зависи от твоята разумност. Разумната природа не желае да страдат хората. Казано е в Писанието: „Бог не съизволява в страданията и смъртта на човека.“ Значи, той иска да се радвате на благата, които ви е дал. Не може ли човек да използва разумно тези блага?

Работете за идването на новото в света. Новата мисъл, новото разбиране ще ви тонират, ще оформят вашите органи. Очите, ушите, устата, носът на съвремените хора още не са обновени по Божествените закони. Човешките мисли и чувства са ги отклонили от онези правилни мерки, които природата е дала. Ако справянето си върху вашите очи, уши, уста и нос, вие ще се обезсърчите и ще кажете: Нищо няма да излезе от нас. — Не се смущавайте, всичко се променя, и вашите лица ще се изменят. В продължение на 10 години, човек може да преобрази своята уста, очи, нос, да подобри линиите на телото си; да подобриш целия си живот. Оставете се напълно на влиянието на разумните сили в природата, те ще ви преобразят. Това значи, да се развива човек естестве-

но. Има един естествен ред и порядък, който нарежда работите. Там действуват разумни същества по един велик, Божествен план. Този план е завършен в ръцете на Бога, но вие още не сте го реализирали на земята. За насърчение на всички, казвам: Има една основна идея в центъра на вашия мозък, която свети като скъпоценен камък. Той е изгубеният ключ, скритото богатство. Който го намери, ще се ползува от него. И като се домогнеш до него, не го вади навън, но се ползувай от неговите качества.

Изучавайте физиогномията, както изучавате фактите на днешната наука. Изучавайте и другите окултни науки по нов начин — чрез концентрация. Не говоря за концентрацията на факирите, но да я постигнете по един правилен хармоничен начин. Да минавате от едно състояние в друго, без да нарушавате връзката между разумните сили. Под „концентрация“ разбирам още, след като сте направили една погрешка, да се опитате да възстановите хармонията между своя ум, сърце и воля. Това значи влизане в естествения, хармоничен ред на силите, които премахват непотребните неща — спънки в човешкия живот. Например, каква по-голяма дисхармония би могла да се произведе от желанието на човека да се удави, да се отрови — да се самоубие; или каква по-голяма дисхармония от тази — човек да се отрече от своите религиозни вярвания, или научни изследвания. Отричането още нищо не разрешава.

Един българин, отчаян от живота си, ре-

шил да се удави. Неговият добър приятел, като разбрал намерението му, взел една кофа с чиста вода и тръгнал след него. В момента, когато се готвел да се хвърли във водата, приятелят му се засидил и излял върху него кофата с вода. Той се стреснал веднага, обърнал се назад и го попитал: Защо ме намокри? Той не помислил даже, че като се хвърли във водата, цял ще се измокри, а се пази от една кофа вода. Постъпката на приятеля му го стреснала, и той се върнал у дома. Като размишлявал, той си казал: Добре, че ме заляха с вода, да ми дойде умът в главата. Значи, като ти дойде мисъл за даване, излей върху главата си кофа вода, тя ще те тонира, ще възстанови твоето равновесие. Следователно, когато някой от вас заболяе от хрема, треска или друга болест, цярът им е котел с вода. Той ще ви ободри и ще внесе в ума ви една красива мисъл, а в сърцето — едно красиво чувство.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

24. Лекция от Учителя, държана на
10 март, 1933 г. София. — Изгrev.

Общи и частни положения

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Чете се темата: „Причини за неуспеха в живота“.

Тема за следния път: „Методи за придобиване на красотата.“

Има много причини за успеха и неуспеха на човека. Какви са тези причини, мъчно може да се каже. — От какво зависи да бъде човек художник? — От вътрешните и външните условия, в които е поставен. Ако е сляп, може ли да бъде художник? Ако човек е глух, може ли да бъде музикант? Ако е нем и глух, може ли да бъде оратор? Това са общи положения, но има и частни положения, от които също зависи успехът и неуспехът на човека. Частно положение е, например, речта на оратора да бъде красноречива и съдържателна. Ако речта е красива, но не е съдържателна, значи, липсва нещо в нея. Какво ще кажете за младия момък, който се облича хубаво, а не изпълнява даденото си обещание? Да се облича хубаво, причината за това е една; да не изпълнява обещанието си, причината е друга. Той

ще се оправдава с неразположението си. Казва: Не изпълних обещанието си, защото бях неразположен. Днес си неразположен, но всеки ден не си неразположен. Има хора, които рядко са неразположени; има хора, които често са неразположени, почти всеки ден. Главната роля в неразположението на човека играе стомахът. Човек е неразположен, когато стомахът му е разстроен. — Коя е причината за разстройството на стомаха? — Главата. Щом страда главата, и стомахът страда. Това е общо положение.

Мнозина обръщат внимание на общите положения в живота. Например, казвате: Да имаме успех в работите си! — От какво зависи той? — От няколко фактора. Този въпрос може да се зададе при всеки неуспех. Колкото и да ви интересува този въпрос, вие може да бъдете далеч или близо до истината. Ще кажете, че причината за неуспеха е във външните условия. — На какво се дължат те? Например, ти искаш да станеш музикант, но баща ти и майка ти не се интересуват от музика, не искат да подкрепят твоето желание. Те са богати земеделци, но не разбират от музика. На твоята идея, да изучаваш музика, те гледат, като на птица, кацнала на дърво. Докато е на дървото, и птицата пее, и дървото пее. Щом хвъркне птицата, не се чува вече тя, но и дървото преставя да пее. Дървото някога пее и само, но с птицата пее по-добре. Когато има ехо в планината, и дърветата пеят. Тогава и долините пеят.

Ще кажете, че това не ви интересува. Какво ви интересува? Вие се безпокоите, как ще прекарате живота си, ще имате ли успех. И гладният мисли само за едно: как и отде ще намери нещо за ядене. Ако е в град или село, ще влезе в някоя къща, ще си изпроси малко хляб. Обаче, той е в планината. Отде ще намери хляб? Слаб е, краката му не държат. Ще кажете да усили хода си, по-скоро да стигне до някое село. Сили няма човекът, как ще ускори движението си? За да стигне до едно село, трябва да измине 20 клм. път. Той е толкова слаб, че едва извървява в минута два метра. Изчислете, за колко време ще измине 20 клм. път. Лесно се говори за успех, но успехът представя път от 30 — 40 клм. Как ще го изминеш със слабите си, треперещи крака? Първото условие за успеха на човека е да се домогне до магическата страна на живота. Който се е докоснал до тази страна, той се радва на успеха си. Който не може да я постигне, страда, мъчи се. — Какво се иска от човека, за да се домогне до магическата страна на живота и на природата? — Послушание. Казва ти се: Слушай, вземи лист и молив, да запишеш всичко, каквото трябва да направиш. — Няма защо да пиша, аз помня добре. — Ще отидеш на планината, ще вървиш два километра навътре, ще се отбиеш наляво. Там ще видиш една пещера. Ще вземеш ключа, ще завъртиш три пъти наляво и четири пъти надясно. Вратата ще се отвори и ще влезеш вътре, дето ще намериш

всичко, каквото желает: храна, дрехи, книги за четене. Тръгваш на път, но забравяш, какво трябваше да направиш. Вече си пред пещерата, но не знаеш, де е ключът, не помниш, колко пъти трябва да завъртиш наляво и колко пъти надясно. Но щастието и успехът ти зависят, именно, от отварянето на тази врата. Стоиш и си мислиш: Какво да правя сега? Де е човекът, който ми посочи тази пещера?

Казвам: Всички, които ме слушате днес, сте в положението на онзи в планината. Всички сте забравили, де е ключът и по колко пъти трябва да го завъртите наляво и надясно, за да отворите вратата. Какво ще се прави тогава? — Ще чакате да дойдат добрите условия. Пещерата е човекът. Като дойдете до човека, ще въртнете ключа три пъти наляво и четири пъти надясно, дето е посоката на ума. Ще мислите право. Лявата страна е посоката на сърцето — ще чувствувате правилно. Сърцето разрешава едни въпроси, а умът — други. Казваш: Трябва да обичам, да възлюбя някого. Защо искаш да обичаш? — За да получиш нещо. — Обичта всякога дава. Срещнеш един човек, който може да ти помогне, да ти даде нещо от себе си, но в дадения случай, той е замръзнал, всичко в него е в застои. Какво трябва да направиш? — Да го стоплиш. Като го обикнеш, ти ще го стоплиш, и водата, т. е. животът в него ще потече. Ако не можеш да стопиш леда в него, ти не го обичаш. Каква любов е тази, която не може да стопи леда? Има хора, които не

се подават на стопяване, но те са малко. Изобщо, любовта е сила, която може да стопи всякакъв лед. Обаче, първо ще стопиш своя лед, а после леда на другите. Как ще топиш леда на хората, ако не си стопил своя? Следователно, ще пееш, ще свириш, ще обичаш, докато стоплиш човека.

Какво се постига днес с музиката? — Нищо особено не се постига. — Защо? — Не е намерен ключът на пещерата. В музиката има три ключа. Обикновеният е виолин ключ. Например, имате на виолин ключ три ноти: долно „до“, „фа“ на петолиннето и горно „до“, с такт $\frac{4}{4}$. Изпейте сега тези ноти, да видите, какво ще излезе. Тонът „фа“ има зелен цвят. Той означава растене. — Накъде ще растеш? — Навсякъде, във всички посоки, както расте бобът. Ще растеш, но и ще мислиш. Бобът се издига нависоко, увива се около някоя суха пръчка. Като вземат пръчката, той пада на земята, дето го обират. След това го нарязват и го турят в тенджерата да ври. Казвате: Не струва да вариш боб. Ако не вземеш верно тона „фа“, това показва, че не си израсъл правилно. Щом не растеш правилно, ти си неразположен. Тогава, вземи правилно тона „до“, основният тон на живота — червеният цвят. Пей и свири „до“, докато възстановиш хармонията си. — Нямам ли друга работа, че ще пея! — Много работа може да имаш; много дългове имаш, но знай, че оправянето на твоите работи е в зависимост от тона „до“ — основният тон

на живота. Тръгваш на път с известна цел. Постигането на твоята цел зависи от краката ти. Ако те са здрави, ще постигнеш целта си. Ако не са здрави, нищо няма да постигнеш. Ще се грижиш за краката си, няма да ги нараняваш. Ще ги впрягаш на работа, да не се атрофират, но ще ходиш умерено. Ако отслабнат и се откажат да вървят, ще обвиниш съдбата си. В случая, съдбата си ти сам. Ще се движиш, ще работиш, за да не атрофираш органите си.

Съвременните хора имат задачи, които трябва да решат. — Как да ги решим? — Стопи леда, и водата сама ще си намери пътя. Без да я учиш, тя знае, накъде да тече. Запали свещта и не я учи, как да свети. Тя знае как да свети. Ако стоиш пред запалената свещ и я учиш, какво да прави, ти си на крив път. Друг е въпросът, ако не можеш да я запалиш. Тогава между свещта и тебе няма никакво отношение. Свещта може да свети, а ти можеш да я запалиш. Значи, ти ще я запалиш, а тя ще свети. След това, ще я вземеш със себе си, за да ти покаже пътя. Ако очакваш на светлината, тя да те носи, ти си в положението на аристократа, който очаква на другите. Не, ти сам ще носиш светлината, а тя ще ти покаже пътя. — Де е мястото на светлината? В човешкия ум.

Като се натъква на неуспехи, на известни противоречия, човек казва: И аз имам достойнство, не мога повече да понасям. — Не си само

ти с достойнство. Всичко живо има достойнство. То е качество на цялото битие, на цялата природа, на Бога. Само Бог е достоен в пълния смисъл на думата. Мислиш, че с достойнството си трябва да блеснеш пред хората. Това е частично разбиране на достойнството. И успехът на човека е частично постижение. Успехът на светията също е частично постижение. Успехът на Бога е общо постижение. Следователно, само Бог успява. Ако Бог успява, всички хора ще успяват. Ако Той не успява, никой не може да успее. Като знаете това, не спъвайте работата на Бога. Ако спъвате Неговите работи, и себе си ще спъвате. Искаш да станеш виден музикант, да се прославиш в обществото. Това е частично разбиране. Пей и свиря за себе си, първо ти да се харесаш, а после другите. Какъв смисъл има да те харесват Петко, Драган, Стоян? Ще изпаднеш в положението на онзи американец, който събудил от сън един виртуоз-цигулар да му свиря.

Виден цигулар отишъл в Париж да даде концерт. Той дал три хубави концерта. Като чул за този знаменит цигулар, американецът пожелал да го слуша, но изпуснал и трите концерта. Понеже желанието му, да го чуе, било силно, той отишъл в хотела му, да го моли за специален концерт. Цигуларят запитал: Какво искате? — Имам силно желание да ми посвирите. — Не мога, аз съм в легло вече, дадох три концерта. — Ще ви платя 500 долара, само да ми посвирите! — Не мога. — Хиляда долара

ще дам. Цигуларят се замислил, станал от леглото си и започнал да свири. Американецът слушал отвън. После пак тропнал на вратата, предал хилядата долара и казал: Благодаря за концерта. Сега ще ви помоля да ми дадете цигулката си, аз да ви посвирия, да си кажете мнението. Цигуларят се замислил: Какво ще стане, ако даде цигулката си на американеца, и той избяга с нея? Само за 1,000 долара! — Защо се колебаете? Дайте си цигуката да посвирия и аз. Как трябва да постъпи музикантът?

И тъй, достоинството е общо положение. Като знаете това, стремете се към общите положения в живота, като еднакво задължителни за всички. Тогава, ако искаш да имаш успех в живота, ще спазваш общите принципи. — Искам да бъда щастлив. — Щастието ти зависи от твоето здраве, като общо положение за всички. Ако си здрав, весел, с добро разположение на духа, дето и да отидеш, ще бъдеш добре приет. Ако си мрачен, песимист, всички врати ще бъдат затворени за тебе. Представи си, че паднеш на планината и навехнеш крака си. Богат си, имаш пари, но няма кой да ти помогне. В това време минава един човек покрай тебе, иска да ти помогне, но не може. Той тръгва за града, 10 клм. далеч от планината, да намери кабриолет, с който да те пренесе в болницата. Колко време трябва да лежиш, докато дойде този човек с кабриолета да те вдигне от мястото! Обаче, щастието ти се усмихва. Минава друг човек, който веднага се залавя за работа: раз-

трива крака ти, превързва го и след половин час ти се изправяш на краката си. И двамата тръгват заедно за града — ставате приятели. След време и първият пристига с кабриолета, но не може да те намери.

Казвам: Хората не успяват, защото търсят щастието си по пътя на кабриолетите. Щастието е в твоите ръце. Това, което можеш сам да направиш в даден момент, е твоето щастие, както и щастието на другите. Щастието може да бъде и вън от тебе, но това е изключителен случай. Не уповавай на изключителните случаи. Ако можеш да разтриеш изкълчения крак на своя ближен, ти държиш неговото щастие в ръцете си. Някога щастието на човека зависи от една дума, казана на място и навреме. Ако знаеш, как да драснеш кибритената клечка, ти ще запалиш огъня и ще се стоплиш; ако не можеш да запалиш огъня, ще трепериш от студ и ще кажеш: Лоша е съдбата ми. — Това е частично разбиране. Радвай се, че има умни, добри, учени хора по земята. — Не ме интересуват тези хора. — Ако един човек е здрав, всички ще бъдат здрави; ако един е умен, добър и учен, всички хора ще бъдат умни, добри и учени. Да се учиш, това е общодостъпно за всички. Въпросът е само до времето и условията. Успехът, доброто е общо благо за всички. Природата желае щастието на всички същества, но тя не може да им го наложи. Всяко същество желае своето щастие и го възприема като общ принцип. Ако не желаеш

щастieto на другите, и ти не можеш да бъдеш щастлив. Ако не желаеш щастieto на другите, и те няма да желаят твоето щастие.

Съществува един велик закон в света, върху който се гради животът — законът на любовта. Не може да обичаш някого, и той да не отговори на твоята любов. В закона на любовта няма никакво изключение. Дето има изключения, там любовта отсъствува. Тя изключва всякаква корист. Ако мислиш, че, като заемеш първо място, ще придобиеш любовта, ти сам се заблуждаваш. Не можеш да застанеш пред устата на кравата и оттам да очакваш мляко. Ще вземеш последното място, ще хванеш вимето ѝ и ще почнеш да я доиш. Докато се стремиш към първото място, нищо няма да получиш. Ще оставиш първото място — главата и ще отидеш на последното — при опашката. Там ще започнеш да доиш. Ако не вземеш последното място, никога не можеш да издоиш кравата. Който стои на първо място, той храни кравата; който стои на последно място, той я дои. Има учени, които отхранват науката; има учени, които я доят. Има религиози, които отхранват религията, и други, които я доят. Това е философия. И едното е хубаво, и другото е хубаво. Тези процеси трябва да се разбират. Ако искаш плодовете на живота, стой на последно място. — Не съм свикнал да седя на последно място. — Тогава ще се лишиш от млякото, от плода на живота. Първото място е за умните хора. Те ще при-

готвят условията за доенето. Ако първо не нахраниш кравата, никакво мляко не можеш да очакваш. Значи, резултатът, постижението иде от последното място. Това значи правилно разбиране. — Закъсах, обърках се. — Защо закъса? — Защото си недоволен от последното място. — Какво да правя? Да отида на първо място, при главата? — Не, там няма нищо да получиш. Ще стоиш на последното място, докато дойде кравата от паша. Ще се наведеш и ще почнеш да я доиш.

Сега ще ви дам темата „Грее слънцето“, да я разработите свободно. Как ще започнете да пеете? Първо ще отидете при главата, а оттам — при опашката, в края на слънцето. (Учителят пее мощно: „Грее слънцето, на болните носи здраве, а на здравите — щастие“.). Опитайте се и вие да изпеете тази песен, може да турите други думи. Пазете следното правило: Всяко музикално упражнение да съвпада с ударението на думите. Някога ударението на думите не съвпада с мисълта. Дето няма съвпадение, там осъществува всякаква музикалност. То е все едно, да видиш един голям, едър човек с тънки устни. Те не отговарят на неговия ръст. Тънките устни подхождат на дребен, малък човек. Природата обича съразмерност между органите, между частите на телото. Може да започнете песента от „ми“. Значи, българинът първо минава страдания, а после започва да мисли. Вие стоите, не знаете, отде да започнете.

Десет деца се събрали пред един кладенец, всяко носи празна чаша, но не знае, как да я напълни. По едно време дохожда един човек с кофа, вързана с въже и веднага децата се събират около него. Той пуца кофата в кладенеца, изважда вода и напълва чашките на децата. След „ми“ ще вземете „ре“, да внесете движение в песента. Това е състоянието на болния, който иска вече да стане от леглото си, Той казва: Достатъчно ми е любовта на близките. Искam вече друга любов. Това е любовта на правилата — правила за болния. И вие, направете опит да изпеее песента по друг начин, не по старите правила.

Един юнкер, ученик във военната гимназия, писал зададена тема по български език. Понеже не знаел, де се поставят препинателни знакове, той ги турил на края на темата си, след което писал: Всички по местата си! Заповядвам ви! Хайде, марш! Наистина, той заповядва добре, но дали знаковете ще го послушат, това е важният въпрос. Запетаята е знак за малка почивка. Точка и запетая — по-голяма почивка. Какво означават двете точки, т. е. двоеточието? — След двоеточието изреждаме нещо. Най-после туряме точка. Там, дето българинът поставя точка и запетая, англичанинът туря само запетая. Той казва: Времето е пари. Българинът има много време на разположение, пилее го. Англичанинът го пести. Характерните черти на един народ се познават по езика му. Също се познава и неговият темперамент, и начина, по

който нарежда мисълта си. Германецът поставя глагола в края на изречението. Той нарежда всички думи и най-после свършва с глагола. Често вие се смущавате от погрешките си. Не се смущавайте. Обикновено, учените, гениалните хора грешат, а обикновените и глупавите грешат много рядко. Всички изключения в природата се дължат все на гениални хора. Онзи, който прави изчисления в движенията на земята, изпуснал нещо, и се явило едно малко изключение. В човешкия живот, обаче, има много изключения. Който може да изправи едно изключение, той е гениален човек. Всяко изключение подразбира погрешка, която носи големи последствия. Както са допуснати изключенията, така са допуснати и страданията. Не е желателно страданието, но е неизбежно.

Пазете се от контрастите, от противоположностите в живота. Следователно, радост и скръб са контрасти, допуснати от самата природа. Помни: Като страдаш, ти правиш услуга някому. Като страдаш, природата взима от тебе нещо и го дава другиму. В случая, ти си онова същество, от което се взима нещо. Това, което се взима от тебе, за да се даде на друг, носи твоето щастие. То се урегулира чрез закона на обмяната. Аз не искам да ви убеждавам, но казвам: Зад всеки неуспех, зад всяко страдание се крие известно благо. Изпейте сега песента „Грее слънцето“. Кога трябва да пеете: сутрин, при изгрев слънце, или вечер? — Може да пеете на всяко време. Има смисъл, като

пееш „Грее слънцето“, наистина, то да изгрее. Значи, между песента и изгряването на слънцето да има известна връзка. За да разбереш, дали слънцето чува твоята песен, пей в облачно време. Ако облаците се разпръснат, и слънцето изгрее, значи, то чува песента. Ако облаците не се разпръснат, и слънцето не изгрее, то не се интересува от твоята песен. И аз много пъти съм пял на слънцето, и някога то изгрява, някога не изгрява. В първия случай, то харесва песента, във втория — не я харесва. Щом не харесва песента ми, аз изменям тона си, докато най-после, слънцето изгрее. Щастieto на човека се заключава в това, да пее на слънцето, и то да му се открива. Във всяка работа, която има резултат, слънцето взима участие; дето няма резултат, няма никакъв плод. Тогава небето е облачно, и слънцето забулено.

Пейте „Грее слънцето“, за да свършите работата си добре, да имате резултат. От вас зависи да имате плод. Ще прилагате един метод след друг, докато постигнете успех.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

25. Лекция от Учителя, държана на
17 март, 1933 г. София. — Изгрев.

Постоянни и променливи сили

Т. м.

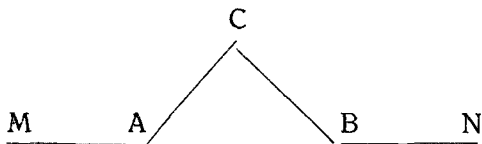
Учителят по геометрия пита един ученик: Коя линия наричаме права? — Всяка линия, която не е крива, е права. — Що е крива линия? — Всяка линия, която не е права, е крива. — Коя линия е счупена? — Тази линия, която не е нито права, нито крива, е счупена. — Верен ли е отговорът на ученика? Според някои учени, една линия е права, когато силите ѝ се уравновесяват. Обаче, ако на едната или на другата страна има по-голямо противодействие, тя се изкривява. За да се изкриви, правата линия завива надолу или нагоре. В тази посока, именно, тя търси изход. Едно тело се движи със сила и среща на пътя си голямо противодействие. За да го избегне, телото изкривява пътя си. Има ли някакво противоречие в това? Няма никакво противоречие, но телото удължава пътя си. Кривата линия изминава по-дълъг път от този на правата. Следователно, изразходваната енергия е по-голяма.

И тъй, най-късото разстояние между две точки е правата линия. Между две точки може да се прекара само една права линия, а между три точки може да се прекара крива линия.

Казват за някого, че е крив. — Кое е лошото в кривата линия? Крив е онзи, който в даден момент не постъпва добре. Защо свързват кривата линия с неправилната постъпка? Така се определя отношението между ума и сърцето. Сърцето, т. е. чувствата образуват кривата линия, а умът, т. е. мислите — правата линия. Казва се, че в правата линия силите са уравновесени. Отдето и да идат, те са в равновесие, или в покой. Значи, всеки човек, който има постоянство, може да върши някаква работа. Постоянните сили на правата линия винаги вършат повече работа, отколкото променливите сили. Какви са силите на ветрената воденица: постоянни или променливи? — Променливи. — А на водната воденица? — Постоянни. Оттук вадим заключението: правата линия е емблем на постоянните сили, а кривата линия — на променливите. — В какво се изявява променливостта? — В това, че едната сила е по-слаба от другата.

Взимаме три точки А, В, С, които представят сили (фиг. 1). Силите А и В се стремят към С, която, в случая, представя човешката глава. Имаме още две точки М и N, които също се насочват към С. Правите линии АМ и ВN представят двете ръце на човека, издадени настрана. И те се отправят нагоре, към С — към главата. Двете ръце представят два вида електричество — положително и отрицателно, или два вида магнетизъм — също положителен и отрицателен. Мислите и чувствата също биват

положителни и отрицателни. Силите могат да се превръщат: положителната в отрицателна, и отрицателната в положителна. Който има самообладание, превръща отрицателните сили в себе си в положителни. За самообладание се говори само в психичния живот, а не и в механичния. Вдигаш ръката си да удариш някого, но веднага дойде самообладанието, и ти сваляш ръката си. В механиката процесите са завършени. От резултатите съдите за силите, които дей-

фиг. 1.

ствуват там. Например, един човек се дави в реката. Хората веднага тичат да го спасят. Ако могат да го спасят, те се радват. Ако се удави, те скърбят. За реката, обаче, е безразлично, дали някой се е удавил, или спасил. Тя продължава да си тече, както и по-рано. В механичния живот стават грешки, без да се съзнават като такива. В психичния живот, обаче, процесите са незавършени. Там всяка грешка предстои на изправяне.

Кое е положителното в света? — Умът и мислите, които минават през него. — Кое е отрицателното? — Сърцето с чувствата и желанията. Обаче, без желания умът не може да се

прояви. Може ли да имате свещ без материала, който я създава? Ако фитилът не е пъхнат в лой или парафин, той не може да гори. Само фитилът не е свещ. Следователно, и умът без чувства и желания не може да се проявява. Как ще работи воденицата, ако няма вода, която да движи колелото? В случая, водата и колелото са условия, а движението — резултат. От резултата зависи, колко жито ще се смели. Но и и без условията нищо не се постига. Ако колелото се счупи, водата ще си тече, но житото няма да се мели. В този смисъл, чувствата са условие за ума. Ако в тебе не се събуди какво и да е чувство, и мисълта няма да се прояви. Ще кажете, че и без чувства може. Не, колкото са важни мислите, толкова са важни и чувствата. Колкото по-хармонични са чувствата, толкова по-възвишени са и мислите. И обратно: дисхармоничните чувства са причина за проява на дисхармонични мисли. — Де е мястото на чувствата? — Симпатичната нервна система. Тя играе роля на инсталация на чувствата. Главният мозък е инсталация на мислите. Обаче, в мозъка има място и за чувствата. Кривата линия отзад на главата определя чувствата на човека, а правата линия — челото определя неговите мисли.

В геометрията се говори, освен за прави и криви линии, още и за счупена. Хората, обаче, се страхуват от счупените линии. Няма нищо лошо в счупването на линията. Ако една права или крива линия не се счупи, не може да се говори за

проява на известна сила. Счупването на една линия представя известно противоречие. Следователно, не е опасно пречупването; опасно е, когато става безразборно. Тогава силите се проявяват неправилно. Значи, човек е недоволен от пречупването, когато не е станало на място. Когато водата извира, когато светлината се изяснява, и там става пречупване. Ако светлината не се пречупва, не може да се прояви. Ще кажете, че това са философски работи. — И без тях не може. Те са екскурзия на ума. Който има време, може да прави такива екскурзии — те са отлични. Човек може да се качва по планините и да слиза, но важно е да прилага. Ако не прилагаш това, което си научил, нищо няма да постигнеш. Ще говориш за права и крива линия, без да се ползуваш от тях.

Питам: Що е добро? Ако ми отговорите като онзи ученик, ще кажете, че добро е онова, което не е зло. — Кое е зло? — Което не е добро. Често вие се смущавате. Защо се смущавате? — Защото не можете да си дадете един определен отговор на въпросите, които ви интересуват. Имате един голям прът — АВ, забит отвесно в земята. Като се огрее от слънцето, той хвърля сянка, която прилича на пръта. Ако приемете пръта като добро, сянката му ще бъде неговото зло — отражение на доброто. Ако лятно време, силно изпотен, седнеш под сянката на някое дърво, ти непременно ще се простудиш. Ето защо, сянката е злото в света. Който седи в сянката на злото, всякога боледу.

ва. За да не боледуваш, прави добро. Който не прави добро, прави зло. Значи, злото не съществува вън от доброто. Вън от човешкия ум няма крива мисъл. Ако мислиш право, криви мисли не съществуват. Ако мисълта не се проявява правилно, непременно ще се изкриви. Който не прави добро, прави зло. Който не мисли право, мисли криво. От това гледище, злото и кривата мисъл не съществуват.

С един пример ще ви обясня, що е добро и що е зло. Дават ти вкусно, добре сготвено ядене. То представя доброто. Обаче, ти ядеш повече, отколкото трябва. Стомахът ти ще се претовари. Ти се огъваш от болки, не знаеш, какво да правиш. Това е злото. Взимаш очистително и се облекчаваш. — Може ли храната да се нарече зло? Злото е в преяждането. Ако беше ял по-малко, нямаше да страдаш. Яж по-малко, даже оставай малко гладен. Ако откраднеш една торба със злато от богатия, ти си направил зло. Парите са добро нещо, но с открадването, ти си нарушил равновесието на силите в богатия, и природата те държи отговорен. Ще върнеш парите на богатия, за да възстановиш равновесието на неговите сили. Крадецът бърка в касата на богатия с една ръка, затова постъпката му се разглежда като престъпление. Добрият и разумен човек бърка с двете си ръце, взима само две златни монети и затваря касата. Като му потрябват, пак си взима две монети. Тази мисъл не ви е ясна, защото вие имате установени теории за отношенията в живота. Според

мене, права постъпка е тази, която вие можете да приложите и към себе си, и към окръжаващите. Ако към себе си постъпвате по един начин, а към окръжаващите — по друг, постъпката ви не е правилна. Ти бъркаш в чуждата каса, но и в своята бъркат. Ако само ти бъркаш в чуждите каси, това е престъпление.

Човек трябва да има постоянство в мисълта и в чувствата си. Ако в мисълта си е постоянен, а в чувствата — непостоянен, той дава много обещания, без да ги изпълнява. Който обещава, а не изпълнява, може да има отличен ум, но в чувствата си е непостоянен. Дето чувствата са непостоянни, там има неустойчивост. За да се стабилизираш, трябва да възпитаваш чувствата си, т. е. да ги хармонизираш. — Възможно ли е това? — За онзи, който знае законите, всичко е възможно. Възможността и невъзможността зависят от знанието. Можеш да направиш само онова, което знаеш; което не знаеш, не можеш да го направиш. Казваш: Аз зная това. — Щом го знаеш, направи го. — Не мога да го направя. — Значи, не го знаеш. — Познавам този човек. — Дай му тогава хиляда лева на заем. — Не мога да му дам. — Значи, не го познаваш. Ти познаваш даден човек само тогава, когато можеш да се справиш с него при всички условия. Щом не можеш да се справиш с него, нито ти го познаваш, нито той те познава. Познават ли слънцето?

Има два вида познаване: можеш да познаваш и разбираш някого, без той да те по-

знава и разбира; можеш да познаваш и разбираш някого, и той да те познава и разбира. Когато работят заедно, хората трябва да се познават. Ако не се познават, нищо не могат да направят. Бог ви познава, но вие не Го познавате. Слънцето ви познава, но вие не го познавате. Аз говоря за разумното слънце, което стои зад обикновеното, физическо слънце. Да познаваш слънцето, това значи, неговата светлина да произведе в тебе мисъл. Ако се питаш защо грее слънцето и си недоволен от неговата силна светлина, ти не го познаваш. Ако изпитваш приятност от светлината и топлината на слънцето, ти го познаваш. Трябва ли да ти се обяснява това, което разбираш? Нося ти хляб. Ти знаеш, какво представля хлябът; знаеш, каква сила съдържа той. Трябва ли да ти обяснявам, по каква линия съм го донесъл — по права, или крива линия. В случая, хлябът е важен, а не по каква линия съм дошъл. Човек никога не може да се движи само по права или само по крива линия. Ако в един момент се движи по права, в следния момент вече се движи по крива линия. Това е неизбежен закон. Две прави линии, продължение една на друга, представят възможност за изкривяване. Например, правата АВ, продължена неограничено, дохожда до точка С, например, отдето започва да се изкривява.

А—————В—————С

С други думи казано: Като мислиш, т. е. работиш с ума си, дохождаш до положение, дето

чувствата взимат участие. Значи, започваш с права линия — с ума; после линията се изкривява — идат чувствата. Пътят върви хармонично: права линия, после крива; пак права, пак крива. Ако правите линии са повече, а кривите — по-малко, не е добре. И обратно: ако кривите са повече, а правите по-малко, пак не е добре. Или, ако на мисълта давате повече време, отколкото на чувствата, пак не е добре. И в единия, и в другия случай, вие нарушавате равновесието в природата.

Къде се проявяват счупените линии? Те служат като съединителна връзка между правите и кривите линии, за да ги хармонизират. Правата линия не може веднага да се превърне в крива. Докато стане това, на помощ иде счупената линия. Тя е мястото, дето правата линия се скачва с кривата. Там, именно, се явява енергията. Там се явява светлината.

Мнозина гледат на кривите линии като на грешки. — Благодарете на грешките си, те са ви научили на много работи. Всяка грешка е цвят или малко изворче, отдето се придобива нещо. И гениалният, и светията грешат, но разумно използват всяка грешка. Светията поставя свещ на грешката си и с нея свети на хората. Геният туря паметник на грешките си, за да ги виждат хората отдалеч и да не ги повтарят. Не е добре да се повтарят грешките. Ако, като счетоводител, направиш грешка в изчисленията и, вместо 10,000 лв. напишеш 1,000 лв., ще ощетиш себе си. Ако грешката е за

сметка на един крайно беден човек, има смисъл да се прави. Бедният има да дава 10,000 лв., а ще плати 1,000 лв. — Чиновникът ще се ошети. — Според мене, при погрешката ти ощетяваш себе си, а правиш добро на другите. Ако грешиш спрямо себе си, сам се ощетяваш; ако грешиш спрямо другите, тях ощетяваш. Всякога анализирайте грешките си, да знаете, кого ощетявате. Ако ощетяваш себе си, не съжaliaвай. Дал си на някого 10,000 лв. вместо 1,000 лв. — не съжaliaвай. Ако ощетяваш другите, веднага изправи грешката си.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

26. Лекция от Учителя, държана на
24 март, 1933 г. София. — Изгрев.

Закон на доброто

Т. м.

Тема за следния път: „Отношение между минералите и растенията.“

Какво се разбира под „самообладание“ ? Да владееш нещо, което можеш да хванеш, разбирам. Можеш да завладееш земята и да я управляваш. Обаче, как ще владееш нещо, което не можеш да хванеш ? Казваш: Искам да бъда свободен. В какво се заключава свободата ? Искаш да бъдеш свободен, когато ядеш, да не те стиска някой за гърлото. Искаш да бъдеш свободен, когато ходиш по улиците, да не срещаш никакво препятствие. И при най-голямото ограничение, ти пак можеш да бъдеш свободен. Ограничението на леда не е ограничение за водата ; и ограничението на водата не е ограничение за парата. Колкото повече се разрежда материята, толкова повече изчезват ограниченията. Следователно, ако изпаднеш при лоши условия, измени състоянието си. Твърдото вещество е ограничено в време и пространство. Щом излезе извън времето и пространството, то има вече свобода. Оттук може да извадите няколко правила за живота.

Срещаш един човек и се плашиш от него. Обаче, другите хора не се плашат. Срещаш друг, когото обичаш, и се радваш, че си го срещнал. И други хора го срещат, но не се радват. Значи, това, което плаши едного, не плаши всички. И това, което е радост за едного, не е радост за всички. Ти се страхуваш от мечката, но мечето не се страхува от нея. Като я види, то се радва. При нея то е по-свободно, макар и в гората, отколкото само. Всички хора искат да бъдат свободни, но свободата, която те търсят, не съществува на земята. Нито богатият е свободен, нито бедният; нито ученият е свободен, нито простият. Не казвам, че човек не е никак свободен. До известна степен той е свободен, но не така, както си мисли. Стражарът е свободен, докато се разхожда из улиците. Щом се яви при началника си, той вече не е свободен. И началникът не е свободен пред своя началник. И царят, над когото няма по-големи хора, също не е свободен. И той се страхува, да не би да има някакъв заговор, някакви конспирации против него. Изобщо, няма свободен човек на земята. Всеки се страхува от нещо. Достатъчно е да му намериш слабото място, за да се уплаши.

Събираме числата $2 + 3 = 5$. Ако заличим знаковете плюс и равенство, остават числата 2, 3, 5, без да знаем, какво да правим с тях. Как събираме две числа на едно място? Можем ли да съберем водата и маслото? Каквото да правим с тях, маслото винаги ще плува над во-

дата. Маслото казва: Аз не падам на дъното. Колкото и да се мъчат да ме турят на дъното, няма да успеят. Аз ще излеза на повърхността. Ученият казва, че маслото плува над водата, защото е по-леко от нея. За маслото е естествено да бъде леко, да плува над водата, но не и за човека. За него се казва, че не трябва да бъде лек. Казват: Човек трябва да има тежест. Значи, да не е лек. Казва се още, че човек трябва да бъде добър. Какво се разбира под „добър“, под „добро“? Добро е това, без което не можеш. Значи, да ядеш, е добро; да мислиш, е добро; да чувствуваш, е добро: да говориш, да ходиш, е добро; да дишаш, е добро. Щом престанеш да дишаш, да ядеш, ти страдаш. Като престанеш да мислиш и чувствуваш, да ходиш и говориш, ти пак страдаш. Много естествено! Всичко в света е движение. Щом престанеш да ядеш, да дишаш, да мислиш и чувствуваш, ти преставаши да се движиш. Значи, преставаши и да живееш.

Слушате човек да казва, че трябва да израсте, висок да стане. Така говори младият. Той расте на височина. Колко може да израсте? — Най-много два метра, планина не може да стане. Колко е два метра? От два метра плат една риза не можеш да ушиеш. Ако платът е 80 см. широк, едва за едно дете става. За голям човек е нужно поне 3 — 4 метра плат. В числата 3 и 4 се крият динамични сили. Докато разглеждаш числата 3 и 4, като цифри, ти имаш едно разбиране. Щом гледаш на тях като на динамични сили, ти имаш друго разбиране. Например, съ-

бираш две ябълчни семки и пет от круша. В резултат, ще получиш пет семки, но с различни свойства. Всяко число има специфичен ключ. Ако в ума си носиш числото без неговия ключ, ти нищо не се ползуваш. То е излишен товар за ума.

Човек се нуждае от истинско знание, което може да го освободи от известни ограничения. Казано е, че истината освобождава човека. Хората мислят, че са свободни и без истината. Има една свобода в природата, но тя не се отнася до земята. Кога ще влезе тази свобода в човешкия живот, не се знае. Това е въпрос на времето. Отвреме навреме, само за няколко секунди, човек се чувства свободен. Свободен е онзи човек, който от нищо не се безпокои и смущава. Каквото и да му се случи, той всякога се радва. Свободата на сегашния човек е кратковременна. Докато е радостен, той изведнъж изпада в неволята на живота. Докато мисли, че от него човек ще излезе, изведнъж се обезсърчава. Погледне се оттук - оттам и намира, че е в първото си положение. Макар и в будния си живот, човек често изпада в илюзиите на съня. Сънува, че е цар, облечен в царска мантия, но като се събуди, вижда, че не е цар.

Питам: В какво се заключава истинската свобода? Хората наричат свобода и това, което ги заробва. Докато мислят, че са свободни, неочаквано нещо ги ограничава. Под „свобода“ разбирам онези условия, при които можеш да вършиш всичко, каквото пожелаеш, без да огра-

ничиш нито себе си, нито окръжаващите. Свободата има отношение към любовта. Казваш, че си свободен, а не можеш да търпиш някого. Това не е свобода. Защо не можеш да го търпиш? То е все едно да намериш на пътя си празна, прашна торба. Бутнеш я оттук-оттам и захвърлиш настрана, като казваш: Не ми е нужна такава торба. Как ще постъпиш със същата торба, ако туря в нея няколко килограма злато? Тя придобива вече друга цена. Навеждаш се, туряш я под мишница и казваш: Тази торба е много хубава. Обаче, свободният човек би постъпил еднакво и с празната, и с пълната торба.

Често хората смесват формата на една мисъл с нейното съдържание. Ценна е и формата, и съдържанието ѝ. Докато не се научите да различавате ценното в мисълта, не можете да имате правилно разбиране. Който има такова разбиране, той знае и причините на нещата. И тогава, ако си гневен, неразположен, ще знаеш, че си срещнал голямо противоречие на пътя си. Засилиш се да направиш нещо, но срещаш противодействие на силата си. Значи, гневът е резултат на противодействие на човешките мисли и чувства. В случая, гневът е условие да премахнеш препятствието. Ако го премахнеш, ти изпитваш радост, доволство; не можеш ли да го премахнеш, ти ставаш недоволен. Значи, всяко неразположение към човека, показва, че той ти препятствува в нещо, и обратно: разположението ти към човека, показва, че той ти по-

мага. Някога гневът прави човека страшен. Той е като бомба, която всеки момент може да избухне. Достатъчен е най-малкият удар отвън, за да се запалят взривните вещества, и човек да избухне. Силата на човека не е в избухването, но в преработването на взривните вещества—да се премахне от тях онова, което причинява взрив. Впрегни взривната енергия в себе си на работа. Това значи умен човек.

Питам: Как се справяте вие с гнева си? Как се лекувате от него? Като ви наблюдавам, вие викате, кряскате, докато изразходвате енергията на гнева. Казваш: Пусни водата да изтече, за да ти е мирна главата. — Трябва да изтече водата, но мътната. При това, тя ще изтече, но отново друга ще се набере. Ако има място, де да тече, без да се събира друга, пусни мътната, дай ѝ път да тече. Но ако тръбата е запушена, отде ще изтича мътната вода? Който може да впрегне гнева си на работа, той усилва своята памет. Ако не може да го впрегне, паметта му постепенно отслабва. Значи, отслабването на паметта се дължи на постоянно безпокойство и гняв. Следователно, щом губиш паметта си, знай че си дал път на безпокойството и на гнева в себе си. Аз говоря за вътрешното безпокойство. Аз гледам някой външно е спокоен, а вътрешно е постоянно в смущение и безпокойство. — Искам да усиля паметта си. — За да постигнеш това, трябва да имаш вътрешен мир и спокойствие. Ама станало някакво земетресение, наводнение! — Бъ-

ди вътрешно тих и спокоен! Питаш: Може ли да стане тук земетресение? — Земетресението има своите причини. Ако създадеш условия за земетресение, и това ще стане. Чашата, сама по себе си, не може да се счупи. Ако я удариш силно, ще се раздроби на много частички; ако я удариш слабо, няма да се счупи. Ние гледаме на земетресението като метод на природата. Бушуването на океанските води е пак метод. Всичко, каквото става в природата, има своята добра страна. От това гледище, и земетресението има добри страни. Ако хората живееха добре, нямаше да има земетресения. Ако пък станеше някъде земетресение, то щеше да бъде хармонично, плавно. Всичко, каквото, става в природата, става и в човека. Като се мъчи да преодолее вътрешните стихии в себе си, той става силен, крепък.

И тъй, изучавайте законите на външната природа, за да познавате законите на своето вътрешно естество. Млад си, косата ти е черна. Не се минават много години, гледаш, косата ти почва да побелява, докато един ден цялата стане бяла. Минаваш за окултен ученик. Опитай се да приложиш едно окултно правило, да направиш косата си черна. Ще кажете, че прилагате окултни правила в живота си. — Много правила и методи прилагате, но все стари. Някой ти каже, че си простак. Ти веднага кипваш и казваш: Ти си по-голям простак! Ето старият начин на отношения. Каквото и да ти каже, усмихни се и нищо не казвай. Ако

трябва да отговориш нещо, кажи: Радвам се, че си срещнал един простак. Думата „простак“ ще произведе два различни резултата: или ще те разгневи, или ще те развесели. Ако те разгневи, ти си срещнал учен човек, който могъл да наруши твоето равновесие. Ако те развесели и се усмихнеш, ти си учен, а той — прост.

Върви едно куче по улицата и в устата си носи парче месо. Среща го един човек и хвърля камък след кучето, иска да вземе месото за своето куче. Обаче, кучето си върви, не обръща внимание. Такова нещо е самообладанието. Ако го хванеш за опашката, и то изпусне месото, не е издържало изпита. Така постъпват повечето хора. На малки изпитания лесно устояват; щом дойде по-голямо изпитание, те пропадат. Ако искаш да знаеш, дали имаш самообладание, помоли приятеля си да забие една игла в ръката ти и наблюдавай, доколко можеш да издържиш, без да извикаш. Не е достатъчно само да мълчиш, но да запазиш разположението си. Каква по-голяма игла можете да очаквате от обидните думи? Какво ще кажете, ако се изредят 30 — 40 души, и всеки ви каже по една обидна дума? Който има самообладание, ще мине спокойно покрай тези хора, ще се усмихне и ще си остане пак добре разположен — нищо няма да го смути. Животът опитва търпението, самообладанието на човека. Така той се калява, става достоен ученик на новите идеи, на новото учение. Всяко ново учение е предизвиквало и предизвиква гонение против себе си. Привър-

жениците на старото първи се обявяват против новото. Старите преследват новото, новите хора го защищават. В тази борба се познава, кое е ново, и кое — старо. Ако защищаваш идеите си по стар начин, ти не носиш новото в себе си. Езичниците гонеха християните, но последните минаваха и заминаваха покрай тях с усмивка. Ето новото. Те ги мъчеха, изтезаваха, но християните ги оставяха да правят, каквото искат с тях, без да им отвърщат със зло. Да отговаряш на злото с добро — ето новото. Носиш ново учение на хората, но те не го приемат. Един ти отреже пръста — ти го залепиш. Друг ти отреже ръката — ти я поставиш на мястото ѝ. В края на краищата, всички хора ще тръгнат след тебе. Всяко ново учение, което носи свобода, може да се приеме. То освобождава човека от ограничителните условия на живота.

Аз не говоря за абсолютната свобода, да прави човек, каквото иска. Това не е свобода. Един цар може да отваря войни, да коли и беси хората. Това не е свобода. Свободата стои по-високо от желанията. Всеки човек има задачи за решаване. Да решиш задачата си така, че да донесеш едно благо, както за себе си, така и за окръжаващите. Не носиш ли благо на хората, ти си въвн от свободата. Така и животните решават задачите си. Гледаш, как котката прави своите изчисления, от колко метра да скочи, как да скочи, за да попадне точно на жертвата си. Тя решава задачата си добре, но за жертвата не е добре. Без инструменти, тя прави вер-

ни изчисления. Ще кажете, че животните се ръководят от инстинкта. Така е, но и в инстинкта има нещо разумно. Ще кажете, че ръката на човека е неразумна. Обаче, ръката е създадена от разумни сили. И докато между силите, които са работили за създаването ѝ, и вас има връзка, ръката е здрава. Щом изчезне тази връзка, ръката заболява. Това се отнася за всеки орган. Като знаете това, никога не се спирайте върху механическите, неразумните сили в природата. Изучавайте добрия човек, а не лошия. Изучавайте доброто, а не злото. Светът е разумен. Следователно, изучавайте разумността, като основа на живота.

Човек е започнал живота си с доброто. Като излязъл от рая, тогава дошло злото в света. Който познава доброто, без да изучава злото, той го разбира. В света злото е необходимост. То се явява като преграда между хората. — Защо има лоши хора на земята? — Защо има разни служби? Какво щеше да бъде, ако всички хора бяха военни, или всички бяха работници? Всеки човек изпълнява известна служба, дето неизбежно среща ограничения. Например, простият войник е ограничен от взводния; взводният е ограничен от фелдфебела, фелдфебелът — от подпуручника; подпоручикът от поручика, капитана и др. Това е порядъкът на света. В новия живот има друг порядък. Ще кажете, че искате свобода. Ако всички клетки на телото искат свобода, кои от тях биха влезли в краката на човека? Всички клет-

ки ще искат първо място. Свободата иде от разумността. Разумният човек дава свобода на своите клетки, както и на всички органи. Краката ходят с часове, той се отнася внимателно с тях, дава им почивка. Ръцете дигат и слагат мотиката, той и на тях дава почивка. Неразумният използва ръцете и краката си безмилостно. Не гледа на тях като на разумни органи. Той казва: Ще работиш, докато излезат мазоли на ръцете; ако нямаш мазоли, не може да ядеш. Тогава, колко души на земята имат право да ядат? Повечето хора нямат мазоли на ръцете си. Необходимо ли е всички хора да работят по един и същ начин? Необходимо ли е светлината да работи като човека, да оре и копае? Необходимо ли е мисълта, чувствата и волята на човека да вършат една и съща работа? Всеки човек върши една или друга работа, според условията, при които живее. Днес хората употребяват за физически труд повече време и енергия, отколкото трябва. Казвате, че фабриките трябва да работят осем часа дневно. Къде е писано това? Колко часа са нужни за смилане на храната? Според някои, нужни са четири часа. Според мене, здравословната храна се смилва за един час и двадесет минути. Всяка храна, която се смилва за повече от това време, е вредна за организма. Например, за смилането са нужни четири часа. Това показва, че тя не е полезна за организма. Всяка храна, която се отразява зле върху човека, не е в интереса на неговия стомах.

Съвременните хора се намират в едно неестествено положение, поради техните различни интереси. Интересите на един човек са в противоречие с интересите на друг. Интересите между хората могат да се съгласуват дотолкова, доколкото е съгласието между пясъчните зрънца. Дето и да ги турите, те не се хармонизират. Всяко пясъчно зрънце е независимо от останалите. Докато са в ръката на човека, те са тихи и кротки. Щом излезат от нея, всяко зрънце тръгва по свой път. Това не е свобода. И сегашните хора, според разбиранията си са в положението на пясъчните зрънца. Това е механически живот, а не онзи разумен, съзнателен живот. Вие нямате правилно разбиране за живота. Работиш, например, при някой богат човек. След като работиш известно време, той не иска да ти плати. Не че няма пари, но има известни съображения. Най-после, ти го срещнеш, удариш го по главата, и той те даде под съд. Имаш да взимаш пари от него, право е да бъдеш недоволен, но ти си виновен за пукването на главата му. Осъждат те, и ти лежиш няколко седмици в затвора, след което излизаш, освобождават те. Ти казваш: Дадох му поне да разбере! Това е губене на време. Можеше да заставиш този богат човек да ти плати двойно, без да го биеш. Пазете се от онези мисли, които разрушават. — Аз съм войнствен човек. — Това не значи, че трябва да биеш и да разрушаваш.

Среща ме един от учениците и ми казва: Доколкото разбирам, виждам, че ти си причина за всичко, което става тук. — Ако си убеден в това, свържи приятелство с мене. Това нищо не ти струва. Ти трябва да разбираш нещата. Казваш: Всичко зависи от тази чаша. — Така е, всичко зависи от чашата, но ти сам ще я вземеш и ще почерпиш вода от определеното за тебе място. Казваш: Ти можеш да направиш всичко. — Какво означават тези думи? Под „ти“ не разбирам ти — човекът, но Бог, Който прави всичко. Ако и ти кажеш за себе си, че можеш да направиш всичко, съветвам те да излекуваш болния си крак. Не само че не можеш да го излекуваш, но гладуваш — три деня не си ял от болка. Гладът не разрешава въпроса. Има случаи, когато някои хора трябва да гладуват. Това е за тяхно добро. Аз съм готов да гладувам с тях. Има хора, от които не се иска гладуване. Яденето е благо, което иде на своето време. Ако не ядеш навреме, яденето не допринася никакво благо. Истинско хранене е това, което носи свобода на човека. Докато е на земята, човек е пробен камък за всички окръжаващи. Чрез изпитанията всеки познава, доколко е свободен. Конят, например, е свободен, само след като пренесе товара на господаря си от едно място на друго. После пак го впрягат. И човек ляга, става, яде. Това не е свобода. Ще кажете, че свободата иде отвън. Това зависи от условията, при които човек живее. И

конят е свободен, докато е в гората. Щом го випрегнат, той губи вече свободата си.

Днес повечето хора се стремят към високи служби. Един иска да стане началник, друг — художник, друг — музикант; всеки иска да се прослави. Искаш да станеш виртуоз. — Можеш ли да свириш като виртуоз? Можеш ли да свириш само за себе си? Ако си генерал, можеш ли да заповядваш на себе си? Опитвали ли сте търпението си — да знаете, колко време можете да стоите на едно място? Ако ви задържа осем часа при себе си, колко от вас ще издържат? Може да останат един-двама, но и те ще клюмнат от умора. Но и аз се питам: Защо трябва да говоря осем часа? Какво особено ще научите? Обаче, има един случай, когато можете да бъдете будни: ако очаквате след осем часа да получите наследство от два милиона. Представете си, че има условие: който заспи, няма да получи наследството. Тогава ще се разтривате, ще се обръщате наляво, надясно, да не заспите. Ако ви говоря, без да получите наследство, ще кажете, че това е губене на време. Значи, човек може да бъде буден, когато очаква нещо ценно.

Кой учен може да направи изчисление — да преброи, колко клетки има в човешкия организъм? Един германец изчислил, че са нужни 20 билиона клетки за направата на човешкото тело. Ако една клетка струва един лев, нужни са 20 билиона лева за направа на човешкото тело. Това е грамадна сума. Поглеждаш към телото

си и казваш: Какво ли ценно има в мене? Какво ли може да излезе от моята глава? Това е неразбиране на великите процеси, с които си служи природата. Всеки човек има възможности, но му са нужни условия. Условията ще дойдат на своето време. Щом дойде времето, той сам ще разбере, гениален ли е, или обикновен човек. Гений е онзи, който се проявил на времето си, иначе той е обикновен човек. Значи, гениалните са дошли на своето време, а талантливите се проявили между гениалните и простите. За предпочитане е да бъдеш гений, отколкото прост. Под „прост“ човек разбирам онзи, който не е дошъл на своето време. Какво ще допринесе свещта в бурно време? Колкото и да я палиш, тя все изгасва. Има смисъл да запалиш свещта, но в тихо, спокойно време. Не хабете енергията и средствата си в бурно време. Работи вкъщи, докато бурята отвън престане. Ако си развълнуван, стой далеч от морето, докато утихне. Ако си скръбен, стой далеч от скръбта, докато тя премине. Излизай всред природата, когато тя е весела и засмяна. Когато е гневна, не ходи при нея.

Това са правила, на които самата природа ни учи. Тя отнася във въздуха хиляди пращинки, хиляди листа от дърветата и ги оставя далеч от себе си. Ако ѝ се оплачеш за това, тя пита: А ти, колко души уби? Плати ли за тях? Днес плащаш за погрешките си, на другия ден пак ги повтаряш. Природата също прави погрешки, но ги изправя. А ние, които не разполага-

ме със средства, както природата, не трябва да грешим. Следователно, ако не можеш да изправяш погрешките си, не ги прави; ако можеш да ги изправиш, прави ги. Има и трето положение: Правиш погрешки, можеш да ги изправиш, а не ги изправяш — това не е добре.

От гледище на природата, погрешката е необходимост. За да започнеш да мислиш, ти трябва да сгрешиш. Докато не си сгрешил, ти малко си мислил. Като сгрешиш, тогава дохождаш до истинската мисъл. Тогава в тебе се заражда по-добро разположение, отколкото си имал по-рано. Адвокатът казва: Докато не изгубим няколко дела, не можем да бъдем добри адвокати. Като ги загубим, тогава започваме да мислим. Докато печелите, не мислите за загубите. Щом започнете да губите, мисълта ви посещава. Значи, всяка грешка на физическия свят е едно благо за гениалния. Той се е родил на света, за да изправи всички свои нарушения в миналото. Като простак, човек греша по просташки. Той посочва на другите пътя на постижението, а сам нищо не постигнал. Защо? — Защото той живее само за себе си. Гениалният не живее само за себе си. Този път за постигане е придружен с по-малко жертви и мъчнотии. Когато геният се намира в мъчнотия, той туря лявата си ръка на кръста, а дясната — на челото и застава спокойно. А простият върти ръцете си на една — на друга страна, без да върши нещо. Ако не знаеш, къде да поставяш ръцете си, ти нямаш основа в жи-

вота си. Под „основа“ разбирам основна идея. Мисъл, която никога не се мени, е основна. Как ще работиш без основа? Птицата може и без основа. Тя живее във въздуха. За човека „основа“ е твърдата материя, почвата; за рибата — водата, а за птицата — въздуха. И тъй, основната мисъл за човека е доброто.

Доброто представя почвата, твърдата материя, върху която човек работи. Следователно, всичко, с което човек работи, е добро. Вън от това, то съществува, като мисъл, която принася известна полза. Значи, вашите ръце представят доброто в света; вашата уста е доброто, вашите уши са доброто, вашите крака, нос, всички добродетели също представят доброто. Това са условия, които помагат за постигане великата цел на живота. Към всички, с които работите, отправяйте такива мисли и чувства, като към себе си. Желаш да се повдигнеш, пожелай същото и на приятелите си. Това иска Разумното Начало от вас. Вие живеете в едно разумно общество и сте свързани с него чрез разумните хора. Те ви помагат при всяка мъчнотия. Една тяхна мисъл, един поглед, една сладка дума са в състояние да ви освободят от всички затруднения. Лъчът на слънцето е светъл, а погледът на добрия човек е силен.

Коя е основната мисъл на днешната лекция? Какво разбрахте от нея? — Човек трябва да се занимава с доброто — да не се докосва до забраненото дърво. Казвам: Понеже човек пожела, именно, знанието на забраненото

дърво, той не издържа своя изпит. Сега и вие пипате това дърво и се отклонявате от правия път на еволюцията, без да постигнете това, което желаете. Това е злото, което препятствува за постигане на желанията ви. Сега човек работи с доброто, не му е дадено да впряга злото на работа. Само Бог има право да впряга злото на работа. И ангелите даже нямат това право. Те могат само да отблъскват злото от себе си, но не и да работят с него. Като знаете това, не се разправяйте със злото. Който си е позволил да се разправя с него, всякога е бил тъпкан. Злото е стихия. Как ще се справите с водата, която минава през пропукания бент? Тази вода е хала, не се разправяйте с нея. Може да я впрегнете на воденицата, но ако се разправяте с това буйно течение, ще пострадате. За да укротиш водата, трябва да имаш широка площ. Злото е гъста материя, която оплита човека. Няма човек на земята, нито в миналото, нито сега, нито в бъдещето, който може да се справи с тази гъста материя. Не се борете със злото, а носете доброто в себе си. Нека доброто се разправя със злото, а не вие.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

✱

27. Лекция от Учителя, държана на
31 март, 1933 г. София. — Изгрев.

Настъпване и отстъпване

Т. м.

Един човек свършва една работа. Същата работа я свършват двама души. Има ли разлика в свършената работа от единия и от двамата? Този въпрос може да ви се види странен, но още по-странно е, ако ви запitam, какви възприятия ще имате, ако наблюдавате един предмет, например, ябълка или круша, с едното или с двете очи. Кога предметът ще бъде по-ясен: като се гледа с едно око, или с двете очи? Две очи, които гледат еднакво, възприемат по-ясно образа, отколкото едно око. Клетките, които образуват очите, имат еднакви свойства и прояви, еднакъв стремеж и еднакви желания. Те са като хората, които се движат в една и съща посока, с еднакви стремежи и разбирания. Щом се наруши тази посока, човешките мисли, чувства и постъпки се раздвояват.

Има особен начин за разбиране на живота. Важно е, как се работи сега. Вие още работите по стария начин. По стария начин разчупвате хляба. Кой начин е по-правилен? Ще кажете, че с нож е по-лесно, а с ръка — по-хубаво. Аз взимам разчупването на хляба само за обяснение. Например, разчупваш хляба с едната

си ръка. Казваш: Искам да бъда господар на себе си. Допущам, че имаш само една ръка. Как ще счупиш хляба? — За да го счупиш с едната си ръка, трябва да имаш основа, където да го подпреш. Ще го подпреш на масата и ще го счупиш. Ако не поставиш хляба на масата, дълго време ще мислиш, докато намериш място, де да го поставиш. Ако имаш две ръце, лесно ще начупиш хляба. Господарят търси слуга, който да му помага. В случая, слугата е плоскостта, на която подпираш хляба, за да го начупиш. Слугата трябва да чака, докато начупиш хляба. След това, той се изправи нагоре. Ще кажете, че това е непрактично. Но по-добре е да бъдеш слуга, вместо — господар. — Защо? — Защото слугата има две ръце, а господарят — една. Който не мисли право, има само една ръка; който мисли право, има две ръце. Мисълта се ражда между две противоречия. Как ще разбереш една мисъл, която не е минала през противоречия? И яйцето, за да се развие, трябва да има два полюса. Тази мисъл е изразена в елипсата. Двата центъра определят формата на елипсата. Значи, в полюсите се крият възможностите на яйцето, а именно: дали яйцето е на орел, на камилска птица, на патица или на други големи и малки птички. По външната форма на яйцето заключаваме, каква ще бъде големината на птичката, която ще излезе от него. Яйцето на камилската птица се равнява приблизително на 24 кокоши яйца. Кокошката, патицата, в дадения случай, са знакове в природата.

Какво означават знаковете в математиката? Например, имате знаковете плюс и минус (+) и (—). Скобите показват границите на знаковете, но в тях още няма никакво съдържание. За мене, скобите представят измътено яйце. Обаче, ако напиша $+()—$, това е неизмътено яйце. Милиарди клетки има в яйцето, и всяка от тях със своя дейност. Щом яйцето се тури под кокошката, клетките започват усилена дейност, като определят същевременно формата на бъдещето същество. Всяка клетка работи самостоятелно. От нея се образуват органи, системи на формата, която се развива. Законът, който твори в различните форми, е един и същ, но в човека е по-сложен от всички останали форми. Силите, които действуват в нисшите същества, се проявяват по първобитен начин, а в човека те са по-сложни. Например, каквото желание да се яви у кокошката, тя се стреми направо да го реализира. Има желание да яде и веднага пристъпва към ядене. Човек дълго време ще мисли — да яде, или да не яде и какво ще яде. Ако хвърлиш на кокошката жито и царевича, тя веднага се хвърля на житото, а царевичата не поглежда. Ако сложите пред човека супа, паприкаш и баница, той ще яде и от трите. Кокошката ще избере само едно. Разбирането на човека и постъпките му са сложни. Ако кокошката влезе в лозе с узряло грозде, тя почва направо да кълве, без разрешение. Влезе ли човек в лозето, ще почне да се оглежда натук-натам, да види ня-

кого, от когото ще иска да получи разрешение — да си откъсне малко грозде.

И тъй, всички ваши действия, извършени без дълбока мисъл, са подобни на животинските. Ако човек не мисли, между него и вола има известна прилика. Ти си бърз, пестиш времето, но резултатите на твоите действия са лоши. Който мисли право, резултатите на неговите действия са добри. Той употребил много време за мислене, но затова има добри резултати. Но като си служи с методите на животните, човек всякога греша. Ако в центъра на един предмет закачим един конец и го въртим около пръста си, ще се образува кръг. Страничните точки няма да съвпаднаат с елипсата. Но горните и долните точки се съвпадат. При всяко движение, плюсьт и минусът ще се менят: ако в един момент си положителен, в другия ще бъдеш отрицателен; после ще бъдеш пак положителен, пак отрицателен и ще дойдеш в положение на равнодействие, т. е. в покой.

Какво представят знаковете плюс и минус? Плюсьт означава настъпателно движение, а минусът — отстъпателно. Дето има плюс, сражението е спечелено — аз настъпвам, вървя напред. Дето е минусът, сражението е изгубено — аз отстъпвам. Ако си положителен отвън, ще бъдеш положителен и отвътре. Ако не мислиш дълбоко, какъв си: положителен, или отрицателен? Някога с глупостта си човек настъпва, а с разумността — отстъпва: с невежеството настъпва, а със знанието — отстъпва. И обратно: с ра-

зумността настъпва, а с глупостта отстъпва; със знанието настъпва, а с невежеството отстъпва. И в елипсата човек прави едновременно две движения: настъпателно и отстъпателно. Двете движения са в различни посоки. Без тези движения човек не може да работи. Умният се качва горе — настъпва, а глупавият слиза — отстъпва. По това се познава, кой човек е умен, и кой — глупав. Ако тежи повече от нормата, той е глупав; ако тежи по-малко, той е умен. Колкото по-лек е човек, толкова е по-умен. Когато притегателната сила на човека се намалява, казваме за него, че е умен, желанията му са разумни. Той всякога мисли. Ако види на улицата златна монета, няма да я вземе. Глупавият, на когото притегателната сила е голяма, малко мисли. Щом види монетата, веднага се навежда и я взима. Той казва: Злато е това! — Злато е, но някога е полезно, някога — вредно. След войните, на бойните полета остават много ножове, саби от хубав, здрав метал. Който си е послужил с тях, все е пострадал по някакъв начин. Един човек си купил една черкезка кама и казвал: Колкото пъти я хващах, всякога изпитвах желание да я забия в някого или в себе си. За да не изпадна в изкушение, зарових я в земята и така се освободих от лошите мисли. Казвам: Тази кама е убивала хора, затова, който я хващал, изпитвал същото желание — да убива. Обаче, мисълта не може да се реализира, ако чувствата не взимат участие в нея. Мисълта дава фор-

мата, а чувствата внасят потик. Ако имаш потик, а форма нямаш, нищо не става; ако имаш форма без потик, пак нищо не става.

И тъй, в човека действуват едновременно и мисъл, и чувство. Те представят двата полюса на елипсата. Кривата линия на елипсата е човешката воля, която дава направление, посока на движението. Двете очи на човека представят двата центъра на една елипса. Носът е точката, която върви към центровете. И устата е елипса. Ако и на брадата турим елипса, имаме вече човешкото лице. Устата определя работата на чувствата, а брадата — работата на волята. Между носа и лицето, устата и лицето, брадата и лицето има известно отношение. Интенсивността и благородството на чувствата се определят от разстоянието под носа до средната линия на устата. Колкото по-голямо е това разстояние, толкова по-благородни и интензивни са чувствата. Колкото по-дълъг е носът, толкова по-добре е развит умът. Обикновено, хора с дълги носове не са много практични. Човек с къс нос е практичен. Той има желание да завладее света. Това желание ще го заведе преждевременно в гроба. Има желаня, които не трябва да се реализират. Само онова желание може да се реализира, в което и умът, и сърцето взимат участие. Какво се ползвате от храната, която се спира в стомаха и не може да се смели? Щом не се превръща в кръв, и като жизнена енергия не потече заедно с кръвта, тя не е полезна. Само онази храна е полезна, която

се смила в стомаха, пречиства в дробовете, възприема от мозъка и като жизнена енергия се разнася по цялото тело.

И тъй, да се реализира едно желание, то трябва да мине през трите свята: през физическия свят, т. е. през стомаха; през духовния свят — през чувствата и най-после през умствения свят — през мисълта. Как се познава, че желанието е минало през трите свята? — По вътрешното чувство в човека, което никога не лъже. Който се противопоставя на това чувство, в края на краищата, сам се разочарова. Той може да постигне желанието си, но после съжaliaва, че го е постигнал. Например, ставаш рано бодър, здрав и гледаш, че времето е хубаво. Решаваш да отидеш на Витоша. Отвътре нещо ти подсказва да не отиваш този ден, но ти не слушаш. Взимаш раницата си и тръгваш. Едва стигаш на върха, и времето се разваля: започва да вали сняг, явява се буря, виелица. Връщаш се назад, съвсем измръзнал, мокър, обрулян от вятъра. Ако не вземеш мерки да се стоплиш, може така да се простудиш, че с месеци да лежиш болен. Вътрешното ръководство подсказва на човека, какво трябва да прави. Слушайте гласа на това ръководство.

Един ден жената на Настрадаин Ходжа, крайно недоволна от мъжа си, казала: Докога ще седиш без работа? Докога ще подхранваш своя мързел? Започни някаква работа! Той си казал: Ще отида в гората за дърва, да не се сърди жената. Взел триона и тръгнал към го-

рата. Намерил едно голямо, сухо дърво, качил се, седнал на един от клонете и започнал да го реже. В това време минал един овчар. Погледнал към дървото и казал: Ходжа, както режеш клона, ще паднеш на земята. — Не е твоя работа, върви си по пътя! Овчарят продължил пътя си, но не минало много време, Настрадин Ходжа прерязал клона, на който седял, и паднал на земята. Замислил се и казал: Овчарят е умен човек. Щом знае, че ще падна от дървото, навярно знае и кога ще умра. Взел отрязания клон в ръката си и се затичал да стигне овчаря. Запитал го: Слушай, приятелю, ти знаеш много работи. Каж ми, кога ще умра. — След три дена — отговорил овчарят. Ходжата се върнал при жена си и казал: Жена, тази е последната работа, която свърших. Още три дена и повече няма да ме видиш, ще се мре. Казвам: Който не слуша своя вътрешен глас, непременно ще умре. Послушание се иска от всички.

Много хора приличат на Настрадин Ходжа. Като им каже някой, че ще паднат, те казват: Ако паднем, пак ще станем. Какво означават думите на овчаря, че след три дена Ходжата ще умре? — След три дена ще придобие такава опитност, която ще го научи, как и кога може да умре.

Като изучавате човешкото лице, ще взимате под внимание три мерки: от средата на веждите, по права линия до върха на носа. Тази мярка определя мисълта. Втората мярка: взимаш

под носа до средната линия на устата. Тя определя чувствата. Третата мярка: от устата до края на брадата. Тя определя интензивността на волята. Някой взима само едната мярка и вади заключение. Не, ще вземеш и трите мерки, които взаимно се допълват. Като изучаваш човека, ще бъдеш буден. Ако го разглеждаш само физически, ще знаеш само една трета от истината. Не е достатъчно да кажеш, че даден човек е интелигентен, защото носът му е дълъг. Външно може да е дълъг, но динамическите сили в него са в застой. Ако изучаваш само носа, ще видиш, колко подробности трябва да имаш пред вид: широчината на носа, страничната линия, широчината при ноздрите и др. Колкото по-отвесна е страничната линия, толкова по-сприхав, по-нервен е човек. Ако тази линия е по-наклонена, човек е философ, голям мислител. Като орган, носът е възприемател на енергия. Той трябва да бъде мускулист, със здрава основа, да издържа на външния напор на енергиите.

Един богат американец поканил един виден художник да го рисува. Художникът направил първо скицата и всеки ден отивал в дома му да го рисува. В работата си той срещнал голяма мъчнотия с носа на американеца. Едва поставил линиите на носа, на другия ден виждал една промяна, някакво мръдване в линиите. Чудил се той, но продължавал да рисува и мълчал. Най-после, той казал: Господине, отказвам се да ви рисувам. Никога не съм се натъквал на

такъв нос. Всеки ден линиите на вашия нос се изменят. Взех вече да се съмнявам в своята способност. — Много просто, моят нос е изкуствен. Казвам: Изкуствен нос не се рисува. И човек с непостоянен характер не се подава на изучаване. Той е с изкуствен нос. Там законите са механически.

Следователно, когато изучавате човека, спрете вниманието си върху положителните сили в него, не обръщайте внимание на изкуствените работи. Ако искате да оправите носа си, да внесете подобрение в него, дишайте дълбоко. Ако не регулирате енергиите на носа, не можете да бъдете здрави. Това зааиси от правилното, дълбоко дишане. Поемете дълбоко въздух и го зедръжете от 30 — 60 секунди и бавно го изпускайте. Започнете да задържате въздуха от 10 секунди и постепенно да стигнете до една минута. Търпението на човека зависи от широчината на носа. Дясната страна на носа представя творческия принцип. Долната част на носа представя възможностите за реализиране на желанията. Ако тази част на носа е развита, човек схваща нещата интуитивно. Общо казано, здравето зависи от правилното дишане. Носът се отразява и върху здравословното състояние на нервната система. Като диша дълбоко, човек трябва да бъде спокоен, да не мисли за нищо, освен за дишането. Че се говори лошо за тебе, бъди тих и спокоен. Ти не си чул, какво се говори — хората разправят. Вярвайте само на онава, което сами сте чули. Като го чуеш с едното

ухо, обърни и другото, да чуеш по-добре. После, мисли върху казаното и не вади бързи заключения. Човек греши, благодарение неправилностите на своя нос. Ако цигулката е хубава, и тонът ѝ ще бъде добър. Тонът зависи още от качеството на струните, от лъка и от самия цигулар. Под „нос“ разбираме съчетание на сили от умствения свят. Една мисъл те безпокои. Как ще я премахнеш? Как ще се освободиш от безпокойството? Има начини за това. Какво прави пътникът, който минава среднощ през гората? Той пее и върви, дава си кураж. Даже и мечката ще отстъпи пред неговото пеене. Ето защо, като те безпокои една мисъл, пей и върви напред.

Едно нещо препятствува на хората — недоволството. Всички са недоволни от това, което имат. Няма защо да бъдете недоволни. Всичко, каквото имате, е резултат на миналото. Значи, резултатът не е произволен. Както си работил, такива резултати ще имаш. Бъдещият резултат зависи от твоята сегашна мисъл. Днес изправяме миналите резултати и поставяме основа за по-добро бъдеще. Това, което днес не може да се изправи, ще го оставим настрана. Но всеки трябва да си създаде свой вътрешен свят, своя вътрешна система на движение. Ще вярваш в силата на живота. Предвидено е да живееш и то по точно определен план. Планът е предвиден, но ти трябва да го реализираш. Ако го реализираш, ще бъдеш доволен. Ако не го реализираш, ще бъдеш недоволен.

Осъждат едного, че откраднал от една къща 20 лева с взлом. Адвокатът, неговият защитник, казал: Той нямал зло намерение, понеже на масата имало 20 хиляди лева, и той не ги взел. Обвиняемият започнал да плаче. Всички помислили, че той се разкайва, но последният казал: Плача, понеже не съм видял 20-те хиляди лева, които можех да взема. Някога и вие виждате малките условия, а не виждате големите. Правилно е да виждате големите условия и да ги използвате за добро. Добре е да не виждаш голямите условия за злото, което можеш да направиш. Благодари за всичко, което си направил. Ако си направил добро, благодари, че си го направил; ако са постъпили зле с тебе, благодари, че ти не си направил същото. Умният благодари за всичко. Като живее, човек непременно настъпва и отстъпва. Наспъпвай в доброто, а отстъпвай от злото!

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

※

28. Лекция от Учителя, държана на
21 април, 1933 г. София. — Изгрев.

Председател на фирмата

Т. м.

Коя беше основната мисъл на миналата лекция? Или, на кой връх бяхме миналия път? — Говорихте за настъпване и отстъпване. — От физическо гледище, каква е разликата между настъпване и отстъпване? — Настъпването е пред лицето, а отстъпването — пред гърба. В живота под „настъпване“ всякога се разбира движение нагоре и напред, а под „отстъпване“ — движение надолу и назад. В настъпването има порядък, а в отстъпването — безпорядък. В настъпването човек мисли, а в отстъпването — не мисли. Как ще заставиш невежия да се качва по планината? Преди всичко, той не знае, защо трябва да се качва нагоре. Като стигне до известна височина, той ще се откаже да върви нагоре и ще търси лек път за слизване. Това е отстъпване, т. е. слизване надолу. Човек отстъпва, когато силите, които го атакуват, са по-големи от неговите. Човек настъпва, когато силите пред него са по-слаби от тези, с които той разполага. Силният настъпва, а слабият отстъпва. Ако силният сгрещи, веднага отстъпва, т. е. изправя грешката си и отново настъпва. Когато слабият е самоуверен и настъпва, веднага ще

сгреши. Това го принуждава да отстъпи и да изправи погрешката си.

Като ученици, вие трябва да разсъждавате, да съпоставяте нещата. Това значи: всяко нещо да се дава навреме, да има известно съответствие. Например, на малкото дете ще дадеш течна, лека храна; на възрастния ще дадеш твърда, здравословна храна, а на стария, който няма зъби, ще дадеш пак течна, лесносмилаема. Ако размесиш храната — на детето и на стария дадеш храната на възрастния, те непременно ще страдат. Не може детето да яде твърда храна, но и старият не може да яде такава храна. Отличителното за детето е, че то не може да дъвче храната си, следователно, не може още да мисли. Ако си пригоден да гълташ храната, гълтай я. Това показва, че си още дете. Ако в това състояние ти дават твърда храна и ти я гълташ, непременно ще страдаш. Всички хора, които са в затруднение, се намират в особено състояние: или са болни, или са бедни, или са голи и боси. Те са в положението или на детето, или на възрастния, или на стария. Това са затруднения. Детето яло твърда храна, без да му мисли. Старият също ял храна, която стомахът му не може да смели.

Сега вие минавате за ученици на новото учение, но много от вас живеят още в своята личност, а други — в своя индивидуален живот. Личността е стара фирма, с голям капитал, с много разклонения и с много слуги. Индивидуалността представя състезание между

членовете на старата фирма, с желание, всеки да изпъкне пред другите, като голям работник. Третото положение, което можеш да заемеш в фирмата, е да се издигнеш като председател на фирмата. Всеки да каже: Ето, този е председателят! Значи, във всяка фирма човек може да заеме едно от трите положения: да живее като личност, т. е. като член на фирмата; да живее индивидуално, т. е. с желание да се издигне над другите и трето положение — да бъде председател на фирмата, т. е. председател на себе си. За човек със силно развита личност се казва, че е член на фирмата. За онзи, който живее индивидуално, се казва, че иска да се издигне над другите, като най-знатен. Последното положение е да бъдеш председател на фирмата. Идеалното положение за човека е да бъде председател на своята фирма. Това да бъде единствената му амбиция в света. Който заеме председателското място, той е истински човек. Ако не може да го заеме, колкото и да е добър, ще бъде слуга на фирмата.

Какво представя човешката личност, и какво — индивидуалността? Трябва да имате ясна представа за тези понятия. Животът на личността е живот на ограничения. Стремете се към идеала на вашата душа: да бъдете свободни, да бъдете председатели на своята фирма. Ще кажете, че съществува някъде едно Братство от свободни хора. Къде е това Братство? И вие се стремите към това Братство, но нито сте виждали тези хора, нито езика им

знаете, нито мястото, дето живеят. Ще кажете, че те са навсякъде. Така се казва и за Бога, че е навсякъде, но хората нямат ясна представа за Него. Да имаш ясна представа за нещо, трябва да си го опитал. Казваш, че печката гори. Ти имаш вече представа за горението. Знаеш, че при горението се отделя светлина и топлина. Като говорите за това Братство, вие го разглеждате като някакъв център. И слънцето е център в слънчевата система. Значи, дето са тежните на известни идеи, там е центърът. Едно тело може да бъде център, когато излъчва от себе си известни енергии и ги изпраща към онези, които се стремят към него. В това отношение, Бог, Духът, Висшето Божествено съзнание са центрове. Като знаете това, не се опитвайте да определите понятието Бог. Да мислиш, че можеш да го определиш, ти ще приличаш на малко дете, което не пие млякото си, но го изследва: защо е бяло, отде е донесено. Тези разсъждения не са нужни на детето. То трябва да си изпие млякото и да се ползува от неговата хранителност.

Също така, и идеята за Бога трябва да се приеме без разсъждение. — Как е възможно да приемеш една идея, без да разсъждаваш? — Това говори за по-високо съзнание, отколкото да приемеш идеята с разсъждение. Разсъждението е механически процес. Ако забия гвоздей в едно дърво, мога ли да го накарам да мисли? Щом забиваме гвоздея, за да съединим две дъски, значи, между дъските има

някакво отношение, обаче, гвоздеят не знае, защо са го забили. Едно време дъските, като дърво, са расли и без гвоздеи. Сега дошъл някой учен, направил от дървото дъски и ги забил с гвоздеи. Сближаването на дъските е механически процес. Следователно, две идеи, свързани по механически начин, не допринасят никаква полза. Както механическото разсъждение не допринася нищо, така и механическите процеси не дават никакъв резултат. Казваш: $2 \times 2 = 4$; $2 + 2 = 4$. Защо и при умножението, и при събирането на двойката се получава едно и също число? На този въпрос сами ще си отговорите.

Някой си казал: Изгубих пътя си. — Ще ти го покажа, но с условие, да ми платиш за това. — Бих ти платил, но изгубих парите си. — Как е възможно да нямаш пари у себе си? — Не знаех, че може да те срещна. — Знаеш ли кой съм аз? — Не зная. — Моето име е Съдба. Знаеш ли, какво мога да направя с тебе? — Не зная. — Мога да те вържа и да те оставя сред пътя. Мога и да ти покажа пътя. Всичко зависи от мене. — Тогава кажи, какво искаш? — Трябва да знаеш, как да говориш. Само така ще оправиш пътя си. Ако не знаеш да говориш, ще се намериш в трудно положение. Имате $2 + 2 = 4$; $2 \times 2 = 4$. Като се съберат резултатите — $4 + 4 = 8$ — число, два пъти по-голямо от 4. Пътникът казал на съдбата: Понеже си два пъти по-силна от мене, аз ще ти дам и моя дял, да получиш 12, т. е. $8 + 4 = 12$.

Съдбата казала на пътника: Аз ще ти дам сбора от цифрите на това, което ти даде, а именно: $1 + 2 = 3$. Като съберете $4 + 3 = 7$. Съдбата казала на пътника: Ти изгуби пътя си, за да ме намериш и да ти дам нещо от себе си. Сега, като се намерите в мъчнотия и изгубите пътя си, ще срещнете някъде съдбата. Ако говорите разумно, тя ще ви даде нещо и ще ви покаже пътя; ако не говорите разумно, тя ще мълчи.

Какво означава числото 4? Преди да дойде до това число, човек е минал през двойката — двата крака, с които ходи. Щом започнал да пристъпва, той се стремил да пази равновесие, да не падне. Той поглеждал все нагоре и така дошъл до числото 5. Значи, числото 4 е мъжки принцип, а 5 — женски принцип, т. е. мекият принцип, който осмисля живота. Кой принцип има стремеж: мекият, или силният. Стремешът всякога произлиза от силното, а реализирането, т. е. постижението в живота показва мекия принцип. Да постигнеш нещо, трябва да приложиш мекота. Да се стремиш към нещо, това се дължи на силния принцип. Като съберете числата $4 + 5 = 9$, то е крайният резултат. От това число нагоре не може да се върви, наставка повторение на числата. Като прибавиш към числото 9 единица, получаваши 10. Това число може да се разложи на единица и нула. Единицата е творческият принцип, който е създал всичко и от който всичко излиза. В това число няма никакъв стремеж. Може ли да се увеличи единицата? Тя, умножена сама на себе си

не се увеличава. Ако я събереш с друга единица получаваш числото 2. — Как е възможно, единицата, от която всичко излиза, да се увеличи? — Това може да стане, ако се намери друг, по-голям от нея, от който тя да вземе нещо. Ако единицата се увеличава, тя не е единица. От какво произлиза единицата? Като кажете една точка, знаем, че точката не заема пространство. От математично гледище, всяко нещо, което не заема пространство, не съществува, т. е. не се проявява. Според възгледа на земната геометрия, точката, като се движи, образува права линия — път, по който може да се върви. Следователно, когато Бог се проявява, Той ни показва единствения път, по който можем да се приближим към Него. В това е смисълът на живота. Този път е любовта. Значи, ти можеш да отидеш до центъра на живота само чрез закона на любовта. Това, което ви говоря сега, е съвсем нова област. Лесно се казва да отидеш при Бога, но по кой път ще отидеш?

Да се върнем към човешките работи. На какво прилича тази философия, с която ви занимавах досега? Един овчар се женил за царската дъщеря. Съблекли кожуха му, хвърлили кривака му и го облекли в хубава царска премияна. Той се гледал и чудел, какво става с него. Оженили го, но на другия ден пак облякъл кожуха си, взел кривака в ръка и отишъл да пасе овцете. Такова е сега и вашето положение. Вие приличате на овчаря, когото венчават за

царската дъщеря, а на другия ден го развенчават. Значи, и вие сте от венчаните и развенчаните. Имаш идеал, който не можеш да постигнеш. Един ден те венчават за царската дъщеря, а на другия ден се виждаш пак в овчарските си дрехи, при стадото. — Защо става така? — Защото не си умен, не можеш да запазиш положението си. Това е съдбата. Щом чуеш звъниците на овцете, сърцето ти трепва, и ти отиваш при тях. Ако си умен, ще погледнеш към небето и ще си кажеш: Втори път не се хващам за работа, която не познавам. За предпочитане е овчар да си остана, прясното мляко да си пия, отколкото да се изложя на позор. В какво се състои позорът на овчаря? — Че бил понизък от булката. Измерили го, но не дошъл на мярка. Трябвало да бъде висок като нея. И до вас се отнася същото: ако не излезете точно по мярката, ще ви развенчаят.

Да дойдем до мисълта за Божествените центрове. Как познаваш, че се приближаваш към един от тези центрове, например, към центъра на светлината? Колкото повече се приближаваш към този център, предметите стават все по-ясни, докато напълно се очъртаят и придобият известна красота. Същото се забелязва и при изгряване на слънцето. В първо време, предметите не са толкова ясни, после стават по-ясни. Щом изгрее слънцето, всичко около нас става ясно. Това продължава цял ден. Щом започне залезът, предметите постепенно губят своето очертание. Денят и нощта са две съ-

стояния, през които минава човек. Следователно, който се приближава към Бога, т. е. към Първичния център, той изпитва разведряване в чувствата си и проясняване в мисълта. Ако чувствата ти са стегнати и в мисълта нямаш разширение, ти се отдалечаваш от Първичния център. Ти постоянно се отдалечаваш и приближаваш. Важно е да различаваш тези състояния в себе си, да не изпадаш в заблуждение.

И тъй, ако състоянието ти е тежко, спри се на пътя си, не отивай по-нататък. Ти си обърнал пътя. Колкото по-навътре влизаш, толкова повече се объркваш. Нощта е настъпила, тъмнина е около тебе. Ще се спреш, ще намериш малко дръвца да запалиш огън. Така ще прекараш до сутринта, и още с първия слънчев лъч ще видиш съдбата — строга, повелителна. Тя ще те пита, защо си обърнал пътя, защо не си внимавал. След това ще омекне и ще ти покаже правия път. — Кой е правият път? — Посоката, отдето иде светлината и топлината в твоя живот. Правият път е посоката, отдето идат знанието и свободата. Да намериш Бога, Великият център на живота, това значи, да намериш светлината и топлината, знанието и свободата в твоя живот. Имаш приятно чувство и една светла мисъл в себе си, но не ги цениш, търсиш друго нещо. Ти се заблуждаваш. Знай, че реалността е в самия тебе, а не вън от тебе. Реалността е в твоята фирма, а не вън от нея. Ако си в личността, ти си член на фирмата, вършиш обществена работа; ако си ин-

дивидуалист, ти си един от знатните хора на фирмата. Ако си председател на фирмата, ти си господар на себе си. Това е смисълът на живота.

Следователно, ако искаш да имаш успех в живота си, търси го в себе си, а не вън от себе си. Отвън са само условията на живота. Ако не станеш председател на своята фирма, не можеш да се приближиш към Първичния център. Щом станеш председател, ще дойде посланик от небето да те поздрави с новото положение — председател на своята фирма, господар на един малък свят. Когато една държава е призната официално за такава, тя има вече връзки с всички държави. Когато България беше под турско робство, тя нямаше свое управление. Щом се освободи, от всички държави дойдоха посланици, и тя се призна за самостоятелна държава със свое управление. Ако нямаш никакъв посланик, какво си тогава? Като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас сте членове на фирмата, други — знатни хора, но никой още не е председател на своята фирма. Обаче, всички сте кандидати за председатели. Понеже сте кандидати вече, може да изпеем нещо. Коя песен ще изпее за фирмата? Можете ли да съставите една песен специално за нея? Докато се намери някой да я състави, изпейте песента „Грее слънцето.“ Тя е близо до фирмата. — Каква ще бъде фирмата? — Република. Сега ще пеят председателите на републиката. Физическият свят, в който живеете,

е свят на формули, които имат своето разрешение. То се заключава в превеждане на формулите на разбран, понятен за вас език. Докато сте на земята, вие трябва да си помагате едни на други. Без взаимопомощ няма успех в живота.

Пътник се спрял пред един кладенец, с желание да пие вода. Оказало се, че няма въже, с което да се извади вода. Мислел пътникът, какво да прави, как да извади вода, да задоволи жаждата си. На кладенеца било написано: Може да се извади вода от кладенеца, само ако се съберат 12 души. Значи, всеки ще извади пояса си, ще ги завържат един за друг и с това въже ще извадят вода. Значи, за да извадят вода от кладенеца, хората трябва да се групират. Всяка мисъл, която няма пояс, не може да се реализира. Ако дадена мисъл не може да се разреши, това показва, че човек е сам, не са дошли още онези 12 души, с които може да се групира. Сегашните хора са в положението на онези, които се разговарят около кладенеца. Те пазят реда си, знаят, кой кога дошъл, кой е пръв, и кой — последен, но най-важното им липсва — нямат пояси, които да свържат, за да извадят вода от кладенеца. Кой е най-важен: първият, или последният? Ако последният има пояс, той е най-важен. Реализирането на задачата е в последния. Той е последната мисъл, в която е разрешението на въпроса. Това показва, че тя е дала пояса си да се извади вода. Дето тече водата, там е но-

вият живот. Който е дошъл последен на кладенеца, последен пие вода. Първо пие онзи, който е дошъл пръв; после, вторият, третият и т. н. Като задоволят жаждата си, всеки ще си вземе пояса.

Като изнасям тази картина, малцина я разбират; те не виждат пътя, през който минава човек. — Кой е този път? Пътят на любовта, т. е. пътят на живота. За онзи, който знае, как да върви по този път, няма по-красив от него. За онзи, който не знае, как да върви по този път, няма по-лош от него. Има много пътища, по които човек може да ходи, но няма по-красив от пътя на любовта.

Като ви слушам, как пеете, намирам, че нямате въодушевление. Вие пеете като хора, които се отегчили от пеенето. Истински певец е онзи, който с пеенето си може да лекува болни, да възкресява умрели, да оправя обърканите работи на хората. Един овчар вървял по пътя и си пеел. Насреща видял погребение. Носели мъртвец, придружаван от близките си. Овчарят продължавал да си пее своята чиста, любима песен. Веднага го спрели и му казали: Престани да пееш! Не виждаш ли, че носят мъртвец? Понеже за пръв път виждал такава процесия, овчарят се приближил до мъртвеца и тихо си пеел. За очудване на всички, мъртвецът оживял и станал от ковчега си. Той се обърнал към овчаря с думите: Благодаря ти, че оживях. Твоята песен ме възкреси. Ако беше останало на свещениците, досега щяха да

ме заровят. Ще дойда с тебе, заедно да живеем. Кой човек е благодетел: който погребва хората, или който върви по пътя и си пее? С песента си той възкресява мъртвите. Следователно, ако искаш да възкресяваш мъртвите, стани овчар и пей. Кажеш ли, че си нещастен, това подразбира погребение. Ти погребваш нещо в себе си. Пожелай да срещнеш овчаря, който пее своята любима песен. На кого се явиха първо ангелите, да съобщат великата вест, че се е родил Спасителят на света? Те не се явиха на видни личности, а на овчарите.

Има ли още време да попее овчарят? — Има още пет минути. — Тогава, ще ви питам, защо някога се пее тихо, а някога — силно? Тихото пеене показва, че гласът иде отдалеч. При силното пеене гласът иде отблизо. Приятно е да слушаш, как гласът се приближава и отдалечава, т. е. усилва и отслабва. Страшно е, обаче, когато престанеш да пееш. Не казвай, че не можеш да пееш. Кажи, че не си се опитвал да пееш; не казвай, че не можеш да пееш. Ако кажеш, че не можеш да пееш, ти губиш. (Учителят свири тихо, нежно). — Това е песента на вашата фирма, в която всички сте кандидати за председател.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

•

29. Лекция от Учителя, държана на
28 април, 1933 г. София. — Изгрев.

Стотният път

Размишление.

Тема за следния път: „Връзка между причини и последствия.“

Втора тема: „Отличителните чърти между съзнателния и несъзнателния живот.“

Каква връзка има между огъня в огнището и къщата, в която гори огънят? И вулканът дими и гори, като обикновения огън, но разликата между тях е голяма. Една българска пословица казва: „Къща без дим не може.“ Какво разбирате от това? Какво ще кажете за живота на хората, които живеят в такава къща? Къщата на животното дими ли? Къщата на птичката дими ли? Понеже само къщите на хората димят, ние наричаме тяхната култура „димяща.“ Една от заслугите на човека е откриването на огъня. Човекът го открил, той изучил горението като процес. Кое го заставило да внесе употребата на огъня в своето жилище? Първобитният човек се покланял на огъня, но после го победил. Първоначално, той се страхувал и от студа, и от топлината, но и с тях се справял. Днес дрехите предпазват човека от студа, а голотата — от топлината.

Често се говори за равномерни и неравномерни движения. Движението е равномерно, когато дадено тело се привлича само от един център. Ако телото се привлича от два центъра, движението е неравномерно ускорително. Такова е движението на търговеца, който объркал сметките си, и вади тевтерите си, да види, кой колко му дължи и може ли да изплати дълга си. Следователно, телото се движи равномерно, когато отива към центъра, а неравномерно, когато излиза от центъра и върви към периферията. Ако вържете една топка с канап и я въртите около пръста си, образуват се две движения: центробежно и центростремително. Като деца, всички сте играли с такава топка. Защо сте я въртели, не знаете. Желанието ви е било да видите, как се опъва топката и кога ще се скъса конецът. Значи, в примера с топката не се говори за равномерно и неравномерно движение, но за центробежно и центростремително. Това са научни въпроси, неразбрани за децата.

Учените и философите и доднес търсят причината за създаването на света и как е бил създаден. Много теории съществуват по този въпрос, но според мене, всички са предположения. Във връзка със създаването на света се явява въпросът и за създаването на човека. Всеки се пита, как е създаден човек, защо има толкова голяма разлика между един и друг човек. Гледате двама души: единият с дебели, гъсти вежди, а другият — с тънки. Според

физиогномистите, човек с дебели вежди е обективен, физическият свят му влияе. Вторият е субективен; той се намира под влиянието на вътрешния свят. — Какво заключение може да се извади от тези два типа? — Заключение се крие в закона за причините и последствията. Ако осветявате къщата си отвън, естествено, ще виждате добре само външната ѝ страна. Ако я осветявате отвътре, ще виждате ясно само вътрешността ѝ. Следователно, човек с дебели вежди се осветява отвън, а човек с тънки вежди се осветява отвътре. Ако искаш да ти се свърши една физическа, груба работа, търси човек с дебели вежди. Ако трябва да ти се свърши една деликатна, фина работа, търси човек с тънки вежди. Въпреки това, човек пак може да се обърка. Не е лесно да познаеш характера на човека. Някой имал дебели вежди, но окапали. Ти го разглеждаш като човек с тънки вежди. Казват за човек с гола глава, т. е. за лисия, че е деликатен, фин. Кой е по-богат: голият, или облеченият? Гологлавият е беден, космите му са окапали. Който има дебели вежди, той е облечен добре, с топли дрехи, защото живее в студени места. Външно той е богат човек. Който има тънки вежди, живее в топлите места.

И тъй, като говоря за веждите, виждам, че вие никога не сте мислили за тях, не предполагате, че те оказват влияние върху човешкия характер. Може да се очудвате даже, как физиогномистите са дошли до заключение, че чо-

век с дебели вежди е свързан с обективния свят, а този с тънките вежди — със субективния свят. Физиогномистите говорят не само за веждите, но и за носа, за устата, за ушите и очите — за цялото лице. Как са дошли те до тези заключения? — Чрез опити и наблюдения. Питам: Как познавате свойствата на захарта? — Чрез опита. Туряте я във вода и виждате, че се разтваря. Вкусвате я и усещате, че е сладка. Значи, всеки предмет или всяко вещество съдържа в себе си известни качества, които всеки момент могат да се проверяват. Значи, обективност и субективност са качества, присъщи на веждите — дебели или тънки, както сладостта е качество на захарта.

Като изучавате физиогномията, вие се натъквате на различни въпроси, които развиват ума. Така вие дохождате до закона на различаването, да познавате, коя постъпка или кое явление е разумно, и кое — не. Разумно явление ли е дъждът? Той напоява растенията, но същевременно измива пращеца на цветовете, и те не могат да вържат плод. Кой обушар, кой шивач е разумен? Ако обушарят ви направи хубави обувки, да прилягат добре на краката ви, той е разумен, предвидлив. Ако шивачът ви ушие хубава дреха, с хармонични линии, той е умен, разбира от работата си. Ако и фурнаджията ви направи хляб от прясно брашно и добре опечен, той е умен човек, разбира добре занаята си. Ако обушарят и шивачът търсят причината за грешките си въвн от себе си, те

не са разумни. От човека се иска разумност, предвидливост, точност. Затова, именно, той изучава математика; затова от най-ранна възраст детето започва да брои и да смята. Като не може да реши задачата си, детето плаче. За да го утеши, майка му дава грозде или ябълка. Значи, между сълзите и гроздето има известно отношение. Не само детето плаче, но и възрастният. Всеки човек плаче — учен и прост, беден и богат, млад и стар.

Като ви говоря, аз искам да ви заставя да мислите и разсъждавате по нов начин. Взимам един конец и почвам да го навивам на кълбо. След това го развивам. Като ме гледате, какво правя, чудите се, защо навивам и развивам кълбото. Много просто, развивам го, защото измервам дължината и широчината на една плоскост. Като свърша работата си, навивам кълбото. Казвате, че като наблюдава нещата, човек трябва да мисли и да чувствава. Не, човекът сам не мисли и не чувствава, но отвън го заставят да мисли и да чувствава. Върви по улицата беден човек и среща съседа си, голям богаташ. Бедният поздравява богатия, спира го, иска да му каже нещо. Богатият казва: Не се интересувам от тебе, не искам да мисля за тебе. Не съм готов да ти дам пет пари. — Аз пък ще мисля за тебе и ще те търся навсякъде. Един ден бедният влиза в къщата на богатия и взима от касата му 20,000 лева. Богатият го хваща на мястото на престъплението и го пита: Защо открадна парите ми? — За да

ти докажа, че и аз съм важен човек, че и за мене може да мислиш. Значи, който взима нещо от тебе, той те търси; и който ти носи нещо, също те търси. Как се познава крадецът? — По очите, по погледа. Ще кажете, че това е външен признак. Не е важно, дали признакът е външен, или вътрешен. Например, едно обективно качество на огъня е, че изгаря; на водата — че мокри, наквасява предметите. Значи, обективни инстинкти са тези, които са достъпни за човешкото съзнание. Обективните неща се подават на опит. Например, с плодовете може да се правят наблюдения и опити. Субективните неща, т. е. вътрешните, не се подават на наблюдение и опит. Те се схващат вътрешно с ума и сърцето; не се подават на външен контрол. Обективните неща са под ваш контрол, а субективните не са, затова се наричат отвлечени. Двама землещи измерват една нива. Единият я измерва с рулетка, а другият с око, по интуиция. Резултатите от измерването и на двамата са еднакви. Другаде, двама астрономи наблюдават небето. Единият наблюдава с телескоп, а другият — с една обикновена тръба. Първият има точни наблюдения, а вторият нищо не вижда. Щом погледне през телескопа, първият вижда ясно небето. Третият астроном вижда с духовните си очи.

Много религиозни хора си служат или с телескопи, или с обикновени тръби, или с духовното си зрение. Какво общо имат наблюденията с телескопа и тръбата към днешния ден? — Все има нещо. В геометрията се казва, че

точката не заема никакво пространство, че е невидима. Верно е това, но все пак се говори за точка. Много неща стават в живота, без да заемат пространство. Например, говориш, изказваш цели думи и изречения, които раздвижват въздуха и образуват вълни. Те се възприемат от слуха и се предават на мозъка. Някои вълни причиняват радост, а други — скръб. Радостта и скръбта във вълните ли са? Думите във вълните ли са? Видимо, думите не заемат никакво пространство, но произвеждат известен ефект. Мислете върху тези неща, за да си създадете нова философия. Учете се, сами да се товарите и разтоваряте. За тази цел, разглеждайте нещата от три становища. Спрете вниманието си върху образите от живата геометрия, да ги разрешите правилно. Например, въпросите за правата линия, за квадрата, за кръга още не са разрешени. И след хиляди години, може би, няма да се разрешат, но като мислиш върху тях, все ще придобиеш нещо. Важно е да се домогне човек до реалността на нещата. Например, казваш, че си сиромаш, че три деня не си ял. Друг пък е милионер, но стомахът го боли, и той не може да яде. И двамата са в заблуждение. От техния живот зависи да могат, или да не могат да ядат. Страшно е, когато човек се остави, други да го товарят. Ако си богат, ще се товариш, колкото можеш, без да се претовариш. Ако си беден, ще се разтоваряш, колкото можеш, без да се изтощаваш.

От всички се иска разнообразие в мисълта. Хората са стигнали крайния предел на еднообразието в мисълта. По-далеч не могат да отидат. Те казват: Да забогатеем; да наредим живота си; да свършим училището с отличие. Това са еднообразни работи, които вълнуват всички хора. Как ще свършиш с отличие? Казвам на един художник: Ще ти дам двеста хиляди лева, ако нарисуваш една картина, която да представя момента, когато вали дъжд. Ще кажете, че няма условия за това. Художникът се извинява с това, че дъждът ще измие рисунката му. Значи, той има условия да се повдигне, но дъждът му пречи. За художника е нужно хубаво, ясно време, и слънце да грее. Обаче, какво ще прави той, ако никъде няма вода? В тоя случай, на помощ иде дъждът. Ще напълни кофата и ще използва дъждовната вода. Това, което художникът не може да използва в рисунката си, други ще го използват. Следователно, когато вали дъжд, ще бъдеш сиромах, ще пълниш кофите с вода и ще ги разнасяш по къщите. Когато грее слънцето, ще бъдеш художник. Ако искаш да бъдеш водоносец, когато грее слънцето, когато е суша, ти ще фалираш. Ако искаш да бъдеш художник в дъждовно време, и ти ще фалираш. За всяка работа се избира специфично време. Когато дойдат скърбите, ще станеш водоносец; когато дойдат радостите, ще бъдеш художник.

В древността, един адепт, по невнимание, се спянал в един камък и го запитал: Защо

стоиш на пътя ми? Камъкът отговорил: Инвалид съм. — Защо не си в болницата? — Няма кой да ме занесе. — Аз ще ти услужа и ще те занеса. — Как ще стане това? — Ще те туря на една прашка и ще те хвърля в пространството. Щом хвърлили камъка в пространството, работите на хората се оправили. Камъкът може ли да бъде инвалид? — По отношение на адепта, по знанието си, камъкът е инвалид. Приятно е да срещнеш на пътя си адепт. Ти получаваш специфична светлина, вътрешен мир. Такива явления стават често в живота, но трябва да знаеш, отде идат светлината и мирът. Господарят праща слугата си с връзка от сто ключа и му казва: Със стотния ключ ще отвориш последната стая. Като не разбрал, кой ключ е стотният, слугата опитал всички ключове и не могъл да отвори стаята. Върнал се с ключовете при господаря си и казал, че никой ключ не може да отвори стаята. Стотният ключ ще отвори стотната стая, но трябва да се знае, кой е този ключ. Всеки ключ има определен номер, който трябва да се знае. Така трябва да знаеш, отде иде светлината в твоя живот.

Млад момък минава покрай един стражар, който пази пътя, никой да не минава по него. Успоредно на пътя тече една река. Момъкът иска да мине пред стражаря, но той го спира и му казва: Върни се назад! Оттук не може да се минава. Момъкът настоява да мине, но понеже стражарят не му позволява, той се

хвърля върху него и го блъска във водата. Стражарят се бори с водата, учи се да плува. Момъкът му казва: Както виждаш, моята работа е по-важна от твоята; трябваше непременно да мина. Ти ще се учиш да плуваш, а аз ще си свърша работата. В случая, скръбта е стражарят, който стои на поста си. Хвърли стражаря т. е. скръбта във водата, да се освободиш от нея. Тя ще се учи да плува, а ти ще продължиш пътя си.

Т. м.

*

30. Лекция от Учителя, държана на
5 май, 1933 г. София. — Изгрев.

Трима господари

Размишление.

Тема за следния път: „Равни величини“.
Коя е основната мисъл на миналата лекция?

Когато богатият нахрани бедните, всички са доволни, защото ги е нагостил добре. Друг богат човек дава угощение на бедните, и те правят сравнение между двамата богати. Ако богатият ви дава цяла година угощение, вие сте спечелили нещо, но какво сте научили? Казвате, че яденето било много хубаво, но как е сготвено, не знаете. Знаете само, какво влияние е указал вкусът върху вас. Ако не можете да правите извод от знанието и да се ползвате от него, това знание не ви ползува. Знанието може да ви ползува или на физическото поле, по отношение на вашето тело, или в духовния свят, по отношение на вашите чувства, или в Божествения свят, по отношение на вашата мисъл. Физическият свят е на резултатите, той е необятен в своите прояви. Учен човек си, свършил си два факултета, но заболяваш от ревматизъм и не можеш да работиш. Имаш много знания, философствуваш, спориш, доказваш, но не можеш да убедиш ревматизма да си отиде. Движиш краката си, ръцете си, но болките не

престават. Защо не приложиш знанието си, да се излекуваш? Ако ти не си господар на телото си, как ще бъдеш господар въвн от него? Искаш да свириш, но ръката ти трепери, не можеш да държиш лъка. За да движиш ръката си, между мисълта и чувствата трябва да има хармония. Много упражнения трябва да прави човек, за да регулира своите мисли, чувства и постъпки.

Често се говори за равни величини, за равенство. Казва се още, че трябва да има равенство между хората. Съществува ли равенство в света? Какво се разбира под „равенство“? Какво равенство може да има между животното и човека, между бедния и богатия, между учения и простия, между светията и обикновения човек? — Може да има микроскопическо равенство. Може да има равенство в абсолютно разумния свят. Резултатите от това равенство са също абсолютно разумни. Ако поставите на работа един разумен и един прост човек, ще има ли равенство в тяхната работа? В обикновения смисъл на думата, хората могат да бъдат равни по сила, по чувства, по знания. При равните величини винаги става вътрешна обмяна.

Ще взема простите действия: $2 - 1 = 1$; $2 + 1 = 3$. В случая, единицата сте вие, двойката е вашият ревматизъм. Може ли да съберете тези две величини? Тук трябва да стане изваждане. Като извадите ревматизма от себе си, вие ще оздравеете. Щом сте здрави, ще бъдете свободни. Ако съберете ревматизма със

себе си, ще се получи числото 3. Тройката е лекарят. Ще кажете, че това са философски работи. Да, ако си здрав, ще философствуваш, но ако имаш ревматизъм, философията остава настрана. При силните болки ще престанеш да-же да мислиш. Значи, с философия, с празни работи не се занимавате, но целия ден се раз-правяте с ревматизма: ще мислите за неговия произход, за влагата, която му пречи. Колко трябва да платите на ревматизма, дето ви е служил толкова години? Той казва: Дошъл съм в телото ви да работя, за което трябва да ми платите. Ако не ме задоволите, няма да се мръдна от мястото си. Работил съм като ваш слуга; длъжни сте да ми платите. Щом дойде лекарят, между него и ревматизма започва споразумение, и ревматизмът си отива.

Ще кажете, че тези разсъждения не са прави. Според вас, кои разсъждения са прави? Ако хвана ръката ви и я задържа известно време, какво ще мислите за мене? Като болен, и ревматизмът те държи, и аз те държа. За да те освободя, трябва да си платиш. Мислиш ли, че с това въпросът е разрешен? Утре пак ще те хвана за ръката, и пак ще ти искам пари. Това показва, че в природата съществуват разумни закони, които трябва да се спазват. Само така можете да се развивате правилно. Щом силният ви хване на пътя и спира движението ви, това показва, че сте се отклонили от правата посока.

Ти си студент последна година. Срещаш на пътя си един човек. Той те хваща за ръка и те пита: Защо би моето дете? Какво ще му отговориш? Каквото и да кажеш, нищо не те оправдава. Цял ден се занимаваш със задачи от подобен характер. Има хора, които смятат добре, но не поставят знаците на място; други поставят знаците на място, но не смятат добре. От коя категория си ти? За предпочитане е да смяташ добре, отколкото да поставяш знаците на място. Кое е по-добре: да разправяш философията на морала, или да живееш в морал? — Да го живееш е много по-хубаво. Вземете едно просто действие, например, събиране. Ако събереш два коня на едно място и ги отгледаш, ще имаш един резултат; ако събереш две прасета и ги отгледаш, ще имаш друг резултат. Начините, които ще употребиш, се различават. Събирате две мисли, две чувства или две постъпки на едно място. Ако не разбирате законите, които ряботят в природата, как ще ги осъществите? Може да направите един опит. Един посредствен цигулар, с посредствени мисли, не може да свири хубаво. Гениалният цигулар, който има възвишени мисли, може да предаде нещо на обикновения цигулар. Каквото мислите, такива ще станете. Ако мислите за добрите, благородните хора, такива ще станете. Мисълта трябва да бъде непреривна в доброто. За един или два деня, или за един месец не ставааш художник. Непреривно трябва да поддържах мисълта да станеш такъв.

Един негър отишъл късно вечерта пред къщата на един милионер, американец, и почнал да свири и пее. Богатият не могъл да спи. Излязъл той и му хвърлил половин долар да си върви, да не го безпокои. Но онзи още повече свирел. Хвърлил му един долар, той не преставал. Като му хвърлил най-после 15 долара, негърът се поклонил с благодарност и си отишъл. Кое заставило милионера да му даде пари? За красотата му ли? За хубавото свирене ли? — Той искал да се освободи от него. Нищо повече. Това е частичен пример, който не може да се приложи в живота. Ако негърът свирел на някой беден човек, който не би могъл да му даде нещо, резултатът щеше да бъде друг. Бедният щеше да излезе вън, да се кара с негъра, дето му нарушава съня.

Ще ви приведа още един пример. На какво може да се уподоби окултният ученик? Един знаменит цигулар минал покрай един просяк, цигулар, който свирел на улицата. Паничката за парите била празна. Виртуозът взел цигулката на бедния и почнал да свири. В няколко минути се събрали много слушатели, които щедро сипели пари в паничката. Тя се напълнила с пари. Виртуозът поздравил колегата си и си заминал. Ако вашето свирене не може да напълни паничката с пари, вие не сте виртуози. Онзи, който свирел на улицата, се препоръчвал за виртуоз, но паничката му била празна. Вие се оплаквате от съдбата си, защото чинийката ви е празна. Казвате, че цигулката ви не струва.

Вината не е в цигулката, но не разбирате от изкуството си. Майсторът-цигулар свири добре на всякаква цигулка. Бедният цигулар си казал: Едно време и аз свирех така хубаво, и чинийката ми се пълнеше. Вие вярвате ли на неговите думи?

Разправят един анекдот за Настрадаин ходжа. На младини той прескачал големи трапове. На стари години се опитал да прескочи един трап и паднал в него. Той си казал: На младини не беше така, но като се огледал наоколо и видял, че няма никой, той казал: Каквото беше на младини, такова е и на стари години. Бедният цигулар иска да мине за голям майстор, но паничката му стои празна. Великият човек си остава всякога велик. Високите Хималаи не могат да станат обикновени върхове. А пък малките върхове никога не могат да бъдат като Хималаите. Истинското знание не може да се смали; истинската добродетел не може да изчезне. Вземайте нещата в положителен смисъл. Трябва да превеждате сегашното знание.

Често се говори за усиляване на паметта. Това е необходимо. Някои от вас не могат да помнят дати; други не помнят образи; трети не помнят местности. Едни имат обикновена памет, други—специфична. Когато паметта е слаба, това показва, че между ума и чувствата няма съотношение. Може да има много методи за подобрене на паметта, но най-добрият е този, да се постави правилно съотношение между ума и чувствата. Какво е паметта? Тя може да се

уподоби на суфльор в театъра, а пък някога суфльорът го няма там. Актьорите, на които паметта е слаба, не могат без суфльор. Когато паметта е добре развита, предната част на челото е малко издадена. У никого в класа не забелязвам да личи тази способност. Паметливият, само като прочете нещо, веднага го запомня. Мнозина се нуждаят от една система за усиляване на паметта. На хората им трябва две неща: да си регулират ума и чувствата. Животът на човека се проявява в чувствата. Ако не проявявате чувства, не можете да живеете. Но в същото време, ако мисълта не се проявява, животът няма правилна насока. Ако волята не се проявява, животът не се развива, както трябва.

Всяко чувство, което изпъква във вас, трябва да го турите на работа. Има чувства, които трябва да се оставят свободни. Не се стремете да реализирате всичко, което чувствувате. Допуснете, че у вас се заражда желанието да станете милиардер. Колко усилия се изискват, за да постигнете това желание! Кое е по-лесно: Да станете богат, или да станете сиромас? Всеки може да стане сиромас, но богат да стане е много по-мъчно. Поставете първия пръст (показалеца) на лявата си ръка в средата на музикалния ръб на челото. Освоболете ума си, да видите, какво чувство ще се яви у вас. Вдълбочете се в себе си. Направете същото с пръста на дясната си ръка. Турете сега първия пръст на дясната ръка върху веждите, там дето се образува малък ъгъл. Направете го и с пръ-

ста на лявата ръка. Ще ви кажа, кога може да направите това. Срещнеш някого, с когото се разправяте за нещо. Преди да туриш пръста си на музикалния ръб, не влизай в обяснение с него. Обърни внимание, какво ще ти дойде на ум, и след това се разправяй. Какво ще правиш, ако физически той е по-силен от тебе? Или ще му кажеш: Да ми дойдеш в нашата махала, тогава ще ти кажа аз! Остане ли да дойде той във вашата махала, ти ще ядеш плесниците.

Някой казва: Аз не мога да направя това, понеже нямам условия. Но, ако, въпреки неблагоприятните условия, може да го направи, това показва, че той има знания. В окултните школи минават практически знания, които имат приложение в живота. През една нива минават пътници, които са направили пътека от постоянното движение. Стопанинът на нивата, дето е пътеката, изкопава трап, един метър широк и половин метър дълбок. Той изгубил половин ден за този трап, но с това си помага, че няма да газят нивата му. Там, дето минават хората, става прекъсване на пътеката, което пречи за свободното движение оттам. Спрете чуждите мисли и желания. Не им давайте път! Много пъти човек е изразител на мисли и желания, които не са негови. Аз съм виждал много случаи, да се скарат две семейства — съседи за едно яйце. Кокошката на съседа снесла яйцето си в чуждия двор, и те не дали яйцето на домакинята. И така се скарват за едно яйце, което по-рано струваше пет стотинки. И се разнесе из

махлата, че кокошката снесла яйце в съседната къща, и онези не дали яйцето. За да не снася в чуждия двор, вържете крака на кокошката с конец, да не може да излиза от двора си. Какво трябва да се прави, за да не се развали приятелството?

Една млада жена, завършила университет, видяла на витрината едно перо от камилска птица. У нея се явило желание да купи щраусовото перо за шапката си. Всъщност, на това перо не му е мястото на шапката. Защо тя иска да го тури на главата си? Какви са съображенията ѝ? Какво ще придобие тя, като тури щраусовото перо на шапката си? Аз мисля, че тази млада жена има слаба воля, а по инстинкт тя разбира, какво ще ѝ допринесе това перо. Като носи на главата си щраусовото перо, с това тя ще усили волята си, както щраусът проявява големи усилия. Като мисли за силните крака на тази птица в пустинята, тя ще се старее при лоши условия, да живее добре. Тази е причината, дето младата жена пожелала да има щраусово перо. По същата причина, някой млад човек желае да има самурен калпак. Защо не носи калпак от овча кожа? Подсъзнателно, той иска да придобие качествата на самура. Всяка мисъл и всяко чувство, които идат отвън, оказват известно влияние върху човека. Дали желае, или не желае това, човек не може да избегне влиянието на мислите и чувствата вън и вътре в себе си.

Едно се иска от вас: да различавате, отде иде влиянието — отвън, или отвътре; да знаете, чужда ли е мисълта, която ви се налага, или ваша. Както чуждата мисъл, така и вашата, може да ви донесе или благо, или нещастие. От вас зависи, да се справите разумно с мисълта, или да я настроите против себе си. — Защо? — Защото някога, от обикновени неща очакват големи постижения. Изучавайте законите за постиженията, да знаете, какво може да очаквате от живота. Някога, при лоши условия, човек има по-големи постижения, отколкото при добри. Не мислете, че всичко, което става в света, е произволно. — Не можем да си обясним много неща. — Това е друг въпрос. Дали си обяснявате работите, или не, това не показва, че те стават произволно. — Много неща ми се виждат чужди. И това нищо не значи. Вашата мисъл е ценна за вас, но за другите хора е чужда и далечна. И вашите мисли, и чуждите имат един и същ произход. Те произтичат от един общ, разумен център. Не съжалявайте, че една чужда мисъл е проникнала във вашия ум. Колко чужди неща употребявате! Хлябът, дрехите, обувките, с които си служите, ваши ли са? Кое е ваше?

Искаш да бъдеш господар. Смешно е това желание. От единия до другия край на живота си, ти си служиш с чужди работи. Ти не си самостоятелен. Как ще бъдеш господар? Ти си изял хиляди килограма жито, изпил си много вода, поел си много въздух, възприел си много

светлина. Как ще платиш това, което си използвал? Как ще се изплатиш на овцете за млякото, вълната и месото им? Хиляди години са нужни, за да платиш дълговете си. Като изплатиш всичките си дългове, тогава можеш да говориш за свобода, за господарство. При сегашните условия на живота, за свобода и господарство не може да се говори. Свободата е резултат на съзнателен, разумен живот. Един ден ще съзнаете, че живеете в разумен, красив свят. Днес сте нещастни, защото не съзнавате това. Който влезе в разумния свят, може да се обнови, да стане млад.

Сега и вие искате да се подмладите. Много начини има за подмладяване. Стани рано сутрин, хвани долната, месеста част на ухото си. После разтрий костта зад ухото си. Прави всяка сутрин това. — Искам да стана жизнерадостен. Тури двете си ръце в средата на горната част на челото, и тегли пръстите в противоположна посока. Някои моми правят това упражнение, за да бъдат весели. Горната част на челото е Божественият свят; оттам иде веселието. Ако слезеш под веждите, веднага ще те хванат стражари; ти минаваш границата без позволение. Веждите са граница между два свята. Когато си неразположен, прекарвай пръстите си по горната част на челото, и неразположението ще изчезне. Правете упражнението насаме, никой да не ви вижда. Някога неразположението се дължи на дефект в ушите, или на трудно дишане. Какво ще правите тогава? Иззади па-

мука от ушите си и от носа си и ще бъдеш разположен. Докато си спал, някое същество се пошегувало с тебе: турило е памук в ушите и в носа ти, и ти се чудиш, защо не чуваш, или защо дишаш тежко. Има същества, които се шегуват, както с физиката, така и с психиката на човека. Има желаня, които произвеждат психическо натрупване в човека. Ето защо, щом станете от сън, прегледайте състоянието на дихателната, стомашната и нервната система и тогава започвайте работа.

Човек има трима господари, пред които трябва да се явява всяка сутрин. Първият господар е Бог — ще минеш през Божествения свят. Вторият господар са ангелите — ангелският свят. Третият господар са хората — човешкият свят. Като минеш през трите свята, т. е. през света на мислите, чувствата и постъпките — през трите господари — тогава ще почнеш работа. Ще кажеш, че ти си господар, че не познаваш други господари. Ако не си свободен, какъв господар си ти? Какъв господар си, ако нямаш нито един слуга? Първо ще имаш трима господари, на които ще слугуваш, а след това ще станеш господар. Ще служиш първо на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Не мисли, че си господар на волята си. Тя е твой господар. Не мисли, че си господар на ума и на сърцето си. Те са твои господари. Ако не служиш на ума, на сърцето и на волята си, както трябва, няма да имаш никакви резултати. Ако си слуга в една градина, ще копаяш

ще седиш с любов и съзнание, че служиш на Бога. На когото и да работиш, знай, че служиш на Бога. Като слуга, изпълнявай дълга си добре, за да бъдеш и добър господар. Сегашният човек още не е господар и на своите движения. Един американски владика имал навик да изкривява главата си наляво. Всички проповедници от неговата област несъзнателно го подражавали, като изкривявали главата си наляво. Мода! Ако владиката криви главата си наляво, това показва, че той има някаква аномалия в чувствата. Който криви главата си надясно, има аномалия в ума. Когато работите на човека са наредени добре, той ходи прав, леко, енергично. Като се объркат работите му, и ходът му се обърква. Изобщо, за да предаде една истина, човек трябва да има будно съзнание.

Правете упражненията редовно, за да имате резултати. Бъди верен на своите мисли, чувства и постъпки. Знай, че имаш Един Господар, който се изявява чрез твоите мисли, чувства и постъпки. Нека този Господар ти бъде авторитет. Изпълнявай всичко, каквото Той ти каже.

Т. м.

*

31. Лекция от Учителя, държана на
12 май, 1933 г. София. — Изгрев.

Разнообразието в живота

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

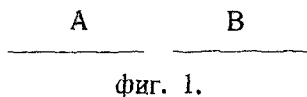
Като ученици, вие трябва да се стегнете да работите, да учите и прилагате. Знание без прилагане нищо не струва. То е товар, който обременява човека. Какъв смисъл има да се товариш, без да използваш товара? И прахът е товар, който само разяжда. Има физически, астрален и умствен прах. Ако не упражняваш чувствата си, сърцето ти ще се наслои с прах; ако не упражняваш ума си, той ще се наслои с прах.

Нашата задача не е да се прашим, но да се освобождаваме от праха. Ние не сме деца, да се прашим. Под „деца“ разбирам същества, които само чувствуват, без да мислят. Каквото и да прави, детето не мисли за последствията. Ще кажете, че вие не сте деца. Верно е, вие сте възрастни, но, въпреки това, не можете да се справите със себе си. Имате едно желание, не знаете, как да го задоволите. Чувствувате глад. Как ще го задоволите? Гладът съществува и в природата. Всички същества изпитват глад, и всяко същество разрешава глада по свой на-

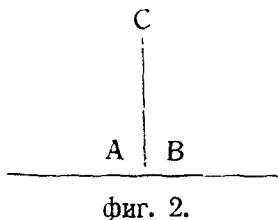
чин. — Как го разрешава овцата? — Като пасе трева. — Вълкът? — Като яде овце. — Птичката? — Със зрънца. — Растенията? — Те пушат корените си дълбоко в почвата, отдето, чрез соковете, които отделят, разтварят онези вещества, които им са нужни, и ги поглъщат. В това отношение, те познават химията по-добре от човека. — Как разрешават хората глада? — Като използват готовите хранителни вещества в плодовете, растенията и животните. Затова човек се храни с плодове, с растителна и месна храна. Значи, човек яде всякаква храна. От храната, която употребява, зависи, какви ще бъдат неговите разбирания. Който се храни с месо, има различни разбирания от този, който употребява растителна храна. Човек трябва да изучава процеса на храненето, както и влиянието на храната върху себе си. Между човека и храната има известно отношение, както и между числата. Казвате, например, $1:2 = 2:3$. Какво означава това отношение?

Представете си, че имате един кон, който принадлежи на двама господари. Значи, отношението е $1:2$. Как ще се справи конят с двамата си господари? Ако работи десет часа на ден, по колко часа ще работи за единия си господар, и по колко за другия? Това зависи от отношенията на господарите помежду им. Ако те са в добри отношения, конят ще работи и за двамата по пет часа дневно. Ако единият господар има по-голямо право на коня, работата на коня ще се раздели според правата над него. Отно-

шения съществуват между приятели, между плоскости, между ъгли. Имате, например, две плоскости А и В (фиг. 1), които се срещат в една

обща точка, отдето може да се издигне перпендикуляр С (фиг. 2). Между плоскостите съще-

ствува такова отношение, каквото между числата 1 и 2. Значи, А : В, както се отнасят правите ъгли, които се образуват при издигане на перпендикуляра С. Между луната и земята съществува отношение, както и между земята и слънцето. Луната се върти около земята, както земята около слънцето. Еднакъв ли е пътът, който луната образува при движението си около земята, както този, който образува земята при въртенето си около слънцето? — Не е еднакъв. — Защо? — Има причини за това. Как ще наречем онзи, който е създал земята, луната и слънцето? — Творец. Защо Бог ги е поставил в из-

вестно отношение? — Мъчно може да се проникне в Божията мисъл.

Аз нахвърлям известни мисли, но не обяснявам още причините и последствията. Защо луната се движи около земята, а земята — около слънцето? — Много просто. Всякога малките тела се движат около големите. Закон е: Големото всякога привлича малкото. Последствия от този закон: Големите дават, малките взимат. Големото те привлича, за да ти даде нещо. Като се привлича от големото, малкото всякога взима. И в живота е същото. Някога един човек те привлича, но ти се страхуаш от него. — Защо? — Има причини за това. Вие още не сте готови да ви обясня закона за привличането. Ще се съблазните и след това трябва да ви чистят. Как ще ви изчистят? — Чрез огън. Ако сте злато, и нечисти да сте, огънят ще ви очисти; ако сте дърво, ще изгорите в огъня. Някога привличането причинява радост, а някога — скръб. Какво ще изпиташ, ако те привлича мечка? — Страх. Какво може да ти даде една мечка? Освен привличане, съществува и отблъскване. Ако една мисъл ви отблъсква, нищо не може да ви даде. Щом една мисъл ви привлича, непременно тя дава нещо от себе си. Важно е, дали мисълта, която ви привлича, ще внесе нещо положително във вас. Опитът в живота ще покаже това. Стрежете се към ония мисли и чувства, които, като ви привличат, внасят във вас нещо положително. Когато го привличат, първо човек изпитва страх, а после

— колебание. Кой се страхува: Големият или малкият; слабият или силният; ученият или невежият? Обикновено, слабият, малкият, невежият се страхуват. Значи, когото привличат, той се страхува.

Вървиш по улицата, блъснеш се в един човек, и двамата паднете на земята. Питам: Защо стана така? Не можа ли да се избегне сблъскването? — Щом е станало, така е трябвало да бъде. Нещата стават по различни начини. Някога можеш да избегнеш нещо, някога не можеш да го избегнеш. Например, вървиш по улицата и, по невнимание, блъснеш някого. Той пада на земята, кракът му се навехва и не може да се вдигне. В случая, ти си длъжен да поемеш грижата за този човек. Ще го закараш на болница и ще плащаш за него, докато оздравее. Можеше да се случи и друго нещо: като видиш, че пада, бързо да го поемеш и да предотвратиш падането. В случая, щеше само да се извиниш, че си го бутнал, без да плащаш за лекуването му.

Като се натъкват на страдания, хората се питат, защо идат страданията, не може ли без тях. Едни си отговарят, че не може без страдания; други казват, че може и без страдания. Кой страда: който дава, или който взима? Отговорът е различен, според степента на развитието на човека и според неговото разбиране. Някой страда от това, че нямал припечен хляб. Като гледа, че друг яде такъв хляб и се усеща здрав, разположен, той отдава неуспехите

си на факта, че не яде припечен хляб. Това е заблуждение. Колко хора ядат припечен хляб и са слаби. Други не ядат такъв хляб, а са здрави и силни. Кой припича хляба си? — Умният. Невежият яде, какъвто хляб намери. Добре опеченият хляб е за предпочитане пред недопечения. Какво ще бъде състоянието ти, ако всеки ден ядеш каша от старо брашно, едва сварена? Туриш я на огъня да поври малко и, още недоварена, започваш да ядеш. Ще се нагълташ с тази каша, но след малко ще я повърнеш. Какво си придобил от нея? Не само че нищо не си придобил, но ще изгубиш двойно повече сила: от една страна си изразходвал известно количество енергия, докато я изядеш; от друга страна, изразходваш още енергия, докато я върнеш назад. При това положение, могат ли работите ти да вървят напред? Ще бъдеш ли здрав?

Всички трябва да мислите. Лесно се иска от хората да направят нещо за тебе. Как ще го направят? Какво можеш да направиш за ближния си? — Да му дадеш добре опечен хляб. Само така работите и на двамата ще се нареждат добре. Ако дадеш на ближния си недопечен хляб, работите и на двамата ще останат назад. Какъв хляб предпочитате: печен на фурна или на слънце? Ако питате мене, аз предпочитам хляб, печен на слънце, отколкото на фурна. И слънцето пече своя хляб — житото, като го прави на малки самунчета — зрънца. Човекът, като се мисли по-умен от слънцето,

прави големи хлябове и ги пече на фурна. Каква е разликата между хляба на слънцето и хляба на човека, не се знае. Слънцето пече дълго време своя хляб — житото, а човек пече хляба си за един-два часа. Малък е хлябът на слънцето, но хранителен. Колко плаща житото за опичането си? — Наистина, плаща ли житото за опичането си? — Плаща, разбира се. В това отношение, слънцето е взискателно и строго. Трябва да му се плаща! То е точно, както в плащанията на своите дългове, така и във взимането.

Колко дължи житото на слънцето? Направете изчисление, сами да си отговорите. Един хляб се пече за пет лева. В един килограм жито има около 16 хиляди зрънца. Значи, ако за опичането на едно зрънце се плаща по пет лева, колко ще се плати за един килограм жито? Като умножите $16,000 \times 5 = 80,000$ лева. Обаче, слънцето не взима по пет лева за един хляб, а по един лев. Значи, половин килограм брашно е образувано от 8,000 житни зрънца. За опичането на едно зрънце слънцето взима един лев. Следователно, за опичането на хляб, направен от половин килограм брашно, слънцето взима осем хиляди лева. Кой досега е платил осем хиляди лева за един хляб? Ако разгледаме този въпрос по буква, ние ще отидем далеч в разсъжденията си. Искам да ви наведе само на мисълта, да знаете, колко скъпо струва един хляб. Хлябът е даден на човека по благодат, като благословение. Ако зъбите

ви са здрави, яжте житото сурово, няма защо да го мелите и печете. Знаете ли, какво се иска от човека, за да си приготви един хляб, като вашия? — Той трябва да бъде съвършено здрав: само на такъв човек се позволява да мели житото, да меси хляба и да го пече. Ето защо, за предпочитане е да се яде сурово жито, отколкото да ядете приготвен хляб от какъв и да е фурнаджия. Житните зрънца и готовият хляб представят две книги: първата е напечатана от самата природа; в нея думите са наредени в естествен, правилен ред. Втората книга е печатана от човека. В нея думите са разбъркани, с цел да се предаде мисълта на някой автор. Много такива автори има, които са напечатали в голямо количество свои книги. Първата книга има и форма, и съдържание, и смисъл, а втората има форма и съдържание, но смисъл няма.

И тъй, думите са елементи на физическия свят, а мислите — на умствения свят. Питаш: Защо ми са чувствата? — Те са необходими като елементи в духовния свят. Трябва да знаеш, как да употребяваш тези елементи. Духовният свят не може да се прояви без чувства. Постъпките са елементи на физическия свят. Докато е на земята, човек не може без постъпки. Като знаеш това, не питай, защо мислиш, чувствуваш и постъпваш така, а не иначе. Както и да мислиш, чувствуваш и постъпваш, все е добре. Важно е, как съпоставяш мислите, чувствата и постъпките си. Има закони, които

определят отношенията между елементите в природата. Също така, те определят отношенията между мислите, чувствата и постъпките на човека. — Защо трябва да постъпвам добре? — Ако не постъпваш добре, не можеш да станеш истински човек. Много естествено. Как ще съградиш една къща, ако не поставиш камъните, тухлите, гредите на мястото им и по правилата на строежа. Каква къща ще бъде тази, ако стените не са точно перпендикулярни на пода? Каква ще бъде тази къща, на която стените са много тънки и слаби? Всяка постъпка на място, допринася нещо за правилния градеж. Как ще изправите живота си, ако всяка мисъл, чувство и постъпка не са на мястото си? Който познава законите на живота, лесно може да изправи своя живот.

В древността един окултен ученик бил затрупан със сладки материали. Дошли близките му да го освободят от този товар. Те почнали да го разравят с лопати. Колкото го разравяли, толкова повече той се заравял. Те се видели в чудо. Най-сетне се сетили да го залееят с вода: като се разтвори захарта, той ще се освободи. В случая, захарта представя горчивите думи. Те произвеждат налягане върху човека, което го заравя в земята. Горчивата дума има външно отношение към онзи, който знае, как да я използва. Ако я носиш на гърба си, без да я използваш, тя ще ти причини голяма вреда. Ако я приемеш вътрешно, тя ще ти бъде от голяма полза.

Съвременните хора живеят в областта на завършените процеси, отдето трябва да излезат. Изсъхналото дърво е завършен процес; лошият човек е завършен процес; съмнението, подозрението, омразата са също завършени процеси. — Какво да правя, като мразя? — Ще излезеш от завършените процеси и ще влезеш в незавършените. Младостта е незавършен процес, а старостта — завършен процес. Стариият не може да се подмлади, ако не излезе от кръга на завършените процеси. Във всички завършени процеси, телото губи от себе си, то се унищожава. Всяко тело, което придобива нещо и разумно расте, то е в незавършените процеси. Аз взимам израза „незавършени процеси“ не във външното натрупване — той се намира в процеса на съвършенството. Който не разбира мисълта ми, ще каже: Какво има той пред вид? Аз пък казвам: Вие защо питате? Наверно, предполагате, че аз имам някоя задна мисъл. Прави сте за себе си. Но аз предполагам, че и вие имате задна мисъл.

Като говоря за завършените и незавършените процеси, имам пред вид, да ви заставя да мислите и разсъждавате правилно. Мислите чувствата и постъпките ви са добри, но не са поставени на място. Човек трябва да хармонизира своите мисли, чувства и постъпки. Това значи, да хармонизира Божествения, духовния и физическия свят. В такава хармония живеят разумните същества. Казваш: Свободен съм да постъпвам, както искам. Не е така, постъпките

са резултат на мислите и чувствата. Ти не можеш да постъпваш по един или друг начин, ако не се ръководиш от своите мисли и чувства. Отиваш на планината. По пътя срещаш хубави, чисти извори. Жаден си, искаш да пиеш вода. Имаш право да си избереш извора, от който ще пиеш. Можеш ли да пиеш едновременно от всички извори? — Ще пиеш само от един извор, който избереш. Също така, и постъпката има отношение към специфични мисли и чувства, а не към всички. Всеки човек е извор. Това, което извира от човека, не е за тебе. Ти можеш да черпиш нещо от неговия извор, но не изцяло. Ако изворът е топъл, може да се окъпеш и да излезеш освежен. Ако е студен, не се къпи в него. Може да се разболееш и скъпо да платиш. — Искам да се разхлада малко в студения извор. — Може да се разхладиш, но инвалид ще станеш. Каква нужда имаш да се къпеш в студения извор? Студеният извор взима, а топлият дава. Студеното е омразата в живота, а топлото — любовта, която излъчва топлина. Значи, любовта не е топлина, а дава топлина. Общо казано, любовта нито е топла, нито е студена.

Досега аз говорих; сега ще говорите вие. Какво заключение ще извадите от всичко казано? Направете превод на отношението 2:3. Могат ли две крави да родят три телета? — Могат. Едната ще роди едно теле, а другата — две телета. — Могат ли да родят четири телета? — Могат. — А шест? — Не могат.

Поне при сегашните условия е невъзможно. При други условия е възможно. Изобщо, природата определя отношенията между живите същества по разумен път. Следователно, не можеш да постъпваш разумно, ако не мислиш и чувствуваш разумно. По-добре е, обаче, да мислиш и чувствуваш, отколкото да не мислиш и чувствуваш. Като мисли и чувства, добрият човек впряга излишната си енергия на работа и придобива знания. Кажеш ли, че можеш и без мисъл, ти започваш да се разлагаш, докато най-после изчезнеш.

Дръжте в ума си мисълта: човек е поставен между три разумни същества от първа степен. За да бъдеш разумен, трябва да разбираш законите, по които действуват тези същества, и да спазваш правилата, с които те си служат. Тези същества действуват самостоятелно, без да влизат в стълкновение или сблъскване помежду си. Кои са тези същества? — Едното е на ума, другото е на сърцето, а третото — на волята. Следователно, ако мислите ви се управляват от съществото на ума; ако чувствата ви се управляват от съществото на сърцето, и действията — от съществото на волята, вие сте разумни. Значи, човек се ръководи едновременно от трима учители, които всеки ден му дават наставления, как да се управлява. Първият учител го напътва в областта на правата мисъл; вторият учител го напътва в областта на чувствата; третият учител го води в

областта на действията. Първият учител е свързан със съществата от Божествения свят; вторият учител е свързан със съществата от ангелския свят, а третият е свързан със съществата от човешкия свят. Като разберете тези неща, лесно ще се справите с противоречията. Вън от тези учители, никой не е в състояние да ви даде упътванията, които ви са необходими в живота. Може ли ученият да възстанови вашата памет? Той може само да констатира, че паметта ви е слаба, но не и да я усили. За да ви помогне, той трябва да има специфично, Божествено знание. Работете върху себе си, да се проявите като истински човеци. Цената на човека се заключава в неговите чисти мисли, чувства и постъпки. Чистата мисъл допринася нещо за ума; чистите чувства допринасят нещо за сърцето, а чистите постъпки внасят импулс във волята.

И тъй, какво заключение ще извадите от всичко говорено досега? Ще кажете, че задачата ви се състои в това, да имате поне една малка придобивка в живота, като житното зърно. За разумния, придобивката на житното зърно е капиталът, който в бъдеще може да се развива. Той крие динамическа сила в себе си.

Сега, запишете си следното:

Само светлите мисли, светлите чувства и светлите постъпки водят към Бога.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

✽

32. Лекция от Учителя, държана на
19 май, 1933 г. София. — Изгрев.

Пауза в живота

Размишление.

В природата съществуват така наречените „почивни състояния.“ Те се наричат в музиката паузи — почивка, мълчание, но не бездействие. При паузата, нещата минават от едно състояние в друго. Когато предприеме една работа, човек има нужда от почивка, за да обмисли добре условията и да се справи с тях. И вулканите понякога престават да действуват; временно те почиват. Почивката на вулкана не е нищо друго, освен събиране на енергия, за да започне нова работа. И в природата някога настава голяма тишина, в която, обаче, се готвят условия за нова, усилена дейност. Когато новата работа не се предшества от пауза, т. е. от почивка, тя губи част от силата си. Значи, почивката е необходима, за да се набави изгубената сила от предишната работа. Човек си почива не само физически, но и душевно. — Кога? — Когато мислите, чувствата и постъпките му са в хармония. Най-малкото стълкновение между тях нарушава вътрешния мир в човека.

Човек се натъква на хармонични и дисхармонични състояния в себе си. При дисхармо-

ничните състояния се забелязва особено блъскане или клатушкане между мислите и чувствата. То става в четири посоки: отпред-назад, отляво-надясно, отгоре-надолу. Четвъртата посока е областта на крайното обезсърчаване. Значи, обезсърчаването е неznайната посока на колебанието в човека. Обезсърченият не знае, коя посока да поеме и казва: Всичко е свършено за мене! — Как се насърчава човек? — Като спре за момент движението си. Това спиране е равносилно на смърт. Той счита, че за него всичко е свършено. В този смисъл, смъртта е пауза, почивка. Като дойде до това състояние, човек казва: Опитах всички посоки — отпред-назад, отляво-надясно, отгоре-надолу. Нищо не ми остава, освен да умра. В който момент се примири със смъртта, човек отново оживява, влиза в нова област — на хармонията. Надеждата започва отново да работи. Тя е хармония, която превръща безпорядъка в порядък. Като минеш през всички посоки на движението напред, назад, надясно, наляво, нагоре и надолу — три двойки, ти се обезсърчаваш, т. е. влизаш в онази посока, която води към Бога, към Вечното, към Непознатото или Незнатното, към Абсолютното. Ти не знаеш тази посока, но тя е последна. Ако не минеш през нея, не можеш да отидеш при Бога. Достатъчно е да помислиш за Него, за да поемеш тази посока на движение. — Аз не зная, коя е тази посока. — Това нищо не значи. Дали знаеш нещо, или не знаеш, мисълта си е мисъл, чувството си е чув-

ство. Не мисли, че ако знаеш, работите ще се наредят по-добре. Да знаеш нещата, това значи, да попаднеш в ритъма на природата. Когато две сили действуват в противоположна посока, и можеш да ги подведеш да тръгнат успоредно една на друга, ти имаш истинско знание, т. е. влизаш в нова посока на живота. Двете противоположни сили в човека са пасивното и активното състояние. Ако за момент се спреш в пасивното състояние, изразено с минус, следния момент ще влезеш в активното състояние — плюсът на живота. От двама болни не може да излезе един здрав човек, но от един болен и един здрав, ще излезе пак здрав. Здравият ще повлияе на болния, ще го излекува. Здравият е идеал за болния. Правата мисъл, правото чувство и правата постъпка са положителното начало в живота, отдето човек трябва да започне своята работа.

И тъй, положителната мисъл определя посоката на човешкото движение. Например, искаш да станеш музикант, художник. Първо, трябва да се определиш в мисълта си, какво ще придобиеш от това изкуство. Това значи, да определиш посоката на твоето движение. Защо искаш да станеш художник? — За да нарисуваш първо себе си. Защо искаш да станеш музикант? — За да удовлетвориш първо в себе си нуждата от музика. Защо искаш да станеш оратор? — За да говориш първо на себе си. Човек трябва да каже най-хубавите неща на себе си. Ти мислиш, че говориш на другите.

Лъжеш се, ти говориш първо на себе си, а после на другите. В това отношение, ти се намиращ в положението на онзи офицер, който, в желанието си да отиде на бал, срещнал препятствия. За да задоволи желанието си, той се затворил в стаята си и започнал да танцува с всички столове последователно. Реално същество ли е столът? Има нещо реално в него, но той е несъзнателна вещ. Много от човешките състояния са като тези на офицера. Взимаш един стол, въртиш се с него наляво, надясно, но чувствуваш, че това, което търсиш, не е в стола. Като оставиш столовете на място, виждаш, че в тебе остава една идея, която трябва да се реализира. Всяка идея може да се реализира, но когато влезете в реалността на живота. Някога ти предприемаш нещо, но виждаш, че работата не върви. Много просто. Как ще свириш въвн, когато времето е лошо? Как ще свириш в неотоплен салон? Или, как ще свириш в салон без публика? На кого ще свириш тогава? — На себе си. Ти ще бъдеш даже доволен, че салонът е много акустичен. Ще обиколиш салона, ще се кланяш ту на една, ту на друга страна и ще бъдеш доволен и от това положение. Като посвириш малко за себе си, ще излезеш от салона радостен, че си направил нещо. Кое е по-хубаво: Да имаш отличен салон, добре отоплен, но без публика, и ти да свириш за себе си, или да има публика, и салонът да не е отоплен? За предпочитане е да свириш на себе си в отоплен салон, без публика, отколкото

да свириш пред голяма публика в неотоплен салон. В последния случай, ще те държат отговорен, че не си свирил добре.

Това, което ви говоря, се отнася за състояния, през които вие сега минавате. Като не разбирате смисъла на тия състояния, вие казвате: Как ще се справим с тях? Закъсахме, остаряхме вече! Старостта е вечер. Тази вечер работата няма да се свърши; тази вечер ще умреш, но утре ще възкръснеш. Възможното за вечерта е смъртта. Но като възкръснеш, ще се намериш в един добре отоплен салон и ще свириш. Това е за предпочитане, отколкото да се намериш пред една публика, която не те разбира и оценява. Защо ще свириш тогава? Свири за себе си. Приятно ли е да свириш пред публика, която всеки момент може да те освирка и да каже: Съжаляваме, че дойдохме тук да си губим времето. При всяко обезсърчение, цигуларят казва: Съжалявам, че дадох толкова пари за салона и не можах да покрия разносните си. Но може и публиката да е недоволна. С мене всичко е свършено! Ако остане отсега нататък да давам концерти, животът ми няма смисъл. Често вие се обезсърчавате, не искате да живеете. — Защо? — Дали сте концерт, но не излязъл, какго сте очаквали. Казвам: Само една вечер ви е нужна. Това значи: Дайте си малко почивка, и всичко ще се нареди. Ако си в планината на една канара и видиш наблизо една капка вода, знай, че си дошъл до някой извор. Другите канари, които си срещнал на пътя си, бяха

съвършено сухи. Капката вода на тази канарате насърчава. Същото се отнася и до живота. Една капка вода в мисълта ти, една капка вода в чувствата ти или в постъпките ти трябва да те насърчи.

— Какво да правим в живота си? — Няма какво да правите. Сегашният ви живот е болничен халат. — Какво да правим с него? — Ще го оставиш в болницата. Като свалиш халата, ще облечеш дрехите на здрав човек. Следователно, като претърпиш неуспех в живота си, на другия ден не излизай със същите дрехи. За предпочитане е да излезеш гол, отколкото с дрехите на неуспеха си. Голотата аз наричам студен музикален салон, а облеклото, т. е. халатът, е публиката в студения салон. Какво ще постигнеш с този халат? Докато си в болницата на живота, ти минаваш през всички посоки: напред, назад, надясно, наляво. Остава ти само едно положение — реалността. Следователно, единственото реално нещо в живота е това, на което ние не знаем посоката. Това, което знаеш, не е реално. То е проява на реалността, но не е реалност. Смисълът на живота е в незнайното. Това, което те обезсърчава и обезсмисля живота ти, то е реалността. То произвежда ужас, страх, треперене. Щом се страхуваш, ти си близо до реалността; щом си неуверен, обезсърчен и се тревожиш, ти си далеч от реалността. Като видиш малък извор в планината, ти се радваш на неговата красота. Но ако отидеш при един голям водопад, веднага

се отдръпваш назад. Това е реалността. Водопадът може да кара воденици, тепавици. Това прави изобилието и силата на водата. С малко вода нищо не можеш да направиш. Едва може да разхладиш устата на умиращия, който свършва живота си от малко въздух, от жажда, от глад. Значи, хората умират от недоимък. Престани да мислиш за недоимъка. Щом мисълта ти се прекъсне, недоимъкът иде; щом чувствата ти изчезнат, недоимъкът иде. Дето има изобилие, дейността не спира. Та когато се обезсърчаваш, знай, че си близо до реалността. Щом се страхуваш от бъдещия живот, ти си в реалността. — Бъдещият живот е неизвестен. — Там е реалността.

Учи се да вярваш в това, което не познаваш. Как ще си представиш онова, което не познаваш? В реалността няма никакво изключение. Това, което не познаваш, в него също няма изключение. В погледа на всички виждам едно очудване. Всеки се пита: Да вярвам, или да не вярвам? Ще вярваш в това, което не знаеш — нищо повече. Разисквайте върху въпроси, които не знаете. Върху това, което знаят, хората имат много мнения, а за онова, което не знаят, за него имат само едно мнение. Значи, трябва да дойдем до онова, което не знаем. Тази е новата философия. От това гледище, учените хора нищо не знаят. Като дойдат до едно специфично място, те виждат, че нищо не знаят. Там всички се приравняват и са под общ знаменател. Там, големият и малкият, богатият

и бедният, ученият и простият дохождат до убеждението, че нищо не знаят. Те казват: Има неща, които и ние не знаем. Това незнание внася нов елемент в тях. Като се обезсърчиш, ти можеш да станеш истински човек. Докато не се обезсърчиш, човек не може да станеш; докато не те съборят няколко пъти на земята, юнак не може да станеш. Един студент — американец присъствувал на сеанса на един борец, който правел изкусни упражнения и фокуси. Като го гледал, студентът казал нещо по адрес на бореца. Той чул и му ударил една плесница, като го повалил на земята. От този момент, у студента се зародило желание, и той да му удари плесница, но разбрал, че ако борецът го удари втори път, той няма да стане от мястото си. Заинтересувал се той, как борецът достигнал до тази сила и ловкост и решил да изучи неговия метод. След 10 години упражнения, той се явил при бореца и го попитал: Познаваш ли ме? — Не те познавам — отговорил борецът. Тогава студентът го хванал ловко за краката и го дигнал във въздуха, като свещ. След това му казал: Аз съм онзи студент, на когото преди 10 години ти удари една плесница и ме търкули на земята. — Много добре си се възползувал от моята плесница — казал борецът. Сега те признавам за мой учител и ще вървя по твоя път.

Знайте, че от всяко обезсърчение, което изживявате психически, вие учите нещо. Неизброими са пътищата към реалността. Неизме-

рими са пътищата, по които може да се дойде до неизвестността. Това е един кръг, към центъра на който може да дойдете от всички посоки. В центъра седи неизвестното. Да допуснем, че ви боли ръката, имате подутина, която ви безпокои. Казвам: Ще се образува един цирей. След няколко деня циреят ще набере, ще узрее, и вие ще го пробие. Като излезе нечистата материя, подутината ще спадне, и ръката ще се освободи от болката. Вие не знаете, какъв е скритият процес, който работи вътре във вас. Аз ви казах, че ръката ще оздравее. Следователно, когато човек търси реалността, той ще мине през една криза. Без това не може. Кризата показва, че човек е близо до реалността. Така ще дойдете до реалността на нещата, които осмислят вашия живот. Според мене, ако цигуларят не може да изкарва прехраната си, той не е цигулар. Защо трябва да станеш цигулар? — За да изкарваш прехраната си. Щом свириш, ти ще ядеш добре. Яденето, дъвкането, също е свирене. Като си дъвкал дълго време, ти си свирил на своята 32 струнна арфа и си придобил нещо. Ако не ядеш, не си цигулар.

И тъй, да мислиш, това е процес — цигулар си; да чувствуваш, това е процес — цигулар си; да действуваш, и това е процес — цигулар си. Това не значи да свириш специално на някакъв инструмент, например, на цигулка. Ако свириш на цигулка или на пиано, това още не е свирене. Аз взимам думата „свирене“ в

широк смисъл. Като мислиш, чувствуваш и постъпваш, ти си вече цигулар. В мисълта си ще си представиш, че си голям артист, че свириш пред публика. На другия ден всички вестници пишат за тебе. Като чувствуваш, ти си представяш ефекта, който произвежда твоето свирене върху публиката. Като действуваш, ти си представяш, че си излязъл вече на сцената и свириш. Следователно, който мисли, дава обявления; който чувства, събира публиката; който действува, излиза на сцената и слуша възхищенията от изпълнението му, като добър цигулар. Ако сам не признаеш, че си добър цигулар, не си свирил пред публика, но на себе си. Аз предпочитам да свиря на едного, отколкото на много хора. Какво ще бъде състоянието ми, ако свиря пред много хора, но всичките глухи? Аз ще искам да намеря поне един, който чува добре и разбира музика. Щом го намеря, ще свиря само за него. Той ще ме вдъхнови. Няма ли нито един, който чува и разбира музиката, концертът ми ще се провали. Питаш: Какво да правя, за да ми вървят добре работите? — Намери поне една мисъл в себе си с отворени очи и уши. Намери поне едно чувство в себе си с отворени очи и уши. Щом ги намериш, работите ти ще се наредят. Ако не ги намериш, не очаквай успех. — Де ще ги намеря? — Мисълта ще намериш надясно в салона; чувството ще намериш наляво, а постъпката — в галерията, горе някъде.

Ще ви дам още едно обяснение по този въпрос. Закон е: Ако публиката не се превърне в един човек, който слуша с две уши, няма да имате успех. Докато гледате на публиката като на множество, които спорят, изказват различни мнения, няма да имате успех. Когато публиката излезе вън, тогава се допускат разисквания, които, обаче, да имат един общ център. Под „център“ разбирам хармония. На окръжността има много точки, но всички се стремят към един общ център. Следователно, ако линията на живота ви се огъва, не се обезсърчавайте. Понеже животът ви е в движение, все ще има огъване — малко или голямо. Това е в реда на нещата. Люлеенето на парахода на една и на друга страна не е лош признак. То е неизбежно.

Коя е основната мисъл на днешната лекция? — Реалността, като неизвестна, незнайна посока. Не се стремете да я разрешите. Нека тя остане в ума ви, като неизвестна посока, която да ви вдъхновява. — В коя посока поставяте Бога? — Според мене, Бог е в самочувствието на човека. Да видиш Бога като светлина в твоето съзнание, това значи, да придобиеш сила, която възкресява мъртвия, лекува болния, храни гладния. Когато неизвестното дойде в света, дейността на живота се проявява, и той се осмисля.

Разбрахте ли лекцията? — Не я разбрахме. — Радвам се, че не сте я разбрали. Ако бяхте я разбрали, щяхте да бъдете в областта на

знайното. Сега сте в незнайното, т. е. близо до реалността.

Посяваш едно малко семе в земята. То пита: Какво ще стане с мене? — Ще израстеш голямо дърво. — После? — Ще се превърнеш на малко, микроскопично животно. — После? — Ще пораснеш, ще станеш голямо животно. — После ще се смалиш и ще се превърнеш на малко дете — човек. Сега и вие питате: Какво ще стане с нас? Учителят ви отговаря: Ще станете дърво, животно и най-после — истински човек. — После? — Ще станете ангел. — След това? — Ще дойдете до Бога. Тогава всичко ще бъде възможно за вас. Когато нещата са невъзможни за вас, вие сте далеч от Бога. Щом станат възможни, вие сте близо до Бога.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

✱

33. Лекция от Учителя, държана на
26 май, 1933 г. София. — Изгрев.

Координирани движения

Размишление.

Тема за следния път: Всеки да си нарисова горната и долна страна на дясната ръка.

Каква е разликата, според вас, между младия, възрастния и стария? Каква е разликата между ума и сърцето? Всеки може да отговори на тези въпроси. Всеки отговор трябва да бъде пълен, съдържателен. Изобщо, животът се отличава по две неща: по движението и топлината. Отличителното качество на духа и на сърцето е пълнотата. Това, което задоволява човека, е пълнотата. Тя може да се сравни с пълното шише. Отличителните качества на мисълта са разширение и светлина. Всяко нещо, което не носи разширение и светлина, не е мисъл. Мисълта е резултат. — Що е светлина? — Това, което прави нещата ясни и достъпни за ума, е светлината. От гледището на материалната наука, светлината е трептене на вълни. Ако нямаш ясна представа за предметите, ти си лишен от светлина. Ако не се разширяваш, ти не разбираш законите на мисълта.

Какво е отношението между движението и топлината? Без топлина няма движение. Тя е първият потик в човека. Щом се стопли, той

започва да се движи. Топлината е сила, която заставя телата да се движат. Човек не може да бъде пасивен, да не се движи и да не работи. — Пасивен съм. — Липсва ти топлина. Внеси топлина в организма си и ще започнеш да се движиш. Без топлина животът няма смисъл. Ти ходиш, лягаш, ставаш, но не ти се яде, не ти се спи, не ти се работи. Чудиш се, какво да правиш, как да си помогнеш. Търсиш цяр, но не можеш да намериш. Ти си в положението на човек, на когото излизат циреи по телото и не знае, как да ги лекува. Казваш, че циреите ще минат. Ще минат, но и време ще мине. Някога циреят се лекува лесно, а някога процесът продължава цял месец. И апостол Павел се оплакваше от трън в плътта, но никой не можа да му помогне. Казаха му най-после: Нека остане този трън в плътта ти. Ако се извади, друг ще дойде на неговото място. Какво се разбира в преносен смисъл под думите „трън в плътта“? — Това означава някое силно желание, което човек не може да реализира. Има хора, у които трънът остава за цял живот. Не е лошо, че имаш трън. Той е като украшение на човека.

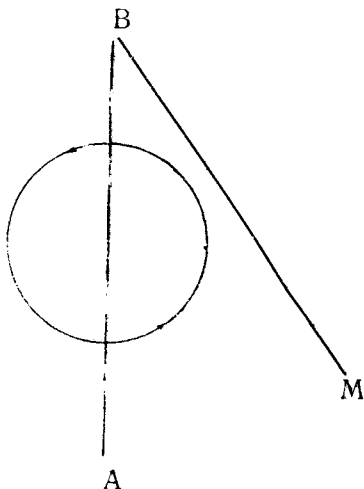
Сега вие сте млади, имате топлина, правите и движения. Къде може да употребите движението и топлината? Всички животни — от най-малките до най-големите, всички хора, правят движения, по които се отличават. Аз наричам тези движения съзнателни, органически, за разлика от несъзнателните, т. е. от механиче-

ските движения. Ако не схванете основното движение в човека, особено при вървежа му, не можете да определите неговия характер. Първото движение в човека е стремежът му да се приближи до предмета или лицето, което обича. Второто движение е простиране на ръката да хване предмета. После устата взима участие, започва да се движи. Казваме, че този човек говори. Изобщо, движенията на телото трябва да се координират или съгласуват. Когато движенията са правилни, тогава можем да говорим за координирани движения. Когато движенията са дисхармонични, не може да се говори за съгласуване между тях. Дисхармонията се пренася от една система в друга. Координирането е външен процес, но последствията му са вътрешни. Искате да координирате двама души. Всеки човек поотделно представя специфична система със свои определени мисли, чувства и постъпки. Всеки си има свои навици. Как ще координирате тези двама души? Кой ще се координира пръв? Някога по-силният и по-умният, а някога по-слабият и по-глупавият. На физическия свят слабият пръв се съгласува със силния. Слабият тръгва по посока към силния. Обаче, в духовния свят, т. е. в света на любовта е обратно. Там силният се координира със слабия. Следователно, ако ти пръв се съгласуваш с даден човек, отношението между вас е едно; ако пръв той се съгласува с тебе, отношението помежду ви е друго.

Има временно координиране и постоянно координиране. Когато двама или повече души искат да свършат една работа, те се координират временно, докато я свършат. Някой се координира със слънцето. — Защо? — С цел да го изучи. Ако гледаш на слънцето като на разумно същество, ти ще се свържеш с най-хубавото, което се крие в него. Така, именно, ще изучаваш слънцето. Когато българите били под турското робство, за да облекчат положението си, първо изучавали характера на турците и след това влизали във връзка с тях. Така те се координирали. Българинът занасял мисирка или гъска на турчина, и последният оставал доволен от него. Каквато услуга искал българинът, турчинът веднага му услужвал. Щом видел гъската, пашата се усмихвал. Това било за него „приказка от 1001 нощ.“ Ще кажете, че пашата се подкупвал. Не, това е координиране. В нашите времена не носят гъски и мисирки, а препоръчителни писма. Щом искаш услуга от някое видно лице, ще занесеш писмо от най-добрия му приятел. Когато има гъска, работата се нарежда добре. Щом няма гъска, работата не се нарежда. Постъпвайте така и с природата. Като отивате при нея, непременно трябва да носите нещо.

Да се върнем към въпроса за координирането. Начъртавам на дъската един кръг. Той може да бъде правилен, може да бъде и сплеснат или издут, като яйце, зависи, отде се гледа. По отношение на правата ВМ (фиг. 1), вси-

чките точки на кръга не са на еднакво разстояние от нея. Като прекараме диаметъра АВ на кръга, образува се ъгълът В, около 30° . С какви ъгли си служите, като най-устойчиви, когато ги прилагате при строежа на зданията?

фиг. 1.

— С ъгли от 45° . — Защо ъгълът от 45° е най-устойчив? — Защото координацията между силите му е най-голяма. При различни условия на живота, и човек заема различни положения. Ако стъпя на десния си крак и леко повдигна левия, какъв ъгъл ще се образува? Ако стъпя на десния си крак и наклоня телото си напред,

какво показва това? — Пазя се от известна опасност. Според посоката, отдето иде ударът, такова положение заема човек. Той се наклонява ту напред, ту надясно или наляво.

Изучавайте движенията на човека, да разберете, през какви състояния минава той. Някога държиш ръцете си затворени, с преплетени пръсти. Това показва, че си затворен в себе си, криеш нещо. Човек се затваря при два случая: като богат и като беден, като пълен и като празен. Човек трябва да знае, как да поставя ръцете и краката си. Ако живее правилно и разумно, движенията му са естествени и правилни. Според вас, кои движения са хармонични? Един счита едно движение за хармонично; друг — друго движение. Важно е всеки за себе си да различава хармоничните движения от дисхармоничните. Какъв е резултатът от хармоничните и дисхармоничните движения? Мислете върху тези неща и наблюдавайте движенията си, да не изпадате в противоречия.

Често и аз ви поставям в противоречия, от които лесно можете да излезете. Например, поднасям ви една хубава баница и ви карам да мислите върху философията на живота. Възможно ли е това? — Невъзможно е да ладеш на човека да яде от това, което най-много обича, и да го накараш да мисли върху сериозни въпроси. Могат ли силите на храната и на мисълта да се съгласуват? — Невъзможно е да ядеш и да мислиш върху философски въпроси. Сама за себе си, баницата е нещо реално. Сама за

себе си, тя е философия, която изключва всякаква друга философия. Тя не търпи никаква критика. Ако баницата е хубава, ще ядеш и няма да философствуваш. Друг е въпросът, ако ядеш и останеш недоволен от нея. Тогава иде философията на помощ. По баницата можеш да познаеш характера на човека. Ако баницата е правена от човек със светли мисли и добри чувства, тя е вкусна и внася хармонични сили в онзи, който яде от нея. Не е приятно да ядеш баница от сух, нервен, сприхав човек. Той внася в баницата дисхармонични енергии. Който яде от нея, не се усеща добре.

В областта на науката са правени много опити, от които се дохожда до заключението: Каквато работа да върши човек, той влага в нея, освен характера си, още и известни психични елементи. Двама души — интелигентни, образовани, написват едновременно любовно писмо на едно и също лице. Единият от тях е нервен, сприхав, с отрицателен поглед към живота. Другият е жизнерадостен, магнетичен, оптимист. Писмата са написани правилно, логично, без грешки. Четеш първото писмо, изпитваш нещо особено. Де е особеното? Външно то не се вижда, но го чувствуваши. Четеш второто писмо, изпитваш особена приятност. И в него има нещо невидимо. — На какво се дължи това различие? — От една страна на различните характери на двамата, а от друга страна — на тяхната психика. Казвате: Има нещо полепено на писмата, но невидимо. Ако позла-

тите само с един наполеон едно голямо кубе, като тези на Александър Невски, в скоро време златният пласт ще се изтрие. Това е все още груба материя, която може да се види. Обаче, материята, която се отделя от психиката на човека, както и от умствения му свят, е фина, невидима. Тя се полепва по това, което той работи. Всяка дума, която излиза от устата на човека, произвежда известни трептения, които се наслояват, като фина, невидима материя, върху онзи, към когото е отправена. Химията, която изследва веществото на телата, не може да улови тази материя — толкова фина е тя. Някога тази материя е ценна, като златото; някога тя е като медта, лесно се окислява. Тази материя се среща и в кръвта на човека, под името „органическо злато, сребро, мед“ и други. Колкото повече органическо злато имаш в кръвта си, толкова по-богат, по-жизнерадостен и здрав си ти. То е ефективът на човека. — Кой човек е богат? — Здравият. — Коя държава е богатата? — Която има злато. Колкото повече злато има, толкова по-богатата е тя.

Искам да ви наведе на мисълта, че една система има отношение към друга, те са в зависимост една от друга. Ето този куб. Той е в зависимост от друго тело. Едни разумни същества имат отношение към други същества. Вие може да сте единица или член на известна система, но в даден случай, трябва да си служите със законите на тази система, към която принадлежите. Човек принадлежи към

една система същества; млекопитаещите — към друга; рибите, птиците, небесните тела принадлежат също към някоя система. Но всички системи са координирани една към друга. Вие определяте своето отношение към най-близките системи, с които се съгласувате хармонично. Например, вие сте неразположени, имате дисхармония в чувствата си, или имате неразположение в организма си — силите на вашето тело не са координирани добре. Откъде трябва да започнете? Откъде трябва да започне богатият, откъде бедният? Сиромасите съставят една система, богатите — друга. Но между тях има отношение. Сиромахът отива при богатия и казва: Аз имам едно изкуство, мога да ти услужа, да ти свърша една работа. — Добре, аз пък имам пари, ще ти дам, колкото трябва. Значи, сиромахът предлага труда си, а богатият — парите. Богатият не може да говори на богатия по същия начин, както се разговаря със сиромаха. Те говорят на различни езици, но се разбират. Това, което работникът, макар и беден, може да направи, богатият по никакъв начин не може да направи същото. Богатият, ако е инженер, ще направи план на къщата, а бедният, като работник, ще я съгради. Ето начин, по който те могат да се координират.

И тъй, двама души богати не могат да се съберат на едно място. Обаче, богат и беден лесно могат да живеят заедно. Човек има два крака, които лесно се съгласуват помежду си.

— Защо? — Защото единият крак е беден, а другият — богат. Беден е този крак, който е в движение. Който е в почивка, той е богат. Когато левият се движи, той е беден. Щом десният крак започне да се движи, и той става беден. Така се координират и двете системи — левият и десният крак. Едната дава работа, а другата — капитал. Някога умът взима мястото на богатия, а някога — сърцето. Ето защо, умът и сърцето трябва да се координират, както богатият и бедният. Ще кажете, че бедните хора са слаби, хилави, а богатите — здрави и силни. Забелязано е, че при най-голямата сиромашия човек може да бъде здрав. И при най-голямото богатство човек също може да бъде здрав. — Кога? — Когато живее разумно. Обаче, ако богатият и бедният не живеят разумно, те са слаби, хилави. Здравето има отношение към разумния живот, а болестите — към неразумния. Какво ще кажете за богатия, който затлъстял, носи 100 кг. тежест на гърба си? Ако дойде една болест и отнеме половината от теглото му, той ще олекне, ще се почувствува обновен. Следователно, като отнемеш половината богатство на човека, той се чувствува щастлив. — Тогава, на какво се дължи нещастieto на човека? — На чрезмерното натрупване. Хората страдат повече от голямото натрупване, отколкото от недоимъка. Сиромашът не страда толкова от своята сиромашия, колкото от чрезмерните си желаниия. Той иска да стане богат, учен, силен, но не може да постигне желанията си и страда.

В света има много богати хора, но богатството не прави човека силен. Богатството е условие; не е цел. То не е дело нито на учените, нито на силните хора. — Може ли светията да бъде богат? — Може. — Беден може ли да бъде? — И беден може да бъде — зависи, за какво богатство и за каква сиромашия се говори. И здравият може да се разболее, както и болният може да оздравее. Това зависи от правата мисъл. Ако болният мисли право, той оздравява. И ако здравят изкриви мисълта си, и той заболява. Силите в природата трябва да се координират, да образуват хармонични системи. В този смисъл, богатството и сиромашията образуват една система; здравето и болестта — друга система. Болестта ще координираш със здравето, т. е. ще я лекуваш. — Как? — Ще се ограничиш в храната. Като здрав, ти си бил богат и силен. Сега, като болен, ще ядеш малко, да не даваш възможност на микробите да се развиват.

И тъй, не давайте възможност на микробите да се размножават чрезмерно във вашия организъм. Не давайте възможност на вашите неестествени мисли и желания да се размножават чрезмерно. Искаш да бъдеш силен, но нямаш условия за това. Откажи се от желанието си. Искаш да бъдеш богат, учен. Опитай се, имаш ли сила да станеш учен, богат. Ако не можеш, желанието ти е неестествено. — Искам да бъда добър. — По естество, ти си добър — прояви доброто в себе си. Човек може да

постигне своите желания, но време е нужно за това. Той принадлежи към една богата система. Към нея, т. е. към Бога той има отношение. Който спазва законите на тази система, той ще бъде здрав, силен, учен и богат.

Сега вие сте забравили, че принадлежите към системата на Бога и сте се отказали от Него. Това значи: отказали сте се от своя първичен произход. Днес вие се намирате в положението на шише, пълно с вода — не сте извор. Всеки може да вземе шишето, да се напие с вода и да ви остави празното шише — да страдате от жажда. Ако сте извор, ще бъдете независими от външните условия. Като знаете това, не затваряйте в шише идеята за Бога и за природата. Тя се нуждае от простор, да тече непрекъснато през вас, като неизчерпаем извор. Като знаете това, не се колебайте в Божественото, което е вложено във вас от създаването на света. Отличителното качество на Божественото е, че то никога не се мени. През всички времена, то е едно и също. На него всякога може да се разчита. Може да разкъсаш светията на парчета, но той пак ще ги събере и ще оцелее. Може да го туриш в чутура, да го накълцаш, но той пак ще излезе оттам, ще остане незасегнат. Това се дължи на Божественото — нищо не може да го засегне. Ще кажете, че това е невъзможно. Как е възможно да изпариш водата на соления разтвор и отново да получиш кристалчета от солта? На същото основание, животът не се губи, не се разрушава.

Не мислете, че може да разрушите формата на живота. Не, това е невъзможно! Вие гледате на живота повърхностно. Сегашният живот, през който минавате, е фаза от целокупния живот. Следователно, колкото и да се стремите към щастие, днес това е непостижимо. Щастие то е в целокупния живот. Търсиш щастие то, за да се освободиш от страданията. И това е невъзможно.

Страданията и радостите са две системи. Страданието е по-силна система от радостта. Хората бягат от страданието, защото не го разбират. Те искат постоянно да живеят в радост. То е все едно, житното зърно да остане завинаги в хамбара. Не, ще го извадите от хамбара, ще го заровите в земята да пусне коренчета и след това да покаже главичката си над земята. То казва: Ще страдам в земята. — Ще страдаш, но ще придобиеш нещо за себе си и ще допринесеш нещо за хората. Помни: Който минава през страданието, само той може да се обнови. Това е закон. Човек не може да се повдигне, нито да придобие нещо, ако не мине поне през най-малкото страдание. От гледището на природата, страданието е велик поттик, който преобразява човека. — Аз не искам да се изменям. — Щом не искаш да се изменяш, завинаги ще останеш в старата си форма. Ако детето не иска да се измени, никога няма да мине във формата на възрастния и на стария. Вие още нямате представа, какво нещо е младият, какво е възрастният и какво — старият. Мла-

дият се отличава със своята енергия и подвижност. Старият пък се отличава със светлина и разширение. Той е щедър, готов да дава. Младото минава в старото и обратно, старото — в младото. Под „млад“ разбираме микроскопическото, а под „стар“ — великото. Затова казваме „великото малко и великото голямо.“

Питам: Какъв е смисълът на живота? Ще кажете, че смисълът на живота е в самия живот, както и в смъртта. Какво се разбира под „смърт и живот“? И богатият умира, и сиромасът умира. Какво са придобили те в смъртта? Казваш: Наживях се поне, ядох и пих, нищо повече не желая. — Ако, наистина, само си ял и пил, без да си придобил нещо вечно, напразно си живял. Да ядеш и пиеш, това не е никаква философия. Ако мислиш, че със смъртта всичко се свършва, нищо не си научил. Простият мисли, че като умре, ще дойде до абсолютно равновесие, дето не стават никакви промени. В света на равновесието ще почиваш хиляди и милиони години, докато един ден се пробудиш от дълбокия сън. Това е състоянието на Нирвана. Когато се казва, че след смъртта нищо не остава от човека, това подразбира, че нищо не остава от неговите мъчности и страдания. След смъртта си човек се освобождава от всичко временно, преходно. Той минава в състояние на Нирвана, в областта на щастието. Ще кажете, че Нирвана е празен живот. — Според мене, празните работи са пълни. Кое предпочиташ: Да отидеш при банкера да вземеш на заем сто

хиляди лева, или нищо да не ти даде? Питайте мисирката, какво желае: Да бъде тлъста, угоена, да пожелаят да я заколят, или да бъде слаба, мършава, и никой да не мисли да я коли. Колко по-добър е животът на свободата пред ограничението! Колко по-добър е животът пред смъртта!

Човек трябва да бъде здрав и силен. — Как се постига това? — С правата мисъл. Ще имаш права мисъл, права философия за живота! Новата философия не позволява на човека да влиза в стълкновение с живота. Силите в човека трябва да се координират. Същевременно, той трябва да се координира с Битието, с цялата природа. Без тази координация, ти не можеш да бъдеш нито силен, нито здрав. Колко от вас могат да се координират по този начин? Веднъж координирани, няма невъзможни неща за вас. Мъчнотията е, докато се координираш. — Какво представя координирането? — Нагласяване на цигулката. Който е направил цигулката, първо е избрал материала, съгласувал го, и след това дошъл цигуларят. Той взел цигулката и лъка и започнал да свири. Той спазва законите и правилата при свиренето.

Следователно, докато цигуларят не се координира външно и вътрешно, не може да свири. Той трябва да мине през три системи: системата на инструмента — цигулка или пиано, система на нагласяването и система на вътрешна координация. Тези три системи заедно съставят музикалността на човека. Ко-

гато всички сили в човека се координират, той разполага вече с магическата пръчица. Той е господар на положението. Слушате един цигулар и се чудите на неговото свирене. Без да е свършил музикална школа, той очудва света със своята музика. Това се постига чрез поставяне на музиканта в магнетичен сън. Който го магнетизира, и той трябва да бъде добър музикант. Ето защо, за да постигне това, което желае, човек трябва да премине през особено състояние, наречено състояние на Духа. Ако не направи известна жертва, човек никога не може да стане нито учен, нито музикант. Правени са опити, да видят, какви резултати се постигат, когато поставят човека в магнетичен сън. Може да не е роден музикант, но, като мине през този сън, той свири отлично. Като се събуди от съня, сам не помни, какво е свирил. Докато е бил в магнетичен сън, той свирил така, както никога не е свирил. Как ще си обясните това явление? Това е факт, а как се обяснява той, ще търсите обясненията в самата природа. Там се крият тайни, които постепенно ще изучавате. Според окултистите, гениалните хора се поставят в магнетичен сън, затова се проявяват като особени, необикновени хора.

Т. м.

✱

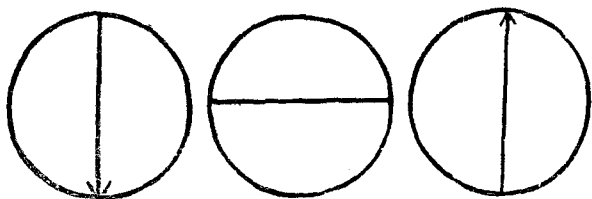
34. Лекция от Учителя, държана на
2 юни, 1933 г. София. — Изгрев.

Трите посоки

Размишление.

Ще прочета няколко стиха от 28 глава на Притчите — от 25 стих до края.

Ще начъртая три кръга. Те представят три загадки. Тези кръгове имат двойко значение: външно или обективно и вътрешно или су-

фиг. 1.

бективно. Каква е разликата между външното и вътрешното обяснение на предметите? Например, изучавате една планина отвън и отвътре, както разглеждате едно шише отвън и отвътре. Какви заключения може да извадите от двата случая? И човека може да изучавате отвън, като форма, и отвътре, като характер. Анатомистът изучава устройството на всички органи в човека. Физиологът проучва службата на всички органи. Физиогномистът, по външните при-

знаци на човешкото лице, търси да открие неговия характер, способности, разположения. Какво е придобил анатомистът, физиологът, след като 30 години е изучавал човека? Кои са причините, които заставят човека да изучава предметите външно и вътрешно? Какво печели той от това? Да допуснем, че вие познавате един виден цигулар. Знаете неговата биография: произхождението му, де се е учил, при кой професор, какви усилия е правил, докато усъвършенствува своите знания. Какво печелите вие от това знание? Той печели пари от това. Важно е вие какво придобивате. Пишете във вестниците, че еди-кой си виден цигулар дал концерт и имал голям успех. От любов ли правите това? Може да кажете, че пишете от любов към него, но може да пишете от любов към себе си — да изкарате и вие някоя пара. Ако пишеш за някое голямо величие, ще се ползуваш материално.

Първият кръг представя живота на растенията. Техният стремеж е насочен към центъра на земята. Те заравят главата си в материята, отдето черпят енергия за подържане на живота си. Растенията имат желание да станат големи. Те намират в земята благоприятни условия за реализиране на желанието си, затова се отпряват към нея. И човек има желание да стане голям, но стремежът му е нагоре, към центъра на слънцето. Ще кажете, че растението е неразумно същество. Лъжете се, растенията са разумни същества, те са добри химици, пре-

върщат материята и така я използват. Те се справят и с най-трудните условия, които срещат в живота си. Растенията познават закона за дълголетието по-добре от човека. Има растения, които живеят на земята осем хиляди години. В Стария завет се говори за дълъг живот, но никой не е живял повече от хиляда години. Растенията могат сами да си приготвят парфюми. Някои от тях разнасят такова благоухание, каквото човек никога не може да постигне. Още отдалеч се усеща този аромат.

Вторият кръг представя живота на рибите, птиците и млекопитаещите. И те имат стремеж да растат и да се увеличават, но хоризонтално, а не както растенията и човекът — отвесно. Ще кажете: Какво придобиват съществата, като станат големи? Аз ви питам: Какво придобивате като ядете всеки ден? — Поне глада уталожваме. — Сутрин се нахраниш, уталожил глада си и след три-четири часа пак си гладен. Какво нечелиш, като уталожваш глада си? Като дете, ядеш малко. Като пораснеш, имаш нужда от повече храна. Мислете върху въпроса, защо растението, животното и човекът искат да станат големи? — Добре е човек да расте, но да не страда. — Не е така. Като расте, човек неизбежно ще страда. Иначе, животът няма смисъл. Щом живееш, ще мислиш, ще растеш и ще страдаш. Растенето е вътрешен процес. Човек расте по силата на закони, вън от него. Докато е малко, детето расте по желанието на майката и бащата. Те ис-

кат детето им да порасне, да стане голямо. Някога родителите дават даже направление на детето си. Те определят неговия бъдещ живот. Например, майката има желание детето ѝ да стане музикант, и то става такъв. Изобщо, човек се развива, освен по свои собствени желания, още и по желанията, вложени в него от родителите му.

Третият кръг представя човешкия живот. Стремещът на човека е насочен нагоре, към центъра на слънцето. Той иска да расте нагоре, да се ползува главно от енергията на слънцето. До известно време, човек расте нагоре, след което спира и започва да се разширява. В процеса на своето растене, той развива своите мисли и чувства. Един ден, когато престане да се развива, той заминава за другия свят. Защо трябва човек да замине за другия свят? — Някой няма пари да плати на гостилничаря. Ял известно време в гостилницата му и, като не може вече да плаща, гостилничарят го заставя да напусне гостилницата. Той отива в другия свят и след време отново ще се роди, т. е. пак ще дойде на земята и пак ще отиде при гостилничаря. Когато се роди дете, всички се радват; когато заминава за другия свят, всички плачат. И гостилничарят се радва, когато в гостилницата му влиза човек, който яде и веднага плаща. Той скърби, когато е принуден да пъди клиентите си, че не могат да плащат. Родителите се грижат за децата си, хранят ги, но се интересуват, какво ще излезе от тях.

Днес, прехраната на едно дете струва около 12,000 годишно. Като го подържат 20 години, докато стъпи на краката си, то ще им струва 240,000 лева. Защо човек се ражда и умира, не знаем. Защо скърби и се радва, не знаем. Защо стремежът на растенията е към центъра на земята, а на хората към центъра на слънцето, и това не знаем. Впрочем, отчасти знаем много неща, но важно е да се доберем до абсолютната истина.

Учените изучават човека външно и вътрешно. Защо го изучават? Коя е подбудителната причина за това? И родителите изучават детето си външно и вътрешно: външно го изучават, да видят, дали е здраво, дали може да работи физически; вътрешно го изучават, за да разберат, дали мисли и чувствава правилно. Ако мисли и чувствава добре, те се радват, че от него ще излезе истински човек. Често човек сам се изучава. Наблюдавайте детето, по колко пъти на ден се мери, да види, дали расте на височина. То се облегне на стената и с пръст определя, колко е израсло. Закон е: Колкото повече се мери човек, толкова по-малко расте. Същото става и в психическия живот. Колкото повече желаеш да станеш умен, добър и силен, толкова повече препятствуваш на растенето си. Всеки иска да порасне, да стане умен и добър, но да не поставя за това някакъв външен обект. Защо трябва да се сравняваш с другите хора? Че някой бил висок, това се отнася до него. Ако искаш да го постигнеш, после ще

срещнеш друг, по-висок. Какво ще правиш тогава? И него ли ще искаш да постигнеш? Желанието начовека, да расте на високо, има отношение към неговото вътрешно растене. Като расте нависоко, човек същевременно мисли. Казваш: Аз мисля, че съм нещо повече от другите. — Свободен си да мислиш, но дали си повече от другите, това е въпрос. Едно нещо е да мислиш, друго е да си такъв или онакъв в действителност.

Човек живее на земята, но е недоволен.

— От какво е недоволен? — От външните и от вътрешните условия, в които е поставен. Той е недоволен от себе си, както и от окръжаващите. — Защо е недоволен човек? — Липсва му нещо. Той очаква да го оценят близките му, а после обществото. Ако не го оценят, той е недоволен и започва да страда. Един ден хората ще го оценят и ще му направят паметник. Това може ли да го задоволи? Отиваш на бойното поле и се връщаш инвалид — със счупена ръка и без крак. Дават ти кръст за храброст. Ти носиш този знак на дрехата си и казваш: Аз съм герой, имам кръст за храброст. Какво те ползува този кръст? И природата си служи с такива знакове и кръстове. Ако тя ти даде кръст за храброст или друг отличителен знак, ти ще бъдеш известен в света, като истински напреднал човек. Радвай се, ако природата ти тури отличителен знак. А това, че си направил голямо добро на някого, нищо не значи.

Какъвто паметник да ти направят, нищо няма да придобиеш.

Да се върнем към въпроса за растенето. В първо време, човек се стреми към желанието на растенията, иска да стане голям. Като порасне, той има човешки желания — да стане умен, добър, силен. Ако растеш нависоко и станеш два метра висок, какво си спечелил? В сегашния скъп живот, не само че нищо не печелиш, но повече губиш. Економическите условия стават по-трудни за тебе. В едно отношение, високият е добре, когато бере плодове. Той всякога ще си откъсне от най-хубавите и зрели плодове, когато низкият трябва да се задоволи с онези плодове, които може да достигне. Високият човек се наема с разрешаване на всички въпроси, когато низкият е склонен всякога да отлага. Изобщо, дали си низък, или висок, важно е да използваш условията, които ти са дадени. Никой не е абсолютно доволен. Низкият е недоволен от ръста си, иска да стане по-висок. И високият е недоволен, няма достатъчно пари, да посреща нуждите на своето голямо тело.

Всеки човек се ражда с известен стремеж, с известно желание, което му е внушено от вековете. Например, той иска да бъде силен. Това желание не е само негово. То е общо желание на всички разумни същества. И растенията, и животните се стремят да заякнат, да станат силни. Разликата между растенията и животните от една страна, както и хората, от друга, се заключава в това, че грижите и безпокойствата

на хората са по-големи от тези на животните и растенията. — Кога условията са по-добри: при слизането, или при качването? — При качването условията на живота са по-добри. Като се качва нагоре, човек прави по-големи усилия, безпокойствата му са по-големи, но и придобивките са по-големи. В резултат на това, животът му се скъсява. Растенията, като слизат надолу, не срещат големи съпротивления. Затова те имат по-дълъг живот. — Искам животът ми да стане по-лек, с по малко мъчнотии. — Стани растение. Ако искаш да бъдеш човек, ще имаш по-голяма свобода, ще правиш повече движения, но и препятствията ще бъдат по-големи. За да се премести растението на един метър далеч от корена си, нужен му е цял век. Можете да си представите, колко бавно се движат растенията. Какво губят те от това, че не могат да се движат с голяма бързина? И какво печелят хората с бързината на своето движение? Казвате: Какво ни интересува стремежа на растенията, животните и хората? Какво от това, че растението се движи към центъра на земята, животните — хоризонтално, а човек — към центъра на слънцето? Защо не ни говорят за по-важни работи? Според мене, от научно гледище, всички въпроси са еднакво важни.

Помни: На земята всички неща са временни. И гостилничарят знае, че като си отиде клиентът му, той пак ще дойде. Представете си, че един ден земята загине. Какво ще стане със съществата, които живеят на нея? Какво ще

стане с придобивките на хората? Идеите и желанията на човека също се губят, но след време пак се връщат.

Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за своите мисли и чувства, както и за своите постъпки. Храниш се. Трябва да разбираш, какво нещо е храненето, като процес. Щом се храниш, не мисли за нищо друго, освен за яденето, което приемаш. В този момент, нищо друго не може да те интересува. Че ще осиромашееш, ще умреш, това е субективен въпрос, а не обективен. Че сърцето спряло на човека, това още не е смърт. И столът може да е в покой, или в движение, но нито едното е смърт, нито другото — живот. Каква е разликата между кинетическото и потенциалното състояние? Човек не расте през целия си живот, следователно, и като жив, пак минава през потенциални състояния. Кинетическото състояние се отличава с движение, а потенциалното — с покой. Щом престанеш да растеш, твоето желание за растене не умира, но се пренася в друг свят, или в друго същество. Спирането на процесите е почивно състояние. Всъщност, процесите не спират. Енергията се пренася от едно място на друго. Спираш да растеш на височина, започваш да растеш на широчина. Човек е здрав, когато всичките му органи се обновяват едновременно. Ако само един орган се развива за сметка на другите, човек заболява. С това се обяснява явяването на туморите в различните органи на човеш-

кото тело. Значи, туморът не е нищо друго, освен чуждо тело в организма, клетките на което се размножават чрезмерно за сметка на другите органи. Не е добре да става частично обновяване на органите в човешкото тело. Естествено и правилно е да се обновява едновременно цялото тело, цялото съзнание, цялото общество. Това е правилният начин на възпитанието. Следователно, ако се обновяват само няколко души от обществото, хармонията между членовете му ще се наруши. Както отделният човек, така и обществото трябва да се развиват съразмерно, външно и вътрешно.

Съществуват главно две течения в живота: едното е на материалистите, със стремеж към земята, както в растенията. Другото е на идеалистите, със стремеж към слънцето, както в човека. В бъдеще, материалистите ще останат за градеж, както днес си служат с камъните и дърветата. Тогава идеалистът ще бъде господар. Той ще ръководи строежа и ще казва, де какъв материал трябва да се постави. И двете течения са прави. В края на краищата, идеалистите ще нареждат работите. Материалистите ще растат нависоко и надълбоко, докато стигнат крайния предел на растенето си. През това време, идеалистите ще си останат със своите идеи. Ще дойде ден, когато ще секат дърветата, независимо от това, искат ли те, или не искат. Според мене, дървените къщи са по-здравословни от каменните. Къща, направена от вековни дървета, предава нещо ценно на човека. Идеите му стават устой-

чиви, здрави, както материалът на неговата къща. Ако си слаб, болезнен, излизай рано всяка сутрин и облягай гърба си на някой дъб. Като правиш това един месец, по 10 — 15 минути на ден, ти ще се обновиш физически и умствено. Не уповавай на идеи, които имат свойствата и устойчивостта на бъза. Уповавай на идеи, които имат устойчивостта и свойствата на дъба.

И тъй, ако разглеждате въпросите механически, ще имате един резултат; ако ги разглеждате органически, ще имате друг резултат. Ето защо, ако искате да използвате съвременните идеи, трябва да ги преведете в духа на новото, да дойдете до разумни изводи. Физическата дейност на хората трябва да се разшири, да се възстанови отношението между трите свята: физическия, духовния и Божественния. Хората се обезсилват и разкъсват по причина на техния поглед за живота. Те гледат на нещата разпокъсано и считат себе си за единствени фактори. Не сме само ние фактори. Растенията, животните са също фактори на земята. — Ние можем да правим, каквото искаме. — Лъжете се. Хората не могат да правят, каквото искат. Човек може да постигне своите желания дотолкова, доколкото е в хармония с всички фактори в живота и в природата. Докато разрешаваш въпросите индивидуално, от свое лично гледище, нищо не можеш да постигнеш. Казваш: Мене да ми е добре, че на другите, каквото ще да става. — Не е така. Всички хора са свързани. Благото на едного е благо за всички. Ти

си математик, разрешаваш въпроса за музиката от гледище на математиката. Както и да решиш въпроса, той непременно трябва да мине през лъка на музиканта. Мисълта на човека трябва да мине през лъка на цигулката, да произведе съответни тонове. Музикантът, художникът, математикът, орачът са на мястото си. Един ден, когато тези енергии се сменят, трябва да знаете начина, по който те се превръщат. Няма да останеш орач за цял живот; утре ще станеш обушар. Ще сменяш енергиите си и ще се учиш.

Ще изучаваш Битието, като проява на Великия Божествен живот. В него е разнообразието, в него е хармонията. Да обхванеш цялото Битие, това значи, да проникнеш във великата хармония на целокупния живот.

Изучавайте растенията и животните, да се ползвате от техните опитности. Най-добро е положението на човека. Той се ползува от великото разнообразие на формите, но растенията и животните не могат да се ползват от опитностите на човека.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

35. Лекция от Учителя, държана на
9 юни, 1933 г. София. — Изгрев.

Свещеното сърце

Т. м.

Кой човек е млад, и кой стар? От гледище на анатомията и физиологията, лесно може да се отговори на този въпрос. Съвременната наука събира данни, факти, които в бъдеще могат да се използват рационално. Днес повечето данни остават неизползвани. Хората и досега още вървят в пътя на старата наука, отпреди хиляди години. Те и досега се движат по закона на наследствеността. Новата наука още не се прилага. Прилагане подразбира знание. Ако нямаш знание, нищо не можеш да приложиш. Знание без приложение, и приложение без знание, нищо не струват. Искаш да ступиш един камък, но не знаеш, как да го ступиш. Ако знаеш, нямаш чук; ако имаш чук, не си силен. Много условия са нужни, за да направиш нещо. Да е нещо меко, като череша, лесно ще го смачкаш, но камък е това!

Кой е млад? — Който има много желания, макар и несъвместими. Младият има много желания, които са разхвърляни. Младият човек е кърпа, в която са вързани много желания. — Кой е стар? — Кърпа, пълна с мисли. Приложеното от младия не е приложено от стария.

Значи, това, което не можеш да приложиш, създава условия за бъдеща смърт, както и за бъдещи ограничения. При тези условия, ти слизаш от широката сфера на живота в ограниченията на конуса и казваш: Какво ли има в дъното на този конус? — Не слизай до дъното на конуса. Стените му са толкова гладки, че по тях мъчно можеш да се изкачваш нагоре. Ако слезеш на дъното, след тебе ще слезат хиляди и милиони хора, които ще пречат на твоето възлизане. Ако си сам, както и да е, все ще намериш начин да възлезеш горе. Как ще убедиш тези хора да се върнат назад? Кой ще ти повярва, че изкачването нагоре е невъзможно? Те ще кажат: Стори ни път да минем ние напред. В края на краищата, ти ще намериш една дупчица, от която ще излезеш навън. И да не искаш, ще те заставят да излезеш вън. Вие имате насилствени идеи. Страдаш, а не искаш да страдаш. Питам: Защо пък трябва да страдаш? Фатализъм е да се мисли, че не трябва да страдаш. Важно е да знаеш, защо да страдаш и какъв е резултатът от страданието. Ако то е разумно, ако носи плодове, страданието е добре дошло. Страдания без плодове не ни са нужни. Те само ще ни спъват в живота. Вие очаквате да дойде радостта. Но и тя може да ви причини такава болка, както и страданието. И обратно, страданието може да ви причини и радост. Значи, има фиктивна радост и фиктивно страдание. Вие трябва да различавате тези неща. Фиктив-

ната радост произвежда временна радост, а после се превръща в страдание. Поставете страданието и радостта в математическо отношение. Как ще го изразите? От тях можете да образувате различни движения, да ги съчетаете като елементи на различни задачи.

Казва се, че слизането е страдание, а качването — радост. Значи, страданието и радостта са посоки на движение. Когато едно висше същество слиза в нашия свят, за него не казваме, че то страда, но изменя посоката на своето движение. И човек може да се качва в по-висок свят, между висшите същества. Обикновено разумният възлиза, а неразумният слиза. Щом видиш, че едно същество е по-високо от тебе, гледай нагоре, към него. Може ли да има отношение между едно висше същество и един обикновен човек? Може ли да има отношение между човек и кон? Има, разбира се. Човекът впряга коня в колата и му казва: Щом си дошъл при мене, ще се учиш на работа. Ще пренасяш брашно, камъни, а някога ще возиш хора — мъже, жени и деца, на всичко ще се учиш. Конят погледне натук-натам и казва: За мене е безразлично, какво ще возя — брашно, камъни или хора. — Не е винаги така. Има коне, които правят разлика — човек ли возят, или брашно. Ако конят вози министър, господарят му ще го погали повече, ще му даде повече и по-добра храна. Като свърши работата си, ще го остави да си почине. Ако пренася камъни, господарят ще му даде по-проста

храна. Конят се чуди, защо обикновено му дават проста храна, а някога му дават по-добра храна и в по-голямо количество. Защо е така? — Много просто. Малката радост показва, че си получил малко зоб. Щом го изядеш, веднага ти взимат торбата. С торбата заедно и радостта изчезва. Момиченцето се радва на кукличката си, а момченцето — на кончето си. Един ден ще вземат и кукличката, и кончето, и радостта на децата ще изчезне. Това са преходни неща. Вие ще кажете, че това са детински работи. — Не са детински, но са начало на философия. Като порасне, детето казва: Няма да играя вече с кукли и с кончета. — Лъже се, то никога няма да се освободи от кончета и кукли. Играчките само ще се сменят, но всякога си остават. Да мислиш, че ще се освободиш от играчките, това значи, да мислиш, че, като се нахраниш днес добре, повече няма да ядеш. Като се превърне в пеперуда, гъсеницата престава да се храни с листа, но продължава да яде. Като пеперуда, тя ще се храни със сладкия сок на цветята. И човек не престава да яде, но според степента на развитието си, той се храни по различен начин и с различна храна. Той сам избира храната си, което го прави господар на положението.

Кое е отличителното качество на младия? — Той живее в областта на симпатичната нервна система, без да разбира нейното значение. Той не подозира, какво грамадно влияние оказва тази система върху човека. Аз няма да се

спирам върху идеи, с които едва сега физиолозите и биолозите започват да боравят. Те изучават тази система като връзка между мозъчната нервна система, от една страна, и храносмилателната — от друга. Успехът на човека, във всяко отношение, зависи от състоянието на симпатичната нервна система. Радостта, разположението на духа, вдъхновението се дължат на симпатичната нервна система. Голямо значение има тази система. Това се знаело някога, но се забравило, отново трябва да се изучава. Мозъчната система представя динамо. В нея са скрити всички динамични сили. Силите, с които човек може да извоюва свободата си, се крият пак в мозъка. Обаче, щастието му не излиза от главата. Турците казват: Човек тегли от главата си. Значи, човешкият мозък още не е организиран. Той е склад на взривни вещества. Дето и да го бутнеш, все ще произведе взрив. Опитай се да бутнеш някого зад тила, зад ушите или при слепите очи, за да ти каже веднага: Как смееш да ме закачаш? Знаеш ли, кой съм аз! Главата е най-опасното място. Дето и да бутнеш, все ще се натъкнеш на беля.

Старите хора, като невежи, щом се натъкнаха на някой избухлив мозъчен център, казваха: Това е разваленото човешко сърце. Аз казвам: Това е неорганизираният човешки мозък. Де е разваленото човешко сърце? Де е неорганизираният човешки мозък? — Сега вече се работи за организирането на човешкото сърце

и човешкия мозък. Сега се организират човешките мисли, чувства и постъпки. Сега се организират всички органи, за да влезат в съгласие със симпатичната нервна система. Божествената енергия иде от симпатичната нервна система. Опитвайте това, което ви говоря, да се убедите в истинността му. И ако намерите други обяснения, отхвърлете моите думи. Вие искате да знаете, какво нещо е истината и се обръщате към учените, да чуете тяхната дума. Що се отнася до учените, моето уважение към тях, обаче, нямам доверие в онези учени, които говорят неверни неща. За мене, техните теории са мухлясал хляб, който и животните не ядат.

Имайте уважение към учените, които говорят истината. Ще кажете, че всеки говори истината. — Не е така. Какво нещо е истината? Аз съм готов да кажа истината, но не даром. Питат ме, какво е нашето учение. — Нашето учение е реалността на живота. Нашето учение е на любовта. Значи, единственото реално нещо в живота е любовта. Всичко друго, вън от любовта, не е реално. Любовта е една, а проявите ѝ са безброй. Тази реалност има само един път. — Кой е той? — Той е пътят на мъдростта. Реалността има само една форма, в която тя може да се прояви. Това е истината. Това е философията на живота. Следователно, реалността е една — любовта. Пътят на реалността е един — мъдростта. Пътят на любовта е връзка между мъдростта и истината. Формата, в която любовта се проявява, е истината. Като говоря за

пътя на любовта, т. е. за пътя на живота, разбирам мъдростта. Всичко останало, вън от любовта, това са нейни отражения. Пътят има само едно отражение, а формата има много отражения. И сенките на реалността не могат да изчезнат. Ако изчезнат сенките, и реалността не може да съществува. Също така, докато съществува любовта, и сенките съществуват. Изучавайте законите на сенките. Сенките могат да съществуват няколко часа и след това се изгубват. Вие трябва да знаете причините: защо съществуват сенките, и защо изчезват. И тъй, ще знаете, че неразположението на човека се дължи на неорганизирания мозък, поради което той не е съгласен със симпатичната нервна система. Забелязано е, че при добро разположение на духа, човек чувствава под лъжичката особена мекота и приятност. В този момент, той може да работи усилено върху мозъка си и да го организира. Духовната сила на човека е в слънчевия възел, който аз наричам „животворен мозък на живота.“ Неорганизираният мозък и животворният мозък на живота трябва да се хармонизират.

Да вземем една права линия АВ. Да вземем и други две прави линии, които образуват прав ъгъл. Те имат една допирна точка върхът на ъгъла. Можем да вземем три прави линии, които имат допирни точки. Това, което няма никакви допирни точки, се нарича любов. Това, което има само една допирна точка, се нарича мъдрост. Това, което има две допирни точки, е истината.

Понеже любовта няма допирни точки, тя е основа на живота. Тя прониква навсякъде в реалността. Какъв трябва да бъде ъгълът на любовта? Аз говоря за ъгъла в българската буква „^“. Коя е най-красивата буква в български език? Какъв ъгъл трябва да образува буквата „^“, за да бъде красиво, симетрично написана? Колко трябва да бъде отворена тази буква? — На ъгъл от 60° . Значи, най-хармоничният ъгъл е този от 60° .

Да дойдем към въпроса за движението. Например, някой се движи и, като дойде до едно място, туря десния си крак върху левия и прави една голяма стъпка. Какъв ъгъл се образува сега? Красив е този ъгъл, но при малко разтваряне на краката. Щом се разтворят повече, ъгълът става по-голям, и човек заема воинствено положение. Когато краката са по-малко разтворени, човек е силен; когато краката са повече разтворени, той е слаб. Колкото ъгълът е по-отворен, толкова съпротивлението е по-голямо; колкото ъгълът е по-малко отворен, толкова съпротивлението е по-малко. От две положения ще избереш с по-малкото съпротивление. Когато човек прави големи крачки, той иска да завладее света. Той има големи идеи. Който стои, мисли и прави ситни крачки, той няма намерение да завладява. Ако характерът на човека е установен, крачките му са определени. Излизаш от дома си, отиваш при училищния инспектор, с желание, да те назначи за учител. Ако още при излизането, стъпките

ти са на разстояние една от друга на ъгъл 30° , непременно ще бъдеш назначен. Като те види, инспекторът ще изпита на слънчевия възел особено приятно, топло чувство към тебе и ще те назначи. Ако пък още с излизането от дома си тръгнеш с големи крачки, като влезеш при инспектора, ти ще възбудиш неговия неорганизиран мозък, и той ще се противопостави на желанието ти да бъдеш назначен.

— Какво трябва да правим, за да имаме успех в живота си? — Няма какво да правите, освен да се стремите да се хармонизирате. Това е необходимо, защото вие принадлежите, освен към света, в който живеете, още и към един възвишен свят. — Всички хора хармонизирани ли са? — Оставете хората настрана. — Как ще се хармонизираме? — Представи си, че отиваш в Америка за известно време. Българин си, имаш всички документи и паспорт за свободно пътуване. Минаваш през много държави, но разчиташ първо на България. Ако имаш добри отношения с България, като стигнеш Америка, ще имаш съдействието на българската легация. Това значи, да бъдеш в хармония първо със своите близки. Следователно, всеки човек принадлежи към една държава и, ако не е в хармония с нея, никой няма да го уважава. При това положение, никой няма да го защитава. Никой не може сам да се защитава. Бъдете в хармония с Божествената държава, на която сте членове и поданици още от създаването на света. — Какво отношение има това към

нашия живот? — Сегашният ви живот не е откъснат, независим. Той има отношение, както към миналия ви живот, така и към бъдещия.

Седиш пред къщата си и човъркаш една бомба. Тя е останала от далечното минало. Ти си я намерил в земята, дето била заровена от векове. Не знаеш, че тя не е избухнала; не знаеш, как действува и спокойно я човъркаш. Аз съм опитен човек, познавам различните оръжия и бомби и казвам: Остави тази бомба, тя ще ти причини голямо нещастие. Ако не ме послушаш, ще пострадаш. Ето случай, дето миналото носи нещастие в сегашния ти живот. Имаш чичо, който заграбил наследството от баща ти и не ти го дава. Ако го дадеш под съд, положението ще се влоши. Иди при него, поговори меко и с любов. Кажу му: Чичо, да се разберем по братски. Каквито и да са били отношенията ни в миналото, нека сега си подадем ръка и да се разберем като човечи. Ако може да му говорите с любов, той ще се примири с вас и ще даде дяла, който ви се пада. Много случаи в живота показват, че хората са имали отношения помежду си още от далечното минало. Ако отношенията им не са добри, само любовта ще ги изправи. Както пригръщаш една идея, пригърни и човека и го стопли.

Силата на човека се крие в неговата симпатична нервна система. Като знаете това, не я оставяйте отворена, да влизат и излизат през нея, кой как мине. Затваряйте я с девет ключа, но прекарайте през нея девет крана, да пият от

тях всички жадни. Никой няма право да влиза вътре без позволение. Аз наричам това място „свещеното място“, т. е. „свещеното сърце“ на човека. Който се приближава до това място, трябва да събуе обувките си. Бог каза на Мойсей: „Мястото, на което стоиш, е свето. Събуй обувките си“. — Господи, чух стенанията на Твоя народ“ — казва Мойсей. Когато Бог му каза да изведе евреите от Египет, той се уплаши и каза: „Господи, тази работа не е за мене“. Мойсей беше гъгнив, не се решаваше да изпълни волята на Бога. — Коя е причината за неговата гъгнивост? — Страхът. Той се уплаши, когато майка му го тури в кошница и пусна в реката. Там можеха да го изядат крокодили. Като порасна, той уби един египтянин и се уплаши да не го хванат и накажат. Мойсей беше ученик на Бялата ложа, един от посветените. За да изкупи греха си, Бог го изпрати на планината, да пасе овце цели 40 години и след това му даде мисия, да освободи евреите от робството и да ги научи да не убиват. Бог му каза: „Тури тоягата си на земята“. Мойсей я тури на земята, и тя се превърна на змия. — „Не бой се, хвани я за опашката!“ Хвана Мойсей змията, и тя се превърна отново на тояга.

Тоягата, жезълът е символ на мъдростта. Ще хванеш жезъла си и ще се превърне на змия — първият опит. След това ще хванеш змията за опашката и ще се превърне отново на жезъл — вторият опит. Змията символизира мъдростта.

— Не искам да бъда опашка. — Опашката е край, резултат на нещо. Без опашка няма край. Главата е начало на всяко благородно дело, а опашката — неговият край. Като съберете главата и опашката на едно място, работата е свършена. Ако започваш добре и свършваш добре, ти си свършил цялата работа добре. Ако започваш зле и свършваш зле, работата не излиза на добър край. Тогава и главата, и опашката не са добри. Добре е и главата, и опашката да са хубави. Като приемеш една идея или едно учение, започни го добре, за да го свършиш добре.

— Как да се отнасяме със симпатичната нервна система? Как да я пазим? Искаме да знаем истината по този въпрос. — Всеки може да дойде до истината и светлината. Изкуство е, обаче, да използвава истината и светлината като художник. Всеки може да дойде до музиката, но изкуство е да се използва тя, както видният музикант я използва. Да използваш музиката като мощна сила, това е важно. Ако знаеш, как да погледнеш човека, който носи оръжие, той ще го хвърли на земята и ще се откаже да си служи с него. Разбойници нападнали един виден цигулар, с намерение да го обертат. Той погледнал към тях и си мислел: Как ще се освободя от тези хора? Те му казали: Хайде, посвири и на нас, да те чуем. Цигуларят извадил цигулката си и започнал да свири. Увлечен в музиката, той забравил, че се намира между разбойници и продължавал да

свири. Като свършил, той прибрал цигулката си и тръгнал да си отива. Разбойниците, унесени в музиката, забравили, че го хванали, и му казали: Бъди свободен! Иди в света, да свириш на хората. Цигуларят, без да каже дума, извоювал свободата си. И разбойниците сложили оръжията си на земята и се отказали от своя занаят. Мощно нещо е музиката! В нея се крие велика сила, каквато и в златото. Покажете на човека една златна монета и вижте, какъв ефект ще произведе тя в него.

Прочетете лекцията „Любов и колективност“ — VI година от лекциите на общия клас, от тома „Простите истини.“

През цялата седмица мислете върху симпатичната нервна система и доброто, свещено сърце на човека, на което се дължат добрините и напредъка в света. Аз наричам „свещеното сърце“ още и Божествен ум. Не мислете, че този ум е в главата. Не, главата, т. е. мозъкът отразява нещата, сам той не мисли. Не можеш да възприемеш реалността чрез мозъка. Мозъчната система, с главен орган мозъка, е геометрията в живота, а симпатичната нервна система е математиката. Симпатичната нервна система възприема истината и реалността направо, а мозъкът само ги отразява. Истината е път. Тази истина се възприема от свещеното сърце, а мозъкът отразява истината в много форми. Не се смушавайте, че множеството се отразява в много форми. И сенките имат степени на отражение. Например, сянката на крушата е

приятна, но сянката на ореха не е приятна. Приятно е да седиш под сянка, но след като си работил известно време. Някога и невежеството е приятно. — Кога? — Когато го използваш като сянка. Щом нервната ти система е изтощена, седни под сянката на невежеството да си починеш. Кажи: Прост човек съм, много има да уча, но ще се порадвам на природата и ще си почина под сянката на това дърво „невежество.“ Не мисли, че ако седнеш под сянката на невежеството, ще се унижиш. Ако мислиш, че природата нищо не ти е дала, тогава ще се унижиш — говориш неверни неща.

И тъй, ако искате да се разбирате помежду си и да наредите работите си добре, вслушвайте се в съветите и изискванията на симпатичната нервна система. Който живее в симпатичната нервна система, има едни резултати; който живее в отраженията ѝ, т. е. в мозъка, дохожда до други резултати. Искаш да приложиш една идея, но хората те дразнят. Докато се дразниш, ти си слаб. — Хората ме подиграват. — Не се смущавай. Който те подиграва, ще заболее и ще се обърне към тебе да му помогнеш. Ти ще му се отзовеш и така ще се създадат приятелски отношения между вас. Не се смущавай от подигравките и дразненията на хората. Само така ще бъдеш неуязвим към отрицателните сили в природата. Ако им се подадеш, ще те обезсилят.

Някои от учениците в класа искат да изучават тайните на йогите. Преди да дойдете

до това знание, изучавайте симпатичната нервна система, за да се тонирате. Ако между мозъчната и симпатичната нервна система няма хармония, нищо не може да се постигне. Работете върху себе си, да организирате своя мозък. Колкото по-организиран е мозъкът, толкова по-добре действа симпатичната нервна система. Разногласието между хората се дължи на неорганизирания мозък. В мозъка се явяват различни разстройства, които причиняват недоразумения между хората. Изобщо, симпатичната нервна система не се разстройва. Но когато се прекъсват теченията, които идат от симпатичната нервна система към мозъка, нарушава се дейността и на двете системи. Омразата нарушава правилната дейност и на двете системи. Престани да мислиш за човека, когото мразиш. Забрави, че той ти е причинил някаква пакост. Не мисли за обидата, която някой ти причинил. Казал ти, че си прост, че произлизаш от долно семейство. Кажу си: Аз зная, че произлизам от висок род. Че съм облечен в прости дъехи, това нищо не значи. Зная, че съдържанието ми е ценно. Животът, съзнанието, които ми са дадени, имат висока цена. Те идат от велик източник. И семето, затворено в кутийка, е малко и просто. Дайте му условия да поникне и израсте. Тогава ще видите, какво крие то в себе си.

От всички се иска нова мисъл. Старият начин на мислене е неестествен. В него има нещо аномално. — Защо човек не мисли право? — Защото гледа на сенките и на отраже-

нията, като на реалност, а отхвърля самата реалност. Докато си в сенките и в отраженията на живота, там мисълта ти върви по индуктивен или дедуктивен метод. Дойдеш ли до реалността, тя изключва всякаква индукция и дедукция. Реалността превежда мисълта в геометрични и математични истини и ги прави ясни. Реалността започва с малките величини. Тя не иска да направи човека изведнъж богат. — Искам да направя нещата ясни за мисълта си. — Внеси хармония между двете системи и ще придобиеш светлина. Симпатичната нервна система е свързана с възвишения свят, а мозъчната — с физическия свят. Между тия два свята има отношение, затова те трябва да се хармонизират. За да постигнеш това, пази се от отрицателните влияния, не се подавай на тях. Че те обиждат, че те критикуват, не се смущавай. Може критиката да не е на място. Ако е на място, ще придобиеш нещо от нея.

Работете върху себе си да се подмладите. — Как ще стане това? — Чрез мисълта, чрез гимнастика. Ако симпатичната нервна система не взема участие в гимнастическите упражнения, нищо не можете да постигнете. Без упражнения човек не може да се подмлади. И чиновникът, като седи осем часа на стол, без да иска, движи краката си, прави известни упражнения, но те са дисхармонични. Каквито и да са тези упражнения, без тях положението му щеше да се влоши. Правете всеки ден упражнения около 15 — 20 минути за симпатичната нерв-

на система. Така, именно, работите ви ще се наредят добре. Ако отделните хора, както и обществата бяха организирани, работите им щяха да бъдат наредени. Днес светът се нуждае от герои. За да учиш, трябва да бъдеш герой. Големи препятствия среща ученикът на пътя си. Ще преодоляваш препятствията и ще вървиш напред. Като изучава Библията, човек среща неща, които засягат или ума, или сърцето му. Други неща засягат симпатичната нервна система. Важно е да се различават тези неща и разумно да се използват. Четеш един роман, който засяга или само ума, или само сърцето. Това не е правилно. И романът трябва да засяга едновременно и ума, и сърцето. Четеш „Клетниците“ от Виктор Юго. Възхищаваш се от великолепно изнасяне на героя Жан Валжан. Казваш: Защо не съм и аз като Юго? — Не, само един Юго може да изнесе толкова сполучливо героя Жан Валжан. Роман като „Клетниците“ само веднъж може да се напише. Втори, подобен на него не може да се създаде.

Като говоря за симпатичната нервна система, мога да ви дам упражнения за развитието ѝ, но опасно е, ако умът ви взема участие в тях. Влезе ли умът, ще развали работата. В случая, доброто в човека трябва да бъде на първо място. Ако не си добър, каквито знания и да имаш, те няма да ти помогнат. Добрият човек, в широк смисъл на думата, е благороден, богат и силен. Има движения на доброто, но има движения и на лошото. Движения-

та на честния човек коренно се отличават от движенията на крадеца. Виждали сте, какви движения прави котката, когато дебне мишката. Такива са движенията и на крадеца. Пазете се от тези движения, за да не се свързвате с престъпниците. Следете движенията, които правите с очите, с устата, да не изпадате под влиянието на отрицателните сили в природата. В древността, окултните школи са изучавали движенията на човека в най-малки подробности. Не е безразлично, какво движение ще направиш с очите или с устата си. Окултната школа не позволява и най-малката дисхармония в движенията.

Помни: Движенията, упражненията, които човек прави, крият в себе си велика, мощна сила. Те са необходими, както за младия, така и за стария. Обаче, старият се срамува да прави упражнения и казва: Моето време мина! Според него, и центърът на слънцето е в покой. Лъже се той. Центърът на слънцето е в покой спрямо своите части, но е в движение спрямо друг център, вън от него. Във вселената всичко е в движение. Следователно, старият е стар при известни условия, а не всякога. И младият не е всякога млад. Същото се отнася и до учения, и простия. Учен си само при известни условия. Щом излезеш от тези условия, ти си прост човек. Кое е по-добре: Да бъдеш колело в колата, или самата кола?

Да се върнем към истината, която всеки търси и се пита: Що е истина? Истината е формата, в която се въплътяват всички неща. Исти-

ната започва с буквата „и“, която се пише по няколко начина: на латински със знака „i“, а на български — с „и“. Буквата „i“ представя първата проява на реалността, а „и“ — последната проява. Между тези две букви се поставя буквата „л“ — също проява на реалността. Стремете се да влезете в света на истината и любовта, т. е. в света на светлината и чистотата. Тези два свята могат да ви запазят от калта на физическия свят. Ако се натъкнете на тази кал, бъдете майстори да направите от нея грънци, стомни. Стойте далеч от калта.

Много тайни има в живота. И най-малката форма крие в себе си една тайна. Вземеш една ябълка и веднага я туряш в устата си. Знаеш ли, какво представя ябълката? Тя е написана книга. Който може да чете, ще научи много неща. Казва се в Писанието, че на пророка бил даден един свитък. Той първо го прочел, а после го изял. В устата му било сладко, а в стомаха — горчиво.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

36. Лекция от Учителя, държана на
16 юни, 1933 — г. София. — Изгрев.

Три вида процеси

Размишление.

Изкуство е да прилагаш това, което знаеш.

Съществуват три вида движения, които трябва да се различават. Едното движение е физическо, външно; другото движение е органическо, а третото — психическо. Те могат да се представят във вид на концентрични кръгове. Вътрешният кръг представя психически процес. Вторият кръг представя органически процес, а третият — механически. Ще кажете, че съвременната наука не разглежда така процесите. Не се смущавайте от това. Много неща, за които науката говори, са верни, но много от тях ще се изменят. След десетки, стотици, хиляди години, науката ще претърпи големи изменения, и много празнини ще се запълнят. Като се говори за истината, казват, че тя трябва да се обясни по окултен начин. По който начин да се обяснява, истината си остава необяснена. Тя не може да се обясни нито по обикновен, нито по религиозен, нито по окултен начин. Когато се обясняват процесите по механически начин, трябва да се знае, че е механически. Дали ще се обясняват по органически или психически начин, и това трябва да ви

бъде ясно. Резултатите от трите процеса са различни. Механическият процес е свързан с органическият, а органическият — с психическият. Значи, те са тясно свързани помежду си. Невъзможно е, един механически или външен процес да не е свързан с другите два процеса. Следователно, всяко външно движение, извършено по какъвто и да е начин, е свързано с двата вътрешни процеса — с органическият и психическият. В механическият процес влизат външните движения, а в органическият и психическият процеси влизат чувствата и мислите.

И тъй, каквато мисъл и да проникне във вашия ум, тя непременно ще произведе известен резултат в органическият и психическият свят, а оттам — и в механическият. Значи, от това, което човек мисли, чувствава и върши, непременно ще има резултат в неговия вътрешен живот. Под „вътрешен живот“ разбираме проява на трите процеса в човека. Ако музикантът има ясна мисъл за музиката и я чувствава правилно, а не може да ѝ даде външен израз, неговата музика ще бъде неразбрана. Трите процеса трябва да се проявяват едновременно, както в музиката, така и във всички области на живота. Как може да се изрази добрият живот, ако липсва един от тези процеси? Направиш едно движение, което изразява твоето неразположение или недоволство. Ти мислиш, че никой не те вижда, но природата държи сметка за всичко; тя хроникира всичко. Тя държи сметка и за най-малкото мръдване на муску-

лите. Понеже изразходваш известно количество енергия, природата иска да знае, къде отива тази енергия и как се използва. Тя иска да знае, за всеки ладен момент, какъв процес се извършва — механически, органически или психически. Ще кажете, че не е важно, какво движение си направил, как си мръднал устата си. — Не е така. Ако не държиш точна сметка и не следиш движенията си, органическият и психическият свят отдавна щяха да фалират.

Сега, не се спирайте на въпроса, защо светът е създаден така. Който си задава този въпрос, той се поставя в положението на човек, който се мисли по-умен от разумната природа — Творецът на цялата вселена. Някои учени, като изучават устройството на окото, намират известни дефекти в него. Те казват, че природата би могла да създаде по друг начин окото. Какъв дефект има човешкото око? — Има, наистина, някаква аномалия, но дали е в замисъла на природата, или в ума на тези учени, това е въпрос. Аз мисля, че в ума на тези учени има някакъв дефект, а те го приписват на природата. Днес няма по-съвършен орган от човешкото око. Нека учените, които критикуват природата, се опитат да създадат такъв организъм, в който механичечките, органическите и психическите процеси да стават едновременно. На какво се дължи дисхармонията, както в душата, така и в организма на човека? — Тя е следствие на нарушената връзка между трите процеса. Стомахът ти не работи

добре. Защо? — Процесите в храносмилателната система не стават добре. Някога черният дроб не работи добре; някога сърцето не работи добре; някога мозъкът се отказва да работи. Казваме, че причината на тези неразположения се дължи на някакви утайки в нервната система. Верен е този извод, но отде са дошли тези утайки? Светът е пълен с утайки: утайки в ума, утайки в сърцето, и в целия организъм. Тези утайки и натрупвания са резултат на дисхармонията между трите вида процеси.

Да допуснем, че вие се интересувате от въпроса, колко години може да живее човек на земята. Някой може да живее много време, а друг — по-малко. Как ще определите, колко време ще живее един човек на земята? — Има няколко начина за определяне дължината на човешкия живот. Един от простите начини е следният: туриш пръста си отгоре на кожата, натискаш малко. Ако на мястото, дето си натиснал, остане трапчинка, този човек няма да живее дълго. Ако натиснете с пръста си върху кожата на някого и трапчинката бързо изчезне, той ще живее дълго. У него има енергии за живот. В първия случай, природата казва на човека да бъде внимателен към живота и да използва разумно неговите енергии. Във втория случай, тя му обещава дълъг живот. Правеете опити, да видите, след колко време се изгубва трапчинката. Ако искате да имате точни опити, може да си служите с часовник: някога

трапчинката се заличава след две-три секунди или няколко минути, а някога остава през целия ден.

Вътрешният кръг от трите концентрични е свързан с мозъчната система. Средният кръг е свързан със симпатичната нервна система, а външният — с мускулната система. Как ще познаете, дали мозъчната и симпатичната нервна системи действуват правилно? — По болезненото състояние на човека, лекарите се произнасят за неправилните функции на тези системи. Според мене, лекарите трябва да изучават не само болезнените състояния на човека, но и здравословното му състояние. Щом познават добре здравословното състояние на организма, лесно могат да разберат отклоненията, които стават в него. Ако мисълта на човека не е ясна; ако той гледа на нещата като през мъгла, това показва, че в мозъка му има малка аномалия. Мислиш върху идеята за Бога и след време казваш: Няма Бог. Аз пък ще ти задам въпроса: Ти съществуващ ли, или не съществуващ? Да казваш, че Бог не съществува, то е все едно да се съмняваш в своето съществуване. Запитай се: Съществувам ли аз като реалност, или не? Откъде съм дошъл и накъде отивам? — Зная, че ще умра, нищо повече. — Като умреш, къде ще отидеш? — В черната земя. — Какво е черната земя? Ето въпроси, които и досега остават неразрешени. Вие тъпчете черната земя, която е пълна с философи. Тревата, листата, и това са философи,

които оставили телата си да ги използват. Какво представя философът, вън от своето тело? Де е той? Философът оставя дрехата си на земята, а той сам заминава за безпределното пространство. Той оставя даже праха от дрехата си, та като стъпвате на него, да възприемете неговата философска мисъл. Благодарете, че има много философи на земята.

Важен е сега въпросът: откъде иде човек, и накъде отива? Водната капка в пространството, и тя иде отнякъде. Тя иде от големия океан. — Къде отива? — Пак в големия океан. Като е дошла на земята, спечелила ли е нещо? Като заминава, губи ли нещо? — И като е дошла, не е спечелила, и като заминава, нищо не е загубила. Какво е тогава нейното значение? — С идването и заминаването ѝ става известна обмяна. Работата, която е свършила водната капка, е очебийна. Като си замине, тогава се вижда работата, която тя е свършила. Водните капки в океана се нареждат според работата, която са свършили на земята. Онези, които са свършили по-малко работа, те заемат дъното на океана; онези, които са свършили повече работа, са към средата, а които са свършили най-много работа, стоят на повърхността на океана. Казваш: Не ти трябва много учене. — Ти си на дъното на океана. Ако си учен, ще бъдеш на повърхността на океана, ще се ползуваш от благата на природата. С други думи казано: Свободата на човека зависи от работата, която той свършва на земята. Работата,

която свършваш на физическия, духовния или умствения свят, определя мястото на човека. Всяка мисъл, която влиза във вашия ум, трябва да ви остави нещо. Оставете настрана вашите песимистични мисли и чувства. Песимизмът е неестествен за човешкия живот. Ти носиш тесни обувки и от притеснение ставаш песимист. Много просто: Събуй тесните обувки и ходи няколко часа бос. Дай на човека тесни обувки, и той ще стане песимист. Дай му удобни, меки обувки, и той става оптимист. Напълнете джоба на бедния с пари, и той ще стане оптимист; изпразнете джоба му, и той става песимист. Пълната торба с хляб прави човека оптимист; празната торба го прави песимист. Песимизмът и оптимизмът са отношения. Мнозина отдават погрешките в човешкия живот на Сатурн, като песимист. Всички хора, които имат отрицателните качества на Сатурна, са песимисти. В друго отношение, той е философ и критик. Всъщност, Сатурн не е песимист; ако беше такъв, той щеше да се убие. Той има само песимистични настроения, но не е песимист. Песимизмът е болезнено състояние. Когато липсва нещо на човека, той става песимист. Като му дадеш това, което му липсва, той става оптимист. Песимизмът е нощ, а оптимизмът — ден. Ето защо, песимистът трябва да спи, да забрави всички тъги и скърби. Ако си в умствения свят, трябва да заспиш. Ако си на физическия свят и те заболи ръка, няма да работиш. Това е философия. — Ама работата ми ще остане назад. —

Нека остане! С два - три деня нищо няма да загубиш, поне ръката ти ще оздравее. И като оздравее ръката ти, ще свършиш повече работа, отколкото с болна ръка. Работи, без да уморяваш и нараняваш ръката си. Щом те нападне песимистично настроение, ти почиваш вече. Песимизмът не разрешава въпросите. Песимистът се страхува, че ще умре гладен. Той си мисли: Какво ще стане с мене след двадесет години? И конят, затворен в обора, без храна, казва: Какво ще стане с мене, ако не ми дадат да си хапна слама? — Ще отслабнеш. За да не стане това, ще извикаш слугата си и ще му кажеш да нахрани коня. Има кой да се грижи за коня, няма защо да се смущава той. — Какво ще стане с нас? — Единственото нещо, което може да стане — ще поолекнете малко. Като дойде господарят, той ще се погрижи за вас. Както по теглото на коня се познава, дали се е хранил, или не, така и по теглото на човека се познава, колко храна е приел. Някога слугите обичат да лъжат. — Кога лъжат те? — Когато не са изпълнили задълженията си. И човек като не храни коня си навреме, той лъже. Слугата се оправдава с това, че не знае, къде е храната на коня. Това не е причина за оправдание. Ти не си постъпил разумно спрямо себе си. Разумност се иска от всички.

Често младият казва: Ще се самоубия. — Защо ще се самоубиеш? Че работите ти не вървят добре. Той минава за смел, решителен, за герой, а иска да се самоубие. Щом не

става според желанието му, ще се самоубие. Това не е геройство. Знаете ли, какво значи, да се самоубиеш? Една крайно упорита жена, недоволна от мъжа си, му казала: Да знаеш, че ще се удавя. — Смейш ли? — Аз съм свободна; разполагам със себе си, ще се удавя. Тя тръгнала към близката река, и той след нея. Като стигнала до реката, тя се обърнала към мъжа си и казала: Защо мълчиш? Кажй поне, да не се хвърлям. Така и вие, намислите да се самоубиете, а се обръщате назад, дано някой ви види и попречи да го направите. Казвате: Как не се намери някой да каже, че работата ми ще се оправи, та да не се убивам! Мъжът трябваше да каже: Жена, не отивай да се давиш; не мога да живея без тебе! А той я оставя свободна, да прави, каквото иска. Защо коларят трябва да остави колата си вън от реката? Той решава да мине край реката, да я обиколи, отколкото да влезе вътре.

Съвременната педагогия се нуждае от нов начин на възпитание и самовъзпитание. В природата съществува метод, чрез който човек всякога може да си помогне. Той е изключителен метод. Дали той е изпитан и проверен, не е важно. Той всякога може да се опита. Какъв е методът, няма да кажа, но всеки може да го опита. За тази цел, човек трябва да мине през двете крайности: оптимизъм и песимизъм. От крайната надежда, да дойдеш до крайното обезсърчение. Като се намериш в средно състояние, ще опиташ този метод. Какво разбираме под „краен

оптимизъм“ и „краен песимизъм“? Искаш да следваш в странство. Един приятел ти обещава да те поддържа. Ти си доволен, щастлив и казва: Наредиха се работите ми, ще замина за странство. Сбогом, неблагоприятни условия! Наума ти не дохожда мисълта, че може да стане нещо и да ти попречи да заминеш. Последният ден, обаче, приятелят ти фалира, остава без стотинка в джоба. Той казва: Обещах да те поддържам, но изгубих всичкото си богатство — нищо не ми остана. Отчаян, обезсърчен, ти решаващ да се убиеш и тръгваш към близката гора. Търсиш здраво дърво, да се обесиш на него. В този момент, срещу тебе излиза една мечка. Като я видиш, ти се уплашиш и хукваш да бягаш. От страх, спъваш се и падаш на земята. Мечката се приближава до тебе, почва да те мирише и се отдалечава. Страхът от мечката измества в тебе желанието да се самоубиеш. Сега Провидението ти иде на помощ. На излизане от гората, ти срещаш един професор, който почва да се разговаря с тебе, и между другото те моли за една услуга. Виждам, че си беден момък, искам да ти помогна да следваш университета, срещу което всяка сутрин ще ми палиш печката. Кажеш ли, че не искаш да се занимаваш с тази работа, и тук пътят ти за следване ще се прекъсне. Знайте, че когато човек дойде до крайния предел на своето отчаяние, помощта ще дойде. Нека утихне сърцето ти, нека се успокои и чакай — помощта иде.

Съществува Промисъл в света. Ще ви дойде помощ оттам, отдето не очаквате. Вярвайте в Божествения Промисъл. Той иде по такъв начин, че вие сами ще се чудите, как е станало това. Никой не може да предвиди начина, по който иде помощта. През време на международната война в Съединените щати случило се, една част от участващите войници във войната останали 3 — 4 дена без хляб. Наложило им се да гладуват. Те дошли до таква отчаяние, че помислили да напуснат фронта. В това време, един американец решил да изпрати на войниците на бойното поле две-три коли хляб. В момента на най голямото отчаяние на войниците, хлябът дошъл. Ето как работи Божествения Промисъл! Докато войниците били в отчаяние, в ума на този американец дошла идеята да им достави хляб. Знайте, че когато сте в най-голяма мъчнотия и затруднение, природата е предвидила вашите нужди. Тя ще ви помогне, но не по начин, както вие мислите. Тя е начъртала свой план, по който да ви помогне. Вие говорите за растене. Растенето не става, както вие мислите. Наблюдавали ли сте, по колко израствате всеки ден? Кой от вас е правил статистика, как е расъл от първата до двадесет и първата си година? Ако първите десет години не сте могли да правите наблюдения, от 10-година нататък, правили ли сте наблюдения? Знаете ли, колко сте пораснали на дължина и на широчина? Нито един от вас не е правил подобни наблюдения, даже

и майката не се е занимавала с такива наблюдения. Ако тя би мерила, как расте детето, щеше да има ценна статистика за неговия растеж. Интересно е да се види, колко израства детето в продължение на 24 часа. Така, тя щеше да се домогне до някои вътрешни процеси в развитието на детето. Добре е да наблюдавате деца с кръгли и продълговати лица, да намерите разликата в характерите им. Деца с кръгли лица са при по-добри условия от тези с продълговати лица. Човек с кръгло лице се справя с обезсърчението за няколко минути, а онзи с продълговато лице не се справя лесно. Човек с кръгло лице е предразположен към затлъстяване; той носи излишен товар, който може да пречупи гръбначния му стълб. Такъв човек заболява от подагра. Препоръчва се често изпотяване, за да сваля част от товара си.

Дължината на човешкото лице зависи от трите концентрични кръга. Когато дейността и на трите кръга е хармонична, създават се красиви човешки типове. Чъртите на лицата им са съвършени. В тях кривите и правите линии са хармонични. За следния път, опитайте се да нарисувате типа на идеалния човек, както вие го схващате. Не е важно, как го рисуват художниците, но как го разбира всеки от вас поотделно. Вие се смеете, не вярвате, че можете да нарисувате типа на идеалния човек. Защо се смеете? Какъв е произходът на смеха? Някога човек се смее, когато е намислил нещо, в което сам не вярва. Вървят двама американци

и виждат един петел, пред който има царевица. Той рови с краката си и кълве. Американците разискват философски въпроси, но като виждат петела, започват да се смеят и казват: Петелът мисли, че като рови по тротоара, оттам излиза царевицата. Ето и ние, като разсъждаваме по философски въпроси, приличаме на този петел. Ние мислим, че като се ровим в мисълта си, ще извадим царевица. Царевицата не излиза от камъните. Няма защо петелът да рови. Той си мисли, че ако не рови, няма да има царевица. Камъните нищо не дават. Не трябва много да се мисли. Като туриш две-три зрънца на едно място в земята, върви си по работата. Казваш: Тази работа няма да стане. — Защо? Ти не разбираш законите, по които тя може да се нареди. Ако разбираш законите на живота, всички работи се нареждат добре.

Изучавайте движенията на лицето, защото всяко движение, правилно или неправилно, се отразява върху мозъка, както и върху симпатичната нервна система. Изучавайте също и движенията на устата си. Някой стиска много устата си, а друг я отваря повече, отколкото трябва. Каква сила се крие в стиснатата, т. е. в затворената и отворената уста? Стиснатата уста означава много енергия. Питам този със стиснатата уста: Мислиш ли, че като си стиснал устата, ще се заоблачи, ще загърми, ще стане земетресение? Не, времето е хубаво, ясно; слънцето грее; хората си вървят по пътя, свободни и весели. Ти представяш особен екземпляр.

Изучавайте себе си и знайте, че всяка поза, която вземате, е отражение на окръжаващата среда. Добре е, като се изучаваш, да намериш себе си, т. е. това, което търсиш. Някога го намираш, приятно ти е; някога виждаш чърта, която не е твоя, и не ти харесва. И да искаш, не можеш да се освободиш от нея. Дълго време трябва да работи човек върху себе си, за да се освободи от наслояванията. Щом се освободи от тях, тогава започва да гради новия живот.

Човек стиска презмерно устните си, когато се нарушава вътрешното му равновесие. Щом изгубиш равновесието си, не стой прав, а седни на земята. Иначе, може да паднеш и да се удариш. Ако това не помага, легни на гърба си. Тури едната си ръка на корема, а другата — на гърба. Концентрирай мисълта си към центъра на земята и към центъра на слънцето. След няколко минути равновесието ти ще се възстанови. Нови енергии ще потекат в организма ти. Нова мисъл ще влезе в ума ти и ще разбереш, че няма смисъл да се обезсърчаваш и отчайваш. Щом се е родил на земята, човек се развива при условията, които му са дадени. Не губете своя стремеж. Често вие искате да станете това, за което не сте родени. Ти не си роден за музикант, не си блъскай главата. Не си роден и за поет, не си блъскай главата. Някой пита: За какво съм роден? — Роден си да биеш тъпан. Ще биеш тъпана, докато намериш онова, за което си роден. Може

да дойдеш в противоречие, но когато се дават роли в театъра, могат ли всички да вземат главните роли? Обикновено, даровитите актьори взимат главните роли. Случва се даровити актьори да играят малки, обикновени роли. И тези роли са от значение. Дали изпълняваш ролята на цар, на княз, на виден човек, това нищо не значи. Някога може да изнесеш хубаво и малката роля. Цял живот няма да изпълняваш тази роля! След десетина представления може да вземеш голяма роля. За да бъдеш свободен, трябва да си доволен от всяка роля, която ти се дава. Утре ще ти дадат друга роля.

Като преживявате приятни и неприятни чувства, вие сте на сцената, играете различни роли. Как познавате, че един човек изпитва неприятни чувства, че е неразположен, че го мъчат лоши мисли? Как познава студентът, че професорът му не е разположен? Той започва да къса студентите, мрачен е, навъсен. Трябва да мине известно време, за да се измени състоянието му. — Как ще стане това? — Ще го погледнеш право в очите, ще му се усмихнеш, едва забелязано. Това ще се отрази приятно на професора. Той е намусен, а студентът му отговаря с усмивка. Доброто трябва да излезе срещу лошото. На лоши мисли и желания не отговаряйте с лошо. Поставяйте контрастни положения. Срещу злото поставяйте доброто. По-неже живеете в света на контрастите, неизбежно ще срещате противоречия. Срещу всяко противоречие туряйте доброто. Там е вашата сила.

Оплакваш се, че те сполетяло нещастие. — Провидението ти го изпраща, за да те научи на нещо. То ти дава някакъв урок, иска да те направи герой. Ти си слаб, хилав, едва носиш пет килограма тежест. За да се калиш, Провидението всеки ден увеличава товара ти, иска да станеш силен, да заякнеш. От гледището на природата, страдащите са героите в света. Колкото по-голямо е страданието, толкова геройството на човека е по-голямо. — Отчаях се вече. — Нищо от това, герой ще станеш. Радвай се, че страдаш. Ако нямаш страдания, ти ще останеш слаб, хилав, какъвто си се родил.

Тръгнали на път господар и слуга. Господарят бил краен скъперник, а слугата — щедър, широк човек. Среща ги един просяк. Господарят отминава, нищо не дава на просяка, но слугата го спира и казва: Господарю, дай нещо на този бедняк. Аз съм готов да работя за него. Засрамен от слугата си, господарят изважда кесията и дава на слугата пари, да ги предаде на просяка. Господарят има вяра в слугата си и знае, че каквото каже, ще го направи. И на вас казвам: Ако господарят ви е богат, но скъперник, кажете му: Господарю, помогни на бедния и страдащия. Ако ти не направиш това, аз ще работя вместо него и ще му помогна. Дайте пример на своя господар, да види, как трябва да се живее.

Бъдете готови, при всички условия, да правите добро. И нищо да нямате, кажете: Аз ще работя вместо бедния, и пак ще му помогна.

Не само да взимате, но и да давате. Нека всякога минава от вас. Кажете: Ще давам, даже и от мене да заминете. Ако не можеш да работиш, помоли ближния си, той да помогне вместо тебе. — Ще ме послуша ли? — Ще те послуша. Щом имаш вяра в доброто, думата ти ще даде добър резултат. Не може да проектираш една добра мисъл, без тя да се реализира. Всяка добра мисъл и всяко добро чувство дават добри плодове. — Кога? — Не след много време. Човек е фактор в живота, ако не за всичко, поне за много неща. Всеки трябва да знае, че е дошъл на земята да свърши една работа, която никой друг не може да свърши. Ако не я свърши, той ще остави една междина в целокупния живот. А това не се позволява. Опитайте се, за следния път да нарисувате образа на идеалния човек.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

✱

37. Лекция от Учителя, държана на
23 юни, 1933 г. София. — Изгрев.

Живот и идеал

Т. м.

Кой от вас се опитвал да нарисува образа на идеалния човек?

Как определят писателите и поетите понятието „идеал“? Макар и отвлечено понятие, идеалът е свързан със живота. Вън от живота, идеалът не съществува. Онзи израз на живота, който постоянно се реализира и остава нереализиран, или постоянно се осъществява и остава неосъществен, е идеал. Това, което се постига само за момент, не е идеал. Идеалът постоянно се постига и пак остава непостигнат. Идеал ти е, например, да станеш богат. Колко богат можеш да станеш? Сам за себе си не можеш да станеш богат, хиляди хора трябва да се кооперират с тебе. Имаш идеал да станеш учен. Сам не можеш да станеш учен, хиляди учени трябва да се кооперират с тебе. Преди тебе, хиляди хора са работили в областта на науката. За да станеш учен, ти трябва да събереш всичкото тяхно знание.

Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за всяка мисъл, която минава през вашия ум. Мисълта е важна не само като процес. Например, лесно се говори за музиката, но

в нея има ритъм, пластика, израз. Изразът се отнася до външната страна на музиката, а ритъмът — до вътрешната страна. Пластиката пък е прилагане на ритъма. Дето има пластика, там е красотата. Значи, и идеалът, който има отношение към красотата, е пластичен, устойчив. Идеалът е сила, с която човек може да си пробие път навсякъде. С един лев можеш ли да си пробиеш път? — Не можеш. Колкото и да казваш, че този лев е размянна монета, никой няма да му обърне внимание. Всеки ще го погледне и ще си замине. Много естествено, един лев е това, не са хиляди и стотици хиляди левове. Друг е въпросът, ако знаеш добре поне един чужд език. С него ще си пробиеш път в тази страна, чийто език знаеш. Ако знаеш десет езика, ще си пробиеш път навсякъде. Според някои, идеалът е цел, към която човек се стреми. Например, стремиш се към планинския извор. Защо се стремиш? — За да удовлетвориш жаждата си. Като уталожил жаждата си, ти възстановявал силите си. Следователно, постигането на известен идеал възстановява силите на човека. И наистина, когато изгуби идеала си, човек губи силата си.

Да живееш без идеал, значи, да си човек без вяра. Някой казва: Аз не вярвам в хората, не вярвам в природата, в нищо не вярвам. — Не вярваш в хората, но ги търсиш. — Не искам да бъда богат. — Не искаш богатство, но го търсиш. — Не искам да бъда учен. — Не искаш да бъдеш учен, но търсиш знанието. — Не се

интересувам от общественото мнение. — Не се интересуващ, но търсиш общественото мнение. Ти търсиш всичко онова, което отричаш. Всичко отричаш и вярваш в това, което отричаш. Казваш, че не се страхуваш, а дрехите ти треперят от страх. Страхът има велико предназначение. Всичко, което е на място, допринася известно благо на човека. Щом нещо не е на място, то го спъва. И най-голямото благо, не на място приложено, причинява голямо зло на човека. Например, голямото богатство, неправилно използвано, причинява нещастие. Какво ще правите с това богатство? Как ще го разпределите? За какво ще ви послужи то, не знаете. Искате да бъдете учени. Какво ще правите със знанието, което имате? Някой от вас е астролог, може да предсказва, какво ще стане след хиляда години. Къде ще приложи това знание? И в най-голямото богатство, и в най-голямото знание се крие известна горчевина. Значи, сладкото и горчивото са две крайности в живота, които взаимно се неутрализират. Горчевините в живота се лекуват със сладостите. Горчевините причиняват страдания, а сладостите — радости. Радостта има за цел да премахне горчевината. Горчевината е външната страна на скръбта. Горчива е скръбта, като пелин. Някои употребяват пелин против треска. Като ѝ дадеш пелин, тя бяга вече навън. Треската, както и всички други болести, се дължи на живи същества. Скръбта и радостта също се дължат на живи същества. Когато детето заболее, майката търси

ляк против болестта и, като намери такъв, тя се радва.

Питам: Кое радва майката? — Детето. Кое радва учениците? — Знанието, което придобиват. — Кое радва поета? — Поезията, която той пише. — Кое радва музиканта? — Музиката, която го вдъхновява. Четете поезията на някой поет, или слушате произведението на даден музикант и знаете, че зад всичко това се крие едно разумно същество — поетът или музикантът.

И тъй, зад проявения живот се крие нещо разумно, т. е. Великата Разумност. — Какво се крие зад непроявения живот? — Нищо не се знае. Проявеното не се забравя. Ако нещо се прояви и се забрави, това показва, че му липсва интензивност. Изобщо, интензивните неща не се забравят. Има една страна в живота, в която всичко може да се прояви. Някога човек се намира в положението на дете, което стои на морския бряг и наблюдава морето. Вълните непрекъснато заливат брега и заличават стъпките му. Така и вие, пишете нещо, но вълните заличават написаното. Има една област в живота, дето всичко се заличава. Не влизайте в тази област. Тя е неутралната зона в живота. Там нищо не може да се направи. Щом напишеш нещо, вълните ще го заличат. Вземете, например, отвличената идея за доброто. Всеки иска да бъде добър. Какво се разбира под понятието „добър“? Какво означават думите „искам да бъда добър, силен, умен“? Ако си добър, непременно

ще бъдеш силен. Добрият не може да бъде слаб. Когато добрият влезе в среда между размирни хора, без да говори, без да прави никакви движения, всички млъкват. — Как става това? — Той излъчва от себе си сила, която внася разположение в хората. Добрият излъчва мекота и топлина, която може да смекчи температурата и в най-студената стая. Силният може да те носи на ръце, но не и да те стопли. И учениците носят учителите си на ръце, но някога зле им отмъщават. Едни от учениците носят учителя си на ръце, когото обичат; други ученици използват случая да отмъстят на учителя. Те го носят, но същевременно го шипят. Като го свалят на земята, учителят казва: Никога вече няма да се оставя да ме носят ученици.

Помнете: Вие трябва да се справите с противоречията на вашия ум и на вашето сърце. Има противоречия в живота, с които също трябва да се справите. Ти си свършил университет, имаш много знания. Знаеш, как се върти земята около оста си и около слънцето; знаеш, как се движи луната, можеш да решаваши и най-мъчните задачи. Обаче, един ден минаваш през една гора и срещу тебе излиза мечка. Какво ще правиш сега? Как ще приложиш знанието си? Да бягаш, не можеш, краката ти се подкосили от страх, а мечката бяга по-бързо от тебе. Да се качиш на едно дърво, не можеш, не си сръчен, а то е далеч от тебе, ще срещнеш мечката; да стреляш срещу нея, пак не можеш, ръцете ти треперят. Как ще се справиш с мечката?

Може да се намерите и пред друга мъчнотия. Както вървите, виждате, че пред вас иде трен. Ако останете на пътя, той ще ви смачка, няма време да спре. Който разбира движението на стрелките, лесно ще се справи с положението. Ще въртне една от стрелките, и тренът ще вземе друга посока на движение. Следователно, всяка идея има свой специфичен начин на прилагане. Затова трябва да изучавате формите и законите, на които се подчиняват идеите. Също така, за да се справите с противоречията в живота, вие трябва да разчитате на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Да разчиташ на тях, това значи, да ги владееш. Попаднал си в тропическа зона и се натъкваш на една голяма боа, дълга 7 — 8 м. За да я избегнеш, трябва да бъдеш предвидлив, да носиш един съд с прясно мляко. Като видиш боата, остави съда с млякото на пътя ѝ и бягай. Там е спасението ти. Ако речеш да се качиш на дърво, тя се качва по-добре от тебе.

Какво представя боата в живота? Тя не е нищо друго, освен разбойници, които ви обират. Ти носиш мляко със себе си — твоето богатство. Остави котела с млякото на разбойниците, вдигни ръцете си нагоре и бягай. Като употребят млякото, те ще оставят котела за тебе. Котелът, това е твоето тело. Ти пак ще забогатееш, т. е. отново ще напълниш котела с мляко. За онзи, който знае законите, лесно се придобива богатство. За онзи, който не знае законите, придобиването на богатството е съби-

ране просо от земята. Ако разпилееш иглите си в тревата, как ще ги събереш? Умният взима един голям магнит и го насочва към мястото, дето са иглите. Всички игли се полепват по магнита. Той ги прочете, туря ги в кутия и си отива. Глупавият рови из тревата с часове и пак не може да ги събере. Ученият лесно се справя с мъчнотиите си. Той има знания, с които разполага всеки момент. Някой казва: Аз разчитам на Господа. Добре е да разчиташ и уповаваш на Господа, но пръв ти трябва да работиш. И господарят казва, че разчита на слугата си. Но тъкмо, когато разчиташ на слугата си, той заспива. Тогава? Ами ако слугата ти се разболеє? В края на краищата, ти ще се убедиш, че първо трябва да разчиташ на себе си, а после на другите.

Често вие разчитате на новите идеи повече, отколкото на себе си. Приемеш една нова идея и хвърчиш от радост. Да, но тази идея трябва да се приложи. Твоят слуга може да ти помогне, може и да не ти помогне. Какво ще правиш тогава? Трябва да я приложиш, да знаеш, по какъв начин става това. За да постигнеш нещо, трябва да бъдеш умен. Двама българи следвали по математика в Русия. Единият от тях живял в едно семейство, чиято дъщеря изучавала музика, та с часове свирила на пиано. Дошло време за изпити, но студентът не могъл да учи, пианото го смущавало. Чудел се, какво да прави, изпитът му шял да пропадне. Да напусне стаята си, не могъл, ня-

мал средства да си излезе. Един ден другарят му, също българин, му казал: Аз ще ти помогна. — Как? — Ще видиш. Взел той гайдата си и дошъл в дома на приятеля си, който учил за изпит. Надул гайдата и започнал да свири. Приятелят му се разиграл. Така продължили с часове: единият надувал гайдата, а другият играел. Като чула този шум, хазайката веднага влязла в стаята на своя квартирант и го запитала: Какво е това? — Веселим, се свирим и играем. — Моля ви се, час по-скоро ми освободете стаята. Ето, връщам ви парите, които ми дадохте в предплата, само ме освободете. Той взел парите и си наел друга квартира. Ще кажете, че това е хитрина. И хитрина да е, важно е, че студентът издържал изпита си. Христос казва: „Бъдете умни, т. е. хитри, като змията и незлобиви, като гълъба.“ Какво направи цар Давид, когато филистимците го заведоха с вързани ръце при Саула? — Той започна да играе. Като видя това, Саул каза: Защо ми доведохте този луд човек? Освободете го! Това е съобразителност, такт. Така постъпи Давид и се освободи.

Двама млади — мома и момък, се разхождали в една гора. Момъкът разказвал на момата за своите геройски подвизи в живота си. В заключение на това, той казал: Ти всякога можеш да разчиташ на мене. Такъв момък никъде не можеш да намериш. Като навлязли навътре в гората, видяли, че срещу тях иде една мечка. Момъкът веднага се покатерил на едно

дърво, а момата, от страх, паднала с лице към земята и се престорила на умряла. Мечката се приближила до нея, започнала да я мирише оттук-оттам и продължила пътя си. Като заминала, момъкът слязъл от дървото и запитал момата: Какво ти каза мечката? — Каза ми, втори път да не излизам на разходка с такъв герой като тебе.

Често говорите за новите идеи, хвалите се с тях. Питам: Каква идея е тази, на която не можете да разчитате в един труден момент? Който се занимава с окултните науки и не знае, как да ги прилага, ще има обратни резултати. — Аз имам много знания. — Можеш ли да ги приложиш? — Не мога. — Какъв смисъл има това знание? Музикант си, знаеш 40 — 50 хубави парчета, но не можеш да избереш, кое от тях да свириш. Докато намислиш, кое парче подхожда за дадения случай, ти си изгубил вече момента. Някой знае само една песен и, като го накарат да свири, веднага започва. Той не мисли, не избира, но започва да тегли лъка и свири „Цвете мило, цвете красно.“ Добре е да знаеш повече парчета, да направиш избор и да изсвириш най-хубавото от тях. — Кое е най-хубавото парче? — Кое то отговаря за случая. Пазете се да не изпаднете в онова смешно положение, в което се намерил един млад, неопитен българин.

Един млад българин решил да отиде на гурбет. Той бил неопитен, не познавал живота. Затова, като го изпращала в света, майка му го

съветвала: Синко, ще бъдеш умен, ще гледаш да постъпваш добре. Като те канят на гости, ще ядеш. Като отидеш на сватба, ще играеш. Като видиш, че носят мъртвец, ще се прекръстиш. Тръгнал той на гурбет, и първото нещо, което видял, било погребение. Понеже мислил, че първо ще срещне сватба, той започнал да играе срещу мъртвеца. Близките на умрелия се възмутили от постъпката на младия човек и го набили добре, като му казали, какво трябва да прави когато срещне мъртвец. След време той срещнал сватба, но понеже се объркал още при първия случай, затова започнал да се кръсти и моли срещу булката. И този път го били, като му казали, че на сватба се играе, няма защо да се кръсти и моли. Крайно очуден от постъпките на хората, той си казал: Няма оправяне в този свят. Не, светът лесно ще се оправи, но когато всеки човек се научи да съпоставя нещата, т. е. да туря всяко нещо на своето място. Ще кажете, че примерът, който ви дадох, е смешен. Някога и във вашия ум проникват такива странни идеи. Те са подобни на умрелия, който срещате на пътя си. Какво трябва да направите? Снемете шапка и започнете да се молите и кръстите. А вие, като не знаете, какво да правите, казвате: От мене човек няма да стане. Това е за умрелия, а не за тебе. Умрелият казва за себе си, че от него нищо не може да стане. Ти взимаш това върху себе си. Не, ти трябва само да се кръстиш и молиш — нищо повече. Умрелият е прав да казва, че от

него нищо няма да излезе, защото го носят на колесница. А ти можеш само да се молиш, да не изгубиш дрехата си, като него.

Едно се иска от вас: да различавате нещата, да знаете, коя идея е ваша и коя — чужда. Всяка обезсърчителна идея е чужда; тя няма общо с вас. В живота има песимистични идеи, но те не произтичат от него. Каквито страдания и противоречия да имаш, те не произтичат от живота. Животът носи само блага. Всичко останало иде от друг източник. Следователно, ще филтрираш живота, за да отделиш примесите от него. Ще отделиш потребното от непотребното.

Казва се, че човек за човека е вълк. Това не е верно. Питам: Вълкът за вълците вълк ли е? Не, вълкът е вълк само за овцете. Ако човек гладува десетина дни, може ли да отреже парче месо от себе си, за да задоволи глада си? Това е невъзможно. Обаче, ако един път може да направи това, втори път по никой начин не може да го направи. Значи, човек за човека не може да бъде вълк. Човек за човека е брат. С другите животни той постъпва като вълк, но, сам за себе си, не може да бъде вълк. Вълкът за вълка е другар. Овцата за овцата е другарка. Дръжте в ума си мисълта, че човек за човека е брат, приятел, другар. Ако си млад цигулар и за пръв път ще даваш концерт, как ще се справиш със страха? Отде произлиза страхът? — От публиката. Значи, хората ти внушават страх. Тогава ръцете ти

треперят, не можеш да държиш добре цигулката. Как ще се справиш с публиката? Ще си представиш, че си сам, че салонът е празен и свириш само за себе си. Знаеш ли друг начин, по който да се справиш с публиката? Ще кажеш, че публиката е реална, не можеш да я пренебрегнеш. Според мене, реални неща са тези, за които, в даден момент, ти мислиш и чувствуваш. Ако мислиш и чувствуваш, че си сам, ти си в реалността. Всяко нещо, за което не мислиш и не чувствуваш, не е реално. Колкото и да се страхува, музикантът трябва да намери начин да се справи със страха. Такова е положението, че, по никой начин той не може да отложи концерта. Затова, той трябва да надвие страха.

Кой човек се страхува? — Слабият. — Още? — Онзи, който няма любов. Всеки музикант, който не свири с любов, той изпитва страх. Щом се страхува, той не е музикант, но тъпанар. Наистина, който бие тъпана, той е страхлив човек. Който се страхува от живота, в него страхът е отвътре, а любовта — отвън. Който не се страхува, той носи любовта в себе си, а страхът е поставил отвън. Ако страхът е вътре, причината си ти. Сам ти си го поканил с девет бъклицы. Покани и любовта с девет бъклицы, и тя ще влезе в тебе. Страхът не се налага, но очаква да го поканиш. Без покана той не дохожда. Голям философ е страхът. Като види, че го каниш, той сяда и започва да разказва положението си, но така представя работата, че ти се уплашиш. В този момент, той

влиза в тебе и заема най-безопасното място. Като дойде любовта, тя започва да тълкува философията на страха и тогава, опасността от страха се превръща във възможност за любовта. Когато дойде страхът, съзнанието на човека се помрачава, паметта се замъглява, и човек вече нищо не помни. Така действа професорът на студента. Има професори, които всяват страх и ужас в студентите. Но има професори, които успокояват студентите си и изгонват страха от тях. Влезе професорът в аудиторията и гледа, лицата на студентите изменени, уплашени. Той се приближи при един, при втори, потупа ги по гърба, усмихне се и казва: Вие знаете материала, няма защо да се страхувате. Те постепенно се успокояват и, като започне да изпитва, страхът съвършено ги напуска. Между професора и студента трябва да има хармония. Професорът държи ключа на светлината. Той отключва и заключва. От него зависи да светне на ученика, или да му потъмнее. Достатъчно е професорът да бъде разположен към студентите си, за да могат лесно да държат изпитите си.

В заключение на това, казвам: Не предизвиквайте природата! Не я настройвайте против себе си. Нека лицето ѝ да ви гледа весело и усмихнато. Докато лицето на природата е весело и засмяно, работите ви ще се нареждат добре. Щом тя навъси лицето си, ще дойде буря, град, дъжд и, каквото си орал и сял, ще отиде напразно. Колко учебни заведения са разрушени

от бури и земетресения! Кой ще ви преподава в тези заведения? Лесно се учи при добри условия — когато слънцето грее, когато времето е тихо и спокойно.

Повтарям: Не предизвиквайте природата против себе си! Какво значи да не предизвиквате природата против себе си? Напишете една тема по този въпрос, да видим, как мислите вие.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

38. Лекция от Учителя, държана на
30 юни, 1933 г. София. — Изгрев.

Великата Реалност

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Днес под „наука“ разбират сбор от знания, наредени последователно, в стройна система. Обаче, под „наука“ се разбира и друго нещо, а именно, това, което свързва човека с Великата Реалност. Същевременно, науката посочва начина на това свързване. По отношение на не-одушевената природа, човек е толкова силен, колкото преобладава в него животът. Силата на човека зависи от неговата разумност. Колкото по-разумен е той, толкова по-голямо влияние указва на окръжаващите. Разумността пък е проява на Великата Реалност. Това, което осмисля живота, е Реалността. Дето е Реалността, там никакви противоречия не съществуват. Колкото повече противоречия имате, толкова по-далеч сте от Реалността. Ще кажете, че противоречията са резултат на човешките слабости и разбирания. Това не е обяснение. Важно е, че противоречията отдалечават човека от Реалността. Ще кажеш, че носиш лошо наследство.— Отде си го наследил? От обикновеното ще наследиш нещо обикновено, а от разумното ще

наследиш разумно. От глупавото ще наследиш глупаво. Каквито са били умът и сърцето на баща ти и майка ти, такива ще наследиш и ти. Хилавото ражда хилаво, здравето ражда здраво.

Що е Реалността? Каква е вашата цел в живота? — Да бъдем разумни. — В какво се заключава разумността? — Не дишай повече, отколкото трябва. Не туряй на гърба си по-тежък товар, отколкото можеш да носиш. Не ходи на по-дълъг път, отколкото можеш да издържаш. Това са правила, които трябва да спазвате. Искате да станете пръв цигулар. Да допуснем, че постигнеш това желание. Ставаш знаменит, виден цигулар. Всички вестници пишат за тебе, че си първокласен виртуоз: В какво седи твоята виртуозност? — В начина, по който свириш. Обаче, след 20 години умираш. Всички се питат, къде остана този виртуоз. Ако беше истински виртуоз, музиката щеше да го спаси. Това значи, да бъдеш първокласен музикант, да имаш знания. Щом музиката не може да те спаси, ти си обикновен музикант. Ще кажете, че този музикант изпълнява класическа музика. Щом и тази музика не може да го спаси от смъртта, той не е истински виртуоз. Ако си истински музикант, като свириш, и дърветата ще заговорят, и мъртвите камъни ще оживеят. — Може ли да стане това? — За онзи, който носи в себе си музиката на Реалността, може да стане; за онзи, който я няма в себе си, това е невъзможно. Само съвършеният може да изрази тази музика. — Какво да

се прави, за да стигнем съвършенство? — Ще се стремите към усърственствуване. — Кога може да се усърственствуваме? — Когато работите съзнателно върху себе си. Това може да стане днес, може след една година, след десет, а може и след сто години — от вас зависи. Казвате, че това са невъзможни неща. — Невъзможните неща са само за невежите. Колкото по-интелигентен и по-разумен е човек, толкова по-бързо разбира нещата. За него невъзможни неща не съществуват. Обезсърчението се дължи на неразбирането. Като не разбираш живота, ти нямаш отношение към Реалността. Въпреки това, ти искаш Реалността да има отношение към тебе. Какво представяш ти, малкият човек, пред Великата Реалност, която създава целия космос? Нищо друго, освен една пращинка. Може ли Реалността да изпълнява желанията на тази пращинка?

Преди години, срещнах един студент, много даровит, но крайно самонадеян. Той ми каза: Знаеш ли, че ако се обърна към Реалността с молба, да спре движението на слънцето, тя ще ме послуша? — Направи опит, сам да се убедиш в силата си. — Мога да направя опит, но не искам. — Защо трябва да изпитваш Реалността? Ако е въпрос да изпитваме нейните възможности, виждаме, че тя е създава слънцето, звездите — цялата вселена. Да създаде слънцето, да го тури в движение, това е помъчно, отколкото да спре движението му. Ако Реалността се е проявила в мъчните работи,

защо трябва да се изпитва в лесните? Кое тело не може да се спре? Щом се движи, то може и да се спре. — Какво значи, да спреш човека в пътя му? — Това значи, да го умориш. Щом се спре на едно място, без да се движи, човек умира. Изкуство, знание, наука е да накараш човека да ходи, да мисли, да чувствува и да действува. А да го накараш да спре, в това няма нито изкуство, нито знание, нито наука. Това е смърт за него.

Следователно, лесно можеш да спреш човека в пътя му. Не го спирай. Казваш: Ще се спра, да не правя зло. — Не, прави добро, без да спираш движението си. — Ще се спра в пътя си, не искам да мразя. — Не се спирай, но започни да обичаш. Ако продължаваш да мразиш, без да искаш, ще се спреш, т. е. ще умреш, и от тебе нищо няма да излезе. Философията на живота се заключава в това: не да се спреш и да умреш, но да се движиш и да живееш. Какво остава от фирмата, след като фалира? — Само табелата ѝ остава. Какво става с членовете на фирмата? — Те се разпръсват, всеки отива по своя работа. Само табелата се вее и напомня, че някога е съществувала известна фирма, която претърпяла фалимент. — Може ли същата фирма да се възстанови отново? — Не може. Други членове могат да я възстановят, но същите няма да се върнат. Всяка фирма, която не работи добре, не може да се развива и е осъдена на фалиране. Табелата на фирмата представя черепа и костите на нейния

председател. От черепа може да се определи, през коя епоха е съществувала дадена фирма и при какви условия е работила. Учените вадят научните си заключения от костите на човека и животните, но това е мъртва наука. Аз говоря за живата наука, в която всяко нещо е живо, със свой определен смисъл и значение.

И тъй, това, което дава потик в живота, е Реалността. Тя не трябва да влиза в стълкновение с човешките разбирания. Една наша млада сестра имала случай да слуша Кришна Мурти, но толкова се объркала от това, което чула, че не знаела, какво да мисли. Тя слушала кристализирано знание. Той разтопил фактите, прецедил ги и оставил отново да кристализират. Той изнасял знанието пред хората в този кристализиран вид. Като го слушала, сестрата си казала: Отиде Реалността! — Няма нищо, всичко ще се оправи. — Как? — Взимам едно гърне, направено от глина и, понеже е изкривено, ступвам го и отново го замесвам. Така ще направя ново, хубаво гърне. Ако и то не ми хареса, ще направя трето, четвърто, докато най-после излезе хубаво гърне, което всички харесват. Така ще покажа изкуството си, че правя хубави гърнета. Красивите и здрави гърнета живеят дълго време. В тях е скрита разумността на природата. Обикновените и прости гърнета не живеят дълго време. Тях всеки ги побутва натук-натам, докато се ступят. В тях турят нечиста вода. Същото се отнася и до човека. Ти имаш добро бъдеще дотолкова,

доколкото се храниш с добри мисли и желания.

Ще кажете, че бъдещето ви се определя от окръжаващите. Лъжете се. Онзи, който определя вашето бъдеще, е далеч от вас. Кой ръководи просветата, например? — Онези, които нареждат програмите. Те нареждат плана на работата, а учителите изпълняват този план. Светът е създаден от възвишени, разумни същества. Те са наредили програмата, а учителите и професорите на земята изпълняват тази програма. Някой може да не е доволен от програмата, но, въпреки това, трябва да учи по нея и да я прилага. Искаш да си направиш къща. Каквото и да правиш, ще следваш метода, даден от природата. Ти туряш масло в яденето, туряш червен или черен пипер, като подправка, но това не е съществено. В готвенето има нещо съществено, което трябва да спазваш. Гледаш яденето отвън и го харесваш. Щом го хапнеш, стомахът ти казва, че не е добре сготвено. Възприемаш една идея, възхищаваш се от нея, но щом влезе в ума ти, тя произвежда смут и безпокойство в тебе. Възприемаш едно чувство, доволен си от него. Щом влезе в сърцето ти, то внася смущение в тебе. В мисълта и в чувството, които си приел, има нещо криво. То се отличава по това, че отнима, а не предава. Всичко, което се отнима, не е реално. Само реалното предава нещо на живота.

Сега ще кажа нещо за музиката. Тя е качество на душата. Когато пея или свиря, това

е за мене, а не за хората. Музиката е сила, която трансформира енергиите в човека. Ако не си музикален, енергиите в тебе не могат да се трансформират, и ти нищо не можеш да постигнеш. Само чрез музиката има постижения. Чрез нея силите минават от едно състояние в друго. Ако чрез музиката не можеш да трансформираш енергиите си, ти си слаб. Музиката укрепва здравето. Тя внася яснота в мисълта. Ако не можеш да научиш урока си, изпей една песен. Умът ти ще се проясни. — Може ли да бъде това? — Щом пееш, ще се увериш. Който се смущава, не е музикален. Ти мислиш, че условията са лоши, че хората не са добри. Ако външните условия са лоши за тебе, Реалността ти казва: Ти вървиш в крив път и, каквото имаш, ще го загубиш. Крив път е този, в който всичко се загубва. Някои казват: Едно време имах много знания, но сега забравих всичко. В Индия има школи, в които, щом влезеш, веднага те изпразват. Добре е да те изпразва разумният, но пазете се да не ви изпразва глупавият. Ако се оставите на глупавия, по-глупави ще станете. И смъртта изпразва; тя отнима всичко от човека.

Като говоря така, мнозина се обесърчават. Един познат ми донесе един камък и ме пита, колко го оценявам. Погледнах го и казах, че е обикновено стъкло. — Как така? — Просто стъкло е, не струва повече от сто лева. Ти мислиш, че е скъпоценен камък. Като ти казвам истината, ти се обесърчаваш. Не се обесърчавай, но иди при някой бижутер, и той да го

опени. Ще се убедиш, че аз ти казвам истината. Като го погледне, той веднага ще разбере, че това е обикновен камък. Няма защо да се самоизмамваш. Това не е скъпоценен камък. Пазете се от самоизмама. Човек може да се измами или когато си представи, че някой предмет нищо не струва, а всъщност е ценен, или когато мисли, че предметът много струва, а всъщност няма никаква цена. Трябва да знаеш истинската стойност на нещата. Тогава нямаш право да се обезсърчаваш. Мислиш си, че си способен. Трябва да знаеш истината, способен ли си, или не. И в двата случая печелиш. — Защо? — Знаеш истината. Неспособният, като учи и работи върху себе си, може да стане способен. И обратно: ако способният не учи и не работи, губи и това, което му е дадено. Ще кажеш, че всичко зависи от късмета, т. е. от съдбата. Ако очакваш наготово, разбира се, че съдбата ще определи, щастлив ли ще бъдеш, или нещастен.

Съвременните хора са суеверни: едни повече, други — по-малко. Няма човек на земята, който да не е суеверен. Някой си купил лотариен билет и си казва: Колко ли ще спечеля? — Нищо няма да спечелиш. — Как така? — Първата печалба е 200 хиляди лева, и няма да ти се падне. — Не говори така! — Вземи си билет, да се опиташ. — Ти пророк ли си? — Не съм пророк, но виждам, че твоят билет няма да спечели — нищо повече! — Отде знаеш? — Тази работа е реална, т. е. толкова очевидна, както

виждам десетина деца, от различна големина и възраст, че стоят пред една полица с ябълки. Първото, най-високото дете, само посяга с ръката си и взима най-хубавата ябълка. Най-малкото дете, за да посегне към ябълките, трябва да се качи на стол и ще вземе тази ябълка, която му попадне. Правото е на високия. Като погледне ябълките, ще посегне на най-хубавата. За другите ще останат по-лошите ябълки. Значи, високите ще си вземат по избор, а низките и по-малките, каквото остане. — Какво показва височината? — Високият човек е близо до Реалността, и той ще вземе най-хубавия дял. Низкият човек е далеч от Реалността, затова ще вземе най-оскъдната част от благата. Колкото по-близо е човек до Реалността, толкова е по-щастлив, толкова по-лесно постига желанията си. Колкото по-далеч е човек от Реалността, толкова по-малки възможности има. Това са наследствените дарби и способности на човека.

С други думи казано: Колкото по-близо си до Реалността, толкова повече получаваш. Щом се отдалечиш от нея, тя престава да дава. — Защо е така? — Много просто. Кой предмети се осветяват най-добре? — Които са по-близо до светлината. Колкото повече се отдалечават, толкова по-малко се осветяват. Ако сто души трябва да вземат по една ябълка от кошничката, кой ще вземе най-хубавата? — Първият. Колкото се отива към края, ябълките стават по-лоши. За онези, които са на опашката, може да не остане нищо. Който е вначалото, всякога има

преимущество; който е накрая, всякога губи. Обаче, има един край, който печели. Той е връзка с началото. Когато краят и началото се съединяват, никога не се губи. Ако си близо до края, свързан с началото, няма да изгубиш. Ако си далеч, по права линия, тогава началото има резултат, а краят губи. — Какво трябва да направи този край? — Той трябва да се свърже с началото. Това са философски разсъждения.

В живота си вие имате копнежи. Това е хубаво, но вие не разбирате закона на Реалността. Знайте, че Реалността изисква нещо от вас. — Защо е така? — Много естествено. Ти не изискваш ли нещо от своята ръка? Тя трябва да бъде пластична, огъваема, да върши работа. И тогава, желанията, които се предават чрез ръката ти, трябва да се реализират от тебе. Приятно ти е, ако ръката изпълнява добре желанията ти. Ако кракът ти е своенравен и не се подчинява на твоите желания, как ще се справиш с него? Значи, и от крака си изискваш нещо. Като кажеш на крака си да върви, той трябва да върви; ако му кажеш да спре, пак трябва да те слуша. Мислите ли, че ако давате съвети, ум на Реалността, тя ще ви уважава? — Ще дойдат някои да ви убеждават, че са свързани с Реалността, че са самата Реалност. Те не са Реалността, но чрез тях се проявява Реалността. Ще дойде ученият да ви убеждава, че изнася абсолютната истина. Той може да говори истината, но тя не е Реалността.

Това е все едно, като си ми донесъл хляб, да кажеш, че ти ме храниш. Ти не говориш истината, хлябът ме храни. Ти казваш, че ако не ми донесеш хляба, ще умра гладен. Това не е истина. Той само донесе хляба, а аз ядох. Хлябът ме подкрепи. Той носи знанието, а аз уча. Знанието ме научи, а той беше само носител на знанието. Някой знаел, какво представя слънцето. И той научил това в училището. Значи, училището учи и мене, и него. Казваш: Отивам да уча някого. — Никого няма да научиш. Ти предаваш фактите, както са. — Аз те нахраних. — Никой никого не храни. Само Великата Реалност, която наричат Бог, храни хората. В нея те живеят и се движат. Това, което задоволява човека в даден случай, е любовта. Тя е в състояние да запали ума, сърцето, волята ти; тя внася светлина в тебе, да разбереш смисъла на живота. Това, което обезсмисля живота, са преходните човешки знания и разбирания. Това не е противоречие. Всъщност, противоречията произтичат от вашите разбирания. Вие имате идея за Бога, като онзи американец, който мислел, че като се помоли на Бога, да спре движението на слънцето, молитвата му ще се чуе. Отде е дошла тази мисъл в неговия ум? Каква полза ще допринесе на света, ако слънцето престане да се движи?

Съвременните хора изпадат някога в смешно положение, както един български свещеник, който пътувал с влака от Букурещ до Гюргево. През време на пътуването, той погледнал

през прозореца, да види, през какъв път минават. Понеже вѣн имало вятър, калимавката му хвъркнала от главата и паднала вѣн от влака. Той се разтревожил и не знаел, какво да прави. Един от пътниците му казал: Хвани дрѣжката на спирачката, дрѣпни я, и влакът ще спре. Без да мисли много, свещеникът дрѣпнал спирачката, и влакът спрял. Началникът на влака влязъл в купето, дето бил свещеникът, и запитал, защо спират влака. Свещеникът казал: Подадох главата си вѣн от прозореца, и калимавката ми падна. Искам да слеза долу, да я взема. Без да спира влакът, началникът глобил свещеника и излязъл от купето. Всеки може да има желание, като това на свещеника, да дрѣпне дрѣжката на спирачката, но ще го глобят. За да не ви глобят, не провирайте главата си през прозореца, когато влакът е в движение. Не ставай причина да се спре движението на живота за едно твое желание, което струва колкото попската калимавка. Кой от вас не е спирал влака, т. е. движението на живота, за едно обикновено желание? Кой от вас не е глобяван за това желание? Като дойде началникът, казваш: Шапката ми падна. — За да не ти падне шапката, провирай главата си без шапка. Иначе, ще останеш гологлав и така ще работиш. Това е разумната философия. Ако не си разумен, ще се натъкнеш на отрицателните прояви в живота. Ще ти кажат, че животът няма смисъл. Ако това е верно, кое има смисъл? Ще

кажете, че всичко в живота е илюзия. — Тогава, кое е реалното?

Единствената Реалност в света е животът. С тази Реалност, именно, сме свързани ние. Има някакви примеси в живота, които трябва да се премахнат. Но примесите не са истинският живот. Докато си в истинския живот, ти си въодушевен и насърчен. Щом се натъкнеш на старите си възгледи — примесите в живота, ти се обезсърчаваш. Като излезеш от тях, пак се насърчаваш. Вярвай в живота! Всички хора, които съзнават, че се хранят с една и съща храна, че пият една и съща вода, дишат един и същ въздух, приемат една и съща светлина, имат едно и също верую. Здравите хора имат нещо общо помежду си, а именно, всички ядат с апетит и разположение. Като се нахранят, те казват: Слава Богу, доволни сме. И болните хора имат нещо общо. Те не ядат с апетит и казват: И без ядене може. Ако някой каже, че и без ядене може, ще знаете, че той е болен. Здравият казва, че без ядене не може. Значи, яденето е за здравите, а гладът — за болните. — За кого е даден хлябът? — За здравите, да се научат да го ценят и да бъдат доволни. — За кого е гладът? — За болните, и те да научат нещо. Обаче, за предпочитане е да ядеш, отколкото да гладуваш; да работиш, отколкото да почиваш. Това е закон.

Имате ли празно място, да ви дам едно правило? Като гледам тетрадките ви, не намирам празно място, те са пълни с правила. Чета:

Уреждай живота си, докато си млад. Знай, че един ден ще остарееш, затова събирай бели пари за черни дни. Какви ли правила не сте писали! Напишете и следното правило: Ставай рано, преди да изгрее слънцето. Когато слънцето изгрява, да не спиш. Когато слънцето изгрява, да не плачеш. Когато слънцето изгрява, да не те завари сиромаш. Когато слънцето изгрява, да не види, че си невежа. Когато слънцето изгрява, да нямаш нито една отрицателна мисъл или отрицателно чувство в себе си. Когато слънцето изгрява, бъди положителен! Ще кажеш, че човек може да се разболее в това време. — Не, изгряващото слънце носи живот и блага за човека.

Помнете: Когато слънцето изгрява, всичките работи на човека се нареждат. Когато слънцето залезе, всичките му работи се объркват. Следователно, ако твоите работи се объркват, знай, че твоето слънце е залязло. За Наполеона се казва, че неговата звезда изгряла на хоризонта. Един ден той сам си казал: Днес не видях звездата ми да изгрее. Този ден той загубил сражението при Ватерло. — Защо стана така? — Защото той се отдалечил от Великата Реалност. Той беше определен да извърши нещо велико, но се отклони от Реалността и изгуби сражението в живота. Той изгуби истинския живот. Всеки може да изгуби сражението в живота. — Кога? — Когато измени на своя идеал. Никога не замествайте своя идеал с чужд. Никога не изменяйте на

първия си идеал, с който сте се родили. Идеалът на всеки човек е да следва пътя на своето изгряващо слънце. Докато твоето слънце изгрява, всичко можеш да постигнеш. Щом твоето слънце престане да изгрява, нещата стават непостижими. — Хората ще ти помогнат. — Услуги можеш да получаващ, но никога не очаквай на хората, да свършат твоята работа. Ако ти сам не се свържеш с Великата Реалност, никой не може да те свърже. Всички трябва да се свържете с тази Реалност.

Виждате два отворени прозореца, през които може да наблюдавате изгряващото слънце. На единия прозорец стои човек и наблюдава слънцето. Той възприема светлината и се ползува от нея. Другият прозорец е празен. — Защо? — Господарят на къщата спи. Светлината прониква в стаята му, но той не я възприема, не е буден. Кой от двамата е по-разумен: който наблюдава изгряването на слънцето, или който спи? Кой градинар е по-разумен: който посреща слънцето в градината си, или който спи по това време? Достатъчно е да влезеш в къщата на човека, за да познаеш, разумен ли е, или не. Виж, с какви мисли се храни той, за да го познаеш, какъв е. Ако се храни с песимистични мисли, той не е разумен. Щом тези мисли започнат да го напушат, той постепенно поумнява. Песимизмът отстъпва място на любовта. Положителното е по-силно от отрицателното.

Като ученици на живота, вие трябва да изучавате науката и да я прилагате. Едно време научните истини са имали един смисъл за вас, днес имат съвършено друг смисъл. Например, първоначално, геометричните форми имали само външен израз, а сега те се разглеждат като образи с дълбок вътрешен смисъл. Животът е построен на геометрически форми, като живи образи. На същото основание се строят и къщите. Добрият майстор прилага геометрията и алгебрата в строежа на къщата. Колкото по-точни са изчисленията, толкова по-здрава е къщата. Оттук вадя заключението: колкото по-искрени са отношенията между двама души, толкова по-здрави са те. Двама души се обичат: единият е богат, а другият — беден. Богатият помага на бедния, услужва му, защото вижда, че и той го обича искрено. Ако бедният дружи с него, само за да го използва, богатият ще бъде затворен, няма да му помага. Мислите ли, че Великата Реалност ще ви помага, ако не я обичате? Доколкото сте готови да направите всичко за нея, дотолкова тя ще отговаря на вашите копнежи. Ако гледате отвисоко на нея, и тя ще ви отговори със същото. Не постъпвате ли и вие по същия начин? Докато някой ви обича, вие сте готови да му услужвате. Щом престане да ви обича, вие се отдалечавате от него. Това е закон, който определя вътрешните отношения между хората. Силата на човека се заключава в любовта. Само с любовта си ти можеш да заставиш човека да

ти помага. Любовта не принуждава, тя разполага човека свободно да дава.

Ние говорим за морала на любовта. Кое е морално: да ти дават, или да даваш? — Морално е и да даваш, и да ти дават. Неморално е да ти дават, без да даваш. Щом е така, не очаквай само да ти дават. Ако работиш за някого, прави го с любов, без да очакваш нещо. Така ще получиш повече, отколко ако очакваш да ти се плати. Някой нищо не работи, а иска всички да работят за него. Това е неморално. Нещастieto на хората се заключава в това, че те изискват от другите да бъдат обичани, без да са направили нещо за тях. Всеки ще пита: Какво направи за мене? — Ама искам да ме обичат! — Какво направи за другите, за да те обичат? Майката има право да иска от детето си да я обича, защото е направила много за него. Учителят има право да иска от учениците си да го обичат, защото е направил нещо за тях. Ако ти не си направил нищо за другите, какво може да очакваш? Вие сте заобиколени с разумни същества, които отблизо или отдалеч, непрекъснато ви наблюдават. — Къде са тези същества? — Аз пък ви питам: Къде е светлината? Ще кажете, че тя е навсякъде. Обаче, като затвориш крана на светлината, тя изчезва; отвориш крана, тя отново иде. Има едно място, отдето светлината постоянно приижда. — Кое е това място? — То не е физическо.

Да се върнем към Реалността. — Как се познава Реалността? — По нейното присъствие и отсъствие. Така се познава и светлината. Присъствието на светлината подразбира отсъствието ѝ. И отсъствието на светлината подразбира присъствието ѝ. Същото е и за Реалността. Ако в присъствието на Реалността направиш една грешка, тя веднага се оттегля, т. е. тя отсъствува за тебе. За другите може да присъствува, но за тебе вече другояче стои въпросът. Не е ли същото и в живота? Например, имаш няколко съкласници, които обичаш повече от другите. Като влезеш в класа, ти им се усмихваш. — Защо? — Защото и те се отнасят добре към тебе. Обаче, към онези, които ти причиняват пакости, с тях постъпваш другояче — не си разположен към тях. Докато не поправят погрешката си към тебе, ти не можеш да ги обичаш. Не е достатъчно само да се извинят. Никакво извинение! Ти си длъжен да изправиш грешките си, не само в сегашния, но и в миналия си живот. Ще намериш онзи, когото си обидил, и насила ще го заведеш у дома си. Ще го нагостиш, ще си поговориш с него и след това ще се поразходите. Ако постъпваш така, за тебе всичко ще бъде възможно; ако не постъпваш така, всичките ти желания ще бъдат непостижати.

Запишете си правилото: Когато слънцето изгрява, не спете.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

39. Лекция от Учителя, държана на
7 юли, 1933 г. София. — Изгрев.

ДОВОЛСТВОТО В ЖИВОТА

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Тема за следния път: „Разлика между това, което е, и това, което не е.“

Кои неща са несъвместими? — Несъвместими неща са, например, порядъкът на болния и порядъкът на здравия. Като влезете в една болница, какво виждате? — Много стаи, много легла, послани с бели чаршафи, чисти одеала. Около болните се движат милосърдни сестри, с приветливи лица. Пред леглото на всеки болен има масичка с лекарства и предписания. Отвреме-навреме минават лекари и преглеждат болните. Всички са внимателни към болните, пазят ги като писани яйца. Като дойде лекарят на преглед, спира се пред всеки болен и го пита: Как се чувствуваш, как е главата ти, как е стомахът ти? После пипа пулса му и си отива доволен, че болните са по-добре. Значи, животът в болниците е уреден, той се основава на специфичен порядък. Който влиза в болницата, трябва да има пари; който няма пари, гладен умира. Какво прави болният? Той се пита, какви са тези хора, които го обикалят. Както

виждате, има разлика между порядъка на болния и порядъка на здравия. При здравите няма милосърдни сестри, няма лекари и лекарства. Те не се нуждаят от чужда помощ. Всеки от тях работи.

Какво ще стане със здравия, ако мисли като болния? Ако той казва, че без пари не може, здрав ли е? Парите са нужни за болните, а за здравите — работата. Достатъчно е здравият да протегне ръката или крака си, за да дойдат парите пред него. Болният не може да направи това. Тъй щото, мисълта, че без пари не може, се отнася до болния, а не до здравия. Казваш: Аз не мога да уча. — Щом не можеш да учиш, ти си болен; щом учиш, здрав си. — Не мога да вярвам. — Не вярваш, защото си в порядъка на болния. Ако вярваш, ти си здрав. Когато изживяваш разочарование в живота, ще знаеш, че си в зависимост от другите. Коя е причината за разочарованието? Болният се разочарова, когато няма милосърдни сестри около него да му помагат. Той се чуди, де са сестрите. Те са на планината, отишли да се разходят. Те не знаят, че има болни и страдащи хора. Здравият пита: Къде е сестрата? — На планината. — И аз ще отида там.

Всички хора се натъкват на противоречия в живота и се питат, отде идат те. Много естествено, движите се между два несъвместими порядъка, между две несъответни системи. Единият порядък е на болния. Той е произлязъл

от човека. Като живял хиляди и милиони години и станал причина за болестите, той измислил порядъка на болния, да облекчи състоянието му. Този порядък е временен, преходен. Той се явява като вметнато нещо в човешкия живот. Животът на болния наричаме нереален. Той не е нужен за нас. Да боледуваш цяла година, това не е в реда на нещата. Да боледуваш два-три деня, това е на място. През това време ще мислиш да намериш начин, да възстановиш естествения ред на нещата. Когато се намираш в противоречие, ще знаеш, че без живота не можеш да го разрешиш. Неразрешените въпроси се дължат на човешкия порядък.

Защо идат противоречията? — Има причини за това. Всяко нещо си има своя причина. Значи, за да бъдеш болен или здрав, и за това има причини. Какви са причините, за да бъде човек здрав, или болен? — Причината е една, а условията са много и се различават едно от друго. Може ли, при една и съща причина, да действуват различни условия? Може ли, при двама души, с еднакви способности, да имаме различно пеене: единият да пее правилно, а другият — неправилно? — Не мога да пея. — Щом си способен, а не можеш да пееш, ти си болен. — Какво да правя, за да оздравея? — Започни да пееш. Щом започнеш да пееш, ти ще бъдеш здрав. Ако не се научиш да пееш, т. е. ако не излезеш от болезненото състояние на твоя живот, отношенията ти към хората ще бъдат различни. Никой не може сам да уреди

порядъка на болния. Това зависи от лекарите, от милосърдните сестри, от обществото, от богатството на болния, от жертвата, която той може да направи. Ако боледуваш 30 — 40 години, като онзи, който боледувал 38 години, и никой не ти помогне, какво ще научиш? Ако цели 38 години трябва да ти превръзват краката, какво си разбрал от живота? Ще дойдат милосърдни сестри, ще измият краката ти и после, ту ще ги превръзват, ту ще ги развързват. Какво ще придобиеш от това? То е ограничение, за да се събуди човешкият дух. Трябва да бъдеш свободен от всякакви превръзки.

Що е свобода? — Тя подразбира освобождение от всички неестествени превръзки. Здравият човек има ли нужда от превръзки? Който разбира живота, има ли нужда от теория за живота? Има някои болезнени теории за живота, но те са от порядъка на болния. Например, казва се, че животът е страдание. Това е теория на болния. Обаче, здравият казва: Животът е благо. За разумния животът е благо, а за неразумния — нещастие. Разумният използва живота по един начин, а неразумният — по друг начин. Неразумният често изпада в песимизъм. — Защо изпада той в това състояние? — Защото е лишен от нещо: или жилище няма, или дрехи, или пари, или хляб. Защо няма хляб, най-насъщното в живота?

Ще ви разкажа една приказка, за да изнесе причината за глада на земята. Един ден Бог решил да изпрати житото на земята да

храни хората. За тази цел, Той го облякъл в хубава дрешка, каквато има и днес, и го изпратил на земята. Един богат, мъдър земеделец решил да посади житото в земята, като му казал: Ще седиш вътре и няма да мърдаш, докато слънцето не ти каже, кога ще се подвижиш. Житото се съгласило на всичко. Заровили го в земята, дето прекарало в дълбок сън. Това траяло кратко време. Под влиянието на влагата и слънчевата топлина, то започнало да си подава главичката от земята и в скоро време израсло, издигнало се нависоко, пъвнало, вързало и започнало да зрее. Мъдрият земеделец наблюдавал, как се развива то и, като видял, че узряло, ожънал го, овършал го и го прибрал в хамбара. Освободено от страданията, житото си казало: Слава Богу, вече съм на почивка. То се зарадвало и успокоило. Не се минало много време, в хамбара влезли мишки и започнали да ядат житото. Доволни от изобилието, на което се натъкнали, мишките останали в хамбара, дето по цял ден играли и яли. Един ден господарят решил да тури край на тяхното тържество — пуснал един голям которак в хамбара. Той хванал една мишка и я изял. Така постъпил той и с останалите мишки. Една след друга, мишките изчезвали.

Събрали се останалите мишки на коронен съвет, да намерят начин да се освободят от которака. Най-младата мишка се обадила: Да турим звънец на которака, че отдалеч още да чуваме приближаването му. Всички се произне-

сли, че този начин е, наистина, добър. Обаче, явил се най-важният въпрос: Коя мишка ще се реши да окачи звънеца на которака? Предложението на младата мишка не могло да се реализира. Которакът продължавал да си яде мишки. Мъдрият господар, като виждал, че, въпреки всичко, мишките продължавали да ядат житото, которакът — да яде мишките, решил: Половината жито ще посадя в земята, а другата половина ще раздам на бедните. Така мишките една по една напуснали хамбара и излезли на полето да си търсят храна. Которакът излязъл от хамбара, а бедните задоволили глада си.

Какво заключение ще дадете на тази приказка? Тя отговаря на въпроса, кой ще оправи света. Светът няма да се оправи нито от мишките, нито от котките. — Кой ще го оправи? — Мъдрият и добър земеделец. — Как ще го оправи? — Като посее половината от житото си на нивата, а другата половина раздаде на бедните. Само така ще се махнат престъпленията в света. Питате: Как ще се оправи нашият живот? Как ще се оправи животът на един човек? — Като извади житото от хамбара си, и половината посее в земята, а другата половина раздаде на бедните. Тогава мишките няма да играят в хамбара, и котките няма да ги ядат. Това значи правилно разбиране на живота. В това разбиране се крият велики принципи. Важно е човек да разбере, на какъв принцип служи. Ако следва принципа на

разумния господар, животът му ще се подобри. Ако следва принципа на мишките и котките, животът му от ден на ден ще се затруднява. Ако твоите принципи не разрешават мъчнотията на живота, ти си още в низкия порядък — в порядъка на болния.

Днес всички хора очакват животът да се оправи по механически начин, т. е. да се махнат мишките от хамбара. Мишките пък казват: Нашият живот ще се оправи, когато се махнат котките. Житото казва: Когато се махнат мишките, ние ще си почиваме свободно в хамбара. Питам: Имат ли право мишките да влизат в хамбара? Всяко нечисто чувство в човешкото сърце е мишка. Всяка нечиста мисъл в човешкия ум е котка. Какво ще се зароди в такова сърце и в такъв ум? — Вкисване и недоволство. — Какво трябва да се прави? — Тури доброто в действие, не го дръж затворено в кутия, като скъпоценен камък. Да извадиш житото от хамбара, това значи, да извадиш доброто и красивото от себе си и да го туриш на работа. Понякога вие се страхувате да изповядвате убежденията си. Не е достатъчно да кажеш, че си учен човек. Важно е, в какво се заключава твоето учение. Ако си учен, помогни на болния. Пишеш нещо, искаш да покажеш, че си писател. Покажи това в живота. Отиваш между болни — ще им посвириш, ще им покажеш изкуството си. Ако си истински музикант, болните трябва да оздравеят, да напуснат болницата. Днес, при лекуване не си служат с му-

зиката. Като влезеш в болницата, веднага те предупреждават да стъпваш на пръсти, без шум, без вик. Там не се позволява пеене и свирене. Всъщност, болните се нуждаят от песни и музика. Така ще се смени тяхното състояние. Гладният се нуждае от хляб, а не ситият.

Какво се разбира под „неизвестно число“? Едно число може да се вземе като резултат, като закон и като първична причина за нещо. Това число ще има ли еднакви отношения в трите случая? Какво означава единицата като резултат, като закон и като причина? Може ли да се даде като пример кокошката, яйцето и пилето? Кокошката снася яйцето, а от яйцето излиза пилето. В пилето се крият силите на яйцето. То постепенно израства и става кокошка. Значи, пилето израства и, като става кокошка, започва да снася яйца — резултатът. При единицата имате една кокошка, едно яйце и едно пиле. Ако вземем числото две като резултат, като закон и като последствие на известна причина, разбираме две кокошки, две яйца и две пилета. Има ли разлика между числата едно и две? — Има разлика. — Резултатите от тях едни и същи ли са? — Не са еднакви. При единицата всичко е по едно: една кокошка, едно яйце и едно пиле. При двойката всичко е удвоено. Еднаква ли е силата на една и на две свещи? — Не е еднаква. Така се различават и отношенията на един човек и на двама души. Ако двама души са в постоянна борба, за да бъде всеки самостоятелен, какво трябва да направят?

Те трябва да се координират. Такъв е законът в горния свят. Как ще координирате яйцето и пилето? Кокошката не трябва да изяде яйцето, и яйцето не трябва да изяде пилето. Ако кокошката изяде яйцето, а яйцето — пилето, ще се натъкнем на безплодие.

Да дойдем до музиката. Всеки тон има известно количество трептения, но трептенията съдържат известна сила, която трябва да се развие. Ако на един тон се отнеме само едно трептение, обикновеният музикант не може да схване това. Обаче, гениалният музикант ще усети тази липса. Тонът, взет с всичките си трептения, действува като мощна сила. Ако липсват половината от трептенията, останалите трептения образуват известен дисонанс, който ухото схваща като шум. Трептенията на тоновете вървят по определена линия, по определен закон. Музикалният човек схваща трептенията на тоновете. Например, най-ниското „до“ има 32 трептения. Може ли да различите тези трептения едно от друго? Какво е предназначението на трептенията, които образуват долно „до“? Има тонове, по-низки от до. Те имат само по две трептения. Обикновеното ухо схваща тона, който има 32 трептения. То не може да схване тон с по-малко от 32 трептения. Щом един тон се вземе правилно, резултатът е прав. Причината, законът и резултатът вървят хармонично. В това не може да има никакво нарушение.

Искаш да станеш знаменит певец. От какво зависи това? Хората не могат да те направят музикален. Те могат да служат само като външно условие. За да бъдеш музикант, това зависи напълно от тебе. Музикалността е вложена в самия тебе. Никой не може да те направи музикант, нито да те лиши от музикалността. Това, което е в тебе, то е важно. Никой не може нито да предаде нещо към това, нито да му отнеме нещо. Хората могат да те спъват, но по никой начин не могат да ти отнемат това, което имаш. В природата музиката играе роля на трансформатор. Музиката е трансформатор не само за хората, но за цялата природа. Ако ти си на правата страна, и природата ще бъде с тебе. Затова е казано в Писанието: „Ако Бог е с вас, кой ще бъде против вас?“

Ще приведа примера за слона и паяците, който и друг път съм разказвал. Научили се паяците, че слонът ще им дойде на гости, и те извикали: Не го искаме! Събрали се всички паяци и поставили на пътя на слона своите въжета, като препятствие. Учените паяци започнали да изчисляват, какво сътресение ще предизвика върху слона паяжината им и какви последствия ще има от това сблъскване. В заключение, те казали: Като се блъсне слонът о преградата, непременно ще умре. Верно ли е заключението на паяците? — Не е верно. Такива заключения и вие може да имате. Например, заключението, че лекарството премахва болестта, не е верно. Понякога и лекарствата

лекуват, но това зависи от много условия. Един наш познат беше направил едно лекарство от билки против маларията. Той даваше по 12 хапчета и след приемането им, болният оздравявал. Аз направих друг опит с тези хапчета. Взех едно от тях, разделих го на 12 части и ги дадох на един болен. Като употреби тези парчета, т. е. цялото хапче, болният напълно оздравя. Как ще си обясните това? Значи, единият хап, разделен на 12 части, имаше същият резултат, както и 12-те хапчета. В медицината има две теории: алеопатия — за максимални дози и хомеопатия — за малки дози. При алеопатията, например, може да приемете цяла аптека лекарства, без да усетите някакво сътресение в организма, без особена реакция. При малките и разредени дози може да имате по-големи резултати. Закон е: При малките усилия имате същите резултати, както при големите.

Казваш: Много учих. — Друг учи малко и пак има същия резултат. Това е в зависимост от закона на максималните и минимални дози. Някога умът ти е зает с много въпроси. Тревожиш се, правиш големи усилия. Друг път умът ти е зает само с един въпрос. Предметът, с който се занимаваш, ти е ясен, затова не се тревожиш. За половин час научиш това, което друг за четири-пет часа едва може да научи. Когато умът е свободен от странични мисли и влияния, като препятствия, човек всякога успява. Студентът отива на изпит и си

мисли: Ами ако професорът ме скъса? Това е странична мисъл, т. е. препятствие в ума на студента. Професорът може да те скъса, може и да не те скъса — това е предположение. Думата „скъсване“ е вметната. Ако никога не си късан, ще знаеш ли, какво нещо е скъсването на изпит? Две яйца се разговаряли. Едното казало: Знаеш ли, какви страдания преживях? Туриха ме в тиган и ме опържиха на огъня. Второто яйце, което още не било употребено, казало: Какво нещо е пърженето? Казваш: На парилà съм. Какво означават парилата? Има ли нужда човек да бъде всякога на парила? Те са временни, преходни положения в човешкия живот. Всякога не можеш да бъдеш на парила.

Сега, да се върнем към двата порядъка на живота: порядъкът на болните и порядъкът на здравите. Казвате: Ние сме се отделили от света. — Не сте се отделили от света, но сте се отделили от порядъка на болните хора в света. Порядъкът, в който вие живеете, е друг. Значи, има порядък на болния и на здравия, на грешника и на праведния, на добрия и на лошия, на честния и на престъпника. Разбойникът обира честния, трудолюбивия човек, взима парите му и го оставя без пет пари в джоба му. Разбойникът си направи къща, а трудолюбивият и добър човек оставя на пътя, без подслон. И при това положение, той не се плаши, не взима пушката да се брани, но разчита на ралото и мотиката в ръцете си. Те са оръдието в ръцете на разумния. Не е въпрос да измъч-

ваш себе си. Измъчването не е наука. Да мислиш право и да работиш, това е великото, към което човек трябва да се стреми. В порядъка на живота и на природата, в който сте и вие, се налага мислене и работа. В порядъка на болницата има три служби: службата на милосърдна сестра, на лекар и на пациент. Ако си милосърдна сестра, звънецът ще те управлява. Едва си легнал да си починеш, звънецът дрънка, болният иска нещо, не ти дава покой. Ти не си господар на времето си, но си слуга. И докторът не е свободен. И болният не е свободен. Такъв е порядъкът на болницата. Тези служби се различават една от друга. Кое е основа на болницата? — Болните. Лекарите и милосърдните сестри съществуват по причина на болните. Ако нямаше болни, нямаше да имат нито лекари, нито милосърдни сестри. Какво място ще заеме милосърдието в порядъка на здравите хора?

Разумност се иска от всички. Някои искат да примирят двата порядъка. Това е невъзможно. Трябва да излезете от единия порядък и да влезете в другия — никакво примиряване. Като здрав, ти не можеш да имаш удобствата на болния — ще имаш несгодите на здравия. Ако си здрав, много работа ти предстои, но хиляди пъти ще предпочиташ да си здрав, отколкото да си болен. Знаете ли приказката за свинята? Тя живяла в една кочина, дето я хранили по пет пъти на ден. По едно време, тя чула, че хората се разговарят за удобства, за украшения,

които ги правели по-красиви. Поревнало се и на свинята да има гердан. Молела се на този, на онзи, да ѝ турят гердан, докато най-последно дете я разбрало — турило ѝ на врата един хубав гердан. Като излязла от кочината с гердана на шията, повече не се върнала. Не се знае, кое било по-добро за нея: да бъде без гердан, или с гердан. И вие искате да бъдете богат — това е гердан. Искате да бъдете силен — това е също гердан. Не се самозаблуждавайте. Още с раждането си, човек носи в себе си силата. Яйцето носи силата на пилето в себе си. Пилето носи силата на кокошката. Не изнасяйте нещата вън от себе си. Вътрешната сила отговаря на външната и обратно: външната — на вътрешната. Ако мислиш, че вън от себе си може да бъдеш силен, ти сам ще си причиниш нещастие. Казваш, например: Да бях красив! — Ти си красив, но красотата ти не се е проявила навън. Ако искаш само външно да бъдеш красив, при най-малкото нещастие, ти ще погрознееш. Да бъдеш красив, това зависи от тебе. Ако разбираш законите на красотата, можеш да станеш красив. Затова са нужни грамадни усилия.

Една американка започнала да чете Библията още на 16 годишната си възраст. Тя живяла повече от сто години и до това време прочела 90 пъти Библията. Всякога си вадела бележки. Тя така се проникнала от четенето, че възприела качествата на всичките пророци в себе си. Ако и вие изучавате природата, без да възпри-

емате нейните мощни сили в себе си, какво сте научили? Най-малко веднъж в годината трябва да прочетете книгата на природата. Началото на тази книга е любовта, средата е мъдростта, а краят — истината. Няма да ви кажа, колко милиона листа има тази книга, но можете да я прочетете в една година. Вие често правите опити, без да имате резултати. Направете опит и с четенето на тази книга. Много от вашите опити приличат на опита, който направила една стара баба. Тя имала пред колибата си могила, която пречела на слънцето да влиза в стаята ѝ. Бабата постоянно се молела на Бога, да се махне могилата, да се отвори простор пред нея, да вижда надалеч. Една вечер пак се помолила да се махне могилата пред прозореца ѝ и си легнала с тази молитва. Като станала сутринта от сън и видяла, че могилата е на мястото си, тя си казала: Както мислех, така стана. В заключение, бабата си казала: Колкото и да се молиш, животът ще бъде такъв, какъвто Бог го е направил. Колкото и да се молиш, Бог няма да те чуе.

Друга една баба имала също такава могила пред къщата си. Тя извикала един здрав, силен момък и му казала: Ще построиш къща на могилата. Момъкът изпълнил желанието ѝ. Казвали ѝ: Ще те духа вятърът тук. — Нищо от това. Тя предпочела да я духа вятърът, отколкото могилата да ѝ закрива слънцето. Коя от двете баби е по-разумна? — Втората. Могилата не може да се махне, но може

да си направите къща на могилата. Когато Христос казва, че с вяра можем да преместим и планината, Той имал пред вид човека. Планината, това сме ние. Най-голямата планина, която е застанала на пътя ни и пречи на светлината да ни огрява, това сме ние. Тази планина трябва да се премести. С вяра планината може да се вдигне във въздуха, а може и в морето да потъне. Тази планина, това си ти сам. Каквото кажеш, може да стане. Тя ще те слуша. И досега още религиозните мислят, по кой начин да преместят планината, т. е. себе си. Мислиш по един, по друг начин, докато най-после дойдеш до заключението, че както са направени нещата, не можеш да ги измениш. — Защо? — Защото не си дошъл до онзи Божествен начин, който изменя всичко. Десет души теглят едно въже, на което е закачена голяма тежест, и не могат да го изтеглят. Минава един прост човек и ги гледа, как теглят въжето. Той ги пита: Имате ли малко масло? — Имаме. Той взима едно парцалче, потопява го в маслото и с него намазва въжето. Хващат намазаното въже и изтеглят тежестта нагоре. Маслото улеснява работата.

Казвам: Когато прилагате закона на вярата, всичко можете да направите — и планини ще местите. Например, когато някой ви обича, от един ваш жест, той разбира, какво искате, и е готов да изпълни желанието ви. Ако не ви обича, с часове може да го молите за нещо, да плачете и разказвате нуждите си, но нищо

не е в състояние да го накара да ви помогне. Всичко става лесно, ако разбирате законите на природата — на любовта, като велик закон на природата, на мъдростта и на истината, също велики закони на природата. — Как да намерим любовта? — Любовта е във вас. Мъдростта и истината също са във вас. Вие не успявате, защото търсите нещо по-мъчно от тези закони. Според мене, в това отношение, вие сте гениални. Аз се чудя, как познавате хората на любовта даже отвън. Ако ме питате, аз не познавам хората на любовта само отвън. Ако ви дам едно шише със сироп, увито в книга, отвън още познавате, че в него има сироп. Още с пипането вие познавате, че има сироп. По пипане само аз не го познавам. Вие търсите сироп отвън, а аз — отвътре. Аз трябва да го опитам. Ако го познавам и отвън, то е, защото аз го турих в шишето. Следователно, когато някой казва за мене, че познавам нещата, то е, защото аз напълних шишето, знаей, какво има в него. Ти питаш, какво има в шишето. Сироп има вътре. Бог, Който е направил света, знае всичко, защото Той е турил всяко нещо на мястото му. Човекът, който не е направил света, нищо не знае. Ето защо, за да знаем нещо, трябва да го направим.

Казвате: Трябва да има някой да ни обича. — Това е предпоставка. Двама инвалиди, с отрязани крака, седят и се разговарят. Единият казва на другия: Донеси ми една чаша вода. — Не съм разположен. Донеси ми ти една

чаша вода. — И аз не съм разположен. Казвам: И да имат разположение, те не могат да станат от местата си. Инвалидът, с отрязани крака, не може да каже, че ще стане от мястото си да донесе нещо. Обаче, когато човек има здрави крака, когато умът му може да мисли, сърцето му да чувства, той може да направи, каквото пожелае. Оплакват се от страданията. Те са благо, те са магнитно отклонение на стрелката. — Защо става това отклонение? — За да се образува една малка междина. Всяко страдание е такава междина. И барометърът прави отклонения на повдигане и понижаване. Има различия в барометъра: никога повдиганията и понижаванията не са едни и същи. Във времето стават постоянни промени. Какво от това, че барометърът ту спада, ту се повишава? Качването и спадането на барометъра зависят от атмосферните влияния. Като не разбира законите на природата, човек изпада в противоречия: тръгва при добро време на път, а дъждът го изненадва. Ти трябва да тръгваш на път, когато барометърът се повдига. Тогава можеш да излезеш вън да работиш. Като видиш, че барометърът спада, остана вкъщи да работиш.

И тъй, младите не трябва да живеете с мисълта, че ще остареете. Докато живеете с тази мисъл, вие преждевременно остарявате. Детето желае да стане като дядо си, като баща си, като брата си. Щом стане като дядо си, той казва: Не разбрах живота. Мислех, че

има нещо в дядото, но като дойдох на неговото място, разбрах, че съм се лъгал. И аз съм слушал старци да казват: Синко, да не остаряваш. Лошо е човек да остарява. — Може ли човек да не остарява? — Може, но при условие, любовта, мъдростта и истината винаги да работят в душата му. Само така можеш да бъдеш млад. Под „стар“ ние разбираме, нещата да стават, както искаме. Стар, в тесен смисъл на думата, разбираме беден човек, за когото нещата не стават, както той иска. Богат, т. е. стар, в широк смисъл, е онзи, за когото нещата стават, както той иска. Ако сиромасът пита, какво да прави, отговарям: Стани богат. — Как може това? — Много просто. Не обичаш никого — беден си. Запитай се, защо не го обичаш. Щом го обикнеш, ще забогатееш. Така, именно, ти ще продължиш живота си, ще се подмладиш. Човек може и по външен път да се подмлади. Например, като изгорите телото на змията, от праха ѝ може да направите лекарство, което предава устойчивост на телото. Не само по външен път може да се подмладиш и да продължиш живота си, но и по вътрешен път. Обаче, трябва да разбираш законите. Може да живееш на земята векове, но тя ще внесе нещо специфично в тебе. Ти трябва да приемеш специфичното качество на земята. Като приемеш праха на змията в себе си, и от нея ще придобиеш едно качество. Затова казва Христос. „Бъдете хитри, като змиите, и незлобиви, като гълъбите.“

Едно се иска от вас: да разбирате дълговечния живот. Там се излъга първият човек. Змията каза на Ева: Аз ще ви науча, как да придобиете дълъг живот, като Бога. — Как се постига това? — За да имаш възможностите на един певец, ти трябва да имаш всичките трептения на тона. Кой от вас, при нещастие, не търси начин, да подобри положението си? Всеки търси лесния път. И това е възможно. Достатъчно е да ви пипна с двата си пръста по гърлото, и след това вече вие може да взимате четири октави. При това положение, може ли да бъдете сиромаси? Какво ще кажете, ако гласът ви се чува на два километра? Такъв глас е чудо! Който ви слуша, ще каже: Не сме чували такъв глас! Казваш: Да имам този глас! Кажете ми, ако имате такъв глас, как бихте го използвали? Ако имаш такъв глас, можеш ли да кажеш, че си неразположен и не можеш да пееш? Ще пееш по всяко време, когато те викнат. И от сън да те събудят, да си готов да пееш.

Ще ви дам едно правило. Тайната на живота е в това, да имате всякога разположение. В разположението е зародишът на живота, т. е. зародишът на яйцето. Как ще измътите това яйце? Ако не можете сами да го измътите, турете го под квачката. Ще чакате 21 ден, и пилето ще излезе. Учете се от квачката. — На какво да се учим? — Да отхранвате в себе си всяка добра мисъл и всяко добро желание. Не се занимавайте с велики неща, но отхранвайте

всяка добра мисъл и добро желание, колкото и да са малки. Този е пътят към прогреса. Целият ни живот е изтъкан от тънките нишки на квачката и пилето. Как ще изтъчете съвършения живот, към който се стремите? — Като всеки от вас внесе нещо ново към общия живот. Кой каквото е вложил в общия живот, това ще получи. Това значи, да бъде човек съучастник в делото на разумната природа, в делото на Бога.

Не заглушавайте гласа на добрите ваши стремежи. Бъдете всякога и от всичко доволни. — Възможно ли е това? — За разумния всичко е възможно.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

40. Лекция от Учителя, държана на
14 юли, 1933 г. София. — Изгрев.

Сигурното място

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Коя беше основната мисъл на миналата лекция? — Доволството, като една от великите тайни в живота.

Какво означава думата доволство, разположение? — Кой човек може да бъде доволен? Здравият може да бъде доволен, а не болният. Богатият може да бъде разположен, а не бедният. Ученият може да бъде разположен, а не невежият. Добрият може да бъде доволен, а не лошият. Това са контрасти в живота. — Какво носи знанието? То освобождава човека от противоречията. Същевременно, то трансформира състоянията. Който използва знанието си правилно, ще се освободи от противоречията си; който не може да го използва правилно, ще се натъкне на по-големи противоречия. Същото се отнася и до живота. Изкуство е да знаеш, как да живееш. Изкуство е да използваш знанието си на място. Аз говоря за положителното знание, т. е. за знанието на добрия, а не на лошия човек. Като учи, човек се домогва, както до външното, така и до вътреш-

ното знание. Много естествено, всяка външна проява се дължи на вътрешна.

Всички сте учили, знаете да броите, да смятате. Често броите до десет. Това число е основа на нещо. Аз говоря за десетте като живи единици, а не като статически; говоря още за число, което съдържа десет положителни единици, а не за число с отрицателно съдържание. Например, казвам: 10 житни зърна, 10 ябълки или круши, 10 души и т. н. Във всяка единица има живот, т. е. условия за растение. Мога да кажа 10 скъсани шапки, 10 скъсани обувки, 10 пукнати глави. В тези единици има нещо статично. Вие можете да вадите от числото 10 различни числа. Например, $10 - 1 = 9$; $10 - 2 = 8$; $10 - 3 = 7$; $10 - 4 = 6$; $10 - 5 = 5$. Каквото и да говорите на човека за това изваждане, ако има цирей, той нищо няма да разбере. Той ще мисли само за единицата, като число, което означава неговия цирей. Той си мисли: Един цирей имам и толкова страдам! Защо този човек се интересува толкова от своя цирей? Докато страда, циреят му е част от него; щом престане да страда, циреят преставва да бъде част от човека, и той изчезва. Докато е в телото, циреят постепенно нараства, иска да стане голям като цялото. Това е невъзможно! Желанието на цирея, да се увеличи, се дължи на факта, че известни клетки в организма имат желание да се увеличат, да започнат индивидуален живот, да образуват нов център на единицата. В реда на природата, числото 10 съ-

шествува като център. Щом пожелаеш да туриш друго число вместо него, ти се натъкваш на противоречие. Ето защо, когато в човека се яви голямо противоречие, казваме, че той има два центъра в себе си. Ще кажете, че и в геометрията се говори за два центъра. — Да, елипсата, като фигура, има два центъра.

Как чъртаете елипсата? — Има начини, по които всеки може да начъртае една елипса. Характерно в елипсата са двата центъра, от които изтичат живи сили. Двата центъра на елипсата имат един общ център. Ако гледате затворена човешка уста, тя изглежда като права линия. Щом се отвори, тя образува елипса. При отваряне и затваряне на устата, имаме числото две в движение. Числата, с които работим, представят живи сили, както и принципи. Единицата, например, от гледището на окултната наука, представя целия козмос, цялото Битие. Отде произлиза единицата, никой не знае.

Въпросът за числата е отвлечен. Ако знаете, отде произлиза числото едно, нищо не можете да направите. Всичко да направите, пак нищо няма да постигнете. Какво ще постигнете, ако мислите, че разполагате с всичкото знание на света? И океанът да носите със себе си, пак нищо няма да придобиете. И да вдигнете океана на гърба си, де ще го турите? Няма място за него. Тези въпроси ви се виждат смешни. Такива мисли и идеи ви занимават и вас. Който ви слуша, и той ще ви се смее. И вашите идеи са толкова смешни, колкото е смешно да си

въобразиш, че можеш да вдигнеш океана на гърба си. Някои казват, че трябва да изменят живота си. — Как ще го измените? Трябва ли непременно да го измените? И какво ще измените? Други пък казват, че трябва да изменят характера си. — Трябва ли да го изменят? Как ще стане тази промяна? Според мене, характерът се усилва, подобрява, но не се изменя. Така и огънят се усилва, а не се изменя. Както при усилване на огъня, мислиш, че го изменяш, така мислиш, че и животът се изменя. Не, нито животът се изменя, нито огънят се изменя. Това е неразбиране. Всичко можете да направите, но живота да измените — никога! Да измениш характера си, и това е невъзможно. Можеш само да предадеш нещо към него, но не и да го измениш. Ако туриш нещо в джоба си, изменил ли си го? В какво се заключава съвременната педагогия? Казват, че трябва да се създаде характер! Трябва да се знае, в какво се изразява характерът. Изобщо, характерът не се създава, нито се изменя. Към характера може само да се предаде нещо. Художникът рисува една картина, но той не я създава. Сама по себе си, картината съществува, а художникът само я копира. Художникът туря сенки на картината, без да я създаде. Някой нарисувал Христа, без да е истинският Христос. Това е копие на Христа, а не самият Той. Реалността съществува сама по себе си. Всяко нещо съществува само по себе си. Значи, никой не може да го създаде. — Какво може да направиш то-

гава? — Само едно — да туриш сенки на създаденото вече.

И тъй, да мислите, че можете да създадете нещо, това значи, да се стремите към невъзможното. Как ще създадеш нещо? — Искам да създам една нова дума в езика. — Опитай се, да видиш, какво ще излезе. Задача на всеки човек е не да създава, но да чисти нещата, да ги освободи от примесите и наслояванията. Каква друга дума ще създадеш, вместо думата „любов“? Нищо не ти остава, освен да изчистиш тази дума, да я доведеш до първичния ѝ смисъл. Докато не стане това, едни ще разбират любовта по един начин, други — по друг начин. Всъщност, какво се разбира под „любов“? Любовта има отношение към Великата Реалност. За да Разбираш реалността, трябва да си свободен. Колкото и да ви се говори за любовта, тя остава неразбрана. Човек е потопен в любовта, въпреки това, не я разбира. Казва се, че любовта ражда живота. Значи, животът е резултат на любовта. Тогава, какво се разбира под „живот“? Когато се определя животът, като понятие, между учените се явява спор. Дето има спор, там истината не може да се яви. Един дава едно определение, друг — друго. Ако двама души дойдат до едно заключение, между тях не може да се яви дисхармония. Когато двама музиканти се съгласяват в свиренето, между тях има хармония. Дисхармония съществува само между хора, които не се разбират.

Могат ли да се съгласуват двама музиканти, ако в един и същ момент единият свири тъжни български песни, а другият — весели европейски песни? Единият е тъжен, а другият — весел. По какво се отличава веселата музика от тъжната? Веселата музика има повече диези, а тъжната — повече бемоли. Не е въпросът в повишението и понижението на тоновете. Мисълта се изразява и по друг начин, вън от радостта и скръбта. Във веселата музика трептенията са по-бързи, а в тъжната — по-бавни. Веселата музика уподобявам на здравия човек, който е подвижен, енергичен. Тъжната музика уподобявам на болния, който е инертен. Това се дължи на вътрешните противоречия в него — резултат на известно неразбиране. Болестта се дължи на преяждане. Болният е ял повече, отколкото може да носи, поради което организъмът му не може да се справи с излишния товар. Когато дойде лекарят, първото нещо, което ще му препоръча, е да яде малко. И наистина, като заболее, човек първо се отказва от ядене. Има болести, при които се забранява на болния да яде — препоръчва му се абсолютен пост. След няколко деня той започва да яде, но извънредно малко. Същевременно му се дават горчиви лекарства за тониране на енергиите. Това се нарича лекуване с малки дози.

Сега ще направя сравнение между храненето и придобиване на щастието. Някой е много щастлив. — Защо? — Той е приел щастието в голяма доза. В края на краищата, викат лекар

да го лекува. — Защо страдаме? — Защото сте приели горчиви лекарства — в малка или голяма доза. Колкото повече страдаш, толкова по-голяма доза щастие си приел. И като не си могъл да го асимилираш, то се отразило на организма ти като горчевина. Знаеш ли, какво значи да те обичат много хора? Някой иска да го обичат всички хора. Какво се разбира под израза „всички да те обичат“? Отиваш на едно място, сложат ти трапеза да ядеш. Отиваш на второ, на трето място, навсякъде ти слагат да ядеш. Какво ще стане с тебе? Какво ще стане с твоя стомах, ако навсякъде ядеш и пиеш? Като те обичат, всеки ти предлага да ядеш. И ако ядеш цял ден, какво ще стане с тебе? Може да те обичат много хора, но това е неестествено положение за тебе. Достатъчно е, в даден момент, да те обича само един човек. Другите да те обичат след него, след няколко часа. След тях нека дойдат други да те обичат. Всички хора не могат да те обичат в един и същ момент. Трябва ли да ходиш от едно място на друго и навсякъде да ядеш? Това е неестествено състояние. Въпреки това, всеки иска да бъде обичан, и много хора да го обичат. От голямата обич се раждат големи страдания, както при чрезмерното хранене. Някой яде и е недоволен от яденето. Значи, той е недоволен от любовта на човека. Ако не яде, ще огорчи домакините. Те сготвили ядене специално за него, а той не го яде. Всеки трябва да яде толкова, колкото най-много може да асимилира.

Мнозина приличат на онзи американец, който бил поканен на обяд в дома на един богат китайски мандарин. На трапезата били сложени 40 яденета, от които американецът трябвало да си хапне по малко. Иначе, ще докачи домакините. След този обяд, американецът боледувал три седмици, докато възстанови нормалното състояние на стомаха си. На обяда у китаеца, той се видял в чудо, как да се справи с тези 40 яденета. Ако и вие, като влезете в природата, искате да опитате всичко, каквото видите, ще се намерите в положението на американеца, който бил принуден да яде от 40 различни менюта.

Съвременните хора се нуждаят от нова философия за живота. Тя се заключава в новото разбиране. То няма да осмисли живота, защото животът, сам по себе си, има смисъл, но ще внесе повече светлина в умовете на хората, които имат странно разбиране за смисъла на живота и го търсят там, дето го няма. Според новата философия, в широк смисъл, всичко, което човек учи, е добро. Каква част от наученото може да се приложи? Някой изучава музика, но не може да я приложи за тониране. Какво се ползува той от тази музика? Ти си неразположен. Защо не приложиш музиката да трансформираш това състояние? В музиката е тайната на живота. Ако я владееш, ти си цял маг. Нямах пет пари в джоба си, но знаеш да свириш. Иди в дома на един богат човек, който объркал сметките си, и му посвири. Така, той

ще извади кесията си и ще ти даде нещо. Ще ти благодари, че си сменил състоянието му. Между тебе и богаташа стана правилна обмяна: ти даде нещо от себе си, и той ти даде нещо. Като знаеш да свириш, ще получиш нещо срещу това. Като знаеш да пееш, ще пееш. Ти се срамуваш да пееш, а не се срамуваш да просиш. Просията е най-голямото изкуство. Знаете ли кога човек става просяк? Кой проси? — Онзи, който е слязъл от най-високото място. Той е учил, придобивал знания, но не знаел, как да живее. Затова Бог го направил просяк. Когато бил цар, в миналото някога, не е услужвал на хората. Като просяк, обаче, услужва на хората? — Как им услужва? — Развива тяхното милосърдие. Някога и от него са просили. Понеже не е изпълнил задачата си, като цар, днес е дошъл като просяк, да се научи да обръща внимание и на малките работи. Отвреме навреме подава ръката си за парче хляб. Така ходи от къща на къща. Това е метод за възпитание.

Природата си служи с различни методи. Тя има специални методи, с които възпитава и принца, и просяка. Ти си считал за унижение да се спреш пред просяка, но като попаднеш в неговото положение, ще научиш урока си. Както си постъпвал ти, така постъпват с тебе. Които те познават, чудят се, как си изпаднал в положението на просяк. Защо царят е станал просяк? И вие сте все такива царе и царици, все големи величия. След всичко това, искате

да бъдете щастливи. Как ще станеш цар, като съзнаваш, че си излязъл от Бога? За мене е най-важно и велико да съзнавам, че съм излязъл от Бога и върша Неговата воля. Някой става началник, министър и се надува, изпъчи се, мисли, че е голяма величина. Не, ти се заблуждаваш. Ти носиш най-големия товар. Ти си актьор — малка служба е тази. И министър да си, пак изпълняваш малка служба. Истинската служба, истинското положение, което трябва да заемаш, е да съзнаваш своя произход и какво е вложено в тебе. Това всеки трябва да знае. Не мисли, че, ако си министър, заемаш особено високо място. Високо място е то, но положението на бедния не е ли високо място? Волът, който е впрегнат на работа, не заема ли специфично място? Казваш: Вол е това! Този вол е направен чрез Словото Божие. Ако се смееш на вола, т. е. на Словото Божие, и на тебе ще изникнат рога. Не казвай, че волът е глупав. Не се говори така. Волът е умно животно.

Един ден, като бях в Търново, излязох на края на града, да се разходя. Виждам една кола с два вола, тегли товар нагоре. Господарят им ги биеше, да вървят по-бързо. Един от воловете се обърна към мене и ми каза: Моля ти се, кажи на господаря да не ни бие. Пътят е труден, височина е, не се върви лесно. Като те разбере, той ще влезе в нашето положение и няма да ни бие. Тогава аз се приближих при селянина и му казах: Знаеш ли, какви

хубави волове имаш! Ако искаш, продай ми ги. Както виждам, твоето щастие зависи от тях. Като му казах така, той се замисли и каза: Не ги продавам. Аз продължих да му говоря: Ако ги пазиш, целият ти дом — жена ти, децата ти ще бъдат добре; косъм от главата ти няма да падне. Ако не ги пазиш, сиромашията ще те нападне. Той ме гледа и си мисли нещо. Питам го: Знаеш ли, колко е тежко положението на тези волове? Ако аз те впрегна, като тях, тогава ще разбереш, какво значи тегло. Човештина се изисква от всички. Волът се обърна и ми каза: Много ти благодаря, че се застъпи за нас. Пак продължих разговора си със селянина. Казах му: Слушай, приятелю, сними част от тоvara, да се изкачат воловете по-лесно. После се върни да го вземеш. Знай, че твоето бъдеще зависи от воловете ти. Както се отнасяш с тях, това ще определи и твоето бъдеще. Благородство се иска от човека. Някой върви по улицата, вижда, че бият кон или вол и продължава пътя си, като казва: Не е моя работа да се меса в това. Че някой бил коня или вола си, той си отговаря. — Не се разсъждава така. Утре тебе ще впрегнат и ще те бият. Кой човек не е бил впряган? Всеки ден впрягат човека. Всеки ден щастieto го посещава, но и нещастieto го посещава всеки ден.

Всички състояния, през които човек минава, не са нищо друго, освен възпитателни средства, т. е. възпитателни методи на природата. Тя сменя своите методи, според случая. Докато

човек не дойде до положението да разбира състоянията на своите близки, да им съчувствува и помага, дотогава природата ще го възпитава, както намира за добре. Защо човек не влиза в положението на вола? — Защото още не вижда връзката между всички живи същества на земята. Като виждате тази връзка навсякъде, вие ще се свържете с Онзи, Който е създал света, както и всички форми, всички живи същества, като потик към живота. Има една вътрешна разумност в света. И ако вие съществувате, това се дължи на факта, че Бог ви обича. В името на Този, Единния, ви обичат още хиляди хора. На тяхната обич, именно, вие дължите своето съществуване. — Какво ще стане със семенцето, посято в земята? — Ако градинарят не го полива всеки ден, то не би израсло. То израства, благодарение на неговата обич. Какво ще стане със семето, ако е посято на място, дето минават хиляди хора през деня? — То няма да израсте. Казвате: Да съм богат, да разполагам с милиони, да ми се чува думата и т. н. — Такъв живот не съществува. Можеш да разполагаш и с богатство, и с власт, но трябва да знаеш, че в природата съществува един вечен порядък, който всякога трябва да се зачита. Има нещо, което ви препятствува в живота. Това е, че нямате взаимно уважение и почитание един към друг. Като срещнете някого вие казвате: Ето една празна глава. — Не говориш истината. Ако е така, тогава и твоята глава не е от пълните. Не е лошо да бъде ши-

шето празно. — Защо? — Има нещо по-лошо от празното шише. — Кое е то? — Пукнатото шише. Има нещо по-лошо и от пукнатото шише. — Кое е то? — Счупеното шише. Има нещо по-лошо и от счупеното шише. — Кое е то?

Вие сте млади, искате да знаете, де се крие силата на човека. Ще кажете, че тя се крие в неговата физическа сила. — Как се познава физическата сила? — Външно, от неговия външен вид. — Там, именно, е заблудението. Вие се заблуждавате от външността на къщата и казвате: Къщата е червена отвън, значи, тя е здрава. — Вижте, как е съградена, от какъв материал и тогава ще кажете, здрава ли е, или не. Външността нищо не показва. Като гледаш външността на хората, ти се сравняваш с тях и изпитваш ревност. На какво се дължи ревността?

Пишете върху темата: „Произход на ревността.“ Човек ревнува, защото се страхува да не го измести някой. Всеки заема определено място и се бои да не го изместят. Ревността е условие за вътрешно безпокойство, което я предшества. Поканват двама души на обяд в едно богато семейство. На единия слагат похубаво ядене от това на другия. Той поглежда в чинията на съседа си и сърцето му се свива неспокойно. Той си казва: На този дават по-голямо уважение. Смущението му се превръща в ревност. Между две красиви моми пак се явява ревност, коя да заеме първо място. И между двама момъка пак се явява ревност. Пръв

е само най-силният. Така е и в природата. В реда на нещата е силният да заеме първо място. Ако слабият заеме първото място, нарушава се редът на природата, както и на целия козмос.

Дръжте в ума си мисълта: Никой не може да ви измести от мястото, което природата ви е определила. Противоречията в живота се дължат на факта, че понякога хората искат да разместят местата си. Често жените искат да заемат мястото на мъжете, да станат мъже. Макар и рядко, някога и мъжете искат да станат жени. Питам: Ако жената иска да стане мъж, детето какво иска да стане? Детето може да стане или мъж, или жена, за каквото е родено. Малкото момче ще стане мъж, а малкото момиче — жена. Какво се разбира под думата „мъж“? Разбирате, че ще порасте и ще стане силен. Ако момчето се научи да мисли право, то ще стане мъж. Ако момиченцето се научи да чувствава правилно, да се проявява неговото сърце, то ще стане жена. Жената е емблема на живота. Мисълта е дошла чрез мъжа, а чувството — чрез жената. Жената и мъжът са украшения в живота. Първото украшение е бил мъжът. Той е бил най-голямото добро. Виждали ли сте, колко големи са перата на петлите, особено на опашката? Прочетете, колко пера има петелът на опашката си. Когато перата на петела са здрави, той върви гордо, напето. Щом паднат задните му пера, той се свива, гуши се, като че е изгубил

нещо. Той съзнава това и се крие. Като поникнат перата му, пак се изправя, разперва се. Това е естествен ход на нещата. Перата на петела, на пауна и на другите птици са израз на разумните сили, които действуват в природата. Трябва да знаеш да дешифрираш тези неща. Перата са реклама в живота.

Изобщо, всяка птица, всяко живо същество е символ, обявление, с което природата си служи. Ако си горд, напет, паунът иска да ти каже: И ти си като мене. И ти си паун с пера, които хората ще оскубят. Без да иска паунът, хората го оскубват. Неговите пера са за украшение. Ти показваш перата си, доволен си, но като ги оскубят, скриваш се. Да допуснем, че си цигулар, знаеш много песни, свириш ги на цигулката си. Ако предадеш песните си на този-онзи цигулар, ти губиш всичко. Гледаш, че друг някой свири, но не свири като тебе. Изкуство е да свириш така, както никой друг. Музикантът има една песен, за която хиляди да му платят, не трябва да я дава на никого. Остане ли други да свирят песента му, всичко с нея се свършва. Тя се изгубва. Ако искаш да дадеш и на другите да свирят, дай някое малко парче.

Съвременните хора се отличават с особеното си разбиране за живота. Имаш една кокошка, определена за тебе. Като те посети някой, за да се покажеш добър, човеколюбив, ти му даваш цялата кокошка. Дай му едно парченце, а не цялата кокошка. Ако дадеш на

човека всичко, каквото имаш, ти не разбираш живота. Ако дадеш цялата кокошка на някого, и той я изяде, какъв ще стане? Трябва да разсъждавате добре. Опитайте се да преведете печената кокошка като символ. Тя има значение във всички области на живота.

Печената кокошка, на музикален език означава едно хубаво парче от произведенията на Бетовена, например. Обикновеният цигулар може ли да изсвири това парче? То не е за него, както и печената кокошка не е за него. И да му дадеш, той не знае, как да яде. Ако е искрен, той ще каже: Не разбирам от музика, не зная да свиря, т. е. не зная да ям. Друг е въпросът, ако дам печената кокошка на човек, който знае да свиря, т. е. да яде. Добрият майстор — музикант знае да свиря и да яде.

В живота хората играят ролята на Дон Кихот и Санчо Панса. И двамата представят опаката страна на живота. Когато сте идеалисти, това е Дон Кихот. Когато сте материалисти, това е Санчо Панса. Нито единият, нито другият можаха да уредят живота. Авторът на тази книга иска да каже, че не трябва да бъдеш нито като Дон Кихот, нито като Санчо Панса. Дон Кихот казва на Санчо Панса: Съжалявам, че не можах да ти дам онзи остров. За да не се обезсърчавате като тези герои, трябва да имате правилно разбиране. Който разбира нещата, не се обезсърчава; който не ги разбира, той поема неестествения път на живота и изпада в противоречия. Виждаме, в какви положения изпа-

даше Дон Кихот с воденицата, с овцете, като образи на неговото въображение.

При сегашното положение, в което се намирате, вие трябва да пресеете своите мисли и чувства, да се освободите от чуждите влияния, от примесите на живота. Всеки от вас да си създаде един нов възглед. Сегашното положение, в което се намирате, е това на Дон Кихот и Санчо Панса. Цялото човечество минава през техните състояния. И детето се ражда със свити ръце, в юмрук, иска да завладее света като господар. Щом умре, отваря ръцете си, смирява се вече. Обръща се с лице към Бога. Обаче, това е хипнотично състояние. Хипнозата е полезна само при един случай: когато имаш голямо нещастие или страдаш от тежка болест. Тогава можеш да бъдеш хипнотизиран, без да си хипнотизиран. Само така ще се махне болестта. Пиенето на вино е хипнотично състояние. Нещастен си, беден си, без пари в джоба. Дават ти пари — ти си в хипнотично състояние. Всъщност, ти се заблуждаваш — хипнозата нищо не ти допринася. Нито виното, нито парите могат да ти помогнат. Щастлив е онзи, който няма никакъв външен обект и пак е доволен. Щастието извира в него непрекъснато. Той не се стимулира от външни обекти. И външните неща са необходими, но радостта изтича отвътре. Радвай се на изгриващото слънце, защото, като изгрива то, ще изгрее и твоето вътрешно слънце. Когато вътрешното слънце в човека изгрива, това е Бог в него. Като съзна-

ваш, че съществува една Велика Разумност в света, и твоето слънце ще изгрее. Това е реалността, която води човека в правия път. Ако външното слънце изгрява, а вътрешното не изгрява, ти си в хипнотично състояние. Ако вътрешното слънце не изгрее, човек е като в мъгла и облаци, не се чувствава разположен.

Питам: Какво ще бъде вашето положение, ако изведнъж се откажете от старото си разбиране? То е все едно, да сте облечени с дрехи, украсени с панделки, шапките ви — с пера, обувките ви — модерни и ви кажа да се отречете от всичко това. Ако искате да ме послушате, ще хвърлите всичките си украшения и ще останете с простите си дрехи. Като се видиш толкова просто облечен, ти си недоволен вече. Питам: Тази операция на място ли е? Кое е по-добро: да отнемам украшенията ви, или още да притурям към тях? Практично е да прибавям, отколкото да отнимам. Дойде при мене едно дете да ми посвири. Не му казвам, че не свири добре, но турям пред него едно парче и го питам: Можеш ли да свириш това парче? Като го изсвири, давам му други парчета. Тук всички сте педагози, разбирате от педагогия. Всеки от вас си носи ножче и, като срещне някого, казва: Тази панделка не ти трябва. Отрязвате я. Срещнете друг, и неговата панделка отрязвате. Гледам ви, целия ден режете панделки. Казвате: Тази сестра е невежа, нищо не знае. — Ами ти какво знаеш? Едва отделенията си свършила. Отделенията, това е една

панделка. Прогимназията — друга панделка. Гимназията — трета панделка. Университетът — други панделки. Колкото години си учил, толкова панделки имаш. Ако стажуваш, ще станат всичко 17 панделки. Ако се специализираш в чужбина една година, стават всичко 18 панделки. Казваш на този човек: Какво си научил? Нищо друго, освен си закачил 18 панделки на себе си. — Не отнемай панделките на човека, но закачи му още една, да станат 19. Следователно, като направиш една грешка и обидиш приятеля си, повикай го и му дай едно угощение. Ако всички хора даваха угощение за своите грешки, светът щеше да се оправи. Като дадеш едно угощение, този ден ще бъдеш весел и засмян. Че си дал 20 хиляди лева за едно угощение, нищо не значи — изправил си една погрешка. Съществува една философия, която трябва да научите. Парите, които си дал за угощението, представят добро условие за твоето бъдеще. Може би, след година, две или десет, те ще ви допринесат десет пъти повече блага, отколкото сте загубили. Тези пари представят една малка услуга, която в бъдеще ще донесе големи лихви. Студент си, нямаш никакви средства. Вървиш по улиците и срещаш един човек, който едва носи един голям, тежък куфар. Ти веднага предлагаш услугите си, искаш да му помогнеш: взимаш куфара и го занасяш у дома му. Той е богат човек. Като вижда готовността ти да му послужиш, той пожелава да ти помогне. В ума му се явява една

светла идея, как да ти помогне. Това улеснява твоя живот. Значи, малката услуга донася добри резултати.

И тъй, не мислете, че жертвите, които правите, ще останат безрезултатни. Вие не знаете, как природата е съчетала своите тайни разпоредби. Всички сте поставени на изпит. Над вас има разумни същества, които наблюдават, какво правите. Изпит е това! Ти си поставен в мъчни условия, в крайна сиромашия. Дават ти се условия да излезеш от това положение. Дали ще крадеш, или ще работиш, ще те наблюдават. Като минеш този изпит, иде друго нареждане. Дойде пълната каса. Богатият те покани вкъщи, даде ти угощение, след което неочаквано получаващ един голям чек. Казва ти се, че един твой непознат приятел ти изпраща тази сума. Ти не знаеш отде иде това случайно богатство, изпратено при тебе. Дали е от твой чичо, брат или приятел, който те обича, и е готов да направи нещо за тебе. Това не се отнася до вашия обикновен, дребнав живот, но до онзи нов живот, до новото разбиране. Там нещата стават по особен начин. Влезте в новия апартамент, който ви е даден. Има вече нови апартаменти. Вървете с новото разбиране, и не се страхувайте! Вярвайте, че има един Велик Принцип в света, който работи за вашето повдигане, без да знаете това. Той изправя вашите погрешки, без да подозирате.

Когато направиш една грешка, ти ядеш несъответна храна. Природата изправя тази греш-

ка. На другия ден направиш друга грешка — природата пак я изправя. Ако човек, със своя живот, не нарушава реда на природата, веднага се освобождава от нещастията, които могат да го сполетят. Като не съзнава, че има Един, Който работи за него, човек се обезсърчава. Има кой да работи за нас, но не оставяйте всичкия си товар на Него. Това е друга крайност. Едната крайност: не съзнавате, че има кой да работи за вас. Другата крайност: като съзнавате, че Бог ви помага и работи за вас, вие се оставяте на Него. Това значи: Да бъдеш доволен от своето неразбиране и доволен от своето разбиране. Да бъдеш доволен, че си бил невежа. Казваш: Добре, че съм невежа, че имам възможност да уча. Ако знаеш нещата, казваш: Добре, че имам знания. Без знания щях да разваля всичко. Някога невежеството спасява човека, а някога — знанието. Следователно, бъди доволен и когато знаеш, и когато не знаеш. Това изисква новата философия. Ако се намериш пред една мъчнотия, благодари за нея. Приеми, че около тебе слънце грее. — Ама нещастен съм. — Знай, че в това време хиляди хора са щастливи. Радвай се на тяхното щастие. Ако отидеш между тези хора, нищо няма да остане от твоето нещастие. Ти си нещастен, че нямаш едно камилско перо. — Ако нямаш камилско перо, имаш кукувиче перо. Това е достатъчно. Под „кукувиче“ перо разбирам обикновената човешка мисъл. Разбирам да имаш перо, но което пише, което мисли и с което

можеш да направиш едно добро. Всяко перо, с което не можеш да направиш добро, не е истинско. С какви пера пишат сегашните хора? Повечето пишат с железни пера. Казвам: Със златни пера трябва да пишат хората. И тогава, каквото се напише, да бъде добре написано.

Питам: На кого трябва да служите — на Бога, или на себе си?

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

41. Лекция от Учителя, държана на
21 юли, 1933 г. София. — Изгрев.

Обикновена и необикновена МИСЪЛ

Размишление.

Каква е разликата между обикновената и необикновената мисъл? Понеже мисълта може да се уподоби на умствено хранене, мога да ви запитам, каква е разликата между обикновеното и необикновеното ядене. В необикновеното ядене турят неща, които в обикновеното не турят. Каква придобивка имате от обикновеното ядене и каква — от необикновеното?

Често вие говорите за вашето разбиране, като за мярка. Това не може да бъде. — Защо? — Защото обикновеното разбиране не може да бъде мярка на нещата. Под „мярка“ разбирам постоянното в човека, което никога не се мени. Това е постоянната точка, постоянното място, от което можем да се ориентираме. Такива точки са, например, полюсите, както и екваторът. Колко екватора има земята? — Един. — Колко полюса? — Два. — Защо няма два екватора? Много просто, има два полюса. Те са два, а екваторът — един. Що е екваторът? На какво е граница? Екваторът е съединителна линия, дето се уравновесяват енергиите на земята. Той е място, дето енергиите най-много

бушуват. Всички престъпления, всички добри неща стават на екватора. Значи, доброто и злото стават на екватора. Там се намират най-свирепите животни, отровните змии. Търсите ли доброто и злото, ще ги намерите на екватора. Значи, екваторът е зона, дето се урзвновесяват енергиите. Съвременните хора не са господари на екватора. Сегашната култура се развива на умерения пояс. Тя не е култура на екватора. Колко далеч сме от екватора? — София се намира на 42° северна широчина. Ти имаш отношение към екватора, ако го разбираш. Восъкът, поставен в тропическа област, веднага се стопява. Така и някои от вашите мисли изгубват своето състояние. — Защо? — Температурата, при която се проявяват, е висока.

Като говоря за екватора и полюсите, искам да ви обърна вниманието към вашия вътрешен живот. Вие още не познавате този живот. Хората се раждат и умират, без да разберат своя живот. Те минават през различни състояния — приятни и неприятни. Идеалът на хората е да забогатеят. Те мислят, че ще отидат в онзи свят, фантазират си, но как става това, не знаят. Все пак, знаете нещо, но то е толкова малко, че не ви задоволява. Има две неща, за които хората са невежи, а именно: никога не могат да си представят абсолютно малкото, нито абсолютно голямото. Те са две величини, за които нямаме понятие. За тях имаме някаква представа, но какво са всъщност, не знаем. Казваме, че слънцето е много голямо, а

го важдаме малко. Ние го виждаме милиони пъти по-малко. Микробата, която с просто око не се вижда, за да я видим, трябва да се гледа под микроскоп. Защо слънцето, толкова голямо тело, ни се вижда толкова малко? Аз не искам вие да разрешите този въпрос. И най-великите философи не могат да го разрешат. Радвайте се, че и най-големите философи и адепти, в случая, са невежи като вас. И те нищо не знаят по този въпрос. — Защо да не знаят? — Ами защо трябва да го знаят? Да допуснем, че ти знаеш, колко пари има един банкер. Какво придобиваш, ако знаеш точно, колко пари има той в банката? Ти се интересуваш от това, защото искаш да вземеш пари от него. Интересуваш се от някой извор на планината. — Защо се интересуваш? Защото искаш да вземеш нещо от него. Ако нямаш отношение към извора, нямаше да се интересуваш от него. Ако ние се интересуваме от известна област или от известен предмет, то е, защото сме заинтересувани от него. Не мисли, че ако се интересуваш от нещо, е користолюбие.

Казваш: Трябва да се говори истината, заинтересуван съм от нея. — Що е истина? — Никой не знае, какво е истината. Ние знаем само едно: дето се яви истината, тя всякога освобождава. Тя освобождава и човека. Защо го освобождава, не знаем. Обаче, дето влезе истината, тя внася ред и порядък навсякъде. Какво, нещо е любовта, също не знаем. Ние познаваме едно качество на любовта: дето се яви тя

явява се и животът и носи нещо хубаво и приятно.

Вие разполагате с малко знания и от тях искате да придобиете много. Това е задача с много неизвестни, каквито математиците решават. Например, един учен математик иска да съгради нещо. Първо, той си прави сметка, колко материал ще му трябва и колко пари. Това са три неизвестни: x , y , z . Ако той не реши неизвестните и не ги тури на място, не би се занимавал с тази задача. Когато казваме, че мислим върху даден въпрос, ние сме заинтересувани. Казваш, че от нищо не се интересуваши. — Как не се интересуваши? Като ставаш от сън, ти се интересуваши от яденето. И друг казва, че от нищо не се интересува, а търси пари. Трети се интересува от религиозни въпроси. Защо му са тези въпроси? Защо се интересува от тях? За да научи, що е Господ, що е рай. Като умре, да знае тези неща. — Щял да умре! Той говори за неща, които не знае. Какво нещо е смъртта, не знае, а за смъртта говори. Знае, какво е да живееш, а не знае, какво значи да умреш. Спряло му сърцето! Умряла ли е воденицата, като спре? Така не се разсъждава. Като спре сърцето, казвате: Свърши се всичко. Воденицата спряла. Пуснете вода, и воденицата ще започне да работи, да мели брашно.

Да говориш за живота и за смъртта, без да знаеш, какво са те, това са приказки от „1001 нощ“. Така и в някой роман, авторът

изнася живота на своя герой, поставя го в различни положения: той се мъчи, страда. Авторът взима един престъпник, като Жан Валжан, описва живота му, поставя го на различни изпитания, докато в него се яви желание да не върши вече престъпления, да тръгне в правия път. Друг автор пък ще вземе за герой някое малко дете, което иска да стане велик човек — музикант, художник. Като четеш романа, в тебе се явява желание да станеш като героя на този роман. Щом се роди човек на земята, природата има някаква цел. Щом те викат на гости, каква цел имат? — Да те угостят. Защо те викат на театър? Да видиш една пиеса. Защо те викат на църква? — Да чуеш една служба, или проповед.

Сега ще изнеса един практически пример. Представете си, че всеки от вас носи по едно въже. — Защо му е въжето? — Трябва му за нещо. С въжето ще извадиш вода от кладенеца. Ще вържеш кофата с него и ще я изтеглиш. Минаваш през реката с кон, който водиш за въжето. — Какво трябва да бъде въжето? — Здраво. Ако не е здраво, ще издържи ли кофата, като я пуцаш в кладенеца? Ако въжето не е здраво, като се дърпа конят, то ще се скъса. Вашият идеал уподобявам на въжето. Ако, при усилията ви, за постигане на вашия идеал, се скъса въжето, какво ви ползува то? Идеалът не трябва да се къса.

Защо се учи човек? Ще кажете, че човек се учи, за да изкарва по-лесно прехраната си. —

— Каква е целта на сегашното учение? — Посвещението. То ще дойде отпосле. — Кога се посвещава човек? — Когато се научи да се въздържа. Не можеш да посветиш един човек, който обича да яде. Как ще го посвещаваш? Той казва: Дай ми ядене! Не ми трябва посвещение. Като се нахраня добре, ще ти кажа, какво е яденето, дали е добре сготвено. Аз оставам този човек пред хубавото ядене, да се нахрани добре и да усети тежест. Той ще каже: Хубаво беше яденето, но тежко ми стана. Аз зная, че след това той ще започне да мисли. Какво ще мисли? — Че трябвало да яде по-малко.

Викат те някъде, предлагат ти злато и казват: Вземи си, колкото ти трябва. Ти едва можеш да носиш 20 кгр. товар на гърба си, но понеже си лаком, взимаш 40 кгр. Мислиш си, че ще намериш някой да ти носи товара срещу известно възнаграждение. Закон е: Нямаш право да търсиш хора, които да носят твоя товар. Сам ще го носиш. Има един свят, дето, срещу никакво възнаграждение, не можеш да пренесеш товара си от едно място на друго. Да носи друг твоя товар, такова нещо в природата не съществува. Яденето е мярка. Ако аз ям, и ти ядеш, кой от двамата ще се ползува от яденето? Никой не може да свърши работата на другите. Има една работа, която всеки сам трябва да свърши. Пръв ти се ползуваш от резултата на работата. Другите се ползуват косвено.

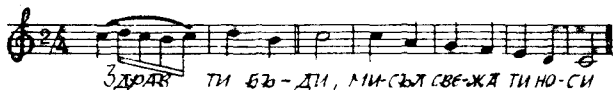
Дръжте в ума си следната мисъл: Сегашните ви възгледи трябва да се преобразят, но това не става с една лекция, нито в един ден, нито в един месец, нито в една година, нито в един живот. Обаче, има една практическа страна в живота, тя е следната: Ако окото ти се напращи, прахът трябва да излезе. Остане ли в окото, ще ти причини ред пакости. Това не става изведнъж, а постепенно. Вървиш по пътя, закриваш окото си, но може да паднеш и да си счупиш крака. Като се занимаваш с окото си, можеш да се спънеш и да си напакостиш. Ето защо, спри се на пътя, докато изчистиш окото си. По кой начин може да извадиш праха от очите си? Всички имате такъв прах. Често се прашат очите на човека. Ставаш сутрин от сън неразположен. Това е прахът в очите ти. Казваш: Днес не ми се работи, не ми се учи, не съм разположен. — Прах има в окото ти. Щом си неразположен, ти търкаш очите си. — Прах има в тях. Ако извадиш праха, лесно ще смениш състоянието си. Ако не можеш да го извадиш, ще мислиш, как да се освободиш от него. Ти не можеш да медитираш. Медитацията е съвсем различно нещо от мисълта. Човек мисли по нямане на работа. Но той медитира, защото е нужно това. Намерете положителната страна на медитирането, а също и на мисълта. Като мисли, човек трябва да бъде безкористен. Като мисли за Бога, трябва да се освободи от користолюбието. Всъщност, човек мисли за Бога, за да придобие нещо. Така

мисли и за баща си. Защо търсиш Бога? Защо търсиш майка си и баща си? Защо търсиш учителя си? Безкористно ли е това? Под „безкористие“ разбирам, когато отношението на нашата мисъл към живите същества е незаинтересувана. Когато мисълта е крива, тогава никакво отношение не съществува. Не че мисълта, сама по себе си, не е права. Например, отиваш при една чешма, имаш желание да се запознаеш с нея, т. е. да си налееш вода. Има ли нещо криво в тази мисъл? Като си наливаш вода, ти искаш да извадиш крана на чешмата, или да разрушиш формата ѝ. Там е лошото, там е твоята крива мисъл. Че си взел един или повече литри вода, това не е лошо. В това няма никакво престъпление. Цял ден поемаш въздух, употребяваш го за нещо. Има ли в това някакво престъпление? Това са теоретични работи. Казваш, че не можеш да пееш. — Можеш да пееш, но трябва да се опиташ. Човек може всякога да пее. Ако искаш да те назначат учител по музика или пеене, трябва да бъдеш готов всякога да пееш или да свириш. За всички има работа.

Кое е същественото в живота? Знайте, че вие идете от един свят, който сте забравили. Отношенията в този свят са постоянни. Вие сте взели известно задължение: да свършите една работа на земята и, като се върнете, да докладвате горе, какво сте свършили. Обаче, като сте дошли тук, вие сте се предали на ядене и пиене и сте забравили задължението си. Вие сте загубили бележките си и сега се намирате

в чудо. Забравили сте, защо сте дошли. Че сте дошли, знаете, но защо и за какво, не знаете. Нито един от вас не знае, защо е дошъл. Може ли да си спомните, защо сте дошли? Някои ще кажат, че са дошли да живеят, други — да учат. Ако не знаете, по-добре мълчете. А може и да пеете. Сега ще пеем. За да не губим времето, ще пеем. (Учителят свири). Какъв е този тон? — Ла. — Вземете този тон. (Учителят свири и пее: Ставай рано, не дреми и не се потривай.). Кажете ми три думи в поетична форма. Да вземем изречението: „Здрав ти бъди!“ Здравето има високи вибрации.

Учителят пее и свири, взима високи тонове. Пее: „Здрав ти бъди, мисъл свежа ти носи.“

Според сегашните ви понятия, мисълта свежа трябва да бъде по-високо, но като се пее, постепенно слиза. За да бъде мисълта свежа, трябва да вървиш нагоре. Тогава мисълта ще бъде свежа, без да искаш. Като слизаш надолу, за да запазиш същото състояние, мисълта ти трябва да бъде свежа. Нагоре, това е естествено. Изгубиш ли свежестта си, иде слизането. Кое е по-добре: да държиш свежа мисъл, или да носиш свежа мисъл? Ако вървиш умерено, образува се магнетично състояние. Ако непре-

къснато вървиш, изпадаш в хипнотично състояние. За да се освободиш от него, трябва да измениш посоката на движението. При това състояние, образува се дисонанс. Той е необходим, за да се измени посоката на движението. Без него, посоката не може да се измени. Пее-нето е форма, която изменя енергиите и дава нова насока. Цигуларят, като свири, трябва да знае, как да изменя теченията в природата. Без да знае, той дава насока. Някога пееш една и съща песен. Това е еднообразие, което причинява страдания. Никога не подържай страданието! Сърби те някъде, и ти се почесваш. Не се почесвай много пъти. Можеш да се почесеш най-много три пъти. След това промени мястото.

И тъй, не се задържайте дълго време в едно и също състояние, защото ще си причините неприятности. Казвате за нещо: Тази работа няма да я бъде! Като кажеш така три пъти, повече не я повтаряй. Ако една работа не става по един начин, никой не те заставя да стоиш на същото място. Иди на друго място, промени начина. Искаш да вдигнеш един камък. Мъчиш се, пыкаш, не можеш. Промени мястото, иди на друга страна, и оттам го вдигай. Ако намериш удобно място, не търси друго, оттам вдигай камъка. В природата има доста камъни. Дето можеш да извадиш един камък, там стой. Приложете този закон във вашия ум, понеже всеки ден имате неуспехи. Малкото дете се сърди на майка си, плаче. Тя дойде при него,

погали го. То не иска да го милва, не иска нищо да чува. Майката знае слабото му място. То иска ябълка. Като му покаже една ябълка, то си отваря очите. Като му покаже две-три ябълки, то се усмихва. Ябълка трябва на детето. Колкото да е малко, то дава вид, че нищо не иска. Щом види ябълките, веднага отстъпва. Пригръща майка си, и въпросът се свършва. И ние сме такива малки деца в живота. Ти се сърдиш и, каквото си взел, не искаш да го дадеш. Казваш: Защо да го дам? — Ще го дадеш! Правилни отношения ще имаш. Казваш за себе си: Аз никога няма да направя така. — Не казвай, че няма да го направиш. Под „няма да направя това“, разбираме, че няма да го направиш в изопачена форма, но ще го направиш, както природата изисква. Ще поемаш въздуха и ще го изпущаш. Такива два процеса има и в мисълта. Възприемеш една мисъл, обработиш я и после я изпращаш в пространството. От сто мисли една ще задържиш за себе си, а 99 ще пуснеш в пространството. Вие, като приемете една мисъл, увлечете се в нея и там оставате. Забравяте, че имате още 99, които трябва да изпратите в пространството. Там е вашата грешка.

Хвани една мисъл, пусни я да си върви; хвани втора, трета, пусни и тях. Като дойде стотната, задръж я. Всяка мисъл, която минава през тебе, не е твоя. Една е твоята мисъл, нея ще задържиш. Как ще я познаеш? Имаш известно състояние, известна мъчнотия. Мислиш

по един, втори, трети начин. През тебе минават много мисли. Това са 99-те мисли. Като дойде последната, твоята мисъл, светне нещо в ума ти и казваш: Разбрах тази работа. Тази мисъл, която разрешава въпроса, е твоята. После изпаднеш в друго противоречие и пак минаваш през същия процес. Онази мисъл, която ще реши в тебе второто противоречие, не е същата.

Някога мислиш, какво да кажеш на човека. — Зависи, какъв човек ще срещнеш. На болния ще кажеш да пее. Здравият, и без да му кажеш, пее. Ако болният не пее, ще влоши състоянието си. Той трябва да пее, за да оздравее. — Защо трябва да пея? — За да не умреш, да не осиромашееш, да не станеш невежа. Следователно, избири си една дума и я пей. Казваш за нещо, че няма да го бъде. Кажи: Ще го бъде! Кажи и пей тези думи. На всяка отрицателна мисъл ще поставиш положителна.

Процесите в природата не са механични. Вижте, как се гради къща. Може ли с един удар на чука да съградиш къща? Също така, и с една мисъл не можеш да постигнеш желанието си. Една мисъл и един удар не разрешават въпросите. Усилия са нужни! — Как ще постигна желанието си? — Ще намериш начин. Кажи три пъти: Ще го бъде! (Учителят пее: Ще бъде тъй, както аз не зная.) — Ама беден съм. — И при беднотията ще го бъде. — Болен съм. — И при болестта ще го бъде. — Кога? — Когато му дойде времето. — Де е

вашата погрешка? — В бързането. Ще го бъде, когато му дойде времето. Вие очаквате да стане утре. То е днес, откак изгрее слънцето, докато залезе. Ще го бъде, от изгрева на слънцето, докато залезе. Щом отлагаш за другия ден, мисълта се изменя. Ти не вървиш вече в правия път. Кажи: Още днес ще го бъде. Днес мога да стана философ. Днес мога да напиша това, което мисля. Чудни сте! Не е въпрос да напиша една книга; важно е тя да мине през мисълта ми. Това е написване. Написал съм я, но не съм я превел, т. е. сложил на книга. Да напишеш нещо на книга, това значи да го преведеш. В един ден можеш да го напишеш, но ще ти отнеме десет години, докато го преведеш. Всеки философ пише за един ден, а превежда с години. Материалът на мисълта трябва да се преведе.

Мнозина искат да имат успех в живота си, но още си служат със старите методи. Те искат да бъдат силни, да очудят света със своята сила. За да проявят такава сила, те трябва да са подготвили телото си. То е все едно, искаш някой да ти говори, а ти си неразположен. Следователно, невъзможно е да бъдеш силен при слабо тело. Същото е за разположението. Окалял те някой и след това иска да ти говори нещо, да те морализира. Каквото да ти говори, ти постоянно ще мислиш за калта, как да се очистиш. Друг е въпросът, ако дойде някой и започне да те чисти. Той те чисти и ти говори. Ти си готов да го слушаш, защото

виждаш желанието му да те очисти. След това ставаш весел, разположен, готов да слушаш този човек. Учете се лесно да сменят състоянията си, защото успехът ви зависи от доброто разположение на духа. Имаш известен недъг, но си работник, от тебе искат да свършиш някаква работа. Ти работиш и постоянно мислиш за своя недъг. Ставаш нервен, сърдит и, вместо да удовлетвориш господаря си, ти го настройваш против себе си. Какво печелиш от това? Твоят недъг е калта, която виждаш на дрехата си. Не се сърди на никого, но я изчисти. Защо не си помогнеш сам? Че някой те нарекъл невежа, ти се сърдиш и на всички разказваш за това. Не се сърди на този човек, но си кажи: Днес съм невежа, утре ще стана учен. Имам всички условия да уча и да придобия знания.

Казвам: Когато някой ви обиди, не се оплаквайте на другите, не разнасяйте калта във вас. Обидата е кал, която всеки сам трябва да изчисти. Някой ти ударил две плесници — не говори на никого за това. Един зъболекар лекувал болните си с бой. Като дойде болният, той му удрял три плесници и му казвал: Хайде, върви си! Болният се чуди, какъв е този лекар, но като излезе въвн, вижда, че болката изчезнала, и челюстта му наместена. Питам: Ако трите плесници наместват челюстта на болния, не са ли на място? Ти седиш, мислиш, че си учен, че много знаеш и нищо не работиш. Дойде някой при тебе и ти казва: Голям простак си ти.

Веднага скачаш от мястото си и казваш: Аз ще ти дам да разбереш, кой е простак, аз или ти! Започваш да мислиш, да учиш, искаш да му докажеш, че не си прост човек. Какво направи този човек? Той те удари три пъти, и ударът дойде на място — оправи кривата ти мисъл. Като знаете това, приемайте ударите с благодарност. Всички удари, които съдбата налага на човека, са на място. Те изправят нещо изкривено в него. Казваш: Нещастен съм, светъл ден не съм видял в живота си. Това е хипербола, от която трябва да се освободиш. Слънцето всеки ден изгрява, а ти казваш, че не си видял светъл ден. Това не е верно.

Какво заключение ще извадите от всичко казано досега? Искам вие сами да извадите заключението. Много естествено, аз съм напълнил торбата ви, и вие трябва сами да я вдигнете. Ако я вдигна аз, тя е за мене.

Дръжте в ума си следните правила: Живот без любов е живот на великите несрети. Живот без знание е живот на великите изненади. Живот без истина и свобода е живот на великите ограничения.

От днес ще имате ваканция за един-два месеца. През това време извадете всички правила и по-важни мисли от лекциите, които съм

ви говорил през годината. Като работите по този начин, вие ще придобиете вътрешното, истинското знание.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

42. Лекция от Учителя, държана на
28 юли, 1933 г. София. — Изгрев.

Съдържание

	стр.
1. Съразмерност в природата	3
2. Пътят на енергията	17
3. Голямото и малкото	34
4. Затвор и освобождение	48
5. Общи и частни положения	67
6. Постоянни и променливи сили	81
7. Закон на доброто	91
8. Настъпване и отстъпване	109
9. Председател на фирмата	121
10. Стотният път	134
11. Трима господари	144
12. Разнообразието в живота	157
13. Пауза в живота	171
14. Координирани движения	183
15. Трите посоки	199
16. Свещеното сърце	211
17. Три вида процеси	230
18. Живот и идеал	247
19. Великата Реалност	261
20. Доволството в живота	280
21. Сигурното място	301
22. Обикновена и необикновена мисъл	323